

Datganiad Cyfrifon 2020/21

Cyngor Sir Dinas a Sir Caerdydd

Cynnwys

Adroddiad Naratif gan Swyddog Cyllid Statudol y Cyngor	3
Datganiad o Gyfrifoldebau am y Datganiadau Ariannol	23
Cyfrifoldebau'r Cyngor	24
Cyfrifoldebau a Thystysgrif y Cyfarwyddwr Corfforaethol Adnoddau	25
Adroddiad Archwilio	26
Polisiâu, Beirniadaethau Critigol a Rhagdybiaethau Cyfrifyddu	30
Datganiadau Ariannol Craidd	44
Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	45
Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn	47
Mantolen	48
Llif Arian Parod	49
Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol	
1 <i>Addasiadau rhwng Sail Gyfrifyddu a Sail Ariannu dan y Rheoliadau</i>	50
2 <i>Dadansoddiad Gwariant a Chyllido</i>	52
3 <i>Praeseptau ac Ardollau</i>	55
4 <i>Cyfranogi mewn Cydbwyllgorau</i>	56
5 <i>Y Dreth Gyngor</i>	56
6 <i>Ardrethi Annomestig</i>	57
7 <i>Incwm a Gwariant Asiantaethau</i>	58
8 <i>Taliadau Cydnabyddiaeth</i>	59
9 <i>Cronfeydd Cyfun a Threfniadau Tebyg dan Ddeddf Iechyd 1999</i>	64
10 <i>Partïon Cysylltiedig</i>	65
11 <i>Costau Archwilio Allanol</i>	67
12 <i>Prydlesu</i>	67
13 <i>Pensiynau</i>	68
14 <i>Asedau Anghyfredol</i>	75
15 <i>Offerynnau Ariannol</i>	80
16 <i>Asedau a Gedwir i'w Gwerthu</i>	88
17 <i>Dyledwyr</i>	88
18 <i>Arian Parod a Chywerthoedd Arian Parod</i>	89
19 <i>Credydwyr</i>	89
20 <i>Buddiannau mewn Cwmnïau eraill a Sefydliadau eraill</i>	89
21 <i>Darpariaethau</i>	92
22 <i>Elfen Bensiwn</i>	93
23 <i>Rhwymedigaethau Gohiriedig</i>	93
24 <i>Cronfeydd Wrth Gefn Defnyddiadwy – Derbyniadau Cyffredinol, Clustnodedig a Chyfalaf</i>	94
25 <i>Cronfeydd Wrth Gefn Anefnyddiadwy</i>	100
26 <i>Incwm Grant</i>	104
27 <i>Asedau a Rhwymedigaethau Wrth Gefn</i>	105
28 <i>Nodiadau i'r Datganiad Llif Arian Parod</i>	107
29 <i>Addasiad Cyfnod Blaenorol</i>	107
30 <i>Eitemau Eithriadol</i>	107
31 <i>Digwyddiadau ar ôl y Cyfnod Adrodd</i>	107
32 <i>Dyddiad Awdurdodi'r Cyfrifon i'w Cyhoeddi</i>	108
Cyfrif Refeniw Tai	109
Cyfrifon Grŵp	118
Cronfeydd Ymddiriedolaeth	129
Awdurdod Harbwr Caerdydd	132
Rhestr o Dermau Cyfrifyddu	145

Adroddiad Naratif gan Swyddog Cyllid Statudol y Cyngor

Cyflwyniad

Mae'r adroddiad hwn yn cyflwyno Datganiad Cyfrifon 2020/21 Cyngor Sir Dinas a Sir Caerdydd (y Cyngor). Mae'n disgrifio ein perfformiad ariannol am y flwyddyn a aeth heibio ac yn cael ei baratoi yn unol â Chod Ymarfer ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2020/21.

Ein Dinas

Caerdydd yw prifddinas Cymru, ac mae'n cwmpasu ardal o 140 cilometr sgwâr. Hon yw'r 11eg ddinas fwyaf yn y Deyrnas Unedig gyda phoblogaeth o 367,000 yn byw mewn rhyw 151,000 o gartrefi. Mae'n brifddinas economaidd, ddiwylliannol a gwleidyddol. Dinas o gymunedau cryf a diogel, ysgolion a phrifysgolion rhagorol, a phobl greadigol, ddawnus a chroesawgar.

Fel pob dinas, mae gan Gaerdydd ei heriau, ac mae anghydraddoldeb iechyd, cymdeithasol ac economaidd yn bodoli yn y ddinas. Yn wir, pe bai 'Arc Ddeheuol' Caerdydd yn cael ei ystyried yn un Awdurdod Lleol, hwn fyddai'r mwyaf difreintiedig yng Nghymru. Mae llwyddiant economaidd wedi creu pwysau megis tagfeydd, llygredd aer a galw am dai fforddiadwy. Mae'r Cyngor wedi datgan Argyfwng Hinsawdd, gan gydnabod casgliadau'r Panel Rhynglywodraethol ar Newid yn yr Hinsawdd. Bydd strategaeth Caerdydd Un Blaned yn gosod uchelgais i weithrediadau'r Cyngor fod yn Garbon Niwtral erbyn 2030 ac i weithio gyda phartneriaid ledled y ddinas i ddatblygu map ffordd a chynllun gweithredu ar gyfer Dinas Carbon Niwtral erbyn 2030.

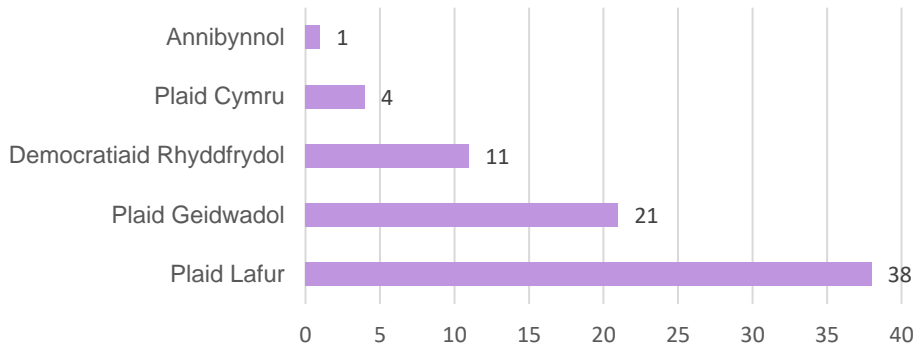
Cytunodd y Cabinet ar raglen o weithredu byrdymor a fyddai'n cefnogi'r broses o symud economi'r ddinas allan o'r cyfnod clo ac effaith fyrdymor i dymor canolig yr argyfwng economaidd a grëwyd gan y pandemig Covid-19 a hefyd adroddiadau strategol cymeradwy sy'n mynd i'r afael ag adnewyddu'r ddinas yn yr hirdymor, yn unol â chyfeiriad strategol Llywodraethau Cymru a'r DU. Bydd y pandemig yn arwain at newidiadau yn yr economi, yn y ffordd y mae pobl yn byw, yn gweithio ac yn teithio a'r ffordd y caiff gwasanaethau eu derbyn a'u darparu. Fel rhan o'r rhaglen adfer ac adnewyddu a fydd yn cefnogi twf economi Caerdydd yn y dyfodol, canolbwyntir ar sut y dylai'r ddinas ymateb i'r argyfwng economaidd a'r newidiadau hirdymor a achosir gan y pandemig er mwyn adeiladu economi ôl-bandemig gryfach, fwy cynhwysol a chynaliadwy.

Mae gwasanaethau cyhoeddus y Ddinas wedi dioddef cyfnod hir o gyny cyllidol. Dros y 10 mlynedd ddiwethaf mae'r Cyngor wedi gwneud bron i chwarter biliwn o arbedion cronol a lleihau nifer ei staff nad ydynt yn staff ysgol gan 22%. Wrth edrych i'r dyfodol, rhaid i'r cyngor gau bwlch cyllidebol o £85m dros y pedair blynedd nesaf. Yn y tymor canolig, bydd swm y cyllid sydd ar gael ar gyfer gwasanaethau 'anstatudol' fel parciau, llyfrgelloedd neu elfennau o gasglu gwastraff, yn ei gwneud hi'n heriol iawn parhau â nhw. Bydd hyn yn gefndir i ddarparu gwasanaethau cyhoeddus wrth i'r Ddinas ymateb i realiti'r byd ôl-Brexit ac ôl-bandemig ac mae'r Cyngor yn parhau i gyflawni ei agenda ar gyfer y ddinas.

Ein Democratiaeth

Mae gan y Cyngor 75 o Gynghorwyr etholedig ar hyn o bryd sy'n cynrychioli pobl Caerdydd ac yn pennu'r fframwaith polisi a chyllidebol cyffredinol.

Cyngorwyr Caerdydd - Cynrychiolaeth y Pleidiau Gwleidyddol

Mae'r cyfansoddiad yn nodi sut mae'r Cyngor yn gweithredu, sut y gwneir penderfyniadau a'r gweithdrefnau i'w dilyn er mwyn sicrhau bod penderfyniadau'n effeithlon, yn dryloyw ac yn atebol i bobl leol. Mae'r Cyngor yn dethol Arglwydd Faer bob blwyddyn i gyflawni rôl ddinesig, hyrwyddo'r ddinas a chadeirio cyfarfodydd y Cyngor. Mae'r Cyngor yn penodi Arweinydd y Cyngor sy'n penodi Aelodau Cabinet, gyda phob un yn gyfrifol am bortffolio penodol o wasanaethau.

Rôl y Cabinet yw:

- rhoi arweinyddiaeth
- bod yn gyfrifol am y rhan fwyaf o benderfyniadau mawr
- cynnig y fframwaith cyllidebol a'r gyllideb ddilynol.

Mae Pwyllgorau Craffu yn cefnogi gwaith y Cabinet a'r Cyngor trwy:

- fonitro penderfyniadau'r Cabinet
- galluogi pob Cynghorydd, dinesydd a rhanddeiliad i roi mwy o fewnbwn i faterion sy'n ymwneud â'r Cyngor
- llunio adroddiadau ac argymhellion i gynnal datblygiad polisiau a phenderfyniadau
- bod â'r gallu i adolygu penderfyniad sydd wedi'i wneud ond heb ei weithredu eto.

Mae pwyllgorau rheoliadol ac eraill yn cynorthwyo â'r gwaith o ddarparu gwasanaethau'r Cyngor. Mae'r Cyngor wedi rhoi cyfrifoldeb i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio dros adolygu Datganiadau Ariannol y Cyngor. Arweinir Tîm Rheoli'r Cyngor gan y Prif Weithredwr, Paul Orders ac mae'r tîm yn cynnwys Cyfarwyddwyr Corfforaethol, Cyfarwyddwyr a Chyfarwyddwyr Cynorthwyol, gan gynnwys y swyddogion statudol (Swyddog Monitro a Swyddog Adran 151). Maent yn gyfrifol am:

- roi cyngor diduedd ar bolisi a gweithredu penderfyniadau'r Cabinet a'r Cyngor; a
- darparu gwasanaethau a pherfformiad.

Ein Gwasanaethau a sut rydym yn gweithio

Mae'r Cyngor yn darparu dros 700 o wasanaethau, gan gefnogi cymunedau lleol a gwella bywydau pobl leol. Nodir rhai o'r rhain isod.

Cynllunio, Trafnidiaeth a'r Amgylchedd	Datblygu Economaidd
<ul style="list-style-type: none"> • Profedigaeth a Chofrestru • Seilwaith priffyrdd a glanhau strydoedd • Gorfodi Trafnidiaeth a Pharcio Sifil • Cynllunio 	<ul style="list-style-type: none"> • Busnes a Buddsoddi • Adfywio a phrosiectau mawr • Landlord Corfforaethol • Diwylliant, Lleoliadau a Thwristiaeth • Hamdden, Parciau a Chwaraeon • Casglu Gwastraff, Ailgylchu, Trin, Gwaredu ac Addysg
Pobl a Chymunedau - Tai a Gwasanaethau Cwsmeriaid	Pobl a Chymunedau - Gwasanaethau Cymdeithasol
<ul style="list-style-type: none"> • Hybiau Cymunedol a Llyfrgelloedd • Gwasanaethau sy'n dod i gysylltiad â chwsmeriaid e.e. gwasanaethau ataliol ac 'i mewn i waith' • Byw'n annibynnol a larwm cymunedol • Dysgu oedolion a'r gymuned • Perfformiad, Partneriaethau a'r Cyfrif Refeniw Tai – rheoli anheddau'r cyngor 	<ul style="list-style-type: none"> • Anableddau dysgu ac iechyd meddwl oedolion • Troseddau ieuencid • Gwasanaethau diogelu plant, cymorth cynnar, maethu a phreswyl • Cymorth i bobl hŷn a'r rhai ag anableddau corfforol
Addysg a Dysgu Gydol Oes	Adnoddau
<ul style="list-style-type: none"> • Ysgolion Meithrin, Cynradd, Uwchradd ac Arbennig • Addysg ieuencid a chymunedol a dysgu cymunedol • Cyflawniad a Chynhwysiant • Arlwyo Ysgolion • Cludiant Ysgolion 	<ul style="list-style-type: none"> • Cyllid • Adnoddau Dynol • Comisiynu a Chaffael • TGCh, Gwasanaethau Cwsmeriaid a Digidol • Gwasanaethau Trafnidiaeth Canolog
Rheolaeth Gorfforaethol	Adnoddau – Llywodraethu a Gwasanaethau Cyfreithiol
<ul style="list-style-type: none"> • Praeseptau, ardollau a chyfraniadau • Mentrau corfforaethol 	<ul style="list-style-type: none"> • Gwasanaethau democrataidd, etholiadol a chyfreithiol • Gwasanaethau craffu, aelodau a dwyieithog

Ein Huchelgais Prifddinas

Mae'r Cyngor, trwy ei Uchelgais Prifddinas, yn esbonio sut mae'n bwriadu ymateb i'r heriau uchod trwy gychwyn ar raglen weithredu, gydag ymrwymadau a thargedau i symud ymlaen yn wyneb cyfyngiadau cyllidebol sylweddol.

Mae ei bedair blaenoriaeth yn seiliedig ar yr uchelgais i gynnal momentwm o ran adfywio'r ddinas a datblygu'r economi, mynd i'r afael ag anghydraddoldeb a thwf cynhwysol, ac ymateb i'r argyfwng hinsawdd a diwygio gwasanaethau cyhoeddus.

Gweithio dros Gaerdydd

Mae ein holl ddinasyddion yn gallu cyfrannu at lwyddiant y ddinas a chael budd ohono

- Mae Caerdydd yn lle gwych i gael eich magu
- Mae Caerdydd yn lle gwych i dyfu'n hŷn
 - Cefnogi pobl allan o dlodi
 - Cymunedau diogel, hyderus a grymus

Gweithio dros Wasanaethau Cyhoeddus

Sicrhau bod ein gwasanaethau cyhoeddus yn cael eu darparu'n effeithlon, effeithiol a chynaliadwy yng ngwyneb galw cynyddol a chyllidebau sy'n lleihau

- Ymagwedd 'Dewis Digidol' tuag at wasanaeth cwsmeriaid
- Datblygu sgiliau a hyder ar draws y gweithlu

Gweithio dros Gymru

Mae angen prifddinas lwyddiannus ar Gymru lwyddiannus

- Prifddinas gysylltiedig
- Prifddinas fusnes
- Prifddinas gynhwysol
- Prifddinas glyfrach
- Prifddinas chwaraeon a diwylliant

Gweithio i'r Dyfodol

Rheoli twf y ddinas mewn ffordd gynaliadwy

- Tai a thrafnidiaeth
- Gwastraff, ailgylchu a strydoedd glân

Mae Cynllun Corfforaethol y Cyngor a'r Cynllun Lles yn trosi'r blaenoriaethau uchod yn amcanion sefydliadol y gellir eu cyflawni, gan amlinellu'r camau i'w cymryd a sut y caiff perfformiad ei fesur a'i fapio.

Mae'r cynlluniau yn nodi sut y byddwn yn parhau i fuddsoddi yn ein hysgolion a'u gwella, adeiladu tai mwy fforddiadwy, mynd i'r afael â digartrefedd ac amddiffyn y bobl fwyaf agored i niwed yn y ddinas. Mae gan y Cyngor gynlluniau beiddgar ar gyfer mynd i'r afael â thagfeydd a llygredd aer, gwella cyfraddau ailgylchu a chadw ein strydoedd yn lân, ynghyd â chyfres o ymrwymadau a fydd yn helpu i newid bywydau pobl yn y ddinas er gwell. Ceir mwy o fanylion ar [wefan y Cyngor](#).

Effaith Covid-19

Nododd 23 Mawrth 2021 flwyddyn ers y cyfnod clo cyntaf a weithredwyd ledled y DU, ond roedd hefyd yn gyfle pwysig i gofio am anwyliad, aelodau o'r teulu, ffrindiau a chydweithwyr a gollwyd i'r feirws. Cafodd y pandemig Covid-19 effaith fawr ar bob awdurdod lleol ledled Cymru drwy gydol 2020/21. Bu angen canolbwyntio ar wasanaethau hanfodol, wedi'u haddasu yn unol â'r amgylchiadau presennol, ond yn gyson â'r egwyddorion i:

- Atal lledaeniad yr haint;
- Sicrhau iechyd a diogelwch staff, defnyddwyr gwasanaeth a dinasyddion;
- Blaenoriaethu gwasanaethau rheng flaen allweddol a chymorth i bobl sy'n agored i niwed; a
- Chefnogi'r GIG.

Mae cyflwyno'r rhaglen brechu torfol yn llwyddiannus yn y ddinas wedi bod yn hollbwysig ac mae hyn wedi'i weithredu ar raddfa fawr ac yn gyflym ers mis Ionawr 2021, gyda'r Cyngor yn chwarae rhan allweddol wrth gefnogi'r rhaglen a darparu Canolfannau Brechu Torfol. Mae'r Cyngor yn dal i weithio mewn partneriaeth agos â'n cydweithwyr iechyd i sicrhau bod gwasanaethau'r cyngor yn cefnogi brechu grwpiau agored i niwed a bod cysylltiadau cryf y Cyngor ag arweinwyr, rhwydweithiau a grwpiau cymunedol yn cael eu defnyddio i gynyddu lefelau brechu ym mhob cymuned ledled y ddinas.

Yn wyneb yr amgylchedd ariannol ansicr hwn, cymerodd y Cyngor gamau ar unwaith i sicrhau bod ganddo ddigon o adnoddau ariannol a hylifedd i gyflawni ymrwymadau. O safbwynt ariannol, gwnaeth yr ymateb i'r pandemig ofyn i'r Cyngor fynd i wariant ychwanegol, gan gynnwys, er enghraifft, gwariant sy'n ymwneud â mesurau rheoli haint, mesurau i ddiogelu'r cyhoedd a gweithwyr, cymorth i ddinasyddion sy'n agored i niwed a rhyddhad cyflenwyr. Yn ogystal, mae colledion incwm hefyd wedi bod yn sylweddol yn ystod cyfnod lle mae gwasanaethau naill ai wedi'u cau neu wedi gweld gostyngiadau sylweddol yn y galw neu nifer yr ymwelwyr. Chwaraeodd y Cyngor rôl arweiniol hefyd o ran cydgysylltu, ar ran Llywodraeth Cymru, gymorth ariannol ar gyfer ymatebion busnes lleol a rhanbarthol i'r pandemig, megis y rhaglen Profi, Olrhain, Diogelu (POD) a mesurau i ymateb i farwolaethau gormodol yn y rhanbarth. Yn ogystal â chefnogi busnesau lleol, bu'n rhaid i'r Cyngor hefyd ystyried ei ymateb i heriau a brofir gan ei wasanaethau masnach ei hun, gan gynnwys mynediad i Gynllun Cadw Swyddi Llywodraeth y DU. Fel rhan o'i Strwythur Grŵp, mae'r Cyngor hefyd yn gyfranddaliwr 100% ar Cardiff City Transport Services Ltd. Yn yr un modd â phob darparwr trafndiaeth gyhoeddus, mae'r cwmni, sy'n dibynnu'n sylweddol ar deithwyr yn talu am daith, wedi gweld ei incwm yn lleihau'n sylweddol ac mae wedi rhoi cyflogeion ar ffyrlo lle nad oedd eu hangen i redeg gwasanaethau hanfodol.

I gydnabod y pwysau sy'n wynebu awdurdodau lleol, rhoddodd Llywodraeth Cymru ffrydiau ariannu amrywiol ar gael, naill ai drwy Gronfa Caledi gyffredinol Covid-19 neu grantiau at ddibenion penodol. Ad-dalwyd £3.374 miliwn o gostau drwy'r Cynllun Cadw Swyddi a £47.704 miliwn o wariant ychwanegol a £38.155 miliwn o incwm a gollwyd drwy'r Gronfa Caledi. Gadawodd hyn £2.114 miliwn o wariant sy'n gysylltiedig â Covid-19 a gafodd ei amsugno gan y Cyngor.

Ceir rhagor o wybodaeth am yr effaith ariannol ac ymatebion i Covid-19 ar sefyllfa alldro ariannol y Cyngor o gymharu â chyllideb 2020/21 [yma](#).

Ein Perfformiad

Mae Caerdydd yn lle gwyh i gael eich magu

- Llwyddodd 97.5% o blant cynradd a 92.3% o blant uwchradd i gael lle yn eu tri dewis cyntaf o ysgol (96.6% ac 85% yn 2019-20)
- Llwyddodd 97.6% o'r holl ddisgyblion a adawodd yr ysgol ar ôl blwyddyn 11 i drosglwyddo'n llwyddiannus o addysg orfodol i addysg, cyflogaeth neu hyfforddiant (pob disgybl).

Mae Caerdydd yn lle gwyh i dyfu'n hŷn

- Roedd 93% o gleientiaid yn teimlo eu bod yn gallu byw'n annibynnol yn eu cartrefi yn dilyn cymorth gan y Gwasanaeth Byw'n Annibynnol

Cefnogi pobl allan o dlodi

- Mae'r Cyngor wedi cynorthwyo 126 o gyflogwyr ar draws Caerdydd i ddod yn Gyflogwyr Cyflog Byw achrededig - mae hyn wedi cynyddu o 108 sefydliad yn 2019-20.
- Crëwyd 119 o brentisiaethau a chynlluniau hyfforddi gan y Cyngor yn 2019-20
- Rhoddwyd 'Cyngor i Mewn i Waith' i 49,756 o bobl er mwyn helpu dinasyddion i ddatblygu sgiliau a dod o hyd i gyfleoedd cyflogaeth

Cymunedau Diogel, Hyderus a Grymus

- Yn 202/21 defnyddiodd 2,490,498 o ddinasyddion ein llyfrgelloedd a'n hybiau. Roedd 98% o gwsmeriaid yn cytuno â'r datganiad "Ar y cyfan bodlonodd yr Hyb fy ngofynion/Cefais yr hyn yr oedd ei angen arnaf"
- Mae 1,113 o gyflogeion y Cyngor wedi cymryd rhan mewn cyrsiau Cymraeg a hyfforddiant ymwybyddiaeth iaith
- Yn 2020/21 roedd angen gofal a chymorth ar 993 o blant ac oedolion trwy'r Cynllun Taliadau Uniongyrchol; mae hyn wedi cynyddu o 966 yn 2018-19.

Prifddinas sy'n Gweithio Dros Gymru

- Yn 2020/21 cefnogwyd 1,845 o swyddi newydd ac wedi'u diogelu ar draws y Ddinas.

Mae Caerdydd yn Tyfu mewn Ffordd Gadarn

- Roedd 15.4% o bobl yng Nghaerdydd yn defnyddio beic fel dull o deithio i'r gwaith (13.7% yn 2018-19).
- Roedd 2.6% o'r prif ffyrdd A mewn cyflwr gwael yn gyffredinol; mae hyn wedi gwella o 3.3% yn 2019-20
- Cliriwyd 99.4% o'r achosion o dipio anghyfreithlon o fewn 5 niwrnod gwaith
- Buddsoddwyd £46 miliwn mewn gwella neu adeiladu ysgolion newydd

Moderneiddio ac Integreiddio ein Gwasanaethau Cyhoeddus

- Ers ei lansio, mae Ap Caerdydd wedi cael ei lawrlwytho 42,756 o weithiau, ar declynnau Android ac iOS
- Defnyddiodd 1,896,787 o gwsmeriaid sianeli digidol i gysylltu â'r cyngor ynglŷn â phynciau megis y Dreth Gyngor, tai, cynllunio a chasglu gwastraff (1,240,299 yn 2019-20).
- Mae'r Cyngor yn parhau i weld cynnydd yn nifer y cwsmeriaid sy'n dewis rhyngweithio trwy sianeli cyfryngau cymdeithasol, gydag oddeutu 142,257 o ddilynwyr.

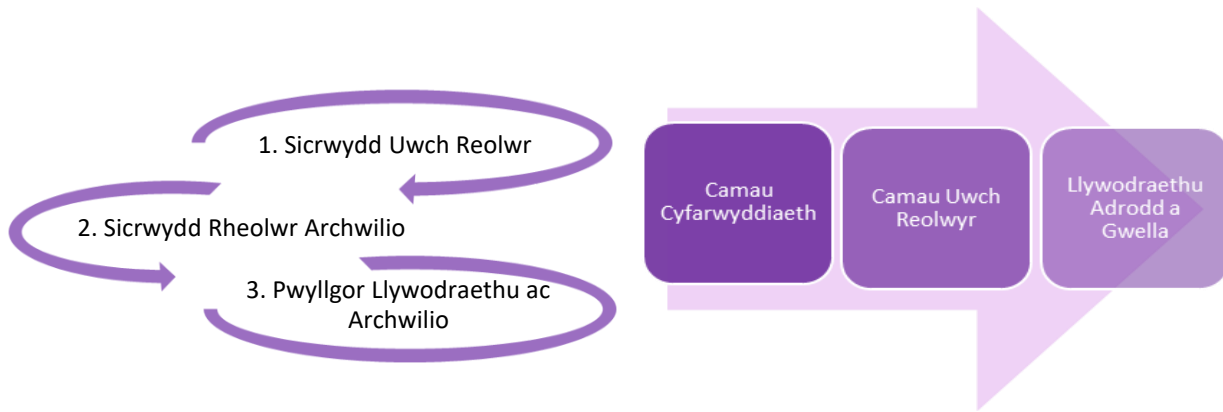

Ein Llywodraethu, Risgiau a'r Rhagolwg Ariannol

Byddwn yn paratoi Datganiad Llywodraethu Blynyddol (DLIB) bob blwyddyn er mwyn datgelu canfyddiadau ein hadolygiadau o lywodraethu'r Cyngor. Mae'r DLIB yn cynnwys Cynllun Gweithredu ar gyfer materion llywodraethu sylweddol a nodwyd fel rhan o'r adolygiad, i'w datblygu gan yr Uwch Reolwyr. Mae wedi'i gymeradwyo ochr yn ochr â'r Datganiadau Ariannol a chaiff ei ddefnyddio ar gyfer adrodd ar lywodraethu a'i wella. Dogfen ar wahân yw hon sydd ar gael ar wefan y Cyngor yn y cyfeiriad canlynol:

Rheoli Cyllid y Cyngor (cardiff.gov.uk)

Wrth lunio'r DLIB, mae'r Cyngor wedi mabwysiadu'r fframwaith 'Cyflawni Llywodraethu Da mewn Llywodraeth Leol', a ddatblygwyd gan y Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifeg (CIPFA) a Chymdeithas Prif Weithredwyr yr Awdurdodau Lleol. Mae'n cynnwys y systemau, y prosesau, y diwylliant a'r gwerthoedd y mae'r Cyngor yn cael ei gyfeirio a'i reoli ganddynt, ynghyd â'r gweithgareddau a ddefnyddia i ymgysylltu â'r gymuned a gweithio gyda hi. Adeilidir y DLIB trwy ddatgeliadau craidd gan Uwch Reolwyr, a barn annibynnol y Rheolwr Archwilio Mewnol a'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio.

Mae'r Cyngor wedi gorfod addasu ei drefniadau llywodraethu yn ystod 2020/21 o ganlyniad i effaith Covid-19, gyda newidiadau'n cynnwys:

- Addasiadau i adlewyrchu ffyrdd newydd o weithio a threfniadau argyfwng
- Newidiadau i weithgareddau 'busnes fel arfer', gan gynnwys rhoi'r gorau i weithgareddau neu eu cwtogi.
- Newidiadau tymor hwy i flaenoriaethau, rhaglenni, strategaethau a chynlluniau o ganlyniad i effaith y pandemig ar randdeiliaid y Cyngor a defnyddwyr gwasanaeth

Bydd y DLIB yn nodi sut mae Covid-19 wedi effeithio ar lywodraethu a systemau rheolaeth fewnol gan ddefnyddio dull cymesur sy'n seiliedig ar risg, yn enwedig lle gallai rhai o'r ffynonellau sicrwydd arferol fod yn fwy cyfyngedig nag mewn blynyddoedd blaenorol.

Yn ogystal, mae 2020/21 hefyd yn flwyddyn 'gysgodol' ar gyfer gweithredu Cod Rheolaeth Ariannol (RhA) CIPFA. Un o nodau allweddol y Cod RhA yw gwella gwydnwch ariannol sefydliadau drwy ymgorffori safonau rheoli ariannol gwell. Yn anochel, mae effaith Covid-19 wedi profi'r gwydnwch ariannol hwnnw yn 2020/21 a bydd yn parhau i wneud hynny yn y blynyddoedd i ddod. Fel y cyfryw, bydd yr adolygiad blynyddol yn cynnwys canlyniad yr asesiad a gynhaliwyd yn ystod y flwyddyn o'r graddau y mae trefniadau rheoli ariannol y Cyngor yn cydymffurfio â'r Cod RhA.

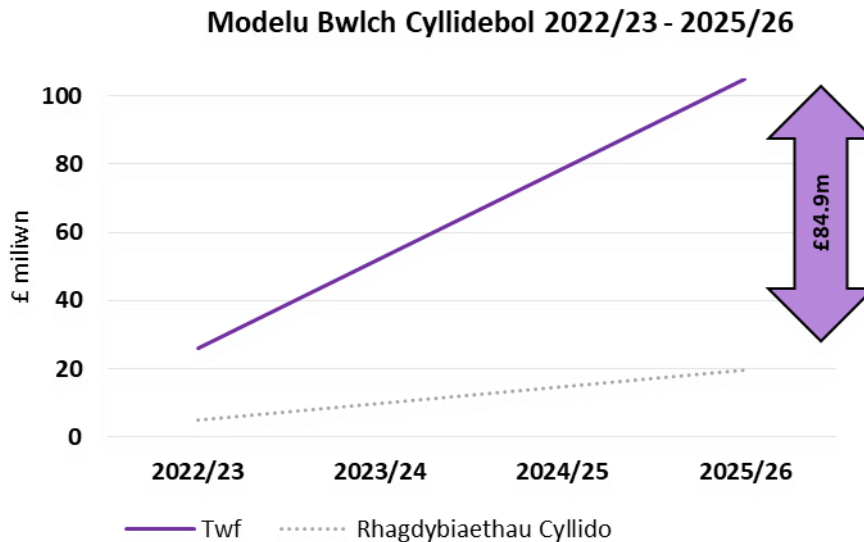
Mae trefn rheoli risg y Cyngor yn cefnogi adnabod, asesu, adrodd a rheoli risgiau mewn gweithgarwch corfforaethol, cyfarwyddiaethau, rhaglenni a phrosiectau. Mae'n cynnwys asesiadau risg chwarterol er mwyn cefnogi nodi ac uwchgyfeirio risgiau mwyaf hanfodol y Cyngor mewn da bryd i'r Uwch Dîm Reoli ar gyfer perchnogaeth, adolygu ac adrodd.

Yn ystod y flwyddyn, cafodd llawer o risgiau eu symud ymlaen a'u lliniaru'n briodol trwy'r dulliau uchod. Ar 31 Mawrth 2021, mae deg o risgiau corfforaethol ar statws risg weddilliol 'coch' h.y. mae goblygiad pwysig neu sylweddol yn debygol os nad oes rhagor o liniaru. Mae Covid-19 wedi arwain at newid yn yr amgylchedd lle mae angen rheoli'n weithredol y risgiau hyn fel y dangosir isod.

Newid yn yr Hinsawdd a Diogelwch Ynni
Methiant i reoli effeithiau newid yn yr hinsawdd a diogelwch ynni oherwydd diffyg prawfesur o ran seilwaith allweddol (cymdeithasol a sifil) a datblygu busnes.
Diogelwch yn y Ddinas
Digwyddiad mawr sy'n ymwneud â diogelwch o ganlyniad i derfysgaeth ryngwladol neu fewnol.
Erydu Arfordirol
Y perygl o fethiant mesurau presennol i amddiffyn yr arfordir yn arwain at lifogydd eang.
Ansawdd Aer ac Aer Glân
Y risg nad yw ansawdd aer yng Nghaerdydd yn bodloni'r gofynion statudol a bennir gan ddeddfwriaeth a bod hyn yn parhau i gael effaith andwyol ar iechyd trigolion ac ymwelwyr â'r ddinas.
Diwygio Lles
Y risg na all y Cyngor gyflawni ei ymrwymadau statudol a osodir arno gan y Diwygiad Lles gan gynnwys Credyd Cynhwysol, gostyngiadau'r Cap Budd-daliadau, a chyfyngiadau maint ar gyfer tenantiaid cymdeithasol.
Gwydnwch Ariannol
Methiant i ddarparu cyllideb flynyddol gytbwys a Chynllun Ariannol Tymor Canolig sy'n seiliedig ar wybodaeth a fyddai'n gwanhau gwydnwch ariannol y Cyngor yn sylweddol.
Effaith Brexit
Y perygl y bydd Brexit (ac unrhyw benderfyniadau dilynol) yn tarfu'n ddifrifol ar y ddinas a rhwystro ei gallu i barhau i ddarparu gwasanaethau effeithiol a chynnal cydlyniad cymunedol.
Rheoli Gwastraff
Methu â sicrhau dulliau cost-effeithiol o gydymffurfio â deddfwriaeth wastraff, gan gynnwys targedau ailgylchu statudol.
Cynnydd yn y Galw (Gwasanaethau Plant)
Methu â rheoli'r galw yn effeithiol (ac ymateb i alw cynyddol oherwydd Covid-19) gan arwain at gynnydd yn nifer y plant sydd angen gwasanaethau a'r pwysau ar wasanaethau a chyllid o ganlyniad.
Seiber-Ddiogelwch
Monitro – perygl na ellir asesu sut a phryd y caiff systemau eu defnyddio, gan arwain at ymateb aneffeithiol i ymosodiadau bwriadol neu weithgarwch anfwriadol gan ddefnyddwyr. Ffurfweddiad Diogel – y risg gynyddol o faleiswedd a meddalwedd wystlo. Diogelwch Cwmwl Corfforaethol – perygl o wendid mewn gwasanaethau a gynhelir yn allanol.

Y Bwlch Ariannu yw'r term a ddefnyddir i ddisgrifio'r gwahaniaeth rhwng yr arian y mae'r Cyngor yn disgwyl ei gael, a'r gost amcangyfrifedig o barhau i ddarparu gwasanaethau ar y lefel bresennol. Yn syml, mae'r

bwlch yn deillio o gyllid yn methu â chadw i fyny â'r galw, chwyddiant a phwysau ariannol eraill. Er gwaethaf Setliad Llywodraeth Leol gwell na'r disgwyl yn 2021/22, mae rhagdybiaethau yn y dyfodol yn cydnabod y risg y gellid cwtogi arian cyhoeddus fel ffordd o fynd i'r afael â'r lefelau digynsail o ddyled yn y DU, a achoswyd gan y pandemig. Hyd yn oed gyda'r rhagolygon mwy cadarnhaol ar gyfer cyllid gan Lywodraeth Cymru, rhagwelir bwlch cyllidebol o £85 miliwn rhwng 2022/23 a 2025/26 fel rhan o'r cynllun ariannol tymor canolig a gymeradwywyd ym mis Mawrth 2021.

Mae hyn oherwydd ffactorau megis costau cyflogaion, chwyddiant prisiau, talu am brosiectau cyfalaf a phwysau demograffig i oedolion a phlant.

Ystyriwyd amrywiaeth o opsiynau er mwyn mynd i'r afael â bylchau yn y gyllideb yn 2021/22 a'r blynyddoedd i ddod gan gynnwys parhau i adolygu a herio'r holl gyllidebau cyfarwyddiaeth ar gyfer arbedion cynhyrchiant; manteisio i'r eithaf ar gyfleoedd am drawsnewidiad digidol a gweithio ar draws cyfarwyddiaethau ac mewn partneriaeth â sefydliadau eraill; manteisio i'r eithaf ar ffrydiau incwm ac archwilio'r potensial ar gyfer ffrydiau incwm newydd, yn enwedig lle nad yw gwasanaethau'n gyffredinol; ac ystyried y lefel lle mae'n fforddiadwy parhau i sybsideiddio gwasanaethau o natur fwy dewisol.

Gyda lefelau uwch o risg i gyflawni targedau arbedion a galw sy'n debygol o barhau i fod yn anrhagweladwy o ganlyniad i'r pandemig, bydd angen rheoli a monitro risg gwydnwch ariannol yn ofalus er mwyn sicrhau cynaliadwyedd ariannol. Cynigir buddsoddiad gwariant cyfalaf sylweddol mewn meysydd fel ysgolion newydd; mynd i'r afael â chyflwr asedau presennol a ddefnyddir i ddarparu gwasanaethau; datblygu tai cyngor newydd; gwella ansawdd aer; adfywio economaidd; a chynlluniau teithio cynaliadwy. Bydd y cynllun buddsoddi pum mlynedd yn gofyn am gynnydd sylweddol mewn benthyca a chadarnhad o'r ymagwedd newydd at gyflawni lefel sylweddol uwch o werthiant asedau er mwyn helpu i dalu am fuddsoddiad.

Mae rhagor o fanylion am gyllideb y Cyngor ar gyfer 2021/22 a'r Tymor Canolig ar gael ar wefan y Cyngor, [Cynigion Cyllideb 2021/2022](#), sy'n cynnwys y dogfennau allweddol isod:

- Cynllun Ariannol Tymor Canolig (CATC)
- Cyllideb Cyfrif Refeniw Tai 2021/22 a CATC

- Strategaeth Cyfalaf 2021/22
- Strategaeth Rheoli Trysorlys
- Ciplun gwydnwch ariannol sy'n nodi nifer o ddangosyddion a chymarebau ariannol.

Perfformiad Ariannol 2020/21

Cymeradwywyd cyllideb y Cyngor ar gyfer 2020/21 ym mis Chwefror 2020 cyn dechrau'r pandemig Covid-19. Gosodwyd y gyllideb yn erbyn cefndir o ansicrwydd ariannol, heriau sylweddol o ran ariannu gwasanaethau a galw cynyddol am ein gwasanaethau. Cafodd bwlch ariannu cyffredinol o £32.597 miliwn yn 2020/21 ei nodi a'i ddatrys gan gyfuniad o fesurau arbedion, defnydd o gronfeydd wrth gefn clustnodedig, cyfraniad ysgolion i gwrdd â phwysau a chynnydd o 4.5% yn y Dreth Gyngor. Cymeradwywyd cyllideb refeniw net o £656.186 miliwn ar gyfer 2020/21 yn ogystal â Chynllun Ariannol Tymor Canolig yn seiliedig ar gyfnod treigl o bedair blynedd o 2021/22 i 2024/25, gan sicrhau bod adnoddau wedi'u halinio â chanlyniadau yn y Cynllun Corfforaethol.

Gwariant Refeniw a Chyllid

Mae gwariant refeniw yn talu am gost gweithrediadau dyddiol y Cyngor a'u cyfraniadau i ac o gronfeydd wrth gefn. Mae'r alldro refeniw terfynol yn dangos gwariant o fewn y gyllideb refeniw net gyffredinol ar gyfer 2020/21 o £656.186 miliwn. Roedd amrywiadau ffafriol o fewn y Cyfrif Refeniw Cryno yn galluogi cyfraniadau at nifer o gronfeydd wrth gefn clustnodedig strategol a fydd yn cefnogi gwydnwch ariannol y Cyngor yn y tymor canolig.

Cyfarwyddiaeth	Cyllideb Gwariant Net £000	Alldro Gwariant Net £000	Amrywiad (Dan)/Dros £000
Rheolaeth Gorfforaethol	26,270	26,340	70
Datblygu Economaidd	8,090	7,582	(508)
Datblygu Economaidd - Ailgyrchu a Gwasanaethau Cymdogaeth	30,467	30,467	0
Addysg a Dysgu Gydol Oes	287,258	287,533	275
Pobl a Chymunedau - Tai a Chymunedau	46,526	46,241	(285)
Pobl a Chymunedau – Perfformiad a Phartneriaethau	3,047	2,868	(179)
Pobl a Chymunedau - Gwasanaethau Cymdeithasol	182,338	182,967	629
Cynllunio, Trafnidiaeth a'r Amgylchedd	7,104	7,104	0
Adnoddau – Llywodraethu a Gwasanaethau Cyfreithiol	5,700	6,286	586
Adnoddau	15,636	15,239	(397)
Is-gyfanswm Alldro'r Gyfarwyddiaeth	612,436	612,627	191
Ariannu Cyfalaf	30,936	31,354	418
Cronfeydd Wrth Gefn Cyffredinol	3,000	0	(3,000)
Crynodeb o'r Cyfrif Refeniw Cryno gan gynnwys casglu'r Dreth Gyngor, ad-daliadau Ardrethi Annomestig a Rhyddhad yn ôl Disgresiwn	9,814	12,205	2,391
Cyfanswm Alldro'r Cyngor	656,186	656,186	0

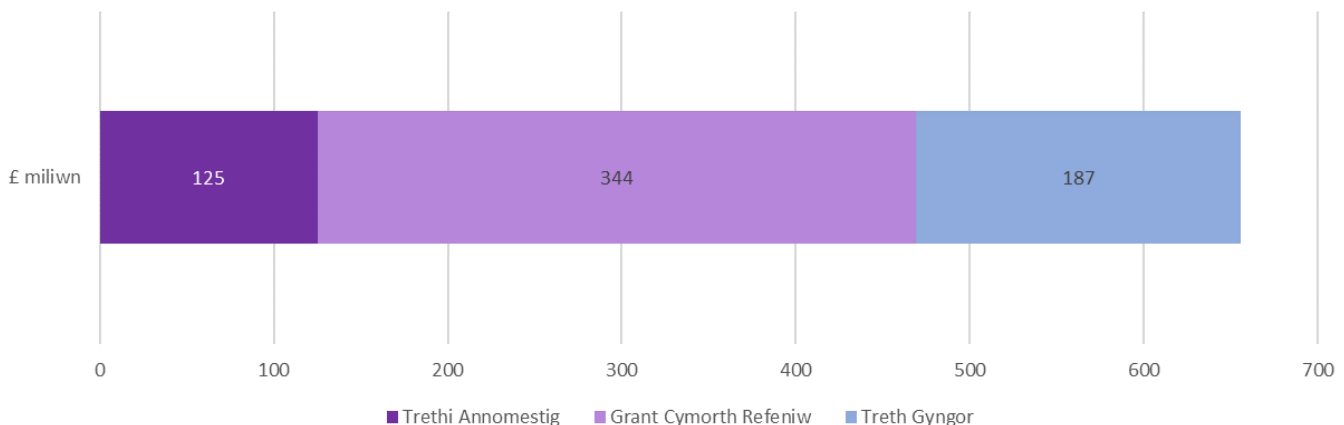
Mae'r sefyllfa refeniw derfynol yn adlewyrchu sefyllfa gytbwys gyffredinol, hynny yw, mae'r Cyngor wedi cynnwys ei wariant o fewn y gyllideb £656.186 miliwn a gymeradwywyd ar gyfer y flwyddyn, ar ôl trosglwyddiadau i ac o gronfeydd wrth gefn clustnodedig. Roedd y sefyllfa hon yn cynnwys gorwariant net o £191,000 gan gyfarwyddiaethau, gorwariant Ariannu Cyfalaf o £418,000, gwarged Treth Gyngor o £1.016 miliwn a gorwariant net o £3.407 miliwn yn erbyn y Cyfrif Refeniw Cryno, wedi'i wrthbwysu gan y gyllideb wrth gefn gyffredinol o £3 miliwn, nad oedd angen ei defnyddio. Dylid nodi bod y sefyllfa gyffredinol wedi gwella drwy gydol y flwyddyn, gan fod mwy o eglurder wedi'i gael o ran effaith barhaus y pandemig, ond hefyd wrth i gyhoeddiadau cyllido Llywodraeth Cymru gael eu gwneud.

Caiff Ardrethi Annomestig eu casglu gan y Cyngor i Lywodraeth Cymru yn seiliedig ar werth adeiladau a ddefnyddir mewn busnes neu at ddibenion annomestig, a gosodir cyfradd yn flynyddol. Daeth yr Ardrethi Annomestig net a gasglwyd gan Gaerdydd ar gyfer 2020/21 i gyfanswm o £189.469 miliwn a derbyniodd Caerdydd £124.579 miliwn ar ôl i hyn gael ei ailddosbarthu gan Lywodraeth Cymru. Y gyfradd gasglu yn ystod y flwyddyn oedd 85.58% (96.12% yn 2019/20).

Cafodd Grant Cynnal Refeniw o £344.468 miliwn ei dderbyn gan Lywodraeth Cymru.

Mae'r Dreth Gyngor a gesglir gan y Cyngor yn cynnwys praeseptau ar gyfer yr heddlu a cynghorau cymuned a, lle y bo'n berthnasol, cafodd ei throsglwyddo i'r cyrff perthnasol. Mae'r incwm Treth Gyngor a gadwyd gan y Cyngor, sef £187.406 miliwn, yn ychydig dros chwarter o wariant net y Cyngor. Y gyfradd gasglu yn ystod y flwyddyn oedd 96.06% (96.8% yn 2019/20).

Sut talwyd am y gyllideb refeniw

Cyfrif Refeniw Tai (CRT)

Cyfrif a glustnodwyd yw'r Cyfrif Refeniw Tai a ddangosir o fewn y gyfarwyddiaeth Tai a Chymunedau. Mae'n cynnwys incwm o renti a gwariant ar reoli'r stoc tai a gwasanaethau cysylltiedig:

- Roedd gan y cyngor 13,737 o anheddau ar 31 Mawrth 2021.
- Y rhent net wythnosol ar gyfartaledd ar gyfer 2020/21 oedd £106.97.
- Cyfanswm yr incwm gan gynnwys rhent a thaliadau am wasanaethau oedd £85.883 miliwn.
- Roedd gwariant refeniw yn cynnwys £20.798 miliwn ar atgyweiriadau a chynnal a chadw, £29.165 miliwn ar oruchwylio a rheoli a £28.490 miliwn ar gostau ariannu cyfalaf, gan gynnwys llog, darpariaeth ar gyfer ad-dalu dyledion a thalu tuag at wariant cyfalaf.

Nododd y Cyfrif Refeniw Tai warged o £6.519 miliwn ar gyfer 2020/21 ar ôl trosglwyddo £2.822 miliwn i gronfeydd wrth gefn clustnodedig. Ymhlith y ffactorau a arweiniodd at y gwarged roedd llai o wariant ar atgyweirio a chynnal a chadw, tanwariant ar atgyweiriadau eiddo gwag, costau ariannu cyfalaf is sy'n

adlewyrchu amseriad buddsoddiad cyfalaf a derbyn grant nas cyllidebwyd. Defnyddir hyn i fodloni rhwymedigaethau ac ymrwymadau yn y dyfodol, gan gynnwys unrhyw waith atgyweirio a gwaith ychwanegol y gallai fod ei angen ar eiddo, yn enwedig o ganlyniad i gyfyngiadau mynediad yn 2020/21 oherwydd y pandemig.

Gwariant ac Ariannu Cyfalaf gan y Cyngor

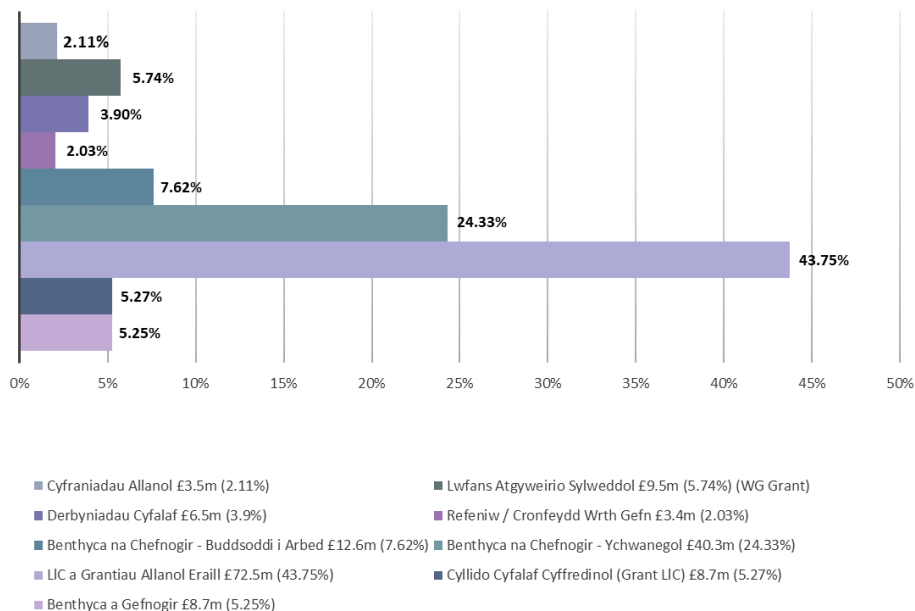
Mae buddsoddi cyfalaf yn rhan fawr o'n gwariant. Mae gan y Cyngor raglen gyfalaf uchelgeisiol i gyflwyno prosiectau sy'n hanfodol i'r Cyngor wireddu ei ddyheadau i adlunio sut rydym yn darparu ein gwasanaethau yn ogystal â helpu i ddatgloi arbedion refeniw ac effeithlonrwydd i sicrhau sefydlogrwydd anariannol. Cyfanswm y gwariant cyfalaf yn ystod y flwyddyn oedd £165.7 miliwn.

Cynlluniau	Manylion	£m
Datblygu Busnes a'r Ddinas	Benthyciad Canol Tref a chaffael safleoedd adfywio yn Butetown yn ogystal â chefnogi Uwchgynllun Glanfa'r Iwerydd.	8.4
Parciau, Hamdden a Lleoliadau	Ardaloedd chwarae a seilwaith parciau, cynnal a chadw adeiladau hamdden; Cyfleoedd Chwarae ac Adferiad Gwyrdd, goleuadau'r castell ac offer Amgueddfa Caerdydd.	3.1
Rheoli Ailgylchu a Gwastraff	Ailgylchu cynwysyddion gwastraff gwydr, seilwaith safleoedd a depos gan gynnwys ystafell reoli newydd a maes parcio fflyd ac amrywiaeth o gynlluniau economi gylchol a ariennir gan grantiau.	2.7
Addysg a Dysgu Gydol Oes	Band B Ysgolion yr 21 ^{ain} Ganrif gan gynnwys Ysgol Uwchradd Fitzalan newydd a chaffael safle ar gyfer disodli Ysgol Uwchradd Willows; buddsoddi yng nghyflwr ac addasrwydd adeiladau ysgolion; cynlluniau ar gyfer ehangu addysg cyfrwng Cymraeg; lleihau maint dosbarthiadau babanod a TGCh Ysgolion.	46.2
Adfywio Cymdogaethau, Hybiau a Thai Preifat	Grantiau addasiadau i'r anabl, sy'n caniatáu i bobl fyw'n annibynnol yn eu cartrefi; gwelliannau amgylcheddol; gwelliannau masnachol Stryd Tudor; Cwblhau Hybiau'r Eglwys Newydd a Rhydypennau, trosglwyddo grant.	9.9
Priffyrdd a Thrafnidiaeth	Ailadeiladu ac ailwynebu ffyrdd a llwybrau cerdded; gwelliannau i drafnidiaeth gyhoeddus a diogelwch ar y ffyrdd; gweithredu strategaeth beicio ac ehangu'r cynllun llogi beiciau a'r cynllun troseddau traffig sy'n symud; buddsoddi mewn teithio llesol a llwybrau diogel mewn cymunedau; gwaith dylunio ar gyfer mesurau ansawdd aer yng nghanol y ddinas.	24.5
Corfforaethol	Cyfraniad at brosiectau'r Fargen Ddinesig, gwaith i roi'r gorau i adeiladau ar brydles a chaffael ecwiti yn Bws Caerdydd fel rhan o becyn cymorth ariannol.	8.6

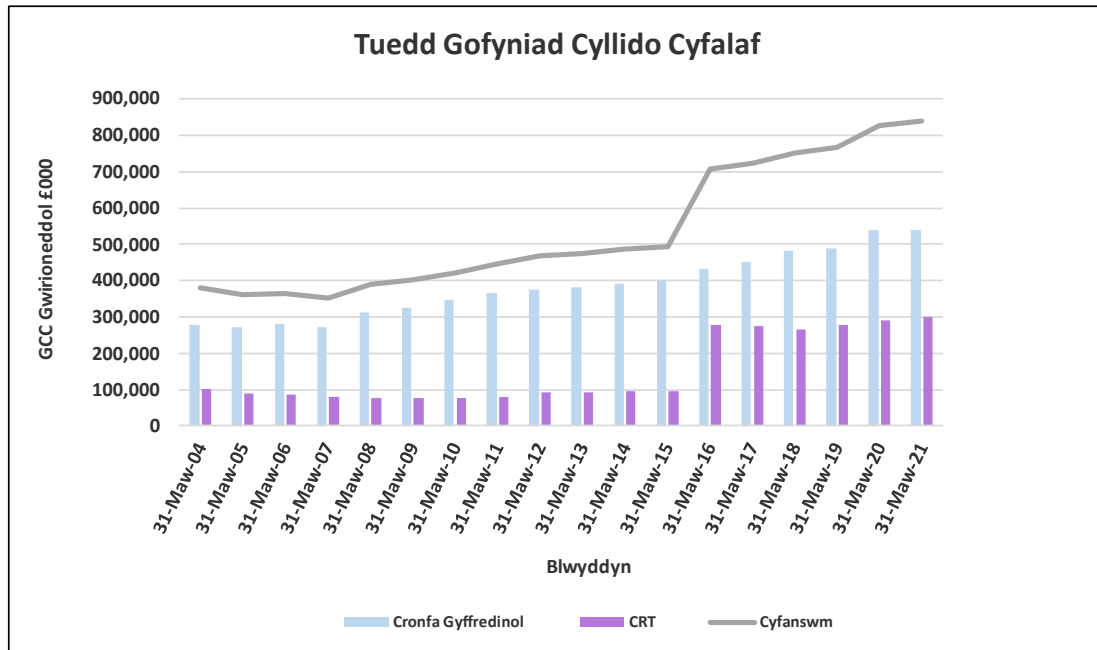
Tai Cyhoeddus	Addasiadau i'r anabl; adfywio ystadau; buddsoddi mewn cyflwr stoc bresennol; caffael tir ac anheddau sy'n bodoli eisoes o'r farchnad breifat; adeiladu anheddau newydd.	53.6
Arall	Moderneiddio TGCh i wella'r broses fusnes; adnewyddu asedau harbwr; safle claddu newydd yn Nraenen Pen-y-graig; cwblhau fferm solar Ffordd Lamby, gwaith adnewyddu asedau eiddo ac amnewid cerbydau.	8.7
Cyfanswm		165.7

Mae'r Cyngor yn talu am ei wariant cyfalaf o nifer o ffynonellau. Mae hyn yn cynnwys benthycia arian. Yn y pen draw, bydd rhaid ad-dalu am fenthycia ac unrhyw gostau llog cysylltiedig mewn ffordd ddarbodus o incwm presennol y Cyngor a'i incwm yn y dyfodol. Ariannwyd y Rhaglen Gyfalaf trwy gyfuniad o fenthycia (£61.6 miliwn) a grantiau, cyfraniadau, cronfeydd refeniw a gwerthu asedau (£104.1 miliwn). Ceir dadansoddiad o ffynonellau ariannu cyfalaf yn y siart isod:

Cyllido Gwarant Cyfalaf

Y term ar gyfer gwariant cyfalaf yr aed iddo yn y gorffennol trwy fenthycia ond sydd eto i'w dalu o refeniw'r dyfodol neu incwm cyfalaf o'r Gronfa Gyffredinol a'r CRT yw'r Gofyniad Ariannu Cyfalaf (GAC). Dangosir y tueddiad hanesyddol yn y siart nesaf.

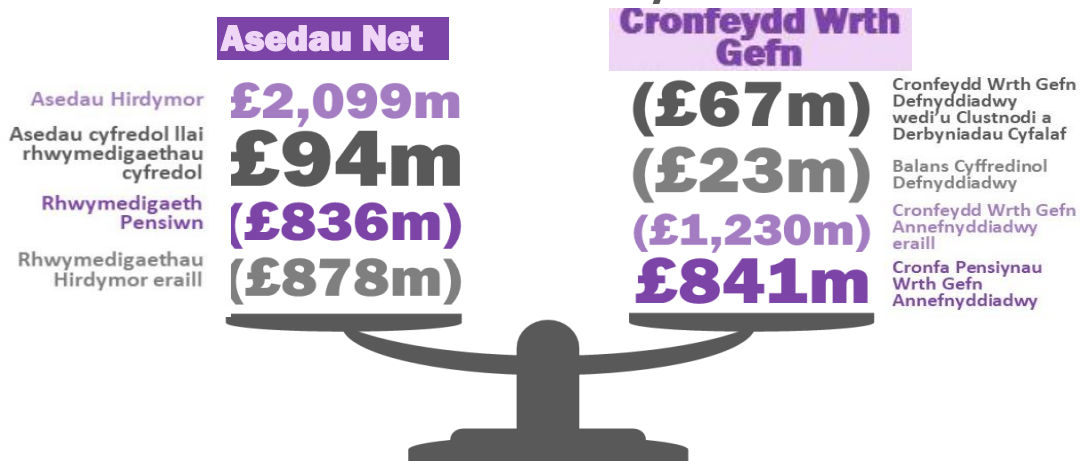
Yn 2015/16 benthycwyd arian ychwanegol gan y Cyngor a'i dalu i Drysorlys EM i adael system cymhorthdal y CRT. Mae'r GAC a chostau ariannu cysylltiedig, llog ac ad-daliadau buddsoddi cyfalaf yn parhau i godi fel canran o gyllideb y gellir ei rheoli. Mae Strategaethau Rheoli Cyfalaf a Thrysorlys y Cyngor yn nodi ystod o ddangosyddion ar gyfer fforddiadwyedd, doethineb a chynaliadwyedd cynlluniau buddsoddi cyfalaf y Cyngor.

Bob blwyddyn, codir swm darbodus i'n cyllidebau refeniw i leihau hyn. Yn adroddiad cynigion cyllideb 2020/21, cymeradwyodd y Cyngor Bolisi Darpariaeth Refeniw Ofynnol (DRO) diwygiedig, gyda newid penodol mewn methodoleg mewn perthynas â benthycu a gefnogir gan Lywodraeth Cymru drwy'r Grant Cynnal Refeniw. Mae'r arbedion dilynol wedi'u defnyddio i gryfhau gwydnwch ariannol yr Awdurdod Lleol mewn perthynas â chyfalaf a'r trysorlys, drwy ddatblygu Cronfa Rheoli Trysorlys Wrth Gefn Glustnodedig.

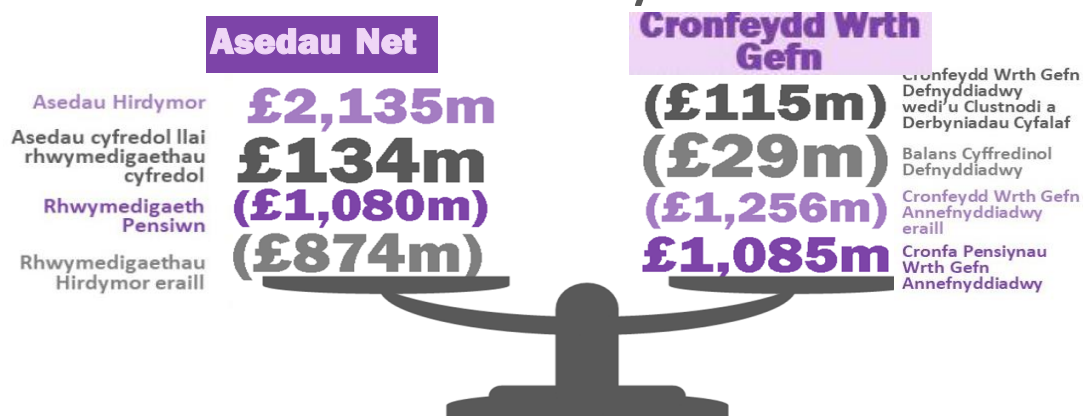
Sefyllfa Ariannol

Crynohir mantolen y Cyngor isod a nodir ei asedau a'i rwymedigaethau.

Mantolen - 2019/2020

Mantolen - 2020/2021

Eiddo, Peiriannau, Cyfarpar ac Asedau Anghyfredol Eraill

Mae prisio pob ased yn cynnwys nifer o ragdybiaethau; fodd bynnag, mae symudiadau mewn prisio asedau yn ogystal ag unrhyw gostau cyfrifo'n golygu nad ydynt yn effeithio ar y dreth gyngor na'r rhent sy'n daladwy gan fod yn rhaid iddynt gael eu gwrth-droi o gronfeydd wrth gefn anefnyddiadwy. Mae Nodyn 15 yn rhoi manylion am symudiadau o ran asedau, gwariant cyfalaf a'i gyllido:

- y derbyniadau cyfalaf o werthu asedau eiddo ac incwm tebyg oedd £15.422 miliwn
- fel rhan o raglen dreigl y Cyngor, cynhaliwyd ailbrisiadau yn ystod y flwyddyn ar gyfer anheddau'r cyngor, eiddo buddsoddi ac asedau dros ben.

Asedau a Rhwymedigaethau Ariannol

Cynhaliwyd gweithgareddau buddsoddi a benthyca gan y Trysorlys yn unol â gofynion rheoliadol a Strategaeth Rheoli Trysorlys y Cyngor ar gyfer 2020/21. Mae buddsoddiadau at ddibenion rheoli'r trysorlys ac arian parod ar £133.332 miliwn ar 31 Mawrth 2021 ac fe'u cynrychiolir yn bennaf gan falansau arian dros dro a adneuir gyda sefydliadau ariannol. Cyfradd gyfartalog y llog a enillwyd ar gyfer y flwyddyn oedd 0.22%.

Mae'r Cyngor yn benthycu arian i reoli ei lifau arian parod dyddiol ac i dalu am wariant cyfalaf. Yn unol â'r Strategaeth Rheoli Trysorlys, mae benthycu'n cael ei wneud i reoli'r gofyniad ariannu cyfalaf pan fernir bod angen hynny er mwyn lliniaru yn erbyn y risg y bydd cyfraddau llog yn y dyfodol yn cynyddu'n annisgwyl. Y newid net mewn benthycu allanol yn ystod y flwyddyn oedd gostyngiad o £18.1 miliwn. Mae Nodyn 14 y cyfrifon yn cynnig rhagor o wybodaeth am asedau a rhwymedigaethau ariannol y Cyngor a natur a helaethrwydd y risgiau perthnasol.

Darpariaethau

Mae'r Cyngor yn neilltuo arian ar gyfer rhwymedigaethau neu golledion tebygol, nad yw'r union swm na dyddiad eu defnyddio'n sicr. Mae hyn yn cynnwys hawliau yswiriant yn ogystal ag ar gyfer ôl-ofal tirlenwi. Yn ystod 2020/21, gostyngodd cyfanswm y darpariaethau gan £134,000 i £30.083 miliwn. Dangosir manylion trosglwyddo darpariaethau yn nodyn 21 y cyfrifon.

Rhwymedigaethau Pensiwn

Dangosir cyfranogiad y Cyngor mewn cynlluniau pensiwn yn nodyn 13 y cyfrifon.

- Y gost i'r Cyngor yn ystod y flwyddyn am rwymedigaethau pensiwn yw £46.250 miliwn.
- Rhwymedigaeth y Cyngor o ran buddion pensiwn sy'n daladwy yn y dyfodol, o'u cymharu â'r asedau a gedwir, yw £1.080 biliwn ar 31 Mawrth 2021. Mae hyn yn seiliedig ar y tybiaethau actiwaraid diweddaraf. Mae hyn wedi cynyddu gan £244.758 miliwn ers 2019/20.
- Caiff y gronfa ei hailbrisio bob tair blynedd, ac ystyrir bod asedau'r gronfa ar 31 Mawrth 2019 yn talu am 96% o rwymedigaethau'r dyfodol. Mae cynllun adfer 17 mlynedd ar waith er mwyn cwrdd â'r diffyg.

Ym mis Hydref 2020, ystyriodd y Cyngor adroddiad, fel cyfranddalwr 100%, i fuddsoddi yn nyfodol Cardiff City Transport Services Limited (yn masnachu fel Bws Caerdydd) ac i sicrhau parhad y gwasanaethau bws a ddarperir yn y ddinas. Tynnodd sylw at ystod o fesurau i fynd i'r afael â'r anawsterau y mae Bws Caerdydd ac Ymddiriedolwyr ei gynllun pensiwn yn eu hwynebu er mwyn cytuno arnynt, yn unol â Deddfwriaeth Bensiwn, ar brisiad tair blynedd y cynllun pensiwn ar 31 Mawrth 2018.

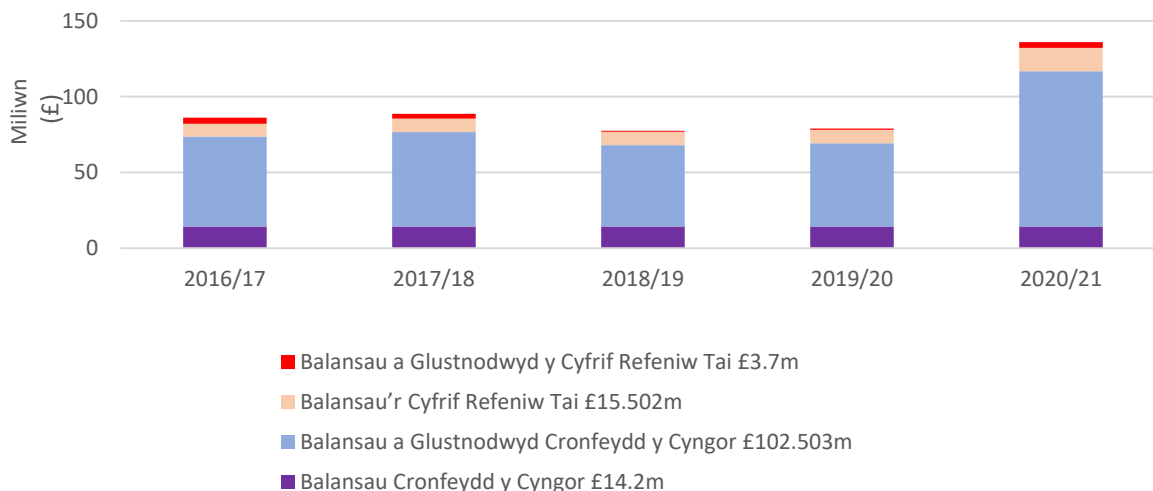
Ar 3 Mawrth 2021, ymrwymodd y Cyngor i gytundeb ag Ymddiriedolwyr Cynllun Pensiwn Cardiff City Transport Services Limited i fod yn gyflogwr statudol cronfa bensiwn budd diffiniedig Bws Caerdydd. Mae hyn yn golygu mai Cyngor Caerdydd fydd yn atebol i bob rhwymedigaeth yn y dyfodol mewn perthynas â rhwymedigaethau pensiwn Bws Caerdydd os na all y cwmni eu bodloni. Dangosir manylion asedau a rhwymedigaethau'r gronfa ar 31 Mawrth 2021 yn nodyn 13.

Balansau a Chronfeydd Wrth Gefn

Mae Balansau a Chronfeydd Wrth Gefn yn symiau o arian a gaiff eu neilltuo at ddibenion polisi penodol neu ar gyfer argyfyngau cyffredinol a rheoli llif arian parod. Mae eu defnyddio, eu creu a'u hasesiad digonolrwydd hefyd yn ystyried risgiau i wydnwch ariannol. Mae'r gwelliant ffafriol yn sefyllfa net y gyfarwyddiaeth a'r arian grant ychwanegol a dderbyniwyd gan Lywodraeth Cymru ar ddiwedd y flwyddyn ariannol yn gyfle i gynyddu lefel balansau cronfeydd wrth gefn clustnodedig a gwella lefel gyffredinol gwydnwch ariannol y Cyngor. Mae lefel hanesyddol y cronfeydd wrth gefn defnyddiadwy fel canran o wariant refeniw wedi bod yn un o'r isaf yng Nghymru. Manylir refeniw clustnodedig a chronfeydd wrth

gefn defnyddiadwy eraill yn nodyn 24 y cyfrifon a nodir cronfeydd wrth gefn anefnyddiadwy yn nodyn 25.

Cronfeydd Refeniw Wrth Gefn Defnyddiadwy

Datganiadau Ariannol

Nodir y Datganiad Cyfrifon yn y ddogfen hon, ynghyd â Datganiad o Gyfrifoldebau ar gyfer y Datganiadau Ariannol a'r Adroddiad Archwilio. Caiff y datganiadau endid unigol eu diffinio hefyd fel incwm, gwariant, asedau, rhwymedigaethau, cronfeydd wrth gefn a llifau arian parod ysgolion a gynhelir gan awdurdodau lleol yng Nghymru a Lloegr o fewn rheolaeth yr awdurdod lleol.

Y datganiadau craidd yw:

- Mae'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yn cofnodi holl incwm a gwariant y Cyngor ar gyfer y flwyddyn. Mae hanner uchaf y datganiad yn rhoi dadansoddiad fesul cyfarwyddiaeth. Mae hanner isaf y datganiad yn ymwneud â thrafodion a chyllid corfforaethol.
- Mae'r Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn yn grynodedb o'r newidiadau i'n cronfeydd wrth gefn dros y flwyddyn. Caiff cronfeydd wrth gefn eu rhannu'n rhai 'defnyddiadwy', y mae modd eu buddsoddi mewn prosiectau cyfalaf neu wella gwasanaethau, a'r rhai 'anefnyddiadwy', y mae'n rhaid eu neilltuo at ddibenion penodol.
- Mae'r Fantolen yn rhoi cipolwg ar asedau, rhwymedigaethau, balansau arian parod a chronfeydd wrth gefn y Cyngor ar ddiwedd y flwyddyn.
- Dengys y Datganiad Llif Arian Parod y rhesymau am newidiadau ym malansau arian parod y Cyngor yn ystod y flwyddyn ac a yw'r newid oherwydd gweithrediadau, buddsoddi newydd neu weithgareddau ariannu.

Y datganiadau atodol yw:

- Mae'r Cyfrif Refeniw Tai yn nodi ar wahân swyddogaeth landlord statudol y Cyngor fel darparwr tai cymdeithasol dan Ddeddf Llywodraeth Leol a Thai 1989.
- Mae Cyfrifon Grŵp yn cyfuno datganiadau ariannol y Cyngor â'i fuddiannau materol mewn is-gwmnïau, cyfranogion a/neu fentrau ar y cyd; yn achos y Cyngor hwn, Cardiff City Transport Services Ltd.
- Mae datganiadau eraill at ddibenion rheoliadol yn cynnwys Cronfeydd Ymddiriedolaeth ac Awdurdod Harbwr Caerdydd.

Casgliadau

Bydd y pandemig wedi effeithio ar bob un ohonom mewn gwahanol ffyrdd a bydd yn parhau i wneud hynny. Pasiodd y flwyddyn hon yn erbyn cefnlen ddigynsail o ansicrwydd a risg a hoffwn dalu teyrnged i bawb mewn gwasanaethau cyhoeddus sy'n gweithio i'r Ddinas a thrigolion am y gwaith caled a'r ymdrechion i barhau i ddarparu gwasanaethau'r cyngor yn ystod cyfnod heriol iawn. Er gwaethaf pwysau yn ystod y flwyddyn, llwyddodd y Cyngor i aros o fewn ei gyllideb refeniw net a bennwyd ar gyfer 2020/21 gyda chymorth gan Lywodraeth Cymru drwy grantiau amrywiol a'r Llywodraeth Ganolog drwy'r Cynllun Ffyrlo. Mae'r galw am holl wasanaethau'r Cyngor yn parhau i gynyddu ac mae'r rhagolygon cyllid negyddol parhaus i'r dyfodol yn risg sylweddol o hyd o ystyried yr heriau ariannol y mae'r Cyngor yn eu hwynebu dros y tymor canolig. Mae'r Cyngor wedi gosod agenda uchelgeisiol i fuddsoddi a gwella'r hyn rydym yn ei wneud dros y preswylwyr a fydd yn gofyn i ddewisiadau anodd gael eu gwneud a chanolbwyntio ar flaenoriaethau allweddol.

Gan edrych y tu hwnt i ailgychwyn gwasanaethau ar unwaith, mae'r Cyngor bellach yn canolbwyntio'n gadarn ar weithio tuag at adfer ac adnewyddu. Gwnaed cyfres o benderfyniadau Cabinet 'Uchelgais Prifddinas: Adfer ac Adnewyddu' sy'n ymdrin yn benodol â'r pedair thema bolisi allweddol ganlynol:

- Adfer ac Adnewyddu Sefydliadol – sut y bydd y Cyngor a gwasanaethau cyhoeddus lleol yn ymateb i heriau a chyfleoedd y byd ôl-Covid-19.
- 'Gwyrddach, Tecach, Cryfach' – strategaeth ddrafft ar gyfer adfer ac adnewyddu economi'r ddinas, gan gynnwys cyfres o 'genadaethau', blaenoriaethau a phrosiectau i'w hystyried.
- Darparu Adferiad sy'n Dda i Blant – rhaglenni o waith ar draws gwasanaethau'r Cyngor i gefnogi plant a phobl ifanc, yn enwedig y rhai sydd fwyaf agored i niwed.
- Adferiad Un Blaned – datblygu'r strategaeth Caerdydd Un Blaned a'r camau y bydd y Cyngor yn eu cymryd ar unwaith i fynd i'r afael â'r argyfwng hinsawdd.

Rwy'n ddiolchgar am waith fy nhîm cyllid wrth gefnogi cyfarwyddiaethau ac am bob swyddog sy'n hwyluso tryloywder ein trafodion ariannol ac yn sicrhau bod prosesau ar waith i gefnogi hawliadau grant a mentrau Covid-19. Maent wedi ei gwneud yn bosibl paratoi'r datganiadau ariannol hyn ac adrodd ar berfformiad a'r sefyllfa ariannol yn ystod y cyfnod ansicr hwn. Mae hwn yn ofyniad a fydd yn do'i hun yn fwy heriol yn y dyfodol oherwydd yr agenda newid uchelgeisiol, cyfrifyddu ac adrodd ychwanegol yn ogystal â pharatoi'r cyfrifon yn gynharach a'r gofynion archwilio dilynol.

Christopher Lee

Cyfarwyddwr Corfforaethol Adnoddau a Swyddog Adran 151

Datganiad o Gyfrifoldebau am y Datganiadau Ariannol

Cyfrifoldebau'r Cyngor

Rhaid i'r Cyngor:

- wneud trefniadau ar gyfer gweinyddu ei faterion ariannol yn gywir i sicrhau bod un o'i swyddogion yn gyfrifol am weinyddu'r materion hynny. Yn 2020/21, y swyddog hwnnw oedd Christopher Lee, Cyfarwyddwr Corfforaethol Adnoddau, sy'n dal y rôl statudol Swyddog Adran 151;
- rheoli ei faterion i sicrhau defnydd darbodus, effeithlon ac effeithiol o adnoddau a diogelu ei asedau;
- cymeradwyo'r datganiad cyfrifon.

Y Cynghorydd Rod McKerlich
Arglwydd Faer

Dyddiad:

Cyfrifoldebau'r Cyfarwyddwr Corfforaethol Adnoddau

Mae'r Cyfarwyddwr Corfforaethol Adnoddau yn gyfrifol am baratoi datganiadau ariannol y Cyngor yn unol ag arferion priodol fel y nodir yng Nghod Ymarfer CIPFA ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2020/21 (y Cod).

Wrth baratoi'r datganiadau ariannol hyn, mae'r Cyfarwyddwr Corfforaethol Adnoddau wedi:

- dewis polisiau cyfrifyddu addas ac yna eu rhoi ar waith yn gyson, heblaw os yw newidiadau polisi wedi'u nodi yn y cyfrifon hyn;
- gwneud beirniadaethau ac amcangyfrifon a oedd yn rhesymol a darbodus; cydymffurfio â'r Cod.

Mae'r Cyfarwyddwr Corfforaethol Adnoddau hefyd wedi:

- cadw cofnodion cyfrifyddu cywir diweddar
- chymryd camau rhesymol at atal a chanfod twyll ac unrhyw afreoleidd-dra.

Tystysgrif y Cyfarwyddwr Corfforaethol Adnoddau

Mae'r datganiadau ariannol ar gyfer y Cyngor yn rhoi golwg wir a theg o'i incwm a gwariant ar gyfer blwyddyn ariannol 2020/21 a sefyllfa ariannol y Cyngor ar 31 Mawrth 2021.

Christopher Lee
Cyfarwyddwr Corfforaethol Adnoddau

Dyddiad:

Adroddiad archwilydd annibynnol Archwilydd Cyffredinol Cymru i aelodau Cyngor Sir Dinas a Sir Caerdydd

Barn ar ddatganiadau ariannol

Rwyf wedi archwilio datganiadau ariannol:

- Cyngor Sir Dinas a Sir Caerdydd; a
- Grŵp Cyngor Sir Dinas a Sir Caerdydd

ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2021 o dan Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004.

Mae datganiadau ariannol Cyngor Sir Dinas a Sir Caerdydd yn cynnwys y Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn, y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr, y Fantolen, y Datganiad Llif Arian Parod, y Datganiad Symudiad ar y Cyfrif Refeniw Tai a Datganiad Incwm a Gwariant y Cyfrif Refeniw Tai a'r nodiadau cysylltiedig, gan gynnwys crynodeb o bolisiau cyfrifyddu sylweddol.

Mae datganiadau ariannol Grŵp Cyngor Sir Dinas a Sir Caerdydd yn cynnwys Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn y Grŵp, Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr y Grŵp, Mantolen y Grŵp a Datganiad Llif Arian y Grŵp a'r nodiadau cysylltiedig, gan gynnwys crynodeb o bolisiau cyfrifyddu o bwys.

Y fframwaith adrodd ariannol a ddefnyddiwyd wrth eu paratoi yw'r gyfraith berthnasol a safonau cyfrifyddu rhyngwladol fel y'u dehonglir a'u haddasir gan God Ymarfer ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2020-21.

Yn fy marn i, mae'r datganiadau ariannol:

- yn rhoi darlun gwir a theg o sefyllfa ariannol Cyngor Sir Dinas a Sir Caerdydd a Grŵp Cyngor Sir Dinas a Sir Caerdydd ar 31 Mawrth 2021 a'i incwm a'i wariant ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny; ac
- wedi'u paratoi'n briodol yn unol â gofynion deddfwriaethol a safonau cyfrifyddu rhyngwladol fel y'u dehonglir a'u haddasir gan God Ymarfer ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2020-21.

Sail y farn

Cynhaliais fy archwiliad yn unol â'r gyfraith berthnasol a Safonau Archwilio Rhyngwladol yn y DU (ISAs (DU)) a Nodyn Ymarfer 10 'Archwilio Datganiadau Ariannol Endidau'r Sector Cyhoeddus yn y Deyrnas Unedig'. Disgrifir fy nghyfrifoldebau o dan y safonau hynny ymhellach yng nghyfrifoldebau'r archwilydd ar gyfer archwilio datganiadau ariannol fy adroddiad. Rwy'n annibynnol ar y Cyngor a'i grŵp yn unol â'r gofynion moesegol sy'n berthnasol i'm harchwiliad o'r datganiadau ariannol yn y DU gan gynnwys Safon Foesegol y Cyngor Adrodd Ariannol, ac rwyf wedi cyflawni fy nghyfrifoldebau moesegol eraill yn unol â'r gofynion hyn. Rwyf o'r farn bod y dystiolaeth archwilio a gefais yn ddigonol ac yn briodol i ddarparu sail ar gyfer fy marn.

Pwyslais ar fater - effeithiau pandemig COVID-19 ar brisio Anheddau'r Cyngor

Tynnaf sylw at y tybiaethau a wnaed am y dyfodol a ffynonellau eraill o ansicrwydd amcangyfrif ar dudalen 39 o'r datganiadau ariannol, sy'n disgrifio effaith pandemig COVID-19 ac ansicrwydd materol prisio anheddau'r Cyngor a ddarperir gan briswyr proffesiynol allanol y Cyngor.

Nid yw fy marn wedi'i haddasu o ran y mater hwn.

Pwyslais ar fater - prisio Anheddau Uchel iawn y Cyngor yn sgil tân Grenfell

Tynnaf sylw at y tybiaethau a wnaed am y dyfodol a ffynonellau eraill o ansicrwydd amcangyfrif ar dudalen 39 o'r datganiadau ariannol, sy'n disgrifio'r ansicrwydd materol wrth brisio anheddau uchel iawn y Cyngor a ddarperir gan briswyr proffesiynol allanol y Cyngor yn sgil tân Grenfell.

Nid yw fy marn wedi'i haddasu o ran y mater hwn.

Casgliadau'n ymwneud â busnes gweithredol

Wrth archwilio'r datganiadau ariannol, rwyf wedi dod i'r casgliad bod y defnydd o sail busnes gweithredol cyfrifyddu wrth baratoi'r datganiadau ariannol yn briodol.

Yn seiliedig ar y gwaith yr wyf wedi'i gyflawni, nid wyf wedi nodi unrhyw ansicrwydd perthnasol sy'n ymwneud â digwyddiadau neu amodau a allai, yn unigol neu ar y cyd, fwrw amheuaeth sylweddol ar allu'r Cyngor i barhau i fabwysiadu'r sail pryder gweithredol o gyfrif am gyfnod o ddeuddeg mis o leiaf o'r adeg yr awdurdodir y datganiadau ariannol i'w cyhoeddi.

Disgrifir fy nghyfrifoldebau i a chyfrifoldebau'r swyddog ariannol cyfrifol mewn perthynas â busnes gweithredol yn adrannau perthnasol yr adroddiad hwn.

Gwybodaeth Arall

Mae'r wybodaeth arall yn cynnwys y wybodaeth a gynhwysir yn yr adroddiad blynyddol ac eithrio'r datganiadau ariannol ac adroddiad fy archwilydd isod. Mae'r Swyddog Ariannol Cyfrifol yn gyfrifol am y wybodaeth arall a gynhwysir yn yr adroddiad blynyddol. Nid yw fy marn ar y datganiadau ariannol yn cwmpasu'r wybodaeth arall ac, heblaw am i'r graddau a nodir fel arall yn fy adroddiad, nid wyf yn mynegi unrhyw fath o gasgliad sicrwydd arno. Fy nghyfrifoldeb i yw darllen y wybodaeth arall ac, wrth wneud hynny, ystyried a yw'r wybodaeth arall yn anghyson yn faterol â'r datganiadau ariannol neu'r wybodaeth a gafwyd yn ystod yr archwiliad, neu fel arall ei bod yn ymddangos ei bod wedi'i cham-ddatgan yn sylweddol. Os byddaf yn nodi anghysondebau materol o'r fath neu gamddatganiadau materol ymddangosiadol, mae'n ofynnol i mi benderfynu a yw hyn yn arwain at gamddatganiad perthnasol yn y datganiadau ariannol eu hunain. Os byddaf, yn seiliedig ar y gwaith yr wyf wedi'i wneud, yn dod i'r casgliad bod camddatganiad materol o'r wybodaeth arall hon, mae'n ofynnol i mi adrodd y ffaith honno.

Nid oes gennyf ddim i'w adrodd yn hyn o beth.

Adroddiad ar ofynion eraill

Barn ar faterion eraill

Yn fy marn i, yn seiliedig ar y gwaith a wnaed yn ystod fy archwiliad:

- mae'r wybodaeth a geir yn yr Adroddiad Naratif ar gyfer y flwyddyn ariannol y paratoir y datganiadau ariannol ar ei chyfer yn gyson â'r datganiadau ariannol ac mae'r Adroddiad Naratif wedi ei baratoi yn unol â'r Cod Ymarfer ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2020-21;
- Mae'r wybodaeth a roddir yn y Datganiad Llywodraethu Blynyddol ar gyfer y flwyddyn ariannol y paratoir y datganiadau ariannol ar ei chyfer yn gyson â'r datganiadau ariannol ac mae'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol wedi'i baratoi yn unol â'r canllawiau.

Materion yr wyf yn adrodd arnynt drwy eithriad

Gan ystyried yr wybodaeth a dealltwriaeth y Cyngor a'r grŵp a'i amgylchedd a gafwyd yn ystod yr archwiliad, nid wyf wedi nodi camddatganiadau materol yn yr Adroddiad Naratif na'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol.

Nid oes gennyf unrhyw beth i'w adrodd ynglŷn â'r materion canlynol, yr wyf yn eu hadrodd i chi, os, yn fy marn i:

- nad oes cofnodion cyfrifyddu digonol wedi'u cadw, neu nad oes ffurflenni digonol ar gyfer fy archwiliad wedi'u derbyn gan ganghennau na ymwelodd fy nhîm â nhw;
- nad yw'r datganiadau ariannol yn cytuno â'r cofnodion cyfrifyddu a'r ffurflenni; neu
- nad wyf wedi cael yr holl wybodaeth a'r esboniadau sydd eu hangen arnaf ar gyfer fy archwiliad.

Cyfrifoldebau

Cyfrifoldebau'r swyddog ariannol cyfrifol am y datganiadau ariannol

Fel yr esboniwyd yn llawnach yn y Datganiad o Gyfrifoldebau ar gyfer y Datganiad o Gyfrifon, y swyddog ariannol cyfrifol sy'n gyfrifol am baratoi'r datganiad o gyfrifon, gan gynnwys datganiadau ariannol Grŵp Cyngor Sir Dinas a Sir Caerdydd, sy'n rhoi darlun gwir a theg, ac am unrhyw reolaeth fewnol y mae'r swyddog ariannol cyfrifol yn penderfynu sy'n angenrheidiol er mwyn gallu paratoi datganiadau o gyfrifon sy'n rhydd o gamddatganiadau materol, boed hynny oherwydd twyll neu gamgymeriad.

Wrth baratoi'r datganiad o gyfrifon, mae'r swyddog ariannol cyfrifol yn gyfrifol am asesu gallu'r Cyngor a'r grŵp i barhau fel busnes gweithredol, gan ddatgelu fel y bo'n berthnasol, materion sy'n ymwneud â busnes gweithredol a defnyddio sail gyfrifyddu busnes gweithredol oni bai ei fod yn cael ei ystyried yn amhriodol.

Cyfrifoldebau'r Archwilydd dros archwilio'r datganiadau ariannol

Fy amcanion yw cael sicrwydd rhesymol ynghylch a yw'r datganiadau ariannol yn eu cyfanrwydd yn rhydd o gamddatganiadau materol, boed hynny oherwydd twyll neu wall, ac i gyhoeddi adroddiad archwilydd sy'n cynnwys fy marn. Mae sicrwydd rhesymol yn lefel uchel o sicrwydd ond nid yw'n warant y bydd archwiliad a gynhelir yn unol ag ISAs (DU) bob amser yn canfod camddatganiad materol pan fydd yn bodoli. Gall camddatganiadau godi o dwyll neu gamgymeriad ac fe'u hystyrir yn faterol os gellid disgwyl yn rhesymol iddynt, yn unigol neu wedi'u cyfuno, ddylanwadu ar benderfyniadau economaidd defnyddwyr a wneir ar sail y datganiadau ariannol hyn.

Mae afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll, yn achosion o beidio â chydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau. Rwy'n cynllunio gweithdrefnau yn unol â'm cyfrifoldebau, a amlinellir uchod, i ganfod camddatganiadau materol mewn perthynas ag afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll.

Roedd fy ngweithdrefnau'n cynnwys y canlynol:

- holi rheolwyr a'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu, gan gynnwys cael ac adolygu dogfennau ategol sy'n ymwneud â pholisïau a gweithdrefnau Cyngor Sir Dinas a Sir Caerdydd sy'n ymwneud â:
 - nodi, gwerthuso a chydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau ac a oeddent yn ymwybodol o unrhyw achosion o beidio â chydymffurfio;
 - canfod ac ymateb i risgiau twyll ac a oes ganddynt wybodaeth am unrhyw dwyll gwirioneddol, tybiedig neu honedig; a
 - y rheolaethau mewnol a sefydlwyd i liniaru risgiau sy'n gysylltiedig â thwyll neu beidio â chydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau.
- ystyried fel tîm archwilio sut a ble y gallai twyll ddigwydd yn y datganiadau ariannol ac unrhyw arwyddion posibl o dwyll. Fel rhan o'r drafodaeth hon, nodais botensial ar gyfer twyll yn y meysydd canlynol: cydnabod refeniw a nodi cofnodion dyddlyfr anarferol.
- cael dealltwriaeth o fframwaith awdurdod Cyngor Sir Dinas a Sir Caerdydd yn ogystal â fframweithiau cyfreithiol a rheoleiddiol eraill y mae Cyngor Caerdydd yn gweithredu oddi mewn iddynt, gan ganolbwyntio ar y cyfreithiau a'r rheoliadau hynny a gafodd effaith uniongyrchol ar y datganiadau ariannol neu a gafodd effaith sylfaenol ar weithrediadau Cyngor Caerdydd.

Yn ogystal â'r uchod, roedd fy ngweithdrefnau i ymateb i risgiau a nodwyd yn cynnwys y canlynol:

- adolygu datgeliadau y datganiad ariannol a'u profi i ddogfennau ategol i asesu'r gydymffurfiaeth â chyfreithiau a rheoliadau perthnasol a drafodir uchod;
- holi'r rheolwyr a'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio am ymglyfreitha a hawliadau gwirioneddol a posibl;
- darllen cofnodion cyfarfodydd y rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu, y Cabinet a'r Cyngor;

- wrth fynd i'r afael â'r risg o dwyll drwy ddiystyru rheolaethau, profi priodoldeb cofnodion dyddlyfr ac addasiadau eraill; asesu a yw'r dyfarniadau a wneir wrth wneud amcangyfrifon cyfrifyddu yn arwydd o duedd bosibl; a gwerthuso rhesymeg busnes unrhyw drafodion arwyddocaol sy'n anarferol neu y tu allan i gwrs busnes arferol.

Fe wnes i hefyd gyfleu cyfreithiau a rheoliadau perthnasol a nodwyd a risgiau twyll posibl i holl aelodau'r tîm archwilio a pharhau i fod yn effro i unrhyw arwyddion o dwyll neu ddiffyg cydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau drwy gydol yr archwiliad.

Mae'r anhawster cynhenid i ganfod afreoleidd-dra yn effeithio ar y graddau y mae fy ngweithdrefnau'n gallu canfod afreoleidd-dra, effeithiolrwydd rheolaethau Cyngor Sir Dinas a Sir Caerdydd, a natur, amseriad a graddau'r gweithdrefnau archwilio a gyflawnir.

Ceir disgrifiad pellach o gyfrifoldebau'r archwilydd ar gyfer archwilio'r datganiadau ariannol ar wefan y Cyngor Adrodd Ariannol www.frc.org.uk/auditorsresponsibilities. Mae'r disgrifiad hwn yn rhan o adroddiad fy archwilydd.

Tystysgrif cwblhau'r archwiliad

Rwy'n ardystio fy mod wedi cwblhau'r archwiliad o gyfrifon Cyngor Caerdydd yn unol â gofynion Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 a Chod Ymarfer Archwilio Archwilydd Cyffredinol Cymru.

Adrian Crompton
Archwilydd Cyffredinol Cymru
28 Hydref 2021

24 Ffordd y Gadeirlan
Caerdydd
CF11 9LJ

Mae Archwilydd Cyffredinol Cymru wedi ardystio ac adrodd ar y cyfrifon hyn yn y ffurf y cawsant eu drafftio'n wreiddiol. Cyfieithiad o'r fersiwn Saesneg gwreiddiol yw'r fersiwn hwn. Cyngor Sir Dinas a Sir Caerdydd sydd yn gyfrifol am gywirdeb y cyfieithiad, nid yr Archwilydd Cyffredinol.

**Polisïau,
Beirniadaethau
Critigol a
Rhagdybiaethau**

Polisiau cyfrifyddu a ddefnyddir wrth ffurfio'r cyfrifon

Mae'r Datganiad Cyfrifon yn crynhoi incwm a gwariant y Cyngor am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2021 a'i sefyllfa ariannol ar y dyddiad hwnnw. Caiff y cyfrifon eu paratoi yn unol â Chod Ymarfer ar Gyfrifo Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2020/21 (y Cod).

Cafodd y cyfrifon eu paratoi ar sail ystyriaeth barhaus. Mae'r confensiwn cyfrifyddu a fabwysiedir yn ymwneud yn bennaf a chostau blaenorol, wedi'u haddasu gan ailbrizio rhai categorïau o asedau anghyfredol ac offerynnau ariannol.

1. Safonau Cyfrifyddu a gyhoeddwyd ond sydd heb eu mabwysiadu eto

Y prif newid i'r Cod fydd gofynion Safon Adrodd Ariannol Rhyngwladol (SAARh) 16 – Prydlesi a fabwysiadwyd yng Nghod 2021/22. Y dyddiad gofynnol ar gyfer gwneud cais a'r dyddiad y bydd y Cyngor yn mabwysiadu SAARh 16 yw 1 Ebrill 2022. Mae SAARh 16 yn cyflwyno model cyfrifyddu un prydleswr ac yn gofyn i lesddeiliad gydnabod asedau a rhwymedigaethau ar gyfer y rhan fwyaf o brydlesi gyda thymor o fwy na 12 mis, oni bai bod yr ased sylfaenol o werth isel. Mae'n ofynnol i lesddeiliad gydnabod ased hawl-i-ddefnyddio sy'n cynrychioli ei hawl i ddefnyddio'r ased prydles sylfaenol ac atebolrwydd prydles sy'n cynrychioli ei rwymedigaeth i wneud taliadau prydles

Er na ddisgwylir i hyn gael unrhyw effaith ar dalwyr y Dreth Gyngor na Rhent, bydd angen gwneud gwaith yn ystod 2021/22 i sicrhau bod trefniadau tebyg i brydles sylweddol yn cael eu nodi a'u cofnodi'n gywir ar draws y Cyngor. Bydd hyn yn cynnwys adolygu prosesau cyfredol a chreu prosesau newydd ar gyfer rheoli a chofnodi trefniadau prydlesu.

2. Cronni Incwm a Gwariant

Cyfrifir gweithgarwch yn y flwyddyn y'i gwneir, nid pan wneir y taliadau arian parod neu y derbynnir y rhain. Yn benodol:

- Cydnabyddir refeniw o gcontractau gyda derbynwyr gwasanaeth, boed ar gyfer gwasanaethau neu ddarparu nwyddau, pan fydd neu wrth i'r nwyddau neu'r gwasanaethau gael eu trosglwyddo i'r derbynnydd gwasanaeth yn unol â'r rhwymedigaethau perfformiad yn y contract.
- cofnodir cyflenwadau fel gwariant pan gânt eu defnyddio
- cofnodir gwasanaethau a ddaw i law fel gwariant pan geir y gwasanaethau yn hytrach na phan wneir y taliadau
- mae trothwy de minimus o £500, na ellir cronni incwm a gwariant oddi tano
- caiff llog sy'n dod i law gyda buddsoddiadau ac sy'n daladwy ar fenthyciadau ei gyfrifo fel incwm a gwariant ar sail y gyfradd log berthnasol ar gyfer yr offeryn ariannol perthnasol yn hytrach na'r llifau arian parod sefydlog neu a bennir gan y contract
- lle cydnabyddir refeniw a gwariant ond na chafwyd neu na thalwyd arian parod, cofnodir dyledwr neu gredydwr ar gyfer y swm perthnasol yn y Fantolen. Pan nad ystyrir bod modd casglu dyledion, caiff y balans ei leihau trwy ddarpariaeth ar gyfer dyled amheus.

3. Asedau a Gedwir i'w Gwerthu

Pan ddaw'n debygol y caiff swm cario ased ei adennill, yn bennaf drwy werthu yn hytrach na thrwy barhau i'w ddefnyddio, fe'i hail-ddosberthir yn Ased a Gedwir i'w Werthu os yw'n diwallu'r meini prawf canlynol.

- ar gael i'w werthu ar unwaith yn ei gyflwr presennol
- rhaid ei fod yn debygol iawn o gael ei werthu
- rhaid iddo gael ei farchnata'n weithredol neu fod prynwyr arfaethedig wedi'u nodi
- disgwyliwr i'r broses werthu gael ei chwblhau o fewn blwyddyn.

Caiff yr ased ei ailbrisió'n syth ar ôl ei ailddosbarthu ac yna'i ddwyn ymlaen ar y rhan isaf o'r swm hwn ac ar werth teg llai costau gwerthu. Pan fo hyn yn arwain at golled, caiff hwn ei osod yn y llinell Gwariant Gweithredu Arall yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Ni chydabyddir enillion gwerth teg ond at swm unrhyw golledion blaenorol a gydnabyddir yn y Gwarged neu Ddiffyg o ran Darparu Gwasanaethau. Ni chodir dibrisio ar Asedau a Gedwir i'w Gwerthu. Cynhelir adolygiadau rheolaidd o ran p'un a yw asedau'n dal i ddiwallu'r meini prawf ar gyfer Asedau a Gedwir i'w Gwerthu, a phan nad dyma'r achos cânt eu hailddosbarthu a'u hailbrisió yn unol â'r dosbarth priodol.

4. *Arian Parod a Chywerthoedd Arian Parod*

Mae arian parod yn cael ei gynrychioli gan arian parod mewn llaw, y balans net ar holl gyfrifon banc y Cyngor gan gynnwys balansau o ysgolion llyfr siec. Mae'n cynnwys adneuon gyda sefydliadau ariannol sy'n addaladwy ar rybudd o ddim mwy na 24 awr heb gosb sylweddol. Mae hefyd yn cynnwys buddsoddiadau'n aeddfedu a llog a dderbyniwyd ar ddiwrnod gwaith cyntaf mis Ebrill.

5. *Asedau a Rhwymedigaethau Wrth Gefn*

Mae'r rhain yn fuddion neu rwymedigaethau posibl sy'n deillio o ddigwyddiadau yn y gorffennol ac y caiff eu bodolaeth ei chadarnhau gan un neu fwy o ddigwyddiadau ansicr yn y dyfodol nad ydynt dan reolaeth llyfr y Cyngor. Ni chydabyddir asedau a rhwymedigaethau wrth gefn yn y datganiadau cyfrifyddu ond fe'u datgelir yn y nodiadau i'r cyfrifon pan fo angen.

6. *Rhwymedigaethau Gohiriedig*

Pan gaiff y Cyngor incwm ymlaen llaw gan ddatblygwyr a sefydliadau eraill o ran gwariant refeniw, megis cynnal asedau yn y dyfodol, cedwir y symiau ar y Fantolen fel rhwymedigaethau gohiriedig hyd nes bod y gwariant yn digwydd.

7. *Gwarediadau a Derbyniadau Cyfalaf*

Pan gaiff asedau eu gwaredu neu eu datgomisiynu, defnyddir gwerth yr asedau hynny sydd yn y Fantolen ynghyd ag unrhyw elw o waredu i gyfrifo budd neu golled wrth waredu.

Caiff gwarediadau sy'n fwy na £10,000 eu trin fel derbyniadau cyfalaf a chânt eu credydu i'r Gronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn.

8. *Buddion Cyflogaeth*

Buddion Taladwy yn ystod y Gyflogaeth

Caiff buddion cyflogaeth bydymor fel cyflogau, gwyliau blynyddol a delir, absenoldeb salwch a threuliau eu talu'n fisol a'u hadlewyrchu fel gwariant ar sail gronol yn y llinell wasanaeth berthnasol yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

Buddion Terfynu

Buddion terfynu yw'r symiau sy'n daladwy o ganlyniad i benderfyniad gan y Cyngor i derfynu cyflogaeth swyddog cyn y dyddiad ymddeol arferol neu benderfyniad swyddog i dderbyn diswyddo gwirfoddol, ac maen nhw'n cael eu codi ar sail gronol i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

Buddion Ôl-Gyflogaeth

Mae cyflogeion y Cyngor yn aelodau o ddau gynllun pensiwn ar wahân:

- y Cynllun Pensiwn Athrawon, a weinyddir gan yr Asiantaeth Pensiynau Athrawon
- y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol, trwy aelodaeth o Gronfa Bensiwn Caerdydd a Bro Morgannwg a weinyddir gan y Cyngor.

Mae'r Cyngor yn cyfrif costau pensiwn yn y prif ddatganiadau cyfrifyddu yn unol â Safon Gyfrifyddu Ryngwladol 19 (IAS19). Mae hyn yn gofyn am gydnabyddiaeth o'r ffaith, er nad yw buddion ymddeol yn daladwy nes i gyflogai ymddeol, fod ymrwymiad y Cyngor i wneud y taliadau hynny'n codi ar yr amser y mae cyflogeion yn ennill eu hawliadau i'r dyfodol. Mae'r ffordd yr ymdrinnir â chyfrifon yn dibynnu ar ba un a ydynt yn ymwneud â chynllun budd diffiniedig neu gynllun cyfraniad diffiniedig.

Cynlluniau Cyfraniad Diffiniedig

Mae trefniadau wedi'u canoli ar gyfer y Cynllun Pensiwn Athrawon yn golygu na all rhwymedigaethau ar gyfer y buddion hyn fel arfer gael eu nodi'n benodol i'r Cyngor ac felly y cânt eu nodi fel cynllun cyfraniad diffiniedig ac ni chydnabyddir unrhyw rwymedigaeth ar gyfer taliadau buddion yn y dyfodol yn y Fantolen.

Cynlluniau Budd Diffiniedig

Mae Cronfa Bensiwn Caerdydd a Bro Morgannwg yn gynllun budd diffiniedig. Mae'r rhwymedigaeth pensiwn net, sy'n cynrychioli cyfradd berthnasol y Cyngor o asedau a rhwymedigaethau'r Gronfa Bensiwn, yn y Fantolen lle:

- mae rhwymedigaethau ar gyfer y cynllun i'w priodoli i'r Cyngor yn cael eu cynnwys ar sail actwaraidd gan ddefnyddio'r dull uned amcanestynedig (asesiad o daliadau yn y dyfodol a wneir mewn perthynas â buddion ymddeol a enillwyd hyd yn hyn gan gyflogeion, yn seiliedig ar dybiaethau ynghylch cyfraddau marwolaethau, cyfraddau trosiant cyflogeion ac enillion amcanestynedig ar gyfer cyflogeion cyfredol).
- mae asedau'r cynllun i'w priodoli i'r Cyngor yn cael eu cynnwys yn ôl eu gwerth teg:
 - gwarannau unedol ac wedi'u dyfynnu - pris cynnig cyfredol
 - gwarannau heb eu dyfynnu - amcangyfrif proffesiynol
 - eiddo – gwerth y farchnad.

Mae'r newid o ran y rhwymedigaeth pensiwn net wedi'i ddadansoddi yn y cydrannau canlynol:

- costau gwasanaeth cyfredol: mae cynnydd o ran rhwymedigaeth o ganlyniad i bensiwn a enillir gan gyflogeion yn ystod y flwyddyn yn cael ei godi ar gost net gwasanaethau.
- costau gwasanaeth blaenorol: mae cynnydd o ran y rhwymedigaeth sy'n codi o benderfyniadau blwyddyn gyfredol sy'n effeithio ar bensiwn a enillir gan gyflogeion mewn blynyddoedd cynharach yn cael ei godi ar Reoli Corfforaethol.
- enillion/colledion ar daliadau llawn a chwotgiadau: mae canlyniadau camau i leddfu'r Cyngor o rwymedigaethau neu ddiwyddiadau sy'n lleihau'r gwasanaeth a ddisgwyllir yn y dyfodol neu gronni buddion yn cael eu codi ar Reoli Corfforaethol.
- llog net ar y rhwymedigaeth budd diffiniedig net: costau llog net ar gyfer y cyfnod sy'n codi o dreigl amser ac sy'n cael ei ddangos ar y llinell Incwm a Gwariant Cyllido a Buddsoddi yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

- aifsesuriadau: adenillion ar asedau (ac eithrio symiau sydd wedi'u cynnwys yn y llog net) ac enillion/colledion actwaraidd o ganlyniad i dybiaethau actwaraidd wedi'u diweddarau. Mae'r rhain yn cael eu codi ar y Gronfa Pensiynau Wrth Gefn fel Incwm a Gwariant Arall.

O ran buddion ymddeol, mae darpariaethau statudol yn ei gwneud yn ofynnol i godi ar falans Cronfa'r Cyngor y swm sy'n daladwy gan y Cyngor i'r Gronfa Bensiwn neu'n uniongyrchol i bensiynwyr yn ystod y flwyddyn, nid y swm a gyfrifwyd yn unol â'r safonau cyfrifyddu perthnasol. Yn y Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn mae hyn yn golygu bod symiau a briodolir i mewn ac allan o'r Gronfa Pensiynau Wrth Gefn i ddileu'r holl ddebydau a chredydau tybiannol o ran buddion ymddeol a'u disodli gan ddebydau am yr arian parod a delir i'r Gronfa Bensiwn a phensiynwyr ac unrhyw symiau sy'n daladwy ond nas talwyd ar ddiwedd y flwyddyn. Mae'r balans negyddol sy'n deillio o'r Gronfa Pensiynau Wrth Gefn felly'n mesur yr effaith fuddiol i Gronfa'r Cyngor o orfod cyfrifo buddion ymddeol ar sail llifau arian parod yn hytrach na buddion a enillir gan gyflogaion.

9. Asedau Ariannol

Dosberthir asedau ariannol yn seiliedig ar ddull dosbarthu a mesur sy'n adlewyrchu model busnes y Cyngor ar gyfer cadw asedau ariannol a'u nodweddion llif arian parod.

Mae tri phrif ddsbarth o asedau ariannol a fesurir ar:

- gost wedi'i amorteiddio – Cyflawni amcanion drwy gasglu llifau arian parod cytundebol e.e. prifswm a llog
- gwerth teg trwy elw neu golled (GTEG) – Cyflawni amcanion drwy gasglu llifau arian parod cytundebol a gwerthu asedau
- gwerth teg trwy incwm cynhwysfawr arall (GTICA) – Cyflawni amcanion trwy unrhyw ddull arall yn hytrach na chasglu llifau arian parod cytundebol a phan fo'r Cyngor wedi dynodi mai dyma'r achos.

O ran gwerth asedau ariannol a gydnabyddir yn y cyfrifon, prif fodel busnes yr awdurdod yw cadw buddsoddiadau i gasglu llifau arian parod cytundebol; fodd bynnag, gellir darparu benthyciadau ac offerynnau ecwiti fel gwariant cyfalaf yn y Rhaglen Gyfalaf gymeradwy i gyflawni amcanion gwasanaeth. Gan ddibynnu ar y rhesymeg ar gyfer cadw asedau ariannol o'r fath, ecwiti yn bennaf, gall y Cyngor ddynodi eitemau o'r fath i gael eu mesur ar werth teg trwy incwm cynhwysfawr arall.

Caiff technegau mesur gwerth teg eu diffinio yn adran derfynol y polisi hwn.

Asedau Ariannol wedi'u Mesur ar Gost wedi'i Hamorteiddio

Cydnabyddir asedau ariannol wedi'u mesur ar gost wedi'i hamorteiddio ar y Fantolen pan ddaw'r awdurdod yn barti i ddarpariaethau cytundebol offeryn ariannol a chânt eu mesur yn ôl gwerth teg yn y lle cyntaf. Yna cânt eu mesur yn ôl eu cost wedi'i hamorteiddio. Mae credydau blynyddol i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ar gyfer llog sy'n dod i law'n seiliedig ar swm cario'r ased, wedi'i luosi gan y gyfradd log gyfredol ar gyfer yr offeryn yn unol ag unrhyw gytundeb buddsoddiad neu fenthyciad. Y swm a gyflwynir yn y Fantolen yw'r prifswm sy'n weddill a ddaw i law (a llog a gronnwyd).

Caiff unrhyw enillion neu golledion sy'n codi wrth ddad-gydnabod ased eu credydu/debydu i'r DIGC.

Model Colled Credyd Disgwyliedig

Cyfrifir colledion amhariad i adlewyrchu'r disgwyliad na fydd llifau arian parod yn y dyfodol yn digwydd oherwydd gallai'r benthyciwr ddiffygdalu ar ei rwymedigaethau. Gallai adolygiad o'r fath ddigwydd ar ased ariannol unigol neu ar sail gyfunol, yn seiliedig ar berthnasedd a chost a budd asesiad unigol.

Mae'r Cyngor yn cynnal adolygiad o golledion credyd disgwylidig ar yr holl asedau ariannol a gedwir ar gost wedi'i hamorteiddio ar sail 12 mis neu gydol oes. Pan na chynhaliwyd darpariaeth ar gyfer colledion o'r fath eisoes e.e. fel rhan o ddarpariaeth ar gyfer dyledion drwg, gwneir addasiadau i werth asedau ariannol wedi'u datgelu yn y cyfrifon. Mae risg credyd yn chwarae rhan allweddol o ran asesu colled credyd ddisgwylidig. Pan fo risg wedi cynyddu'n sylweddol ers i ased ariannol gael ei gydnabod yn y lle cyntaf, caiff darpariaeth ar gyfer colledion ei hasesu ar sail gydol oes. Pan nad yw risg wedi cynyddu'n sylweddol neu mae'n parhau'n isel, caiff darpariaeth ar gyfer colledion ei hasesu ar sail colled ddisgwylidig 12 mis.

Asedau Ariannol wedi'u Mesur ar Werth Teg trwy Elw neu Golled (GTEG)

Cydnabyddir asedau ariannol a fesurir ar GTEG ar y Fantolen pan ddaw'r Cyngor yn barti i ddarpariaethau cytundebol offeryn ariannol a chânt eu mesur a'u dwyn ymlaen ar werth teg yn y lle cyntaf. Cydnabyddir enillion a cholledion gwerth teg yn y Gwarged neu'r Diffyg o ran Darparu Gwasanaethau.

Caiff unrhyw enillion neu golledion sy'n deillio o ddad-gydnabod yr ased eu credydu/debydu i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

Asedau Ariannol a Fesurir ar Werth Teg trwy Incwm Cynhwysfawr Arall (GTICA)

Caiff asedau ariannol a fesurir fel GTICA eu mesur a'u dwyn ymlaen yn y lle cyntaf ar werth teg ar y Fantolen. Bydd ymdrin ag asedau o'r fath dan y categori hwn yn gofyn am 'Ddynodiad' gan y Cyngor. Mae'r rhain yn debygol o fod yn ddaliadau ecwiti a gedwir fel rhan o amcan gwasanaeth.

Cydnabyddir enillion a cholledion gwerth teg mewn Incwm Cynhwysfawr Arall ac mae'r newid o ran swm y buddsoddiad yn y fantolen yn cael ei baru â chofnod yn y Gronfa Ailbriso Offerynnau Ariannol Wrth Gefn.

Wrth ddad-gydnabod, caiff unrhyw falans ar y Gronfa Ailbriso Offerynnau Ariannol Wrth Gefn ei ailgylchu trwy'r Gwarged neu'r Diffyg o ran Darparu Gwasanaethau.

Mesur Asedau Ariannol ar Werth Teg

Mae'r mesuriadau gwerth teg ar gyfer y dosbarthiadau asedau ariannol uchod a fesurir ar werth teg yn seiliedig ar y technegau canlynol:

- offerynnau â phrisiau marchnad a ddyfynnir - pris y farchnad
- offerynnau eraill â thaliadau sefydlog ac y gellir eu pennu – dadansoddiad llif arian â gostyngiad

Caiff y mewnbynnau i'r technegau mesur eu categoreiddio yn unol â'r lefelau canlynol:

- Lefel 1 – prisiau a ddyfynnir (heb eu haddasu) mewn marchnadoedd gweithredol ar gyfer asedau unfath y gall yr awdurdod fanteisio arnynt ar y dyddiad mesur.
- Lefel 2 – mewnbynnau ac eithrio prisiau a ddyfynnir wedi'u cynnwys yn Lefel 1 y gellir eu harsylwi ar gyfer yr ased, un ai'n uniongyrchol neu'n anuniongyrchol.
- Lefel 3 – mewnbynnau na ellir eu harsylwi ar gyfer yr ased.

10. Rhwymedigaethau Ariannol

Cydnabyddir rhwymedigaethau ariannol ar y Fantolen pan ddaw'r Cyngor yn rhan o ddarpariaethau cytundebol offeryn ariannol. Caiff y rhain eu mesur i ddechrau ar bris teg ac yna'u cario ar eu cost wedi'i hamorteiddio. Mae'r costau blynyddol i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ar gyfer llog sy'n daladwy'n seiliedig ar swm cario'r rhwymedigaeth, wedi'i luosi gan y gyfradd log gyfredol ar gyfer yr offeryn. Caiff llog sy'n ddyledus ond sydd heb ei dalu ar ddiwedd y flwyddyn ei ddangos yn y Fantolen fel rhwymedigaeth gyfredol.

Pan fo pris teg a delir i drosglwyddo rhwymedigaeth yn cael ei amcanu a'i ddatgelu, caiff mewnbynnau i'r technegau prisio a ddefnyddir i bennu pris teg eu priodoli i'r un lefelau fel y nodir dan y polisi cyfrifyddu Asedau Ariannol.

Caiff costau trafodion, fel ffioedd brocer a chomisiwn o ran rheoli Offerynnau Ariannol y Cyngor, nas ystyrir yn berthnasol, eu codi ar unwaith i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

11. Grantiau a Chyfraniadau

Cyfrifir am grantiau a chyfraniadau eraill ar sail gronnol ac fe'u cydnabyddir pan fo:

- sicrwydd digonol y bydd y Cyngor yn cydymffurfio â'r amodau dros eu derbyn a
- bod sicrwydd digonol y daw'r grant neu gyfraniad i law.

Refeniw

Caiff grantiau, na fodlonwyd amodau ar eu cyfer eto, eu dwyn ymlaen yn y Fantolen fel Derbyniadau Grantiau Refeniw Ymlaen Llaw. Pan fo amodau wedi'u bodloni, credydir y grant neu'r cyfraniad i'r gwasanaeth perthnasol (grantiau refeniw penodol a chyfraniadau) neu Incwm Trethiant a Grantiau Amhenodol (grantiau refeniw amhenodol) yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Pan nad oes sicrwydd digonol y caiff yr amodau eu bodloni, ni chydabyddir unrhyw arian a ddaw i law fel derbyn arian grant ond fel ad-daliad sy'n ddyledus i'r corff dyfarnu a chaiff ei gadw ar y Fantolen fel rhwymedigaeth os bydd yn parhau heb ei dalu.

Pan gydymffurfir ag amodau grant refeniw neu gyfraniad ond nas defnyddiwyd hwy eto i ariannu gwariant at y diben a nodwyd yn y cytundeb grant, fe'u neilltuir yn y Gronfa Wrth Gefn Glustnodedig.

Cyfalaf

Trinnir grantiau a chyfraniadau yn ystod y flwyddyn i ariannu cynlluniau cyfalaf sy'n Wariant Refeniw a Ariennir gan Gyfalaf dan Statud (GRAGDS) fel incwm refeniw ac fe'u credydir i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr i'r llinell wasanaeth berthnasol.

Credydir Grantiau Cyfalaf a Chyfraniadau perthnasol wrth dalu am waith cyfalaf arall i'r llinell Incwm Trethiant a Grantiau Amhenodol yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Pan fo grant cyfalaf neu gyfraniad penodol wedi dod i law ond nad yw wedi ei ddefnyddio eto, ystyrir bod hyn yn cynrychioli amod ac fe'i nodir fel credydwr, oherwydd bod modd dychwelyd yr elfen nas defnyddiwyd i'r ariannwr. Pe bai grant amhenodol fel y Grant Cyfalaf Cyffredinol neu'r Lwfans Atgyweiriadau Mawr yn parhau heb ei ddefnyddio, fe'i cynhelir fel Cronfa Grantiau Cyfalaf Heb Ei Defnyddio.

Nodir grantiau cyfalaf a chyfraniadau ar wahân ar y Fantolen.

12. Asedau Treftadaeth

Mae'r Cyngor yn cydnabod asedau treftadaeth y gallai fod wedi talu gwariant ar wahân y gellir ei nodi wrth eu caffael neu eu cadw, neu pan fo ganddo wybodaeth am werth yr ased.

Mae asedau treftadaeth wedi'u cynnwys yn y gost hanesyddol os ydynt yn y cyfrifon ac ni chânt eu mesur ar werth teg oni bai bod manteision gwneud hynny'n gorbwyso'r costau. Ni chodir unrhyw gostau dibrisio ar asedau treftadaeth.

Mae natur unigryw asedau treftadaeth yn gwneud prisio dibynadwy'n gymhleth. Cydnabyddir yr anawsterau hyn gan y Cod ac felly ni chofnodir llawer o asedau unigol yn y cyfrifon, ond gwneir datgeliadau naratif ychwanegol am natur a maint asedau o'r fath yn y nodiadau i'r cyfrifon. Cynhelir prisiad bob 3 blynedd gan arbenigwr allanol at ddibenion yswiriant. Cafodd paentiadau, arteffactau a regalia sifil eu prisio ar 31 Mawrth 2020.

13. *Asedau Anghyfredol Anniriaethol*

Mae gwariant ar asedau anffisegol ond a all gael eu nodi a'u rheoli gan y Cyngor wedi'i gyfalafu. Yn achos meddalwedd a thrwyddedau cyfrifiadurol, cyfalafir hyn pan fo'n berthnasol i wella neu ddatblygu systemau, y credir y bydd gwario arnynt o fudd economaidd hirdymor i'r Cyngor ar ffurf arbedion a gwelliannau wrth ddarparu gwasanaethau. Mae asedau anniriaethol wedi'u cynnwys yn y Fantolen ar gost hanesyddol net amorteiddio, ac yn cael eu hadolygu ar gyfer amhariad a'u hail-brisio pan fo gwerth marchnad parod ganddynt.

Caiff yr asedau eu hamorteiddio i'r gwasanaeth perthnasol dros oes economaidd y buddsoddiad a bennir yn y lle cyntaf rhwng 3 a 5 mlynedd, a'u gwrthdroi yn y Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn trwy drosglwyddo i'r Cyfrif Addasiadau Cyfalaf. Unwaith y bydd asedau anniriaethol wedi'u hamorteiddio'n llawn, cânt eu hadolygu o ran perthnasedd ac, os oes angen, eu gwaredu gyda'r gwerth cario wedi'i dynnu oddi ar y gofrestr asedau.

Cydnabyddir enillion a cholledion o waredu yn y gwaredu neu'r diffyg o ran darparu gwasanaethau.

14. *Buddiannau mewn Cwmnïau ac Endidau Eraill*

Mae gan y Cyngor fuddiannau mewn cwmnïau ac endidau eraill. Yn amodol ar lefel y perthnasedd a'r amlygrwydd i risg, mae'r rhain wedi'u cysoni i greu Cyfrifon Grŵp.

15. *Stocrestrau*

Caiff stocrestrau eu mesur a'u cadw ar gost is neu werth net gwireddadwy. Pan gaiff stocrestrau eu gwerthu, eu cyfnewid neu eu dosbarthu, cydnabyddir y swm cario fel gwariant.

Mae balans y stocrestrau sydd wedi'u rhoi yn hytrach na'u prynu yn cael ei gadw yn y Cyfrif Stocrestr a Roddwyd.

16. *Eiddo Buddsoddi*

Eiddo buddsoddi yw'r rheiny a gedwir i ennill rhent a/neu arbrisiant cyfalaf megis prydlesi tir, tir a gedwir ar gyfer datblygiadau yn y dyfodol fel safleoedd strategol a thir ac adeiladau eraill sy'n diwallu meini prawf eiddo buddsoddi.

Mesurir eiddo buddsoddi ar werth teg, yn seiliedig ar bris y farchnad a fyddai'n cael ei dderbyn wrth werthu ased mewn trafodyn trefnus rhwng cyfranogwyr yn y farchnad a'r dyddiad mesur, gan adlewyrchu defnydd uchaf a gorau'r ased. Cynhelir prisiad llawn bob dwy flynedd. Digwyddodd y diweddaraf yn 2020/21 a phenodwyd Jones Lang LaSalle ar gyfer y dasg.

Nid yw eiddo buddsoddi yn cael eu dibrisio. Caiff enillion a cholledion ailbrisio a gwaredu eu gosod yn y llinell Incwm a Gwariant Cyllido a Buddsoddi yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Credydir rhenti o ran eiddo buddsoddi i'r gwasanaeth perthnasol gan arwain at enillion i Falans Cronfa'r Cyngor. Fodd

bynag, ni chaniateir i enillion a cholledion ailbriso a gwaredu effeithio ar Falans Cronfa'r Cyngor. Felly caiff yr enillion a'r colledion eu gwaredu o Falans Cronfa'r Cyngor yn y Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn a chânt eu gosod yn y Cyfrif Addasiadau Cyfalaf.

17. *Cydbwyllgorau*

Yn amodol ar berthnasedd a chysylltiad â risg, cynhwysir y gyfran berthnasol o Gydbwyllgorau yng nghyfrifon y Cyngor sy'n adlewyrchu'r trafodion a'r balansau ar gyfer y Cydbwyllgorau hynny.

18. *Prydlesi*

Mae prydlesi'n cael eu hystyried yn brydlesi cyllid pan fo telerau'r brydles yn trosglwyddo'n sylweddol yr holl risgiau a gwobrwyau, o ran perchenogaeth eiddo, peiriannau neu offer o'r prydleswr i'r prydlesai. Mae pob prydles arall yn cael ei hystyried yn brydles weithredu. Pan fydd prydles yn cwmpasu tir ac adeiladau, ystyrir yr elfennau tir ac adeiladau ar wahân i'w dosbarthu.

Y Cyngor fel Prydlesai

Prydlesi Cyllid

O ran peiriannau ac offer, mae gan y Cyngor lefel de-minimis o £75,000 ar gyfer prydlesi i'w cydnabod fel prydlesi cyllid. Nid yw'r Cyngor yn cydnabod unrhyw brydlesi fel hyn.

Prydlesi Gweithredu

Codir taliadau ar gyfer prydlesi gweithredu i'r gwasanaeth perthnasol ar sail gronol.

Y Cyngor fel Prydleswr

Prydlesi Cyllid

Nid yw'r Cyngor yn cydnabod unrhyw brydlesi fel hyn.

Prydlesi Gweithredu

Pan fo'r Cyngor yn dyfarnu prydles weithredu dros eiddo, peiriannau neu offer, caiff yr ased perthnasol ei gadw yn y Fantolen. Credydur incwm rhent i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

19. *Ysgolion a Gynhelir gan yr Awdurdod Lleol*

Mae'r Cod yn cadarnhau mai'r awdurdod lleol sy'n gyfrifol am gydbwysedd rheolaeth ysgolion a gynhelir gan awdurdodau lleol (h.y. y categorïau hynny o ysgolion a nodir yn Neddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998, fel y'i diwygiwyd). Mae'r Cod hefyd yn nodi bod asedau, rhwymedigaethau, cronfeydd wrth gefn a llifau arian parod yr ysgolion hynny yn cael eu cydnabod yn natganiadau ariannol yr awdurdod lleol. Felly cydnabyddir trafodion, llifau arian parod a balansau ysgolion ym mhob un o ddatganiadau ariannol yr awdurdod fel pe baent yn drafodion, llifau arian parod a balansau'r awdurdod.

20. *Eiddo, Peiriannau, Offer*

Yr asedau hyn yw'r rhai â sylwedd ffisegol a ddefnyddir wrth gynhyrchu neu gyflenwi nwyddau neu wasanaethau, y bwriedir eu cadw am gyfnod amhenodol a'r rhai ar gyfer hyrwyddo diwylliant neu wybodaeth ac y disgwylir eu defnyddio yn ystod mwy nag un flwyddyn ariannol.

Cydnabyddiaeth

Caiff gwariant ar gaffael, creu neu wella asedau o'r fath ei gyfalafu ar sail gronol. Rhagdybir bod gwariant ar asedau presennol yn arwain at wella'r ased ac fe'i dangosir yn y cyfrifon fel ychwanegiad at yr ased.

Codir gwariant sy'n cynnal ond nad yw'n ychwanegu at botensial ased i gyflawni potensial buddion neu wasanaeth (h.y. atgyweirio a chynnal) i referniw fel y caiff ei dalu.

Mae gan y Cyngor bolisi de-minimis o £1,000 o ran cyfalafu gwariant mewn cysylltiad ag aneddiadau'r Cyngor.

Unwaith y bydd asedau wedi dibrisio'n llawn, cânt eu hadolygu o ran perthnasedd ac, os oes angen, eu gwaredu gyda'r gwerth cario wedi'i dynnu oddi ar y gofrestr asedau.

Mesur

Mesurir asedau i ddechrau ar gost, gan gynnwys yr holl wariant sy'n deillio'n uniongyrchol o ddod â'r ased dan sylw i gyflwr gweithio ar gyfer y defnydd a fwriedir, ac eithrio costau benthyca na chaiff eu cyfalafu. Codir dibrisiad blwyddyn lawn ar wariant cyfalaf yn ystod y flwyddyn. Ni chodir unrhyw gostau dibrisio yn ystod y flwyddyn waredu. Felly caiff asedau eu dwyn ymlaen ar y fantolen fel a ganlyn:

Math yr Ased	Mesur	Amllder Priso	Prisiad Diwethaf	Syrfêwr ar gyfer y Prisiad Diwethaf	Prisiad Nesaf	Dibrisiant*
Asedau sy'n cael eu Hadeiladu	Cost Hanesyddol Ddibrisiedig	dd/b	dd/b	dd/b	dd/b	dd/b
Asedau Cymunedol	Cost Hanesyddol Ddibrisiedig	dd/b	dd/b	dd/b	dd/b	dd/b
Anheddau'r Cyngor	Gwerth Defnydd Presennol ar gyfer Tai Cymdeithasol	Pob 2 flynedd	2020/21	Savills	2022/23	Tir: dd/b Adeiladau: 50 mlynedd
Seilwaith	Cost Hanesyddol Ddibrisiedig	dd/b	dd/b	dd/b	dd/b	7-120 mlynedd**
Tir ac Adeiladau Gweithredol Eraill	Gwerth Defnydd Presennol neu Gost Newid Ddibrisiedig os yw o natur arbenigol heb dystiolaeth yn seiliedig ar y farchnad	Pob 3 blynedd	2018/19	Cooke & Arkwright	2021/22	Tir: dd/b Adeiladau: 3-65 mlynedd
Asedau Ysgol	Cost Newid Ddibrisiedig Fanwl (Ased Cyfwerth Modern)	Pob 3 blynedd	2019/20	Cooke & Arkwright	2022/23	Tir: dd/b Adeiladau: 3-54 mlynedd
Asedau Gwarged	Gwerth Teg	Gwiriad Gwerth Teg Blynnyddol	2020/21	Jones Lang LaSalle	2021/22	dd/b
Cerbydau, Peiriannau,	Cost Hanesyddol Ddibrisiedig	dd/b	dd/b	dd/b	dd/b	5-15 mlynedd

Dodrefn ac Offer						
------------------	--	--	--	--	--	--

* Wedi'i gyfrifo ar sail llinell syth dros yr oes ddefnyddiol amcangyfrifedig isod, oni bai nad oes yna oes ddefnyddiol feidrol benodol.

** Wedi'i gynnwys o fewn Seilwaith mae Morglawdd Bae Caerdydd, sy'n cael ei ddibrisio dros oes ddylunio o 120 mlynedd.

Ailbriso

Mae gofyn i anheddau'r Cyngor, tir ac adeiladau eraill ac asedau gwarged gael eu hailbriso bob hyn a hyn. Prisir asedau o 1 Ebrill yn y flwyddyn ariannol ac fe'i gwneir gan briswyr proffesiynol.

Rhaid i'r Cyngor gydbwyso'r gofyniad i sicrhau nad yw symiau cario yn faterol wahanol o'u gwerth teg neu gyfredol ar ddiwedd y flwyddyn, gyda'r amser, costau ac adnoddau sydd ynghlwm wrth gynnig gwasanaethau prisiant at ddibenion cyfrifyddu. Mae'n gwneud hyn drwy:

- gynnal adolygiad diffyg blynyddol o eiddo gyda thîm prisio mewnol y Cyngor i nodi newidiadau sylweddol,
- defnyddio profiad a gwybodaeth leol y tîm prisio mewnol i gynnig neu ddefnyddio unrhyw wasanaethau prisio allanol. Mae hyn yn sicrhau bod yr adran gyllid yn cael gwybod am unrhyw faterion eiddo sy'n effeithio ar y Cyngor,
- gweithredu rhaglen dreigl ailbriso y cytunwyd arni sy'n fyrrach na'r cylch 5 mlynedd gofynnol sy'n angenrheidiol dan y Cod i sicrhau craffu digonol, rheolaidd a chyson ar bob dosbarth ased.

Caiff asedau eiddo'r Cyngor eu hailbriso ar sail rhaglen dreigl 3 blynedd, neu os yw ased yn cael ei adnewyddu'n sylweddol, gwneir ymdrech i'w ailbriso yn y flwyddyn y caiff ei gwblhau, a gwneir addasiad i'w oes ddisgwyliedig.

Mae'r Gronfa Ailbriso Wrth Gefn yn cynnwys enillion ailbriso a gydnabyddir ers 1 Ebrill 2007 yn unig: y dyddiad gweithredu swyddogol. Mae enillion sy'n codi cyn y dyddiad hwnnw wedi'u cysoni yn y Cyfrif Addasiadau Cyfalaf.

Amhariad ac Ailbriso Ar i Lawr

Asesir asedau ar ddiwedd pob blwyddyn o ran a oes unrhyw awgrym y gallai ased fod yn llai gwerthfawr, boed hynny oherwydd gostyngiad sylweddol ym mhotensial gwasanaeth neu ostyngiadau parhaol sylweddol yng ngwerth y farchnad. Pan nodir newid materol o ran gwerth, mae'r driniaeth gyfrifyddu fel a ganlyn:

- pan fo balans o enillion ailbriso ar gyfer yr ased yn y Gronfa Ailbriso Wrth Gefn, caiff swm cario'r ased ei ysgrifennu yn erbyn y balans hwnnw, hyd at swm yr enillion cronedig
- neu pan nad oes balans yn y Gronfa Ailbriso Wrth Gefn, caiff swm cario'r ased ei ysgrifennu'n erbyn y llinell(au) gwasanaeth perthnasol yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

Pan fo colled amhariad yn cael ei gwrthdroi'n ddilynol, caiff honno ei chredydu i'r llinell(au) gwasanaeth perthnasol yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr, hyd at swm y golled wreiddiol, wedi'i addasu ar gyfer dibrisio a fyddai wedi'i godi pe na chydabyddid y golled.

Cyfrifyddu Cydrannau

Lle gallai ased unigol fod â nifer o gydrannau gwahanol, a phob un ag oes ddefnyddiol wahanol, ystyrir tri ffactor i benderfynu a ddylid cydnabod prisiant ar wahân o gydrannau yn y cyfrifon er mwyn darparu ffigur cywir ar gyfer dibrisio.

Mae'r ffactorau fel a ganlyn:

- perthnasedd o ran datganiadau ariannol y Cyngor. Nid ystyrir cydranoli ond ar gyfer asedau unigol nad ydynt yn dir ac sydd â gwerth ased net o fwy nag £1.5 miliwn ar ddiwedd y flwyddyn ariannol.
- arwyddocâd y gydran. Ar gyfer asedau unigol sy'n cyrraedd y trothwy uchod, pan fo gwasanaethau mewn adeilad (boeleri/gwresogi/goleuadau/awyru ac ati) neu eitemau sefydlog o offer (ceginau/cypyrddau) yn gydran berthnasol o gost yr ased hwnnw (> 30%), yna caiff y gwasanaethau/offer hynny eu priso ar wahân ar sail cydran.
- y gwahaniaeth yn y gyfradd neu ddull dibrisio o'i gymharu â'r ased cyffredinol. Dim ond elfennau sydd fel arfer yn dibrisio ar gyfradd sylweddol wahanol o'r elfen nad yw'n dir, yn ei chyfanrwydd, neu sydd angen dull dibrisio gwahanol, a gaiff eu nodi i'w cydranoli.

Gall asedau sy'n is na'r profion uchod gael eu diystyru o ran cydranoli ar y sail na fyddai unrhyw addasiad i'r costau dibrisio'n arwain at gamdatganiad perthnasol yn y cyfrifon.

21. *Darpariaethau*

Codir am ddarpariaethau fel gwariant i'r gwasanaeth priodol yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yn ystod y flwyddyn y daw'r Cyngor yn ymwybodol o'r rhwymedigaeth, a fesurir yn ôl yr amcan gorau ar ddyddiad mantolen y gwariant sy'n ofynnol i setlo'r rhwymedigaeth, gan ystyried y risgiau a'r ansicrwydd perthnasol. Pan wneir taliadau, fe'u codir i'r ddarpariaeth, a gedwir ar y Fantolen. Caiff darpariaethau eu hadolygu ar ddiwedd pob blwyddyn ariannol a chaiff darpariaethau nad oes eu hangen mwyach eu credydu'n ôl i'r llinell wasanaeth berthnasol.

22. *Gwariant Refeniw a Ariennir gan Gyfalaf dan Statud (GRAGDS)*

Gallai gwariant a wneir yn ystod y flwyddyn gael ei gyfalafu dan ddarpariaethau statudol, ond nid yw hynny'n arwain at greu ased anghyfredol, a chodwyd hynny fel gwariant i'r llinell wasanaeth berthnasol yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Pan fo'r Cyngor wedi penderfynu talu cost y gwariant hwn o adnoddau cyfalaf presennol neu drwy fenthycu, mae trosglwyddiad yn y Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn o Falans Cronfa'r Cyngor i'r Cyfrif Addasiadau Cyfalaf yn diystyru'r symiau a godir fel nad oes effaith ar lefel y Dreth Gyngor.

23. *Cronfeydd Wrth Gefn*

Ceidw'r Cyngor gronfeydd wrth gefn clustnodedig defnyddiadwy at ddibenion polisi yn y dyfodol neu i dalu am daliadau argyfwng. Cynhelir cronfeydd wrth gefn penodol i reoli'r prosesau cyfrifyddu ar gyfer asedau anghyfredol, offerynnau ariannol, a buddion ymddeol a chyflogaeth. Nid ydynt yn adnoddau defnyddiadwy i'r Cyngor ac nid effeithir ar dreth gyngor neu rent.

24. *Treth Ar Werth (TAW)*

Mae TAW daladwy wedi'i heithrio o wariant ac eithrio pan na ellir ei hadennill gan CThEM. Eithrir TAW dderbyniadwy rhag incwm.

Barn allweddol mewn polisiâu cyfrifyddu perthnasol

Nid yw polisiâu cyfrifyddu ond yn berthnasol i drafodion sy'n ymwneud â'r Cyngor. Wrth roi polisiâu ar waith, rhaid i'r Cyngor wneud beirniadaethau penodol am drafodion cymhleth neu'r rhai sy'n ymwneud ag ansicrwydd ynghylch y dyfodol. Mae'r beirniadaethau critigol a wneir yn y Datganiad Cyfrifon fel a ganlyn:

- mae llawer iawn o ansicrwydd ynghylch lefelau incwm a gwariant y Cyngor a'i is-gwmnïau yn y dyfodol yn enwedig o ganlyniad i'r argyfwng Covid-19. Fodd bynnag, mae'r Cyngor wedi penderfynu nad yw'r ansicrwydd hwn yn ddigonol eto i ddynodi y gallai'r angen i gau cyfleusterau a lleihau lefelau darpariaeth gwasanaeth amharu ar asedau'r Cyngor.
- yn 2014/15, esboniodd CIPFA y gofynion o ran cydnabod eiddo ysgolion ar Fantolenni'r Cyngor. Amlygodd hyn yr angen i 'reoli' asedau, gyda meini prawf allweddol i gydnabod perchnogaeth gyfreithiol. Mae'r Cyngor yn cynnwys Ysgolion Gwirfoddol a Gynorthwyr, Ysgolion Gwirfoddol a Reolir ac Ysgolion Sefydledig yn ei fantolen dim ond os yw'n berchen ar y tir ac y gall gyfarwyddo defnydd o'r asedau. Yn y mwyafrif o achosion mae'r rhain ym mherchnogaeth cyrff crefyddol neu ymddiriedolwyr neu gorff llywodraethu'r ysgol.

Rhagdybiaethau am y dyfodol a ffynonellau eraill o ansicrwydd amcangyfrif

Mae'r Datganiad Cyfrifon yn cynnwys ffigurau a amcangyfrifir sy'n seiliedig ar ragdybiaethau am y dyfodol neu sydd fel arall yn ansicr. Er bod y rhain yn ystyried profiad hanesyddol, tueddiadau cyfredol, canllawiau proffesiynol a ffactorau perthnasol eraill, gallai canlyniadau gwirioneddol fod yn wahanol. Mae'r prif eitemau ym Mantolen y Cyngor ar 31 Mawrth 2021 lle mae perygl o addasiadau yn y blynyddoedd ariannol yn y dyfodol fel a ganlyn:

Eitem	Ansicrwydd	Effaith Petai'r Canlyniadau Gwirioneddol yn Wahanol i'r Rhagdybiaethau
Prisio, lle bo angen, asedau Eiddo, Peiriannau ac Offer, Asedau Treftadaeth ac Eiddo Buddsoddi	Mae prisio budd eiddo yn cynnwys asesu nifer o bethau fel cyflwr y farchnad, oes ddefnyddiol, cost ailadeiladu, asesu cyflwr, a'r defnydd o ffactorau disgownt ar gyfer tai cymdeithasol ac ati. Cynhelir prisiannau gan syrfewr siartredig cymwys, neu arbenigwyr yn y maes perthnasol, yn unol â'r Datganiadau Arfer a Nodiadau Canllaw a nodir yn Safonau Prisio (Y Llyfr Coch) Sefydliad Brenhinol y Syrfewyr Siartredig (RICS) ac unrhyw ganllawiau perthnasol eraill. O ganlyniad i effaith Covid-19, adroddir prisiadau 2020/21 ar Anheddau'r Cyngor ar sail 'ansicrwydd prisio materol' yn ôl Llyfr Coch RICS. O ganlyniad, dylai llai o sicrwydd a lefel uwch o ofal fod yn gysylltiedig â'r prisiadau. Ar hyn o bryd, nid yw'n bosibl rhagweld yn gywir hirhoedledd a difrifoldeb effaith Covid-19 ar yr economi. Felly, mae gwerthoedd wedi bod yn seiliedig ar y sefyllfa cyn Covid-19, ar y dybiaeth y bydd gwerthoedd yn cael eu hadfer pan fydd y farchnad eiddo tiriog yn dod yn fwy hylifol. Bydd dull y Cyngor o gynnal prisiadau'n amlach na'r cyfnod o 5 mlynedd o leiaf yn sicrhau bod unrhyw newidiadau yn cael eu cofnodi cyn gynted â phosibl yn y prisiad ffurfiol nesaf. Yn ychwanegol, wedi'i gynnwys yn y prisiad o Anheddau'r Cyngor mae Cymal Ansicrwydd Materol mewn perthynas ag adeiladau preswyl uchel, y mae eu cynnwys yn seiliedig ar farn prisiwr. Nid yw hyn yn awgrymu na ellir dibynnu ar y prisiad; yn hytrach, fe'i defnyddir er mwyn bod yn glir ac yn dryloyw y gellir, mewn amgylchiadau	Mae angen i unrhyw newidiadau i brisiadau ac unrhyw gostau dibrisio cysylltiedig i wasanaethau ar gyfer asedau anghyfredol gael eu diystyru yn y cyfrifon hyn fel na chânt effaith ar y Dreth Gyngor neu renti.

Eitem	Ansicrwydd	Effaith Petai'r Canlyniadau Gwirioneddol yn Wahanol i'r Rhagdybiaethau
	<p>eithriadol, roi llai o sicrwydd ynghlwm wrth y prisiad nag a fyddai fel arall yn wir. Y gwerth cario ar y fantolen y mae'r datgeliad hwn yn effeithio arno yw £15.75 miliwn hyd nes y gweithredir atebion, lle bo angen, mewn perthynas â gwaith adferol i adeiladau uchel yn dilyn mesurau diogelwch tân.</p>	
<p>Asedau Offerynnau Ariannol</p>	<p>Caiff y rhain eu hadolygu'n flynyddol am amhariad sylweddol gan ddefnyddio data fel risg hanesyddol o ddiffyg ac adolygiadau eraill o adenilladwyedd.</p> <p>Ar gyfer asedau ariannol nad ydynt wedi'u dyfynnu ar gyfnewidfa gydnabyddedig neu lle mae'n anodd darparu prisiadau cyfrifo e.e. prisiadau o gyfranddaliadau'r Cyngor yn Cardiff City Transport Services Ltd. ystyrir bod y gwerth teg yn Werth Net.</p>	<p>Nid yw unrhyw newid yng ngwerth teg Cardiff City Transport Services Ltd yn cael unrhyw effaith ar y dreth gyngor gan fod newidiadau'n cael eu hadlewyrchu gan newid cyfatebol yn y Gronfa Addasu Offerynnau Ariannol Wrth Gefn.</p>
<p>Darpariaethau</p>	<p>Mae'r Cyngor yn gwneud nifer o ddarpariaethau ar gyfer rhwymedigaethau y gallai eu hwynebu pan fod modd gwneud amcangyfrif rhesymol o werth ar ddyddiad y fantolen. Yn y mwyafrif o achosion mae'r rhain yn destun hawliadau cyfreithiol, fel y rheiny ar gyfer yswiriant. Mae darpariaethau mewn perthynas â safleoedd tirlenwi yn destun lefel amcangyfrif uchel, yn bennaf oherwydd hyd y cyfnod y cânt eu hystyried. Defnyddir cyngor mewnol ac allanol proffesiynol i bennu angen a gwerth darpariaethau.</p>	<p>Caiff canlyniadau rhagdybiaethau effaith ar yr Alldro yn y dyfodol, ond oherwydd natur ansicr y digwyddiadau hyn, mae'n anodd eu mesur.</p>
<p>Ôl-ddyledion</p>	<p>Roedd symiau'n ddyledus i'r Awdurdod am eitemau megis dyledwyr amrywiol, y Dreth Gyngor, Ardrethi Annomestig a rhenti. Ar ôl ystyried tueddiadau wrth gasglu yn y gorffennol a newidiadau perthnasol eraill a allai effeithio ar y gallu i gasglu, rhagdybir lefel o amhariad neu ddarpariaeth ar gyfer colledion credyd disgwylidig. Fodd bynnag, nid yw'n sicr y byddai'r lwfans amhariad hwn yn ddigonol gan na all y Cyngor asesu â sicrwydd pa ddyledion fydd yn cael eu casglu ai peidio.</p> <p>Mae effaith economaidd y pandemig Covid-19 wedi gwneud amcangyfrif amhariad dyled yn anos gan fod mwy o ansicrwydd ynghylch hyfywedd economaidd dyledwyr ac felly eu gallu i setlo eu dyledion a allai fod yn ddigonol neu beidio.</p>	<p>Bydd gwelliannau wrth gasglu'n gwella'r sefyllfa Alldro ac adrodd yn y dyfodol, ond pan fo cwsmeriaid yn cael traferth talu, bydd angen cynnydd yn lefel y darpariaethau sydd eisoes wedi'u neilltuo.</p>
<p>Rhwymedigaeth Pensiwn</p>	<p>Mae amcangyfrif rhwymedigaeth net i dalu pensiwnau'n dibynnu ar nifer o feirniadaethau cymhleth o ran y gyfradd ostyngol a ddefnyddir, chwyddiant, y gyfradd cynyddu cyflogau, newidiadau mewn oedrannau ymddeol, cyfraddau marw ac elw disgwylidig ar asedau'r gronfa pensiwn. Mae hyn hefyd yn cynnwys anwadalrwydd y farchnad, er enghraifft o ganlyniad i ymadawiad gwledydd Prydain o'r Undeb Ewropeaidd a Covid-19.</p> <p>Defnyddir actiwariaid proffesiynol i roi cyngor arbenigol i'r Cyngor ar y rhagdybiaethau i'w defnyddio.</p>	<p>Mae'n anodd mesur yr effeithiau ar rwymedigaeth pensiwn net o newidiadau mewn tybiaethau unigol, gan y gallant arwain at amrywiadau lluosog i'r ffigur.</p>

Datganiadau Ariannol Craidd a Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol

Mae'r datganiad hwn yn cofnodi holl incwm a gwariant y Cyngor drwy gydol y flwyddyn ac o ganlyniad mae'n dangos cost cyfrifyddu darparu gwasanaethau yn ystod y flwyddyn yn unol ag arferion cyfrifyddu sy'n gyffredinol dderbyniol. Mae'r Dadansoddiad Gwariant a Chyllido (Nodyn 2) yn dangos sut cafodd y cyllid sydd ar gael i'r Cyngor ei ddefnyddio i ddarparu gwasanaethau o'i gymharu â'r adnoddau hynny a ddefnyddir neu a enillir o dan Arferion Cyfrifyddu sy'n Gyffredinol Dderbyniol (ACGDd).

2019/20					2020/21		
Gwariant Gros	Incwm Gros	Gwariant Net		Nodyn	Gwariant Gros	Incwm Gros	Gwariant Net
£000	£000	£000			£000	£000	£000
19,663	(5,971)	13,692	Rheolaeth Gorfforaethol		18,836	(14,507)	4,329
103,222	(53,376)	49,846	Datblygu Economaidd		95,671	(49,083)	46,588
314,306	(77,419)	236,887	Addysg a Dysgu Gydol Oes		379,590	(92,688)	286,902
8,700	(2,223)	6,477	Llywodraethu a Gwasanaethau Cyfreithiol		7,916	(1,244)	6,672
8,567	(5,724)	2,843	Awdurdod yr Harbwr		8,882	(5,916)	2,966
65,056	(81,412)	(16,356)	Cyfrif Refeniw Tai		111,940	(85,884)	26,056
233,365	(184,224)	49,141	Tai a Chymunedau		239,172	(186,546)	52,626
8,446	(5,499)	2,947	Perfformiad a Phartneriaethau		10,494	(7,281)	3,213
66,715	(39,245)	27,470	Cynllunio, Trafnidiaeth a'r Amgylchedd		68,093	(44,160)	23,933
33,036	(11,365)	21,671	Adnoddau		38,019	(18,415)	19,604
211,533	(30,628)	180,905	Gwasanaethau Cymdeithasol		246,142	(59,916)	186,226
2,870	(12,653)	(9,783)	Cyfrif Refeniw Cryno		4,967	(9,239)	(4,272)
1,075,479	(509,739)	565,740	Cost Net Gwasanaethau		1,229,722	(574,879)	654,843
37,469	0	37,469	Comisiynydd Heddlu a Throseddau De Cymru	3	40,165	0	40,165
397	0	397	Praeseptau Cyngor Cymuned		446	0	446
17,696	0	17,696	Ardollau a Chyfraniadau		18,244	0	18,244
4,642	(8,681)	(4,039)	(Elw)/colled ar werthu asedau anghyfredol		15,760	(15,081)	679
60,204	(8,681)	51,523	Gwariant Gweithredu Arall		74,615	(15,081)	59,534
32,960	0	32,960	Llog yn Daladwy ar Ddyled	15	34,020	0	34,020
14,810	0	14,810	Llog ar rwymedigaeth budd ddiffiniedig net/(ased)	13	18,832	0	18,832
0	(1,129)	(1,129)	Llog ac Incwm Buddsoddi	15	0	(394)	(394)
6,566	(2,475)	4,091	Newid yng ngwerth teg Eiddo Buddsoddi	14	13,490	(3,286)	10,204
0	0	0	Symudiad mewn Offerynnau Ariannol	15	0	(148)	(148)
54,336	(3,604)	50,732	Incwm a Gwariant Ariannu a Buddsoddi		66,342	(3,828)	62,514
0	(41,333)	(41,333)	Grantiau a Chyfraniadau Cyfalaf Cydnabyddedig	26	0	(87,562)	(87,562)
0	(328,126)	(328,126)	Grant Cynnal Refeniw		0	(344,468)	(344,468)
0	(116,504)	(116,504)	Ardrethi Annomestig		0	(124,579)	(124,579)
(766)	(217,119)	(217,885)	Incwm Treth Gyngor	5	2,135	(230,151)	(228,016)
0	0	0	Stocrestrau a Roddwyd		0	(3,211)	(3,211)
129	0	129	Treth Gorfforaeth (BDdPRC)		0	(218)	(218)
(637)	(703,082)	(703,719)	Trethiant ac Incwm o Grantiau Amhenodol		2,135	(790,189)	(788,054)
		(35,724)	(Gwarged)/Diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau				(11,163)

2019/20				2020/21			
Gwariant Gros	Incwm Gros	Gwariant Net		Nodyn	Gwariant Gros	Incwm Gros	Gwariant Net
£000	£000	£000			£000	£000	£000
		(35,427)	Enillion Ailbriso	25			(25,878)
		11,958	Colledion Ailbriso				1,109
		2,357	Colledion amhariad ar asedau anghyfredol a godir i'r Gronfa Ailbriso Wrth Gefn				233
		1,101	(Gwarged)/Diffyg ar y Gronfa Ailbriso Offerynnau Ariannol Wrth Gefn				2,283
		127,222	(Enillion)/colledion actwaraidd ar asedau/rhwymedigaethau pensiwn				198,203
		107,211	Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Arall				175,950
		71,487	Cyfanswm Incwm a Gwariant Cynhwysfawr				164,787

Mae dadansoddiad 2019/20 o Gost Net Gwasanaethau wedi'i ddiwygio i ystyried y newidiadau yn strwythur y gyfarwyddiaeth yn 2020/21.

Rhennir y datganiad yn Gronfeydd Wrth Gefn Defnyddiadwy ac Annefnyddiadwy. Cronfeydd Wrth Gefn Defnyddiadwy yw'r rhai y gall y Cyngor eu defnyddio i ddarparu gwasanaethau megis y Gronfa Gyffredinol Wrth Gefn a'r Gronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn, ac ni ellir defnyddio Cronfeydd Wrth Gefn Annefnyddiadwy megis y Gronfa Bensiwn a'r Cyfrif Addasiadau Cyfalaf gan eu bod at ddibenion cyfrifyddu yn unig.

	Balans Cronfa'r Cyngor	Cronfeydd Wrth Gefn Clustnodedig y Cyngor	Balans CRT	Cronfeydd Wrth Gefn Clustnodedig CRT	Cronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn	Cyfanswm Cronfeydd Wrth Gefn	Cronfeydd Wrth Gefn Annefnyddiadwy	Cyfanswm Cronfeydd Wrth Gefn y Cyngor
	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Balans ar 31 Mawrth 2019 wedi'i gario ymlaen	14,255	53,714	8,983	495	8,488	85,935	465,224	551,159
Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn yn 2019/20								
Gwarged neu (ddiffyg) o ran Darparu Gwasanaethau	19,559	0	16,165	0	0	35,724	0	35,724
Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Arall	0	0	0	0	0	0	(107,211)	(107,211)
Cyfanswm Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	19,559	0	16,165	0	0	35,724	(107,211)	(71,487)
Addasiadau rhwng sail gyfrifyddu a sail ariannu dan y rheoliadau (nodyn 1)	(18,379)	0	(15,782)	0	2,418	(31,743)	31,743	0
Cynnydd/(Gostyngiad) net cyn Trosglwyddiadau i/(o) Gronfeydd Wrth Gefn Clustnodedig	1,180	0	383	0	2,418	3,981	(75,468)	(71,487)
Trosglwyddiadau i/(o) Gronfeydd Wrth Gefn Clustnodedig	(1,180)	1,180	(383)	383	0	0	0	0
Cynnydd/(Gostyngiad) yn 2019/20	0	1,180	0	383	2,418	3,981	(75,468)	(71,487)
Balans ar 31 Mawrth 2020 wedi'i gario ymlaen	14,255	54,894	8,983	878	10,906	89,916	389,756	479,672
Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn yn 2020/21								
Gwarged neu (ddiffyg) o ran Darparu Gwasanaethau	24,927	0	(13,764)	0	0	11,163	0	11,163
Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Arall	0	0	0	0	0	0	(175,950)	(175,950)
Cyfanswm Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	24,927	0	(13,764)	0	0	11,163	(175,950)	(164,787)
Addasiadau rhwng sail gyfrifyddu a sail ariannu dan y rheoliadau (nodyn 1)	22,683	0	23,105	0	(2,233)	43,555	(43,555)	0
Cynnydd/(Gostyngiad) net cyn Trosglwyddiadau i/(o) Gronfeydd Wrth Gefn Clustnodedig	47,610	0	9,341	0	(2,233)	54,718	(219,505)	(164,787)
Trosglwyddiadau i/(o) Gronfeydd Wrth Gefn Clustnodedig (nodyn 24)	(47,610)	47,610	(2,822)	2,822	0	0	0	0
Cynnydd/(Gostyngiad) yn 2020/21	0	47,610	6,519	2,822	(2,233)	54,718	(219,505)	(164,787)
Balans ar 31 Mawrth 2021 wedi'i gario ymlaen	14,255	102,504	15,502	3,700	8,673	144,634	170,251	314,885

Mae'r datganiad hwn yn cynnwys dwy adran falansio – asedau net y Cyngor a chyfanswm y cronfeydd wrth gefn a gedwir.

31 Mawrth 2020		Nodyn	31 Mawrth 2021
£000			£000
1,841,584	Eiddo, Peiriannau ac Offer	14	1,898,189
58,616	Asedau Treftadaeth		58,682
178,521	Eiddo Buddsoddi		156,238
2,292	Asedau anniriaethol gan gynnwys asedau sy'n cael eu hadeiladu		1,711
9,723	Buddsoddiadau Hirdymor	15	14,792
8,701	Dyledwyr Hirdymor		5,951
2,099,437	Cyfanswm Asedau Hirdymor		2,135,563
76,106	Buddsoddiadau byrdymor	15	98,882
1,860	Asedau a Gedwir i'w Gwerthu	16	918
2,073	Stocrestrau		5,764
132,643	Dyledwyr byrdymor	17	168,405
35,951	Arian Parod a Chywerthoedd Arian Parod	18	34,450
248,633	Cyfanswm Asedau Cyfredol		308,419
(29,625)	Benthycu Byrdymor	15	(35,393)
(114,939)	Credydwyr Byrdymor	19	(128,988)
(1,496)	Elfen Bensiwn	22	(1,471)
(5,405)	Darpariaethau	21	(4,999)
(3,214)	Rhwymedigaethau Gohiriedig	23	(3,453)
(154,679)	Cyfanswm Rhwymedigaethau Cyfredol		(174,304)
(807,540)	Benthycu Hirdymor	15	(783,666)
(24,812)	Darpariaethau	21	(25,084)
(9,261)	Rhwymedigaethau Gohiriedig	23	(8,181)
(17,430)	Derbyniadau Cyfraniadau Cyfalaf Ymlaen Llaw	26	(22,155)
(13,854)	Derbyniadau Grantiau Refeniw Ymlaen Llaw		(18,008)
(1,424)	Derbyniadau Grantiau Cyfalaf Ymlaen Llaw		(13,797)
(3,688)	Elfen Bensiwn	22	(3,434)
(835,710)	Rhwymedigaeth Pensiynau Net	13	(1,080,468)
(1,713,719)	Cyfanswm Rhwymedigaethau Hirdymor		(1,954,793)
479,672	ASEDAU NET		314,885
	Ariennir gan:		
14,255	Balans Cronfa'r Cyngor	24	14,255
54,894	Cronfeydd Wrth Gefn Clustnodedig y Cyngor		102,504
8,983	Balans y Cyfrif Refeniw Tai		15,502
878	Cronfeydd Wrth Gefn Clustnodedig y Cyfrif Refeniw Tai		3,700
10,906	Cronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn		8,673
89,916	Cronfeydd Wrth Gefn Defnyddiadwy		144,634
288,041	Cronfa Ailbrisiu Wrth Gefn	25	310,754
939,914	Cyfrif Addasiadau Cyfalaf		947,365
5,008	Derbyniadau Cyfalaf Gohiriedig		5,003
9,267	Cronfa Ailbrisiu Offerynnau Ariannol Wrth Gefn		6,984
(840,894)	Cronfa Pensiynau Wrth Gefn		(1,085,373)
(11,580)	Cyfrif Addasiadau Absenoldebau Cronedig		(17,693)
0	Cyfrif Stocrestrau a Roddwyd		3,211
389,756	Cronfeydd Wrth Gefn Anefnyddiadwy		170,251
479,672	CYFANSWM CRONFEYDD WRTH GEFN		314,885

Mae'r datganiad hwn yn dangos sut mae'r Cyngor yn cynhyrchu ac yn defnyddio arian parod a chywerthoedd arian parod drwy ddsbarthu'r llifau arian parod fel rhai sy'n codi o weithgarwch gweithredu, buddsoddi a chyllido.

2019/20		Nodyn	2020/21
£000			£000
(35,724)	(Gwarged)/diffyg net o ran Darparu Gwasanaethau		(11,163)
(30,153)	Addasiadau i warged neu ddiffyg net o ran darparu gwasanaethau ar gyfer symudiadau nad ydynt yn arian parod	27	(180,826)
51,307	Addasu ar gyfer eitemau sydd wedi'u cynnwys yn y gwarged neu ddiffyg net o ran darparu gwasanaethau sy'n weithgareddau buddsoddi ac ariannu		102,979
(14,570)	Llifau arian parod net o weithgareddau gweithredu		(89,010)
151,540	Prynu eiddo, peiriannau ac offer, eiddo buddsoddi ac asedau anniriaethol		146,179
7,000	Prynu buddsoddiadau byrdymor a hirdymor		30,337
(3,624)	Taliadau eraill ar gyfer gweithgareddau buddsoddi		(17,098)
(9,974)	Elw o werthu eiddo, peiriannau ac offer, eiddo buddsoddi ac asedau anniriaethol		(15,422)
(36,798)	Grantiau a Chyfraniadau Cyfalaf		(98,976)
108,144	Llifau arian parod net o weithgareddau buddsoddi		45,020
(111,060)	Derbyniadau arian parod o fenthyca byrdymor a hirdymor		(3,111)
(4,239)	Derbyniadau eraill o weithgareddau ariannu		26,315
6,647	Ad-daliadau benthyca byrdymor a hirdymor		22,287
(108,652)	Llifau arian parod net o weithgareddau ariannu		45,491
(15,078)	(Cynnydd)/gostyngiad net mewn arian parod a chywerthoedd arian parod		1,501
20,873	Arian parod a chywerthoedd arian parod ar ddechrau'r cyfnod adrodd		35,951
35,951	Arian parod a chywerthoedd arian parod ar ddiwedd y cyfnod adrodd	17	34,450

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol

1. Addasiadau rhwng Sail Gyfrifyddu a Sail Ariannu dan Reoliad

Mae'r nodyn hwn yn manylu ar yr addasiadau a wneir i'r cyfanswm incwm a gwariant cynhwysfawr a gydnabyddir gan y Cyngor yn y flwyddyn yn unol ag arfer cyfrifyddu priodol i'r adnoddau a nodir gan ddarpariaethau statudol fel y maent ar gael i'r Cyngor i dalu gwariant cyfalaf a refeniw yn y dyfodol.

Cronfeydd Wrth Gefn Defnyddiadwy 2019/20				Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn Annefnfyddiadwy	Addasiadau rhwng y Seiliau Cyfrifyddu a Chyllido	Cronfeydd Wrth Gefn Defnyddiadwy 2020/21			Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn Annefnfyddiadwy
Balans Cronfa' r Cyngor	Cyfrif Refeniw Tai	Cronfeydd Derbyniadau Cyfalaf Wrth				Balans Cronfa' r Cyngor	Cyfrif Refeniw Tai	Cronfeydd Derbyniadau Cyfalaf Wrth	
£000	£000	£000	£000		£000	£000	£000	£000	
					Addasiadau sy'n ymwneud yn bennaf â'r Cyfrif Addasiadau Cyfalaf:				
					<u>Gwrthdroad eitemau wedi'u debydu/credydu i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr:</u>				
49,618	13,090	0	(62,708)		Costau am ddibrisio ac amhariad ar Asedau Anghyfredol	50,823	11,933	0	(62,755)
49,954	110	0	(50,064)		Colledion ailbriso Asedau Anghyfredol	347	48,354	0	(48,700)
(106,823)	(27)	0	106,849		Gwrthdroad amhariad blaenorol ar ailbriso	(519)	(79)	0	598
1,172	0	0	(1,172)		Amorteiddio Asedau Anniriaethol	797	86	0	(884)
4,090	1	0	(4,091)		Symudiadau yng ngwerth marchnad Eiddo Buddsoddi	8,405	7	0	(8,413)
0	0	0	0		Symudiad yng ngwerth Asedau a Gedwir i'w Gwerthu	(17)	457	0	(440)
(29,852)	(11,481)	0	41,333		Grantiau cyfalaf a chyfraniadau perthnasol	(64,124)	(23,438)	0	87,562
1,558	145	0	(1,703)		Gwariant refeniw a ariennir gan gyfalaf dan statud	4,294	104	0	(4,398)
2,417	1,848	0	(4,265)		Swm yr Asedau Anghyfredol a ddiystyrwyd wrth waredu neu werthu fel rhan o'r elw/colled wrth waredu i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	14,423	766	30	(15,219)
0	0	0	0		Symudiad Offerynnau Ariannol	1	0	320	(321)
					<u>Mewnosod eitemau heb eu debydu/credydu i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr:</u>				
(24,055)	(12,807)	0	36,862		Darpariaeth statudol ar gyfer ariannu buddsoddiad cyfalaf	(24,714)	(13,396)	0	38,110

Cronfeydd Wrth Gefn Defnyddiadwy 2019/20			Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn Annefnfyddiadwy	Addasiadau rhwng y Seiliau Cyfrifyddu a Chyllido	Cronfeydd Wrth Gefn Defnyddiadwy 2020/21			Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn Annefnfyddiadwy
Balans Cronfa' r Cyngor	Cyfrif Refeniw Tai	Cronfeydd Derbyniadau Cyfalaf Wrth			Balans Cronfa' r Cyngor	Cyfrif Refeniw Tai	Cronfeydd Derbyniadau Cyfalaf Wrth	
£000	£000	£000	£000		£000	£000	£000	£000
(735)	(6,400)	0	7,135	Gwariant cyfalaf a godir yn erbyn balansau Cronfa'r Cyngor a CRT	(973)	(2,400)	0	3,373
0	0	(5,538)	5,538	Defnyddio Cronfeydd Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn i ariannu gwariant cyfalaf newydd	0	0	(6,455)	6,455
0	3	(3)	0	Credyd ar gyfer costau gwaredu sy'n gallu cael eu talu o'r derbyniadau cyfalaf deilliannol	0	0		0
24	0	(761)	737	Derbyniadau cyfalaf a neilltuir i ad-dalu dyledion	0	0	(11,202)	11,202
				Addasiadau yn cynnwys y Gronfa Ailbriso Wrth Gefn				
(5,892)	(2,451)	8,720	(377)	Swm yr Asedau Anghyfredol a ddiystyrwyd wrth waredu neu werthu fel rhan o elw/colled wrth waredu i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr/Adennill Grant/Arall	(12,242)	(2,285)	15,068	(541)
				Addasiadau yn cynnwys y Gronfa Pensiynau Wrth Gefn:				
82,847	6,191	0	(89,038)	Buddion ymddeol net yn unol ag IAS19	86,648	6,461	0	(93,109)
(46,102)	(4,138)	0	50,240	Cyfraniadau cyflogwr i'r Cynllun Pensiwn	(42,540)	(4,013)	0	46,553
751	104	0	(854)	Elfen Bensiwn yn y Dyfodol	(142)	(138)	0	280
				Addasiadau yn cynnwys y Cyfrif Addasiadau Absenoldebau Cronedig				
2,650	30	0	(2,679)	Y swm y mae taliadau cydnabyddiaeth swyddogion i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ar sail gronol yn wahanol i'r taliadau cydnabyddiaeth i'w codi yn y flwyddyn yn unol â gofynion statudol.	5,426	687	0	(6,113)
				Addasiadau yn cynnwys y Gronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn Ohiriedig				
0	0	0	0	Trosglwyddiadau i'r Gronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn wrth i arian parod ddod i law	0	0	0	0
0	0	0	0	Trosglwyddiadau i'r Gronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn Oheiriedig mewn perthynas ag enillion/colledion wrth waredu	0	0	6	(6)
				Trosglwyddo i Gyfrif Stocrestrau a Roddwyd				
0	0	0	0	Trosglwyddo i Gyfrif Stocrestrau a Roddwyd	(3,211)	0	0	3,211
(18,379)	(15,782)	2,418	31,743	Cyfanswm Addasiadau	22,683	23,105	(2,233)	(43,555)

2. Dadansoddiad Gwariant a Chyllido

Mae'r Dadansoddiad Gwariant a Chyllido yn dangos sut cafodd y cyllid sydd ar gael i'r Cyngor ei ddefnyddio i ddarparu gwasanaethau o'i gymharu â'r adnoddau hynny a ddefnyddir neu a enillir o dan Arferion Cyfrifyddu sy'n Gyffredinol Dderbyniol (ACGDd).

2019/20			Cyfarwyddiaeth	2020/21		
Gwariant Net a godir i'r CC a'r CRT	Addasiadau rhwng y seiliau cyfrifyddu a chyllido	Gwariant net DIGC		Gwariant Net a godir i'r CC a'r CRT	Addasiadau rhwng y seiliau cyfrifyddu a chyllido	Gwariant net DIGC
£000	£000	£000		£000	£000	£000
26,290	(12,598)	13,692	Rheolaeth Gorfforaethol	26,340	(22,011)	4,329
37,374	12,472	49,846	Datblygu Economaidd	38,049	8,539	46,588
272,812	(35,925)	236,887	Addysg a Dysgu Gydol Oes	287,533	(631)	286,902
6,136	341	6,477	Llywodraethu a Gwasanaethau Cyfreithiol	6,285	387	6,672
0	2,843	2,843	Awdurdod yr Harbwr	0	2,966	2,966
0	(16,356)	(16,356)	Cyfrif Refeniw Tai	0	26,056	26,056
44,528	4,613	49,141	Tai a Chymunedau	46,241	6,385	52,626
2,616	331	2,947	Perfformiad a Phartneriaethau	2,868	345	3,213
8,126	19,344	27,470	Cynllunio, Trafnidiaeth a'r Amgylchedd	7,104	16,829	23,933
16,496	5,175	21,671	Adnoddau	15,239	4,365	19,604
177,241	3,664	180,905	Gwasanaethau Cymdeithasol	182,967	3,259	186,226
31,970	(41,753)	(9,783)	Cyfrif Refeniw Cryno	43,560	(47,832)	(4,272)
623,589	(57,849)	565,740	Cost Net Gwasanaethau	656,186	(1,343)	654,843
(575,055)	(26,409)	(601,464)	Incwm a Gwariant Arall	(604,582)	(61,424)	(666,006)
48,534	(84,258)	(35,724)	(Gwarged) neu Ddiffyg ar Ddarparu Gwasanaethau	51,604	(62,767)	(11,163)
	Cronfa'r Cyngor	Balans CRT			Cronfa'r Cyngor	Balans CRT
	14,255	8,983	Balans Agoriadol ar 1 Ebrill		14,255	8,983
	0	0	Gwarged/(Diffyg)		0	6,519
	14,255	8,983	Balans Terfynol ar 31 Mawrth		14,255	15,502

Mae dadansoddiad 2019/20 o Gost Net Gwasanaethau wedi'i ddiwygio i ystyried y newidiadau yn strwythur y gyfarwyddiaeth yn 2020/21.

2.1 Nodyn i'r Dadansoddiad Gwariant a Chyllido

Caiff yr addasiadau rhwng y seiliau Cyfrifyddu ac Ariannu eu dadansoddi ymhellach yn y tabl canlynol.

2019/20				Cyfarwyddiaeth	2020/21			
Addasiadau at ddibenion cyfalaf	Newid net ar gyfer Addasiadau Pensiynau	Addasiadau Eraill	Cyfanswm Addasiadau		Addasiadau at ddibenion cyfalaf	Newid net ar gyfer Addasiadau Pensiynau	Addasiadau Eraill	Cyfanswm Addasiadau
£000	£000	£000	£000		£000	£000	£000	£000
64	9,815	(22,477)	(12,598)	Rheolaeth Gorfforaethol	537	708	(23,256)	(22,011)
8,077	3,747	648	12,472	Datblygu Economaidd	6,871	4,082	(2,414)	8,539
(38,090)	5,027	(2,862)	(35,925)	Addysg a Dysgu Gydol Oes	18,604	6,704	(25,939)	(631)
5	350	(14)	341	Llywodraethu a Gwasanaethau Cyfreithiol	3	450	(66)	387
2,751	110	(18)	2,843	Awdurdod yr Harbwr	2,673	266	27	2,966
13,322	2,157	(31,835)	(16,356)	Cyfrif Refeniw Tai	60,855	2,310	(37,109)	26,056
1,059	2,421	1,133	4,613	Tai a Chymunedau	4,858	2,778	(1,251)	6,385
0	291	40	331	Perfformiad a Phartneriaethau	0	322	23	345
18,912	1,511	(1,079)	19,344	Cynllunio, Trafnidiaeth a'r Amgylchedd	19,265	1,824	(4,260)	16,829
1,976	2,633	566	5,175	Adnoddau	1,850	3,080	(565)	4,365
(69)	3,748	(15)	3,664	Gwasanaethau Cymdeithasol	377	3,936	(1,054)	3,259
0	6	(41,759)	(41,753)	Cyfrif Refeniw Cryno	0	0	(47,832)	(47,832)
8,007	31,816	(97,672)	(57,849)	Cost Net Gwasanaethau	115,893	26,460	(143,696)	(1,343)
(41,282)	14,810	63	(26,409)	Incwm a Gwariant Arall o'r Dadansoddiad Gwariant a Chyllido	(76,827)	18,832	(3,429)	(61,424)
(33,275)	46,626	(97,609)	(84,258)	(Gwarged) neu Ddiffyg ar Ddarparu Gwasanaethau	39,066	45,292	(147,125)	(62,767)

Mae dadansoddiad 2019/20 o Gost Net Gwasanaethau wedi'i ddiwygio i ystyried y newidiadau yn strwythur y gyfarwyddiaeth yn 2020/21.

i. Addasiadau at ddibenion cyfalaf

Mae dibrisio, taliadau amhariad ac enillion a cholledion ailbriso yn gynwysedig yng nghost net y gwasanaethau. Yn ogystal:

- gwariant gweithredu arall - addasiadau ar gyfer gwarediadau cyfalaf gyda throsglwyddiad incwm wrth waredu asedau a'r symiau a ddi-ddymwyd ar gyfer yr asedau hynny
- incwm ariannu a buddsoddi – didynnir y taliadau statudol ar gyfer ariannu cyfalaf, h.y. darpariaeth refeniw ddarbodus a chyfraniadau refeniw eraill o incwm a gwariant, gan na chodir tâl am y rhain o dan Arferion Cyfrifyddu sy'n Gyffredinol Dderbyniol (ACGDd)
- trethiant ac incwm a gwariant amhenodol – caiff grantiau cyfalaf eu haddasu ar gyfer incwm na chodir tâl amdano o dan ACGDd. Caiff grantiau refeniw eu haddasu o'r rhai y gellir eu derbyn yn ystod y flwyddyn i'r rhai y gellir eu derbyn heb amodau neu y bodlonwyd amodau ar eu cyfer drwy gydol y flwyddyn. Credydur y llinell trethiant ac incwm a gwariant amhenodol gyda grantiau cyfalaf y gellir eu derbyn yn ystod y flwyddyn heb amodau neu y cafodd amodau eu bodloni amdanynt yn ystod y flwyddyn.

ii. Newid Net ar gyfer Addasiadau i Bensiynau

Adlewyrchir diddymu cyfraniadau pensiwn ac ychwanegu'r gwariant ac incwm sy'n gysylltiedig â phensiynau IAS19 Buddion Cyflogeion fel a ganlyn:

- ar gyfer cost net y gwasanaethau – diddymu cyfraniadau pensiwn cyflogwyr a wnaed gan y Cyngor fel y pennwyd gan statud a'u disodli gyda chostau gwasanaethau presennol a chostau gwasanaethau'r gorffennol
- ar gyfer incwm a gwariant cyllido a buddsoddi – codir am y llog net ar y rhwymedigaeth budd diffiniedig i'r DIGC.

iii. Addasiadau Eraill

Dylid cydnabod symiau a ddebydir/a gredydur i'r DIGC a symiau taladwy/derbyniadwy o dan statud fel a ganlyn:

- ar gyfer incwm a gwariant cyllido a buddsoddi – mae'r golofn gwahaniaethau eraill yn cydnabod addasiadau i Gronfa'r Cyngor ar gyfer gwahaniaethau amseru premiymau a gostyngiadau
- mae'r tâl am incwm trethiant a grantiau amhenodol yn cynrychioli'r gwahaniaeth rhwng yr hyn y gellir codi amdano o dan statud ar gyfer y dreth gyngor ac Ardrethi Annomestig a ragamcanwyd i gael ei dderbyn ar ddechrau'r flwyddyn, a'r incwm a gydnabuwyd o dan ACGDd. Mae gwahaniaeth o ran amseru gan fod unrhyw wahaniaeth yn cael ei ddwyn ymlaen yn y gwargedau neu'r diffygion ar y gronfa casglu.

2.2. Gwariant ac Incwm a Ddadansoddir yn ôl Natur

Yn ogystal ag yn ôl Cyfarwyddiaeth, dangosir gwariant ac incwm y Cyngor wedi'u dadansoddi yn ôl math isod.

2019/20		2020/21
£000		£000
521,284	Treuliau Buddion i Gyflogeion	532,713
504,618	Treuliau Gwasanaeth Eraill	654,187
63,750	Dibrisio, Amorteiddio ac Amhariad	63,789
6,566	Newid yng Ngwerth Teg Eiddo Buddsoddi	13,490
32,960	Taliadau Llog	34,020
55,562	Praeseptau ac Ardollau	58,855
4,642	Colled wrth werthu Asedau Anghyfredol	15,760
1,189,382	Cyfanswm Gwariant	1,372,814
(218,636)	Ffioedd, Costau ac Incwm o Wasanaethau Eraill	(176,310)
(2,475)	Newid yng Ngwerth Teg Eiddo Buddsoddi	(3,286)
(1,129)	Llog ac Incwm Buddsoddi	(394)
(333,623)	Incwm o'r Dreth Gyngor ac Ardrethi Annomestig	(354,730)
(660,562)	Grantiau a Chyfraniadau	(834,176)
(8,681)	Enillion wrth werthu Asedau Anghyfredol	(15,081)
(1,225,106)	Cyfanswm Incwm	(1,383,977)
(35,724)	Gwarged a Diffyg o ran Darparu Gwasanaethau	(11,163)

3. Praeseptau ac Ardollau

2019/20		2020/21
£000		£000
	Praeseptau	
37,469	Comisiynydd Heddlu a Throsedd De Cymru	40,165
	Cynghorau Cymuned:	
39	- Llys-faen	45
155	- Pentyrch	175
124	- Radur	126
21	- Sain Ffagan	31
37	- Pentref Llanelwyr	46
21	- Tongwynlais	23
37,866	Cyfanswm Praeseptau	40,611
	Ardollau a Chyfraniadau	
17,438	Gwasanaeth Tân ac Achub De Cymru	17,986
139	Cyfoeth Naturiol Cymru	139
114	Awdurdod Iechyd Porthladd Caerdydd	114
5	Awdurdod Iechyd Porthladd Casnewydd	5
17,696	Cyfanswm Ardollau a Chyfraniadau	18,244

4. Cyfranogi mewn Cydbwyllgorau

Yn ystod 2020/21 y Cyngor oedd yr Awdurdod arweiniol ar dri Chydbwyllgor ac roedd yn aelod o dri arall. Mae'r tabl isod yn dangos y cyfraniadau refeniw a wnaed i'r Pwyllgorau hyn. Mae'r Datganiad Cyfrifon ar gyfer pob Cydbwyllgor ar gael ar wefan yr awdurdod arweiniol.

2019/20	Pwyllgor	Diben	Awdurdod Arweiniol	2020/21
£000				£000
258	Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd (BDdPRC)	Cydlynu a chyflawni rhwymedigaethau'r Cyngorau mewn perthynas â'r Fargen Ddinesig	Cyngor Caerdydd	262
1,453	Gwasanaeth Addysg ar y Cyd Consortiwm Canolbarth y De	Darparu dull rhanbarthol o wella ysgolion	Cyngor Rhondda Cynon Taf	1,412
209	Archifau Morgannwg	Rheoli a gweinyddu Swyddfa Gofnodion Morgannwg	Cyngor Caerdydd	209
27	Prosiect Gwyrdd	Rheoli cyfleuster trin gwastraff gweddilliol	Cyngor Caerdydd	27
631	Gwasanaeth Mabwysiadu Rhanbarthol	Datblygu a gwella gwasanaethau mabwysiadu a rhannu arfer gorau	Cyngor Bro Morgannwg	673
4,911	Gwasanaeth Rheoliadol a Rennir	Darparu gwasanaethau iechyd yr amgylchedd	Cyngor Bro Morgannwg	4,927
7,489		Cyfanswm		7,510

Mae'r Cyngor wedi cyfrif am ei gyfran o'r trafodion a'r balansau gyda BDdPRC ond ar gyfer y Cydbwyllgorau eraill mae'n cyfrif am eu cyfraniadau nhw yn unig.

Cynhwysir cyfraniadau cyfalaf i BDdPRC mewn perthynas â'r Gronfa Fuddsoddi Ehangach yn y datganiadau ariannol craidd ond nis dangosir yn y tabl uchod. Gwnaed cyfraniad cyfalaf o £474,000 yn 2020/21 (£0 ar gyfer 2019/20).

5. Y Dreth Gyngor

Mae incwm y Dreth Gyngor yn deillio o newidiadau a godwyd yn unol â gwerth eiddo preswyl, a ddosbarthwyd yn naw band prisio sy'n amcangyfrifo gwerthoedd 1 Ebrill 2003 at y diben penodol hwn. Caiff costau eu cyfrifo drwy gymryd swm yr incwm sydd ei angen ar gyfer y Cyngor a'r Comisiynydd Heddlu a Throseddau ar gyfer y flwyddyn i ddod a rhannu'r swm hwn gan sylfaen y Dreth Gyngor. Sylfaen y Dreth Gyngor yw nifer yr eiddo ym mhob band wedi'i addasu i gyfran i addasu'r nifer i gyfatebiaeth band D, â chyfanswm ar bob band ac wedi'i addasu ar gyfer gostyngiadau. Sylfaen Treth Gyngor Caerdydd ar gyfer 2020/21 oedd 147,277 (145,499 ar gyfer 2019/20).

Roedd y symiau ar gyfer eiddo band D yng Nghaerdydd yn ystod 2020/21 fel a ganlyn:

2019/20	Band D y Dreth Gyngor:	2020/21
£		£
1,211	Cyngor Caerdydd	1,266
258	Comisiynydd Heddlu a Throseddau De Cymru	272
1,469	Cyfanswm	1,538

Caiff y swm uchod (£1,538) ei luosi gan y gyfran a nodir ar gyfer y band penodol (gweler y tabl canlynol) i roi swm unigol dyledus. Yna caiff praeseptau Cyngorau Cymuned eu hychwanegu i bob un o'r chwe Chyngor Cymuned.

Dadansoddiad o fandiau eiddo

Band	A*	A	B	C	D	E	F	G	H	I	Cyfansymiau
Lluosydd	5/9	6/9	7/9	8/9	1	11/9	13/9	15/9	18/9	21/9	
Nifer yr anheddau cyfwerth â Band D	4	2,053	12,738	25,142	30,639	29,202	26,477	15,082	5,071	3,062	149,470
Gan ddefnyddio'r Gyfradd Casglu										98.50%	147,228
Yn ogystal ag anheddau Dosbarth O (Y Weinyddiaeth Amddiffyn)											49
Sylfaen Treth Gyngor											147,277

Dadansoddiad o elw net y Dreth Gyngor:

2019/20		2020/21
£000		£000
(217,119)	Treth Gyngor i'w chasglu	(230,151)
(766)	Darpariaeth ar gyfer diffyg taliadau Treth Gyngor	2,135
(217,885)	Enillion net	(228,016)
	Cynrychiolir gan:	
37,866	Praeseptau	40,611
180,019	Treth Gyngor sy'n briodoladwy i'r Cyngor	187,405

Yr amhariad cronol ar gyfer methu talu'r Dreth Gyngor ar 31 Mawrth 2021 yw £8.189 miliwn (£6.920 miliwn ar 31 Mawrth 2020).

Treth Gyngor sy'n ddyledus ond nas amharir:

31 Mawrth 2020		31 Mawrth 2021
£000		£000
3,184	Dyledion llai nag un flwyddyn	5,143
1,258	Dyledion rhwng dwy a 5 mlynedd	1,618
113	Dyledion mwy na phum mlynedd	116
4,555	Cyfanswm Treth Gyngor sy'n ddyledus ond nas amharir	6,877

6. Ardrethi Annomestig

Mae Llywodraeth Cymru'n nodi swm i'r gyfradd (53.5c yn 2020/21 a 52.6c yn 2019/20) ac, yn amodol ar effeithiau trefniadau trosglwyddiadol; mae busnesau lleol yn talu cyfraddau a gyfrifir drwy luosi eu gwerth ardrethol gan y swm hwnnw. Mae'r Cyngor yn gyfrifol am gasglu ardrethi gan drethdalwyr yn ei ardaloedd ond mae'n talu'r elw i gronfa Ardrethi Annomestig a weinyddir gan Lywodraeth Cymru. Caiff y symiau a gesglir eu hailddosbarthu i Gyngorau ar sail swm sefydlog y pen yn y boblogaeth. Y gwerth ardrethol oedd

£457.012 miliwn ar gyfer 2020/21 (£460.510 miliwn yn 2019/20). Dangosir dadansoddiad o elw net o ardrethi annomestig isod:

2019/20		2020/21
£000		£000
200,116	Ardrethi Annomestig casgladwy	189,469
(919)	Cost lwfans casglu	(928)
(3,869)	Amhariad oherwydd diffyg talu	(11,763)
195,328	Talu i gronfa genedlaethol	176,778
(116,504)	Aiddosbarthu o gronfa genedlaethol	(124,579)

7. Incwm a Gwariant Asiantaethau

Gweithredodd y Cyngor fel asiant ar ran y canlynol o ran darparu nwyddau a gwasanaethau:-

Llywodraeth Cymru

- Casglu Ardrethi Annomestig - mae dyledwr net o £31.503 miliwn ar 31 Mawrth 2021 (£5.095 miliwn ar 31 Mawrth 2020) wedi'i gynnwys yn y fantolen sy'n dangos y swm y mae'r arian a delid i Llywodraeth Cymru'n fwy na'r swm a gasglwyd gan drethdalwyr.
- Benthyciadau Troi Tai'n Gartrefi - darparu benthyciadau i ail-ddefnyddio eiddo segur fel cartrefi. Ar 31 Mawrth 2021 roedd Llywodraeth Cymru wedi darparu dros £2.736 miliwn o gyllid, gyda £634,000 yn ddyledus fel benthyciadau a ddarparwyd. Roedd y balans sydd ar gael ar gyfer benthyciadau newydd yn £2.102 miliwn (£1.977 miliwn ar 31 Mawrth 2020).
- Benthyciadau Gwella'r Cartref – darparu benthyciadau ar gyfer gwelliannau i'r cartref. Ar 31 Mawrth 2021 roedd Llywodraeth Cymru wedi darparu £1.062 miliwn o gyllid, gyda £631,000 miliwn yn ddyledus fel benthyciadau a ddarparwyd, gan adael balans sydd ar gael ar gyfer benthyciadau newydd o £431,000.
- Grantiau Busnes Covid-19 - dosbarthodd y Cyngor grantiau i fusnesau cymwys ar ran Llywodraeth Cymru i gyfanswm o £101.221 miliwn yn 2020/21 (£23.265 miliwn yn 2019/20)
- Grantiau eraill Covid-19 a chymorth ariannol arall Llywodraeth Cymru – bu hefyd nifer o grantiau neu feysydd cymorth ariannol y gofynnwyd i awdurdodau lleol eu gweinyddu ar ran Llywodraeth Cymru oherwydd bod ganddynt y wybodaeth a'r gallu lleol i roi systemau ar waith yn gyflym i wneud taliadau. Ar 31 Mawrth 2021 roedd Llywodraeth Cymru wedi darparu tua £8.291 miliwn ar gyfer y cymorth hwn.

Asiantaeth Cefnffyrdd De Cymru

Cyfanswm yr ad-daliad a dderbyniwyd gan y Cyngor oedd £341,000 yn 2020/21 (£294,000 yn 2019/20).

Caerdydd AM BYTH

Partneriaeth yw hon rhwng y gymuned fusnes leol a'r Cyngor i ffurfio Ardal Gwella Busnes mewn ardal ddiffiniedig o fewn canol y ddinas. Codir ardoll ar bob talwr ardrethi busnes ym mhob busnes perthnasol yn ogystal â'r bil ardrethi busnes. Defnyddir hyn i ddatblygu prosiectau sydd o fudd i'r ardal leol. Mae rhagor o wybodaeth ar gael ar eu gwefan <https://www.forcardiff.com>. Mae'r Cyngor yn casglu'r incwm ac yn ei dalu i Caerdydd AM BYTH. Roedd hyn yn gyfanswm o £968,000 yn 2020/21 (£1.460 miliwn yn 2019/20).

Prosiect Gwyrdd

Mae'r Cyngor yn gyfrifol am y taliadau i Viridor i ddarparu triniaeth gwastraff mewn perthynas â gwastraff gweddilliol. Gwnaeth y Cyngor daliadau o £10.094 miliwn yn 2020/21 (£9.207 miliwn yn 2019/20) ar ran yr holl bartneriaid.

8. Taliadau Cydnabyddiaeth

8.1 Mae Rheoliadau Cyfrifon ac Archwiliadau (Cymru) 2014 yn gorfodi'r gymhareb taliad cydnabyddiaeth y Prif Weithredwr:taliad cydnabyddiaeth canolrifol holl gyflogeion y corff. Y lluosydd rhwng yr enillion cyfwerth ag amser llawn cyfartalog a'r Prif Weithredwr yn 2020/21 oedd 1:7 (1:7 yn 2019/20). Yr enillion cyfwerth ag amser llawn canolrifol ar gyfer 2020/21 oedd £27,264 (£25,901 yn 2019/20). Mae'r ffigurau yn cynnwys staff a gyflogir yn uniongyrchol gan gyrrff llywodraethu ysgolion gan gynnwys Ysgol Wirfoddol a Reolir ac Ysgol Sefydledig, yn ogystal â sawl Ysgol Gwirfoddol a Gynorthwyr a'r rheiny a gyflogir gan y Cyngor.

8.2 Mae Rheoliadau Cyfrifon ac Archwiliadau (Cymru) 2014 hefyd yn ei gwneud yn ofynnol bod nifer y cyflogeion y mae eu cyflog dros £60,000 y flwyddyn yn cael ei ddatgelu o fewn bandiau o £5,000. Mae'r tabl canlynol yn cynnwys yr holl staff sy'n dod o fewn y categori hwn gan gynnwys staff addysgu ac uwch swyddogion y datgelir eu taliadau cydnabyddiaeth yn fanylach yn nodyn 8.3. Nid yw'r tabl yn cynnwys unrhyw staff a delir drwy asiantaeth.

Mae'r bandiau taliadau cydnabyddiaeth yn cynnwys yr holl daliadau cydnabyddiaeth trethadwy a ddaeth i law yn ystod y flwyddyn, gan gynnwys mewn rhai achosion daliadau dileu swyddi a ffioedd Swyddog Canlyniadau ond sy'n eithrio cyfraniadau pensiwn cyflogwyr ac unrhyw daliadau nas codir drwy dreth incwm y DU.

Mae'r tabl yn nodi ar wahân unigolion a gyflogir yn uniongyrchol gan gyrrff llywodraethu ysgolion gan gynnwys sawl Ysgol Wirfoddol a Gynorthwyr, Gwirfoddol a Reolir a Sefydledig, yn ogystal â'r rheiny a gyflogir gan y Cyngor. Mae'r costau cyflogeion sy'n ymwneud â'r unigolion hyn wedi eu cynnwys yng Nghost Net Gwasanaethau'r Awdurdod ac, felly, mae'r unigolion hyn wedi'u nodi yn y tabl canlynol:

Nifer y Cyflogeion		Band taliadau cydnabyddiaeth £	Nifer y Cyflogeion	
2019/20			2020/21	
Ddim mewn ysgolion	Ysgolion		Ddim mewn ysgolion	Ysgolion
13	57	60,000-64,999	20	59
19	44	65,000-69,999	2	55
3	13	70,000-74,999	19	34
1	8	75,000-79,999	1	8
1	8	80,000-84,999	2	6
7	6	85,000-89,999	8	5
0	5	90,000-94,999	0	4
1	3	95,000-99,999	1	4
1	1	100,000-104,999	0	4
0	2	105,000-109,999	1	0
0	0	110,000-114,999	0	1
0	0	115,000-119,999	0	0

Nifer y Cyflogeion		Band taliadau cydnabyddiaeth £	Nifer y Cyflogeion	
2019/20			2020/21	
Ddim mewn ysgolion	Ysgolion		Ddim mewn ysgolion	Ysgolion
0	1	120,000-124,999	0	1
4	3	125,000-129,999	0	0
0	0	130,000-134,999	3	2
2	0	135,000-139,999	0	1
0	0	140,000-144,999	2	1
0	0	145,000-149,999	0	0
0	0	150,000-154,999	0	0
0	1	155,000-159,999	0	1
0	0	160,000-164,999	0	0
0	1	165,000-169,999	0	1
0	0	170,000-174,999	0	0
0	0	175,000-179,999	0	0
1	0	180,000-184,999	0	0
0	0	185,000-189,999	1	0
53	153	Cyfanswm	60	187

8.3 Wedi'u dangos yn y tablau isod mae manylion taliadau cydnabyddiaeth fel sy'n ofynnol trwy reoliad:

- uwch gyflogeion sy'n rhan o Uwch Dîm Rheoli'r Cyngor (Cyfarwyddwyr, Cyfarwyddwyr Cynorthwyol a Phenaethiaid Gwasanaethau) y mae eu cyflog yn £60,000 neu fwy y flwyddyn ond llai na £150,000. Nodir y rhain yn ôl teitl swydd
- caiff uwch gyflogeion y mae eu cyflog yn £150,000 neu fwy y flwyddyn eu nodi yn ôl eu henwau
- nid yw'r tabl yn cynnwys uwch gyflogeion mewn ysgolion.

Mae taliadau cydnabyddiaeth hefyd yn cynnwys cost unrhyw gyfraniadau ychwanegol y mae'n ofynnol i'r Cyngor eu gwneud i'r Gronfa Bensiwn o ran yr unigolion sy'n gadael y Cyngor, h.y. Taliad Chwyddo Buddion Ymddeol (costau Efen Bensiwn). Ni thalwyd unrhyw fonysau yn ystod 2020/21 (£0 yn 2019/20).

2019/20	2020/21		Cyflog, ffioedd a lwfansau a dderbyniwyd	Buddion trethadwy	Iawndal am gollu cyflogaeth			Cyfraniad pensiwn cyflogwr (23.3% o gyflog)	Cyfanswm y taliadau cydnabyddiaeth gan gynnwys cyfraniadau pensiwn	Nodiadau eglurhaol
Cyfanswm y taliadau cydnabyddiaeth gan gynnwys cyfraniadau pensiwn	Teitl y swydd	Nodyn			Derbyniwyd drwy'r gyflogres (trethadwy)	Derbyniwyd drwy'r gyflogres (annhrethadwy)	Taliadau Chwyddo Buddion Ymddeol			
£			£	£	£	£	£	£		
222,822	Prif Weithredwr - Paul Orders	(a)	185,385	0	0	0	38,375	223,760		
170,393	Cyfarwyddwr Corfforaethol Adnoddau a Swyddog Adran 151		141,764	0	0	0	29,345	171,109		
767	Cyfarwyddwr Corfforaethol Adnoddau a Swyddog Adran 151		0	0	0	0	0	0	Wedi gadael y Cyngor 02/04/2019.	
170,393	Cyfarwyddwr Corfforaethol Pobl a Chymunedau		141,764	0	0	0	29,345	171,109		
157,286	Cyfarwyddwr Cynllunio, Trafnidiaeth a'r Amgylchedd		130,859	0	0	0	27,088	157,947		
157,286	Cyfarwyddwr Datblygu Economaidd		130,859	0	0	0	27,088	157,947		
110,110	Cyfarwyddwr Addysg a Dysgu Gydol Oes		47,530	0	0	0	0	47,530	Llai o oriau o 01/09/2019. Wedi gadael y Cyngor 31/10/2020. Cyflog Blynnyddol o £130,859.	

2019/20	2020/21		Cyflog, ffioedd a lwfansau a dderbyniwyd	Buddion trethadwy	Iawndal am golli cyflogaeth			Cyfraniad pensiwn cyflogwr (23.3% o gyflog)	Cyfanswm y taliadau cydnabyddiaeth gan gynnwys cyfraniadau pensiwn	Nodiadau eglurhaol
Cyfanswm y taliadau cydnabyddiaeth gan gynnwys cyfraniadau pensiwn	Teitl y swydd	Nodyn			Derbyniwyd drwy'r gyflogres (trethadwy)	Derbyniwyd drwy'r gyflogres (annhrethadwy)	Taliadau Chwyddo Buddion Ymdeol			
£			£	£	£	£	£	£		
0	Cyfarwyddwr Addysg a Dysgu Gydol Oes		49,072	0	0	0	0	10,158	59,230	Dechrau 16/11/2020. Cyflog blynyddol o £130,859.
156,138	Cyfarwyddwr Llywodraethu a Gwasanaethau Cyfreithiol a Swyddog Monitro		130,859	0	0	0	0	26,049	156,908	
157,286	Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol	(c)	64,917	0	0	0	0	13,242	78,159	Wedi gadael y Cyngor 30/09/2020. Cyflog Blynyddol o £130,859.
0	Cyfarwyddwr Gwasanaethau Plant		3,518	0	0	0	0	728	4,246	Dechrau 22/03/2021. Cyflog blynyddol o £130,859.
0	Cyfarwyddwr Gwasanaethau Oedolion, Tai a Chymunedau		24,272	0	0	0	0	5,139	29,411	Dechrau 25/01/2021. Cyflog blynyddol o £130,859.
126,266	Prif Swyddog Digidol		105,052	0	0	0	0	21,746	126,798	
106,955	Cyfarwyddwr Cynorthwyol Gwasanaethau Oedolion		88,985	0	0	0	0	18,420	107,405	
0	Cyfarwyddwr Cynorthwyol Ystadau'r Sir		46,470	0	0	0	0	9,862	56,332	Dechrau 23/09/2020. Cyflog blynyddol o £88,985.
199,849	Cyfarwyddwr Cynorthwyol Gwasanaethau Plant - Deborah Driffield	(b)	221,186	0	0	0	0	0	221,186	Wedi gadael y rôl 21/03/2021. Cyflog blynyddol o £88,985.
62,390	Cyfarwyddwr Cynorthwyol Addysg a Dysgu Gydol Oes		88,985	0	0	0	0	18,420	107,405	Dechrau 01/09/2019. Cyflog blynyddol o £88,985.
106,955	Cyfarwyddwr Cynorthwyol Tai a Chymunedau		72,480	0	0	0	0	14,889	87,369	Wedi gadael y rôl 24/01/2021. Cyflog blynyddol o £88,985.
106,955	Cyfarwyddwr Cynorthwyol Strydlun		88,985	0	0	0	0	18,420	107,405	

2019/20	2020/21		Cyflog, ffioedd a lwfansau a dderbyniwyd	Buddion trethadwy	Iawndal am golli cyflogaeth			Cyfraniad pensiwn cyflogwr (23.3% o gyflog)	Cyfanswm y taliadau cydnabyddiaeth gan gynnwys cyfraniadau pensiwn	Nodiadau eglurhaol
Cyfanswm y taliadau cydnabyddiaeth gan gynnwys cyfraniadau pensiwn	Teitl y swydd	Nodyn			Derbyniwyd drwy' r gyflogres (trethadwy)	Derbyniwyd drwy' r gyflogres (annhrethadwy)	Taliadau Chwyddo Buddion Ymdeol			
£			£	£	£	£	£	£		
88,324	Cyfarwyddwr Rhaglen - Rhaglen Trefniadaeth Ysgolion		88,985	0	0	0	0	18,420	107,405	Dechrau 03/06/2019. Cyflog blynyddol o £88,985.
106,955	Prif Swyddog Adnoddau Dynol		31,107	0	22,246	0	0	9,409	62,762	Wedi gadael y Cyngor 09/10/2020.
0	Prif Swyddog Adnoddau Dynol		9,269	0	0	0	0	1,973	11,242	Dechrau 22/02/2021. Cyflog blynyddol o £88,985.
106,955	Pennaeth Cyllid		88,985	0	0	0	0	18,420	107,405	
101,582	Pennaeth Perfformiad a Phartneriaethau		87,152	0	0	0	0	18,440	105,592	Dechrau 22/04/2019. Cyflog blynyddol o £88,985.

- a) Yn ogystal â'r ffioedd cydnabyddiaeth a fanylir yn y tabl uchod, y Prif Weithredwr yw Swyddog Canlyniadau enwebedig y Cyngor. Mae unrhyw ffioedd dilynol sy'n ddyledus mewn perthynas â'r rôl hon wedi'u hepgor.
- b) Yn ystod 2020/21 derbyniwyd anfonebau asiantaeth o £221,186 (£199,849 yn 2019/20) ar gyfer y gwasanaeth fel Cyfarwyddwr Cynorthwyol Gwasanaethau Plant.
- c) Yn ogystal â'r ffioedd cydnabyddiaeth a nodir yn y tabl uchod, yn 2021/22 derbyniodd y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol £1,761 (cyflog a chyfraniad pensiwn) sy'n ymwneud â dyfarniad cyflog wedi'i ôl-ddyddio ar gyfer 2020/21.

8.4 Pecynnau Ymadael

Nodir nifer y pecynnau ymadael â chyfanswm y gost i bob band a chyfanswm y gost dileu swyddi gorfodol ac eraill yn y tablau canlynol. Mae cyfanswm costau'r pecynnau ymadael a nodir yn cynnwys dwy elfen. Yr elfen gyntaf yw'r taliad untro a wneir i unigolyn i wneud iawn am golli cyflogaeth drwy naill ai ddileu swydd gwirfoddol neu orfodol. Yr ail elfen yw'r gost elfen bensiw a delir gan y Cyngor i'r Gronfa Bensiw dros gyfnod o bum mlynedd.

2019/20				Band cost pecyn ymadael (gan gynnwys taliadau arbennig)	2020/21			
Nifer y diswyddiadau gorfodol*	Nifer yr ymadawiadau eraill y cytunwyd arnynt	Cyfanswm y pecynnau ymadael yn ôl band cost	Cyfanswm y pecynnau ymadael ym mhob band		Nifer y diswyddiadau gorfodol*	Nifer yr ymadawiadau eraill y cytunwyd arnynt	Cyfanswm y pecynnau ymadael yn ôl band cost	Cyfanswm y pecynnau ymadael ym mhob band
			£	£				£
64	85	149	1,052,522	0 - 20,000	31	41	72	470,590
11	46	57	1,469,225	20,001 – 40,000	2	15	17	450,315
3	7	10	478,119	40,001 – 60,000	2	13	15	733,154
1	5	6	426,406	60,001 – 80,000	0	2	2	137,929
0	4	4	354,718	80,001 – 100,000	0	0	0	0
0	3	3	355,610	100,001 – 150,000	0	3	3	402,130
0	3	3	491,430	150,001 – 200,000	0	1	1	185,359
79	153	232	4,628,030	Cyfanswm	35	75	110	2,379,477

*Mae Diswyddiadau Gorfodol yn cynnwys contractau dros dro a chontractau tymor penodol sy'n dod i ben ar ôl 2 flynedd.

8.5 Lwfansau Aelodau

Cyfanswm y Lwfansau Aelodau (gan gynnwys cyfrifoldeb sylfaenol a chyfrifoldeb arbennig) a dalwyd yn 2020/21 oedd £1.371 miliwn (£1.340 miliwn yn 2019/20). Fel sy'n ofynnol gan y Cod, mae'r ffigur hwn yn cynnwys yr holl daliadau cydnabyddiaeth a delir i aelodau gan gynnwys lwfansau sylfaenol ac arbennig, lwfansau gofal a threuliau a ad-dalwyd yn uniongyrchol.

9. Cronfeydd Cyfun Deddf Iechyd 1999 a Threfniadau Tebyg

Mae Cyd-Storfa Offer (CSO) Caerdydd a'r Fro yn gytundeb partneriaeth Adran 33 rhwng Caerdydd a Bro Morgannwg a Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro ar gyfer darparu gwasanaeth offer cymunedol integredig sy'n gwasanaethu ardal gyfunol Caerdydd a'r Fro. Daeth y cytundeb gwreiddiol i rym ar 1 Ionawr 2012 ac yn dilyn adolygiad, cytunodd y bartneriaeth ar fodel newydd o gyfraniadau a'i weithredu yn ystod 2020/21. Mae'r trafodion wedi eu cynnwys yn llinell Tai a Chymunedau'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

Dan reoliad 19(1) Rheoliadau Trefniadau Partneriaeth (Cymru) 2015, cytunwyd ar drefniadau cyllideb gyfun rhwng awdurdodau lleol Caerdydd a'r Fro a Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro yn ymwneud â darpariaeth llety cartref gofal ar gyfer pobl hŷn. Daeth y trefniant i rym ar 1 Ebrill 2018, am flwyddyn i ddechrau, fodd bynnag, mae'r cytundeb wedi'i ymestyn i gynnwys blwyddyn ariannol 2020/21 hefyd. Mae Cyngor Caerdydd wedi gweithredu fel awdurdod lletyol yn ystod tair blynedd y cytundeb. Mae trafodion Cyngor Caerdydd wedi eu cynnwys yn llinell Gwasanaethau Cymdeithasol y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

Mae incwm a gwariant ar gyfer y trefniadau cyllideb gyfun hyn ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2021 fel a ganlyn:

2019/20 £000			2020/21 £000	
Offer ar y Cyd	Cartrefi Gofal ar gyfer pobl hŷn		Offer ar y Cyd	Cartrefi Gofal ar gyfer pobl hŷn
		Gwariant		
1,735	0	Offer	1,611	0
102	0	Cyfraniad at Orbenion	487	0
0	64,412	Costau Cartref Gofal	0	65,661
1,837	64,412	Cyfanswm Gwariant	2,098	65,661
		Cyllid		
(1,292)	(29,064)	Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro	(1,258)	(25,118)
(337)	(24,771)	Cyngor Caerdydd	(550)	(24,655)
(208)	(10,577)	Cyngor Bro Morgannwg	(290)	(15,888)
(1,837)	(64,412)	Cyfanswm Cyllid	(2,098)	(65,661)
0	0	(Gwarged)/Diffyg a drosglwyddwyd i Gronfa Wrth Gefn	0	0

10. Partïon Cysylltiedig

Mae'n ofynnol i'r Cyngor ddatgelu trafodion perthnasol â phartïon cysylltiedig – cyrff neu unigolion sydd â'r potensial i reoli neu ddylanwadu ar y Cyngor neu gael eu rheoli neu eu dylanwadu gan y Cyngor. Mae datgelu'r trafodion hyn yn galluogi darllenwyr i asesu i ba raddau y gallai'r Cyngor fod wedi'i gyfyngu yn ei allu i weithredu'n annibynnol neu o bosib sicrhau'r gallu i gyfyngu gallu parti arall i fargeinio'n rhydd â'r Cyngor.

Mae gan y Llywodraeth Ganolog reolaeth effeithiol dros weithrediadau cyffredinol y Cyngor. Mae'n gyfrifol am ddarparu'r fframwaith statudol y mae'r Cyngor yn gweithio oddi mewn iddo, gan roi mwyafrif ei arian ar ffurf grantiau gan ragnodi telerau nifer o drafodion y Cyngor â phartïon eraill. Ar gyfer 2020/21, cyfanswm y trafodion ariannol gyda Llywodraeth Cymru oedd £746,000 o wariant a tua £403.475 miliwn o incwm. Ar ddiwedd y flwyddyn, yn ogystal ag offerynnau ariannol (Nodyn 15) a gwariant yr aed iddo fel asiant i Lywodraeth Cymru (Nodyn 7), nid oedd unrhyw arian yn ddyledus i Lywodraeth Cymru ac roedd £1.011 miliwn yn ddyledus gan Lywodraeth Cymru

Mae gan Aelodau'r Cyngor reolaeth uniongyrchol dros bolisiâu ariannol a gweithredol y Cyngor. Dangosir cyfanswm y lwfansau Aelodau a dalwyd yn 2020/21 yn Nodyn 8. Nodwyd buddiannau Aelodau mewn sefydliadau eraill drwy arolwg o'r Gofrestr Datgan Buddiannau Aelodau a Swyddogion. Mae hon ar gael ar wefan y Cyngor <https://cardiff.moderngov.co.uk/mgMemberIndex>.

Cynhaliwyd y trafodion canlynol yn ymwneud ag aelodau etholedig yn ystod y flwyddyn, gyda balansau cysylltiedig yn ddyledus i'r Awdurdod neu oddi wrth yr Awdurdod ar ddiwedd y flwyddyn. Nid yw'r rhain yn cynnwys unrhyw Grantiau Busnes Covid-19 a gyhoeddwyd.

Ni wnaeth yr aelodau perthnasol gymryd rhan mewn unrhyw drafodaeth neu benderfyniad yn ymwneud â'r Grantiau.

Parti Cysylltiedig	Perthynas â'r Parti Cysylltiedig	Manylion trafodion	Symiau a dalwyd gan yr Awdurdod £000	Symiau a dderbyniwyd gan yr Awdurdod £000	Symiau sy'n ddyledus i'r Awdurdod £000
31 Mawrth 2021					
Huggard	Pwyllgor Rheoli	Cefnogi Pobl yn bennaf	818	(66)	(15)
Cartrefi Gofal Cartref	Ymddiriedolwr	Gofal Preswyl yn bennaf	745	(19)	(5)
Stadiwm Principality	Aelod o'r Bwrdd	Rheoli Gwastraff yn bennaf	0	(65)	(12)
Sant Ioan Cymru	Llywydd	Hyfforddiant yn bennaf	17	(2)	0
Cyngor Cymuned Pentref Llanelwyr	Cynghorydd Etholedig	Grant o £23,000 yn bennaf	26	0	0
Tai Wales & West	Prif Weithredwr yn aelod o'r teulu	Mae'r taliad yn ymwneud â chefnogi unigolion mewn perthynas â chymhorthdal larwm. Mae incwm yn statudol yn bennaf - A106	66	(168)	0
Safer Wales Ltd	Uwch Reolwr Elusen	Grant at gymorth Cam-drin Domestig	20	0	0
Gweithdy Beicio Caerdydd	Cadeirydd yr Ymddiriedolwyr yn aelod o'r teulu	Rhent Tir yn bennaf	2	(15)	0
Seren yn y Gymuned	Ymddiriedolwr	Grant	2	0	0
Cyfanswm y trafodion			1,696	(335)	(32)

Cyfanswm y trafodion talu partion cysylltiedig yn 2019/20 oedd £919,000. Nid oedd unrhyw arian yn ddyledus i'r sefydliadau hyn ar ddiwedd 2019/20.

Cyfanswm trafodion incwm partion cysylltiedig yn 2019/20 oedd £154,000 ac roedd £33,000 yn ddyledus i'r Awdurdod gan y sefydliadau hyn.

Dangosir enillion swyddog yn nodyn 8. Yn 2020/21, ar gyfer sefydliadau yr oedd gan Uwch Swyddogion fuddiant ynddynt, nid oedd unrhyw nwyddau na gwasanaethau wedi'u comisiynu (£0 yn 2019/20). Ar gyfer nwyddau a gwasanaethau a ddarparwyd, derbyniwyd incwm o £160,000 yn 2020/21 (£99,000 yn 2019/20). O'r incwm hwn, mae £65,000 hefyd wedi'i gynnwys yn yr incwm i aelodau gan fod swyddogion ac aelodau yn cael eu cynrychioli ar y bwrdd.

Mae Is-gwmnïau yn cynnwys Cardiff City Transport Services (Bws Caerdydd), Cardiff Business Technology Centre (CBTC), Atebion Solutions Ltd a Cardiff Heat Network Ltd. Mae manylion y trafodion â'r cwmnïau hyn yn nodyn 20 i'r Datganiadau Ariannol Craidd.

Mae'r Cyngor hefyd yn cymryd rhan mewn 6 Chydbwyllgor. Ceir manylion y rhain yn Nodyn 4

Dangosir cyfraniadau i'r Gronfa Bensiwn yn nodyn 13.

Ceir Praeseptau ac Ardollau a gesglir ar ran sefydliadau eraill a dadansoddiad o'r symiau a godwyd ar y Cyngor gan gyrff eraill yn nodyn 3 i'r Datganiadau Ariannol Craidd. Ar wahân i'r praesept, gwnaeth y Cyngor daliadau o £139,000 i Gomisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru yn ystod 2020/21 (£78,000 yn 2019/20).

11. Costau Archwilio Allanol

2019/20		2020/21
£000		£000
382	Ffioedd sy'n daladwy i Archwilio Cymru am wasanaethau archwilio allanol	382
50	Ffioedd sy'n daladwy i Archwilio Cymru am ardystio hawliadau grant	50
20	Ffioedd sy'n daladwy i Archwilio Cymru ar gyfer gwaith archwilio ariannol arall	20
452	Cyfanswm	452

12. Prydlesu

Y Cyngor fel Prydlesai

Prydlesi Gweithredu

Mae prydlesi gweithredu yn bodoli parthed eiddo, cerbydau ac eitemau offer eraill. Codwyd y symiau canlynol i reffeniw yn 2020/21:

2019/20		2020/21
£000		£000
1,340	Prydlesi Eiddo	1,473
2,022	Prydlesi Eraill	2,414
3,362		3,887

Roedd y Cyngor yn ymrwymedig ar 31 Mawrth 2021 i wneud taliadau o £13.805 miliwn dan brydlesi gweithredu (£13.989 miliwn ar 31 Mawrth 2020) yn cynnwys yr elfennau canlynol:

31 Mawrth 2020			31 Mawrth 2021	
Eiddo Prydlesi £000	Arall Prydlesi £000		Eiddo Prydlesi £000	Arall Prydlesi £000
		Isafswm taliadau prydles		
1,173	2,143	Dim hwyrach nag un flwyddyn	375	2,076
1,019	2,833	Hwyrach nag un flwyddyn ond dim hwyrach na phum mlynedd	1,084	3,084
6,791	30	Mwy na phum mlynedd	7,136	50
8,983	5,006		8,595	5,210

Prydlesi Cyllid

Nid oedd prydlesi cyllid ar 31 Mawrth 2021 (dim yn 2019/20) ac nid oes rhwymedigaeth yn y dyfodol dan brydlesi cyllid ar hyn o bryd.

Y Cyngor fel Prydleswr

Prydlesi Gweithredu

Mae prydlesi gweithredu'n bodoli o ran tir ac adeiladau a chafodd y Cyngor refeniw o £8.343 miliwn yn 2020/21 (£7.235 miliwn yn 2019/20).

Roedd y Cyngor yn ymrwymedig ar 31 Mawrth 2021 i godi incwm o £477.722 miliwn (£486.632 miliwn ar 31 Mawrth 2020) dan brydlesi gweithredu ar gyfer Tir ac Adeiladau sy'n cynnwys yr elfennau canlynol:

31 Mawrth 2020 £000	Isafswm Incwm	31 Mawrth 2021 £000
8,647	Dim hwyrach nag un flwyddyn	8,615
29,385	Hwyrach nag un flwyddyn a dim hwyrach na phum mlynedd	27,612
448,600	Mwy na phum mlynedd	441,495
486,632		477,722

Prydlesi Cyllid

Ni chydabuwyd unrhyw brydlesi cyllid ar 31 Mawrth 2021 (dim yn 2019/20).

Yn amodol ar delerau ac amodau trefniadau prydles unigol, gallai fod gan y Cyngor rwymedigaethau cytundebol i atgyweirio, cynnal neu wella eiddo penodol.

13. Pensiynau

Cymryd rhan mewn Cynlluniau Pensiwn

Fel rhan o delerau ac amodau cyflogaeth ei gyflogeion, mae'r Cyngor yn cynnig buddion ymddeol. Er na fydd y buddion hyn yn daladwy nes i gyflogeion ymddeol, mae gan y Cyngor ymrwymiad i wneud taliadau ac mae angen i'r ymrwymiad hwn gael ei ddatgelu ar yr adeg y mae cyflogeion yn ennill eu hawliad yn y dyfodol.

Mae'r Cyngor yn cyfranogi yn y cynlluniau pensiwn canlynol, y mae pob un yn rhoi buddion i aelodau sy'n gysylltiedig â thâl a gwasanaeth:

- Cynllun Pensiwn Athrawon
- Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol
- Cynllun Pensiwn Cardiff City Transport Services

Cynllun Pensiwn Athrawon

Mae athrawon a gyflogir gan y Cyngor yn aelodau o'r Cynllun Pensiwn Athrawon onid ydynt yn eu hegor eu hunain ohono. Fe'i gweinyddir gan yr Asiantaeth Pensiynau Athrawon ar ran yr Adran Addysg. Mae'n gynllun budd diffiniedig ac er nad yw'n cael ei ariannu, defnyddir cronfa dybiannol ar gyfer cyfrifo cyfradd gyfrannu'r cyflogwr. Fodd bynnag, nid oes modd i'r Cyngor nodi ei gyfran o rwymedigaethau sylfaenol y cynllun sy'n deillio o'i gyflogeion ei hun felly at ddibenion y Datganiad Cyfrifon fe'i cyfrifir ar yr un sail â chynllun cyfraniad diffiniedig h.y. y gost a godir i Gost Net Gwasanaethau yn y flwyddyn yw cost cyfraniadau'r Cyngor i'r cynllun.

Yn 2020/21 talodd y Cyngor £30.592 miliwn mewn perthynas â chostau pensiwn athrawon, sy'n cynrychioli 23.7% o dâl pensiynadwy athrawon ar gyfer 2020/21 (£25.973 miliwn yn cynrychioli 16.5% o dâl pensiynadwy athrawon o fis Ebrill i fis Awst 2019/20 a 23.7% ar gyfer mis Medi i fis Mawrth 2019/20). Yn ogystal, mae'r Cyngor yn gyfrifol am gostau unrhyw fuddion ychwanegol a ddyfernir ar ymddeoliad cynnar y tu allan i'r cynllun Athrawon. Mae'r buddion hyn yn cael eu cronni'n llawn yn y rhwymedigaeth pensiwn o ran rhwymedigaethau a danariennir.

Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol

Caiff cyflogeion y Cyngor nad ydynt yn addysgu eu cofrestru'n awtomatig oni bai eu bod yn dewis hepgor eu hunain o ymuno â Chronfa Bensiwn Caerdydd a'r Fro (Y Gronfa), y mae'r Cyngor yn Awdurdod Gweinyddu arno. Mae hwn yn gynllun budd diffiniedig yn seiliedig ar gyflog pensiynadwy cyfartalog gyrfa. Mae'r Cyngor a'r cyflogeion yn talu cyfraniadau i'r Gronfa, wedi'u cyfrifo ar lefel y bwriedir iddi fantoli ei rhwymedigaethau a'i hasedau.

Mae'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol yn gynllun a ariennir h.y. mae ganddo asedau yn ogystal â rhwymedigaethau. Hefyd, mae'r Cyngor wedi tanariannu rhwymedigaethau pensiwn o ran ei ymrwymiad i wneud taliadau'n uniongyrchol i bensiynwyr penodol, sy'n deillio o drefniadau a wnaed mewn blynyddoedd cynt i ddyrannu buddion gwell.

Mae'r datgeliadau isod yn ymwneud â'r Gronfa a, lle y bo'n berthnasol, fuddion penodol nas ariennir a ddarperir gan y Cyflogwr fel y cyfeirir ato uchod.

Yn ystod 2020/21 ymrwymodd y Cyngor i Weithred Cytundeb sy'n cadarnhau cynhwysiad rhwymedigaethau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL) Cardiff City Transport Services Ltd fel y bwriadwyd yn wreiddiol ar greu'r Cwmni ym 1986.

Trafodion sy'n ymwneud â buddion ymddeol

Cwblhawyd y datganiadau cyfrifyddu craidd yn unol â Safon Gyfrifyddu Ryngwladol 19 - Buddiannau Cyflogeion (IAS19) ac, ar gyfer y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol, maent yn cynnwys y gost i'r Cyngor o hawliadau pensiwn a enillwyd ar gyfer y flwyddyn yn hytrach na chost cyfraniadau a delir i'r Gronfa. Cydnabuwyd cost yr hawliadau a enillwyd, sef y Gost Gwasanaeth Cyfredol, yng Nghost Net Gwasanaethau'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Fodd bynnag, mae'r taliad sydd ei angen yn erbyn y Dreth Gyngor o ran pensiynau yn seiliedig ar y swm sy'n daladwy i'r gronfa bensiwn yn ystod y flwyddyn. I gyflawni hyn, caiff costau IAS 19 eu gwrthdroi yn y Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn a'u disodli gan gyfraniad taladwy cyflogwyr yn ystod y flwyddyn.

Mae'r tabl canlynol yn nodi'r trafodion gofynnol a wnaed gan Gyngor Caerdydd yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr a'r Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn yn ystod y flwyddyn.

2019/20				2020/21		
Cynllun a ariennir	Rhwymedigaethau nas ariennir	Cyfanswm		Cynllun a ariennir	Rhwymedigaethau nas ariennir	Cyfanswm
£000	£000	£000		£000	£000	£000
			Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr (DIGC)			
			Cost Net Gwasanaethau			
70,650	0	70,650	Cost Gwasanaeth Cyfredol	71,580	0	71,580

10,550	0	10,550	Costau Gwasanaeth yn y gorffennol	1,410	0	1,410
			Incwm a Gwariant Cyllido a Buddsoddi			
13,680	1,130	14,810	Llog ar rhwymedigaeth budd ddiffiniedig net/(ased)	17,850	980	18,830
94,880	1,130	96,010	Tâl net i DIGC	90,840	980	91,820
			Ailfesur cynnwys Rhwymedigaeth Ddiffiniedig net			
168,680	0	168,680	Enillion ar Asedau Cynllun ac eithrio symiau wedi eu cynnwys mewn llog net	(229,490)	0	(229,490)
(57,738)	(500)	(58,238)	Colledion actwaraidd oherwydd newid mewn Rhagdybiaethau Ariannol	442,720	3,260	445,980
(28,360)	(1,890)	(30,250)	Enillion actwaraidd oherwydd newid mewn rhagdybiaethau demograffig	0	0	0
47,260	(230)	47,030	Profiad ac addasiadau actwaraidd eraill	(17,280)	(620)	(17,900)
Meddu			Cyfanswm Ailfesuriadau a gydnabuwyd dan Incwm Cynhwysfawr Arall			
129,842	(2,620)	127,222	Cyfanswm a godwyd i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	195,950	2,640	198,590
224,722	(1,490)	223,232		286,790	3,620	290,410

2019/20				2020/21		
Cynllun a ariennir £000	Rhwymedigaethau nas ariennir £000	Cyfanswm £000		Cynllun a ariennir £000	Rhwymedigaethau nas ariennir £000	Cyfanswm £000
			Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn			
(94,880)	(1,130)	(96,010)	Gwrthdroi taliadau net ar gyfer buddion ymddeol yn unol ag IAS19	(90,840)	(980)	(91,820)
			Swm gwirioneddol a godwyd yn erbyn y Dreth Gyngor o ran pensiynau ar gyfer y flwyddyn			
47,130	0	47,130	Cyfraniadau cyflogwyr yn daladwy i'r cynllun	43,230	0	43,230
0	3,110	3,110	Taliadau o ran rhwymedigaethau pensiwn a danariennir *	0	3,020	3,020
47,130	3,110	50,240	Cyfanswm	43,230	3,020	46,250

* Wedi'u cynnwys yn y ffigur hwn mae buddion gwell a roddir i athrawon y mae'r Cyngor yn gyfrifol amdanynt a rhai rhwymedigaethau nas ariennir a weinyddir gan Gyngor Rhondda Cynon Taf (RhCT) ar ran y Cyngor.

Mae'r rhwymedigaeth pensiwn net a adroddir yn y cyfrifon yn cynnwys rhwymedigaeth bosibl sy'n gysylltiedig â dyfarniad McCloud. Mae actiwari'r gronfa pensiwn, Aon Hewitt, wedi seilio'r amcangyfrif ar brif ddarpariaethau'r amcangyfrif, ond erys rhywfaint o ansicrwydd ynghylch y canlyniad terfynol na chaiff ei egluro am beth amser.

Cysoni statws a ariennir i'r Fantolen

31 Mawrth 2020				31 Mawrth 2021		
Cynllun a ariennir £000	Rhwymedigaethau nas ariennir £000	Cyfanswm £000		Cynllun a ariennir £000	Rhwymedigaethau nas ariennir £000	Cyfanswm £000
(1,931,978)	(48,720)	(1,980,698)	Rhwymedigaethau gwerth agoriadol cyfredol	(1,974,720)	(44,120)	(2,018,840)
(70,650)	0	(70,650)	Cost gwasanaeth cyfredol	(71,580)	0	(71,580)
(45,280)	(1,130)	(46,410)	Cost llog	(45,660)	(980)	(46,640)
(11,990)	0	(11,990)	Cyfraniadau gan gyfranogwyr	(12,580)	0	(12,580)
38,838	2,620	41,458	Ailfesuriadau mewn Incwm Cynhwysfawr Arall (ICA)	(425,440)	(2,640)	(428,080)
56,890	3,110	60,000	Buddion net a delir *	55,390	3,020	58,410
(10,550)	0	(10,550)	Costau gwasanaeth yn y gorffennol	(1,410)	0	(1,410)
(1,974,720)	(44,120)	(2,018,840)	Gwerth cyfredol rhwymedigaethau wrth gau	(2,476,000)	(44,720)	(2,520,720)
1,317,980	0	1,317,980	Gwerth teg agoriadol asedau	1,183,130	0	1,183,130
31,600	0	31,600	Llog incwm ar asedau	27,810	0	27,810
(168,680)	0	(168,680)	Elw/(colledion) ailfesur ar asedau	229,490	0	229,490
47,130	3,110	50,240	Cyfraniadau gan gyflogwr	43,230	3,020	46,250
11,990	0	11,990	Cyfraniadau gan gyfranogwyr	12,580	0	12,580
(56,890)	(3,110)	(60,000)	Buddion net a delir *	(55,390)	(3,020)	(58,410)
1,183,130	0	1,183,130	Gwerth teg asedau wrth gau	1,440,850	0	1,440,850
(791,590)	(44,120)	(835,710)	Ased/(rhwymedigaeth) pensiwn net*	(1,035,150)	(44,720)	(1,079,870)

*Mae'r ffigurau ar gyfer buddion net a delir yn cynnwys llif arian parod net allan o'r Gronfa o ran y cyflogwr ac eithrio cyfraniadau ac unrhyw gyfandaliadau marwolaeth yn y swydd a delir gan gynnwys darpariaeth fras ar gyfer cost ddisgwyliedig cyfandaliadau marwolaeth yn y swydd.

Mae'n bwysig nodi mai cipolwg ar y sefyllfa yw hon, ar 31 Mawrth 2021. Mae'r Gronfa Bensiwn yn gynllun budd diffiniedig, sy'n golygu nad yw buddion aelodau'n gysylltiedig â pherfformiad y farchnad stoc. Mae'r Gronfa Bensiwn yn fuddsoddwr hirdymor a gall aelodau fod yn sicr bod cyfraniadau'n cael eu hadolygu fel rhan o'r prisiad bob tair blynedd.

Bu cynnydd sylweddol yn y rhwymedigaeth pensiwn ar 31 Mawrth 2021 o gymharu â'r flwyddyn flaenorol. Mae hyn yn bennaf oherwydd newid yn y tybiaethau actwaraidd fel y dangosir yn y tabl isod sy'n nodi'r sail ar gyfer amcangyfrif asedau a rhwymedigaethau.

Cyfraniadau ar gyfer y flwyddyn yn dod i ben 31 Mawrth 2022

Cynllun Llywodraeth Leol – amcangyfrifir bod cyfraniadau rheolaidd cyflogwyr at y Gronfa ar gyfer y cyfnod cyfrifyddu yn dod i ben ar 31 Mawrth 2022 yn £43.062 miliwn. Gallai cyfraniadau ychwanegol hefyd ddod i'r amlwg o ran unrhyw ddisgresiwn gan gyflogwr i wella buddion aelodau yn y Gronfa dros y cyfnod cyfrifyddu nesaf.

Rhwymedigaethau nas ariennir – yn ystod y cyfnod cyfrifyddu yn dod i ben 31 Mawrth 2022 mae'r Cyngor yn disgwyl talu £3.028 miliwn yn uniongyrchol i fuddiolwyr.

Sail ar gyfer amcangyfrif asedau a rhwymedigaethau

Mae'r prif ragdybiaethau a ddefnyddiwyd gan yr actiwariaid cymwys annibynnol wrth ddiweddarau ffigurau prisiant llawn Mawrth 2019, at ddibenion IAS19, wedi eu nodi yn y tabl canlynol:

31 Mawrth 2020	Tybiaethau	31 Mawrth 2021
	Hirhoedledd yn 45 oed ar gyfer Pensiynwyr Cyfredol (blynyddoedd)	
23.2	Dynion	23.3
26.0	Menywod	26.1
	Hirhoedledd yn 65 oed ar gyfer Pensiynwyr Cyfredol (blynyddoedd)	
22.2	Dynion	22.3
24.6	Menywod	24.7
	Ardrethi	
2.0%	Cyfradd Chwyddiant – Mynegai Prisiau Defnyddwyr (MPD)	2.7%
3.0%	Cyfradd cynnydd cyffredinol mewn cyflogau	3.7%
2.0%	Cyfradd cynnydd i bensiynau wrth eu talu	2.7%
2.0%	Cyfradd cynnydd i bensiynau gohiriedig	2.7%
2.3%	Cyfradd ostyngol ar gyfer rhwymedigaethau'r cynllun	2.1%

Dyrannu Asedau

Mae hollt fras yr asedau i'r Gronfa yn ei chyfanrwydd wedi'i dangos yn y tabl canlynol. Mae'r dyraniad asedau yn y gronfa hon yn rhai tybiannol a rhagdybir bod yr asedau'n cael eu buddsoddi'n unol â buddsoddiadau'r Gronfa a nodir isod at ddibenion cyfrifo'r elw i'w osod i'r asedau tybiannol hynny.

Nid yw'r Cyngor yn buddsoddi mewn eiddo nac asedau sy'n gysylltiedig â'i hun. Fodd bynnag, mae'n bosib y gellid buddsoddi mewn asedau mewn cyfranddaliadau sy'n gysylltiedig â rhai o'r cyflogwyr sector cyhoeddus sy'n cymryd rhan yn y Gronfa os yw'n ffurfio rhan o strategaeth fuddsoddi gytbwys.

31 Mawrth 2020			Asedau	31 Mawrth 2021		
Dyfynnwyd	Heb ei ddyfynnu	Cyfanswm		Dyfynnwyd	Heb ei ddyfynnu	Cyfanswm
%	%	%		%	%	
62.7	3.6	66.3	Ecwitiâu	62.1	3.5	65.6
6.9	0.0	6.9	Eiddo	6.6	0.0	6.6
9.5	0.0	9.5	Bondiau Llywodraeth	10.7	0.0	10.7
15.8	0.0	15.8	Bondiau Corfforaethol	15.7	0.0	15.7
1.4	0.0	1.4	Arian Parod	1.4	0.0	1.4
0.1	0.0	0.1	Arall*	0.0	0.0	0.0
96.4	3.6	100.0	Cyfanswm	96.5	3.5	100.0

*Gallai daliadau eraill gynnwys cronfa ddiogelu, daliadau presennol, dyfodol dyrannu asedau ac offerynnau ariannol eraill.

Hanes Gwerthoedd Asedau, Gwerth Presennol Rhwymedigaethau a Gwaged/(Diffyg)

	31 Mawrth 2017	31 Mawrth 2018	31 Mawrth 2019	31 Mawrth 2020	31 Mawrth 2021
	£000	£000	£000	£000	£000
Gwerth teg asedau	1,198,860	1,230,630	1,317,980	1,183,130	1,440,850

Gwerth cyfredol rhwymedigaethau a ariennir	(1,730,930)	(1,820,380)	(1,931,978)	(1,974,720)	(2,476,000)
Gwerth cyfredol rhwymedigaethau nas ariennir	(47,490)	(46,520)	(48,720)	(44,120)	(44,720)
Gwarged/(diffyg)	(579,560)	(636,270)	(662,718)	(835,710)	(1,079,870)

Dadansoddiad Sensitifrwydd o Werth Presennol y Rhwymedigaethau a Ariennir

Ceir canlyniadau sensitifrwydd isod. Ym mhob achos, dim ond y rhagdybiaeth a nodir a gaiff ei haddasu; mae'r lleill yn aros yr un fath. Nid yw sensitifrwydd buddion nas ariennir wedi'i gynnwys ar sail perthnasedd.

Rhwymedigaeth Budd Diffiniedig a Ariennir £2,476,000	+0.1% y flwyddyn		-0.1% y flwyddyn	
Newid mewn Tybiaethau ar Werth Presennol y rhwymedigaethau budd diffiniedig a ariennir	£000	% Cynnydd / Gostyngiad i Rwymedigaeth y Cyflogai		£000
Addasiad i'r gyfradd Ostyngol	2,426,480	-2.0%		2,528,000
Addasiadau i'r gyfradd Cynyddu Cyflog	2,480,950	0.2%		2,471,050
Addasiad i'r gyfradd Cynyddu Pensiwn	2,520,570	1.8%		2,431,430
Addasiad i'r Gyfradd Marwolaethau	2,567,610	3.7%		2,386,860

Cynlluniau Pensiwn Bws Caerdydd

Ym mis Mawrth 2021, ymrwymodd y Cyngor i Drefniant Dosrannu Hyblyg (TDH) mewn perthynas â Chynllun Pensiwn Cardiff City Transport Services Limited (Bws Caerdydd). O dan y trefniant hwn, peidiodd y cwmni â bod yn gyflogwr y cynllun a daeth y Cyngor yn brif gyflogwr y Cynllun ac yn unig gyflogwr statudol y cynllun. Rhoddodd hyn sicrwydd pellach i Ymddiriedolwyr y Cynllun Pensiwn ynghylch cryfder ei gyfamod. Mae'r trosglwyddiad yn ymwneud â dau gynllun pensiwn a ariennir drwy fudd diffiniedig ac a weinyddir gan Ymddiriedolwyr o dan Weithred a sydd ar gau i unrhyw newydd-ddyfodiaid a chroniadau yn y dyfodol. Buddsoddir asedau a ddelir mewn cronfeydd trydydd parti a reolir yn broffesiynol. Mae lefel y cyfraniadau a wneir i'r cynlluniau a chost y cyfraniadau a gynhwysir yn y datganiadau ariannol yn seiliedig ar argymhellion actiwariaid annibynnol a chaiff ei diweddarau fel rhan o'r prisiad tair blynedd nesaf ar 31 Mawrth 2021. Mae'r trosglwyddiad hefyd yn cynnwys cynllun cyfraniad diffiniedig sy'n cynnwys isafswm elw gwarantedig ar gyfer ei aelodau, sydd hefyd ar gau i aelodau newydd.

Cysoni statws a ariennir i'r Fantolen

31 Mawrth 2020 £000	Cynllun Pensiwn Cyfraniadau Diffiniedig Bws Caerdydd	31 Mawrth 2021 £000
0	Rhwymedigaethau gwerth agoriadol cyfredol	(13,220)
0	Cost llog	(18)
0	(Enillion)/colledion ailfesur	100
0	Buddion net a delir	0
0	Gwerth cyfredol rhwymedigaethau wrth gau	(13,138)
0	Gwerth teg agoriadol asedau	11,933
0	Llog incwm ar asedau	16
0	Elw/(colledion) ailfesur ar asedau	(58)
0	Buddion net a delir	0
0	Gwerth teg asedau wrth gau	11,891
0	Ased / (rhwymedigaeth) pensiwn net	(1,247)

31 Mawrth 2020 £000	Cynllun Pensiwn Budd Diffiniedig Bws Caerdydd	31 Mawrth 2021 £000
0	Rhwymedigaethau gwerth agoriadol cyfredol	(40,435)
0	Cost llog	(56)
0	(Enillion)/colledion ailfesur	309
0	Buddion net a delir	137
0	Gwerth cyfredol rhwymedigaethau wrth gau	(40,045)
0	Gwerth teg agoriadol asedau	40,739
0	Llog incwm ar asedau	56
0	Elw/(colledion) ailfesur ar asedau	36
0	Buddion net a delir	(137)
0	Gwerth teg asedau wrth gau	40,694
0	Ased / (rhwymedigaeth) pensiwn net	649

31 Mawrth 2020 %	Cynllun Pensiwn Budd Diffiniedig Bws Caerdydd	31 Mawrth 2021 %
	Asedau	
0.0	Cyllid Twf a Arallgyfeirir	23.1
0.0	Arian Parod a Buddsoddiadau a Yrrir gan Atebolrwydd	23.7
0.0	Bondiau	53.2
0.0	Cyfanswm	100.0

14. Asedau Anghyfredol

Eiddo, Peiriannau ac Offer	Anheddau' r Cyngor	Tir ac Adeiladau Erall	Cerbydau, Peiriannau ac Offer	Asedau Seilwaith	Asedau Cymunedol	Asedau Gwarged	EPO sy' n cael eu hadeiliadu	Cyfanswm Eiddo, Peiriannau ac Offer
	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Symudiadau o ran Cost neu Werth								
1 Ebrill 2019	604,789	779,870	41,212	649,358	19,806	38,199	27,944	2,161,178
Ychwanegiadau	29,643	12,993	4,000	13,913	82	1,823	28,922	91,376
Cynnydd/(Gostyngiad) Ailbriso a gydnabuwyd yn y CAWG*	0	645	0	0	0	6,709	0	7,354
Cynnydd/(Gostyngiad) Ailbriso a gydnabuwyd yn y GDdDG**	0	45,939	0	0	0	(1,717)	0	44,222
Colledion/Gwrthdroadau Amhariad i'r CAWG	0	(1,940)	0	0	0	(417)	0	(2,357)
Colledion/Gwrthdroadau Amhariad i GDdDG	(168)	(2,884)	0	0	0	(1,292)	(152)	(4,496)
Dadgydnabod - Gwarediadau	(295)	0	(4,319)	0	0	(1,645)	0	(6,259)
Dadgydnabod Cydbwyllgorau	0	0	(153)	0	0	0	0	(153)
Ailddosbarthu (i)/o Cedwir i'w Gwerthu	0	0	0	0	0	420	0	420
Ailddosbarthu arall - Trosglwyddiadau	16,717	(1,970)	20	1,139	9	2,460	(18,375)	0
31 Mawrth 2020	650,686	832,653	40,760	664,410	19,897	44,540	38,339	2,291,285
Ychwanegiadau	17,222	17,204	10,146	15,585	0	34,010	50,278	144,445
Cynnydd/(Gostyngiad) Ailbriso a gydnabuwyd yn y CAWG	25,562	172	0	0	0	(1,100)	0	24,634
Cynnydd/(Gostyngiad) Ailbriso a gydnabuwyd yn y GDdDG	(68,495)	(697)	0	0	0	(192)	0	(69,384)
Colledion/Gwrthdroadau Amhariad i'r CAWG	0	(233)	0	0	0	0	0	(233)
Colledion/Gwrthdroadau Amhariad i GDdDG	(166)	(23)	0	0	0	(2,874)	(1,483)	(4,546)
Dadgydnabod - Gwarediadau	(55)	(120)	(10,550)	(192,717)	0	(898)	0	(204,340)
Ailddosbarthu (i)/o Cedwir i'w Gwerthu	0	(23)	0	0	0	1,000	0	977
Ailddosbarthu arall - Trosglwyddiadau	6,028	2,324	9,074	1,235	0	200	(20,280)	(1,419)
31 Mawrth 2021	630,782	851,257	49,430	488,513	19,897	74,686	66,854	2,181,419
Symudiadau mewn Dibrisiant/Amhariad								
1 Ebrill 2019	9,908	32,190	24,178	354,256	0	0	0	420,532
Tâl Dibrisio	10,908	20,895	5,336	20,877	0	0	0	58,016
Dibrisiant wedi'i ysgrifennu allan ar Amhariad	0	(450)	0	0	0	0	0	(450)
Dibrisiant wedi'i ysgrifennu allan i'r CAWG	0	(11,446)	0	0	0	0	0	(11,446)
Dibrisiant wedi'i ysgrifennu allan i'r GDdDG	0	(12,564)	0	0	0	0	0	(12,564)
Dadgydnabod - Gwarediadau	(4)	0	(4,295)	0	0	0	0	(4,299)
Dadgydnabod Cydbwyllgorau	0	0	(32)	0	0	0	0	(32)
Ailddosbarthu - Trosglwyddiadau	0	(56)	0	0	0	0	0	(56)
31 Mawrth 2020	20,812	28,569	25,187	375,133	0	0	0	449,701
Tâl Dibrisio	9,324	22,123	6,325	20,415	0	0	0	58,187
Dibrisiant wedi'i ysgrifennu allan ar Amhariad	0	(25)	0	0	0	0	0	(25)
Dibrisiant wedi'i ysgrifennu allan i'r CAWG	0	(9)	0	0	0	0	0	(9)
Dibrisiant wedi'i ysgrifennu allan i'r GDdDG	(20,811)	(409)	0	0	0	0	0	(21,220)
Dadgydnabod - Gwarediadau	0	(120)	(10,550)	(192,717)	0	0	0	(203,387)
Ailddosbarthu - Trosglwyddiadau	0	(17)	0	0	0	0	0	(17)

31 Mawrth 2021	9,325	50,112	20,962	202,831	0	0	0	283,230
Gwerth Ased Net								
Ar 31 Mawrth 2020	629,874	804,084	15,573	289,277	19,897	44,540	38,339	1,841,584
Ar 31 Mawrth 2021	621,457	801,145	28,468	285,682	19,897	74,686	66,854	1,898,189

*CAWG = Cronfa Ailbriso Wrth Gefn **GDdDG = Gwarged neu Ddiffyg o ran Darparu Gwasanaethau

Asedau Treftadaeth

2019/20 £000		2020/21 £000
54,152	Balans ar 1 Ebrill	58,616
231	Ychwanegiadau	66
4,233	Cynnydd/(gostyngiad) ailbriso i'r CAWG*	0
58,616	Balans ar 31 Mawrth	58,682

Mae gan y Cyngor asedau treftadaeth diriaethol sy'n cynnwys y tri phrif gategori hyn yn bennaf:-

- celf gyhoeddus
- henebion cofrestredig y mae'n gyfrifol amdanynt
- paentiadau, arteffactau a regalia dinesig.

Mae'r nodiadau isod yn dynodi sut i drin pob un o'r tri chategori uchod yn y cyfrifon hyn.

Celf Gyhoeddus – mae dros 100 darn o gelf gyhoeddus y mae'r Cyngor yn berchen arnynt ledled y ddinas, gan gynnwys gwaith celf rhydd a darnau arwyddocaol wedi'u hintegreiddio i ddyluniad adeiladau. Ni nodir na phrisir yr asedau hyn ar wahân ym Mantolen y Cyngor gan fod dulliau prisio arferol yn ddiffygiol o ran dibynadwyedd. Ar ben hynny, byddai costau sicrhau prisiannau i'r eitemau hyn yn anghymesur i'r buddion. Cedwir manylion am yr asedau hyn yng Nghofrestr Celf Gyhoeddus Caerdydd sydd ar gael ar wefan y Cyngor www.caerdydd.gov.uk o dan yr adran Preswylwyr, Cynllunio, Dylunio Dinesig a Chelf Gyhoeddus.

Henebion Cofrestredig – mae'r Cyngor yn gyfrifol am 17 o'r 28 heneb gofrestrredig yn y ddinas. Rhaid diogelu'r rhain am eu cyfraniad at wybodaeth a diwylliant, gan gynnwys safleoedd a thomenni claddu hynafol, cestyll a chaerau, safleoedd crefyddol, amddiffynfeydd a safleoedd eraill o bwysigrwydd diwydiannol. Oni werid ar yr asedau hynny'n flaenorol, nid yw'r safleoedd hyn wedi'u cynnwys yng nghyfrifon y Cyngor o ran cost neu werth hanesyddol. O ystyried natur unigryw ac yn aml amrywiol yr asedau hyn, nid yw dulliau prisio arferol yn ddigon dibynadwy a byddai costau cael prisiannau i'r eitemau hyn yn anghymesur i'r buddion. Delir manylion am yr henebion hyn yn y daflen wybodaeth Henebion Cofrestredig yng Nghaerdydd sydd ar gael ar www.caerdydd.gov.uk o dan yr adran Preswylwyr, Cynllunio a Gwarchod yr Amgylchedd Adeiledig.

Paentiadau, arteffactau a regalia dinesig – mae gan y Cyngor gasgliad o baentiadau, arteffactau a regalia dinesig, y mae llawer ohono o ddi-ddordeb lleol. Y prif eitemau o ran nifer a gwerth yw casgliadau yn y castell sy'n adlewyrchu ei arwyddocâd hanesyddol ac yn ei ddehongli i ymwelwyr. Cronnwyd eitemau eraill a gedwir mewn adeiladau cyhoeddus dros nifer o flynyddoedd. Mae'r eitemau hyn wedi'u cynnwys yn y fantolen ar brisiad o £42.594 miliwn a gyflawnwyd yn allanol ar 1 Ebrill 2019 gan Mr. A.N. Schoon, Prisiwr Henebion a Chelf Gain.

Polisi'r cyngor ar gaffaeliadau, gwarediadau, gofal a chadwraeth – pan fydd adnoddau'n caniatáu hynny, bydd y Cyngor yn ceisio creu, caffael a chadw adnoddau treftadaeth er budd ei ddinasyddion mewn partneriaeth â chyrrff y sector cyhoeddus a phreifat gan ddefnyddio grantiau a chyfleoedd eraill ar gyfer

cyllido. Mae caffaeliadau'n brin, ond mae celf gyhoeddus yn aml yn cael ei chomisiynu fel rhan o gynlluniau adfywio.

O ran asedau a gedwir yn y castell, sicrheir bod caffael, gwaredu a gofal yn cael eu cyflawni'n unol â'r cynllun achredu amgueddfa.

Mae'r gofynion statudol sydd ar berchenogion henebion cofrestredig yn debygol o wneud gwaredu asedau ym mherchenogaeth y Cyngor yn anymarferol. Cyn unrhyw waith, addasiad neu waith cloddio archeolegol a reolir, rhaid cael caniatâd gan Lywodraeth Cymru.

Eiddo Buddsoddi

Mae'r tabl canlynol yn crynhoi symudiadau yng ngwerth teg eiddo buddsoddi dros y flwyddyn:

2019/20 £000		2020/21 £000
126,360	Balans ar 1 Ebrill	178,521
58,624	Ychwanegiadau	1,015
(6,413)	Amhariad	(26)
(2,393)	Gwarediadau	(14,807)
0	Ailddosbarthu (i)/o Cedwir i'w Gwerthu	0
0	Ailddosbarthiadau eraill	1,418
0	Cynnydd/(gostyngiad) ailbriso i'r CAWG*	0
2,343	Cynnydd/(gostyngiad) ailbriso i'r GDdDG**	(9,883)
178,521	Balans ar 31 Mawrth	156,238

* Cronfa Ailbriso Wrth Gefn

**Gwarged/Diffyg o ran Darparu Gwasanaethau

Cyfrifwyd yr eitemau canlynol yn y llinell Datblygu Economaidd yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

2019/20 £000		2020/21 £000
(6,231)	Incwm rhent o eiddo buddsoddi	(11,059)
2,011	Treuliau gweithredu uniongyrchol sy'n deillio o eiddo buddsoddi	4,439
(4,220)	(Elw) / Colled Net	(6,620)

Asedau Anniriaethol

Crynoir symudiadau mewn asedau anniriaethol yn ystod 2020/21 isod:

2019/20 Cyfanswm £000		2020/21		Cyfanswm £000
		Asedau Anniriaethol eraill £000	Asedau anniriaethol sy'n cael eu hadeiladu £000	
	Cost neu Brisiant			
9,317	Balans ar 1 Ebrill	10,559	0	10,559
1,309	Ychwanegiadau	302	0	302
(67)	Dadgydnabod Cydbwyllgorau	0	0	0
0	Dadgydnabod - Gwarediadau	(6,443)	0	(6,443)
10,559	Balans ar 31 Mawrth	4,418	0	4,418
	Amorteiddio			

7,095	Balans ar 1 Ebrill	8,267	0	8,267
1,172	Amorteiddio	884	0	884
0	Dadgydnabod - Gwarediadau	(6,444)	0	(6,444)
8,267	Balans ar 31 Mawrth	2,707	0	2,707
	Gwerth Ased Net:			
2,292	Balans ar 31 Mawrth	1,711	0	1,711

Gwariant Cyfalaf ac Ariannu Cyfalaf

Dangosir gwariant cyfalaf yn ystod y flwyddyn yn y tabl canlynol, ynghyd ag adnoddau a ddefnyddiwyd i'w ariannu. Pan fo gwariant cyfalaf yn cael ei ariannu yn y dyfodol drwy fenthycia, mae'n arwain at gynnydd yn y Gofyniad Ariannu Cyfalaf (GAC), mesur o wariant cyfalaf y mae'r Cyngor yn mynd iddo yn hanesyddol y mae eto i dalu amdano. Mae darpariaeth ddarbodus ar gyfer ad-dalu benthycia allanol yn lleihau'r GAC.

2019/20		2020/21
£000		£000
788,558	Gofyniad Ariannu Cyfalaf Agoriadol*	848,897
	Gwariant Cyfalaf:	
91,376	Eiddo, Peiriannau ac Offer	144,445
231	Asedau Treftadaeth	66
0	Asedau a Gedwir i'w Gwerthu	351
58,624	Eiddo Buddsoddi	1,015
1,309	Asedau Anniriaethol	302
132	Benthyciadau/Ecwiti	7,985
12,744	Gwariant ar GRAGDS	12,132
	Ffynonellau Cyllid:	
(5,497)	Derbyniadau Cyfalaf	(6,455)
(52,574)	Grantiau'r llywodraeth a chyfraniadau eraill	(95,296)
(7,135)	Cyfraniadau a chronfeydd refeniw wrth gefn uniongyrchol	(3,373)
(38,871)	Darpariaeth refeniw a chyfalaf ddarbodus ar gyfer ad-dalu benthyciadau	(49,312)
0	Addasiad ar gyfer Lleihau'r Ddarpariaeth Tirlenwi	(2,000)
848,897	Gofyniad Ariannu Cyfalaf Clo*	858,757
	Eglurhad o symudiadau yn ystod y flwyddyn:	
2,659	Cynnydd / (Gostyngiad) yn yr angen sylfaenol i fenthycia (a gefnogir gan gymorth ariannol y llywodraeth)	2,607
57,680	Cynnydd / (Gostyngiad) yn yr angen sylfaenol i fenthycia (nas cefnogir gan gymorth ariannol y llywodraeth)	7,253
60,339	Cynnydd yn y Gofyniad Ariannu Cyfalaf	9,860

*Mae hyn yn cynnwys swm tybiannol mewn perthynas â darpariaeth Tirlenwi o 2019/20 (£18.368 miliwn) a 2020/21 (£17.348 miliwn) ar gyfer adfer safle tirlenwi ac ôl-ofal. Lle caiff amcangyfrifon cost yn y dyfodol eu hadolygu, mae hyn yn arwain at gynnydd neu ostyngiad yn y ddarpariaeth.

Darpariaeth Refeniw Ddarbodus

Mae'n ofynnol i'r Cyngor neilltuo yn flynyddol o'i gyllideb refeniw swm darbodus i ad-dalu benthycia hanesyddol a wnaed i dalu am wariant cyfalaf. Pennir y swm gan ystyried Canllawiau Llywodraeth Cymru a pholisi y cytunir arno gan y Cyngor fel rhan o'i gynigion cyllidebol bob blwyddyn. Mae'r swm hwn yn lleihau angen sylfaenol y Cyngor i fenthycia, y Gofyniad Ariannu Cyfalaf (GAC).

Mae'r dibrisiant, taliadau amhariad a thaliadau prydles ariannol sydd yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yn daliadau cyfrifyddu. Caiff y rhain eu gwrthdroi a'u disodli gan y ddarpariaeth refeniw

ddarbodus drwy ddyraniad i/o y Cyfrif Addasiadau Cyfalaf yn y Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn.

2019/20		2020/21
£000		£000
24,055	Darpariaeth refeniw Cronfa'r Cyngor	24,714
12,807	Darpariaeth Cyfrif Refeniw Tai	13,396
36,862	Darpariaeth Refeniw Ddarbodus	38,110

Gwariant Refeniw a Ariennir gan Gyfalaf dan Statud (GRAGDS)

Ystyriwyd y symiau refeniw canlynol yn wariant cyfalaf i'w dalu o adnoddau cyfalaf. Mae'r tabl yn cynnwys gwariant ar eitemau nad ydynt yn arwain at greu neu wella ased i'r Cyngor neu, lle rhoddwyd cymeradwyaeth benodol gan Lywodraeth Cymru, i ystyried gwariant o'r fath yn wariant cyfalaf a'i dalu o adnoddau cyfalaf.

2019/20		2020/21
£000		£000
	Gwariant:	
4,843	Grantiau Gwella Tai	4,181
2,901	Adeiladau nad yw Cyngor Caerdydd yn berchen arnynt	4,403
5,000	Grantiau a ddyfarnwyd (nid Grantiau Tai)	1,244
0	Ad-dalu Grant	2,304
12,744	Codi i'r Datganiad Incwm a Gwariant	12,132
	Ariennir gan:	
(11,041)	Grantiau a Chyfraniadau	(7,734)
(1,703)	Benthyca, Derbyniadau ac Adnoddau Cyfalaf eraill	(4,398)
(12,744)		(12,132)

Ymrwymadau contract Gwariant Cyfalaf sylweddol

Ar 31 Mawrth 2021, dangosir y ffigur ar gyfer ymrwymadau gwariant cyfalaf sylweddol a drefnwyd i'w cwblhau yn 2021/22 ac yn y dyfodol isod (£11.779 miliwn yn 2019/20):

Cynllun Cyfalaf	£000
Fitzalan - Ysgol Uwchradd Newydd	43,620
Cartrefi Caerdydd - Highfields	6,950
Goleuadau Stryd LED - Preswyl	5,080
Cytundeb Gwasanaeth Cyn Contract - Arena Caerdydd	4,700
Modwlar Dros Dro Gwaith Nwy Grangetown	4,410
Adnewyddu Llys Adams	3,860
Cartrefi Caerdydd - Stryd Croft	3,140
Ansawdd Aer Tir Cyhoeddus y Sgwâr Canolog	3,040
Ysgol Tŷ Gwyn - Cam 2	2,610
Stryd Tudor - Seilwaith Gwyrdd	2,600
Cerbydau Casglu Gwastraff Trydan	2,230
Cyfnewid Rhodfa'r Mileniwm	1,910
Cartrefi Caerdydd - Ffordd Llandudno	1,620
Cynllun Adfywio Ystâd Roundwood	1,400
Cartrefi Caerdydd - Howardian	1,190
Llwybrau Beicio Dros Dro - Cam 2	1,000

Cynllun Cyfalaf	£000
Stryd Tudor - Cynllun Gwella Masnachol	930
Caldicot Road	850
Adfywio Ystâd Llanrhymni Isaf	730
Dymchwel Ysgol Llanfihangel	560
Heol y Crwys - Gwelliannau Diogelwch ar y Ffordd	510
Cyfanswm	92,940

15. Offerynnau Ariannol

Balansau Offerynnau Ariannol

Mae'r categorïau canlynol o Offerynnau Ariannol (Asedau a Rhwymedigaethau) wedi'u cynnwys yn y Fantolen. Maen nhw'n deillio o ganlyniad i weithgareddau Rheoli Trysorlys y Cyngor yn ogystal ag Offerynnau Ariannol a gyflwynwyd i ddatblygu amcanion gwasanaeth. Dangosir rhagor o fanylion a, lle y bo'n berthnasol, werth teg yn yr adrannau isod ynghyd â dull o benderfynu ar werth teg yn unol â pholisïau cyfrifyddu ar gyfer Asedau a Rhwymedigaethau Ariannol, a hefyd ystyriaeth o'r model busnes ar gyfer cadw buddsoddiadau. Dangosir Credydwy'r ar wahân yn y nodiadau perthnasol yn hytrach na fel offerynnau ariannol:-

31 Mawrth 2020				31 Mawrth 2021		
Hirdymor £000	Byrdymor £000	Cyfanswm £000		Hirdymor £000	Byrdymor £000	Cyfanswm £000
			Cost wedi'i hamorteiddio:			
0	76,000	76,000	Buddsoddiadau - Prif	0	98,862	98,862
0	106	106	Buddsoddiadau - Llog Cronnol	0	20	20
0	35,922	35,922	Arian Parod a Chywerthoedd Arian Parod	0	34,450	34,450
0	29	29	Llog Cronnol Arian Parod a Chywerthoedd Arian Parod	0	0	0
0	112,057	112,057	Cyfanswm Buddsoddiadau ar Gost wedi'i Hamorteiddio wedi'u Cynnwys mewn Buddsoddiadau	0	133,332	133,332
9,723	0	9,723	Cyfanswm Buddsoddiadau ar Werth Teg trwy Incwm Cynhwysfawr Arall	14,792	0	14,792
577	784	1,361	Benthyciadau	1,285	786	2,071
8,124	136,056	144,180	Dyledwyr eraill	4,666	167,619	172,285
8,701	136,840	145,541	Cyfanswm Dyledwyr	5,951	168,405	174,356
18,424	248,897	267,321	Cyfanswm Asedau Ariannol	20,743	301,737	322,480
			Rhwymedigaethau Ariannol ar gost wedi'i hamorteiddio			
(807,540)	(21,233)	(828,773)	Benthyciadau (Prif)	(783,666)	(27,013)	(810,679)
0	(8,392)	(8,392)	Llog Cronnol Benthyciadau	0	(8,380)	(8,380)
(807,540)	(29,625)	(837,165)	Cyfanswm Benthycia	(783,666)	(35,393)	(819,059)

Mae buddsoddiadau ar gost wedi'i hamorteiddio yn cynnwys:

- buddsoddiadau dros dro wedi eu gwneud ar gyfer taliadau aeddfedu amrywiol gyda sefydliadau ariannol. Tybir mai'r gwerth teg yw'r gwerth cario (Lefel 2).

Mae Buddsoddiadau ar Werth Teg trwy Incwm Cynhwysfawr Arall yn cynnwys:

- cyfran 100% y Cyngor yn Cardiff City Transport Services Limited. Ni restrir cyfranddaliad y Cyngor ar unrhyw farchnad â dyfynbris, ond yn unol â rheolau cyfrifyddu rhaid amcangyfrif gwerth teg. Seilir yr amcangyfrif prisio ar werth net y cwmni yn ôl ei set ddrafft o gyfrifon ariannol (Lefel 3). Gall y prisiad amrywio yn ddibynnol ar berfformiad y cwmni, addasiadau cyfrifyddu technegol a'r hinsawdd economaidd ac felly dylid bod yn ofalus wrth ddefnyddio unrhyw brisiad cyfrifyddu. Caiff unrhyw newid mewn gwerth ei dalu gan symudiad cyfatebol i'r 'Gronfa Ailbriso Offerynnau Ariannol Wrth Gefn'; felly nid oes effaith ar y Dreth Gyngor sy'n daladwy. Yn ystod 2020/21, awdurdododd Bwrdd Bws Caerdydd gyhoeddi cyfranddaliadau ychwanegol a chytunodd y Cyngor i gaffael y cyfranddaliadau hyn am £7 miliwn fel rhan o weithrediad pecyn cymorth ariannol. Amcangyfrifir mai gwerth teg y buddsoddiad ar 31 Mawrth 2021 yw £14.059 miliwn (£9.356 miliwn yn 2019/20)
- mae amryw ddaliadau ecwiti lleiafrifol mewn cwmnïau wedi'u cynnwys naill ai ar gost neu ar ddyfynbrisiau lle bônt ar gael.

Cedwir neu caffaelir yr uchod at ddibenion polisi'r Cyngor ac maent wedi eu dethol i'w hystyried yn Werth Teg trwy Incwm Cynhwysfawr Arall.

Mae dyledwyr yn cynnwys:

- benthyciadau i fusnesau bach a chanolig gan gynnwys y rheiny sydd ar gyfer adfywio canol y dref a benthyciadau car i staff Cyngor cymwys
- grantiau, incwm dyledus gan ddefnyddwyr gwasanaeth, partneriaid, derbyniadau cyfalaf gohiriedig i'w derbyn ac a wrthbwysir gan amhariad ar gyfer colledion credyd, lle y bo'n berthnasol.

Mae Rhwymedigaethau ar Gost wedi'i Hamorteiddio yn cynnwys:

- benthyca allanol a gyflawnwyd i ariannu gofynion gwariant cyfalaf a gofynion llif arian parod byrdymor. Mae'n cynnwys Benthyciadau Opsiwn Rhoddwr Benthyciadau Opsiwn Benthyciwr (ORhBOB) sy'n caniatáu'r rhoddwr benthyciadau i newid y gyfradd llog ar adegau penodol sy'n caniatáu i'r Cyngor naill ai dderbyn y gyfradd newydd neu ad-dalu'r benthyciad cyn dyddiad aeddfedu'r contract. Rhagdybir mai dyddiad aeddfedu offerynnau o'r fath yw'r cyfnod cytundebol at yr aeddfedu yn hytrach na'r dyddiad nesaf y gallai'r rhoddwr benthyciadau ofyn am newid yn y gyfradd. Pan fo'n bosibl ac yn ddichonadwy, ystyrir cyfleoedd am ad-dalu'n gynnar. Mae'r symiau cario isod hefyd yn cynnwys llog cronol sy'n daladwy ar 31 Mawrth 2021. Y llog sy'n daladwy ar gyfer 2020/21 yw £8.380 miliwn (£8.392 miliwn yn 2019/20).

31 Mawrth 2020			Dull Prisio - Lefel	31 Mawrth 2021	
Swm cario £000	Gwerth teg £000			Swm cario £000	Gwerth teg £000
(706,425)	(951,353)	Benthyciadau'r Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus (BBGC)	Lefel 2	(706,478)	(1,011,937)
(51,641)	(71,457)	Benthyciadau Opsiwn Rhoddwr Benthyciadau Opsiwn Benthyciwr	Lefel 2	(51,629)	(77,718)
(20,646)	(16,375)	Llywodraeth Cymru	Lefel 2	(22,550)	(18,483)
(58,453)	(58,263)	Awdurdodau Lleol a Benthyciadau Eraill	Lefel 2	(38,402)	(38,808)
(837,165)	(1,097,448)	Rhwymedigaethau Ariannol		(819,059)	(1,146,946)

Mae gwerth teg benthycu a rhwymedigaethau ariannol yn fwy na'r swm cario am fod portffolio benthyciadau'r Cyngor yn cynnwys nifer o fenthyciadau cyfradd sefydlog pan fo'r gyfradd llog sy'n daladwy'n uwch na'r cyfraddau sydd ar gael ar gyfer benthyciadau tebyg ar ddyddiad y Fantolen.

Mae cyfrifiadau gwerth teg yn defnyddio'r rhagdybiaethau canlynol:

- ar gyfer dyled BBGC, mae'r trosglwyddiad neu'r gwerth teg a ddangosir yn y tabl yn seiliedig ar gyfraddau benthycu newydd gan y BBGC ar gyfer benthyciadau cyfwerth ar 31 Mawrth 2021. Cyfrifir gwerth teg pris ymadael o £1.191 biliwn hefyd gan ddefnyddio cyfraddau gostyngiad ad-daliad cynnar sy'n is na chyfraddau benthyciadau cyfwerth. Nid oes gan y Cyngor rwymedigaeth contract i dalu'r costau cosb ac ni fyddai'n mynd i gost ychwanegol petai'r benthyciadau'n pasio'u dyddiad aeddfedu cynlluniedig
- ar gyfer dyledion a buddsoddiadau marchnad eraill, defnyddir y gyfradd ostyngol sydd ar gael ar gyfer offeryn â'r un telerau gan roddwr benthyciadau cymaradwy
- ni chydabyddir ad-daliad nac amhariad cynnar.

Enillion/Colledion Offerynnau Ariannol

Mae'r tabl canlynol yn dangos enillion a cholledion a gydnabyddir yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr o ran Offerynnau Ariannol:

Rhwymedigaethau Ariannol	Asedau Ariannol				Rhwymedigaethau Ariannol	Asedau Ariannol			
Mesurir yn ôl Cost wedi'i Hamorteiddio	Cost wedi'i Hamorteiddio	Buddsoddiadau ar Werth Teg drwy Incwm Cynhwysfawr Arall	Cyfanswm		Mesurir yn ôl Cost wedi'i Hamorteiddio	Cost wedi'i Hamorteiddio	Buddsoddiadau ar Werth Teg drwy Incwm Cynhwysfawr Arall	Cyfanswm	
2019-20					2020-21				
£000					£000				
32,960	0	0	32,960	Llog Taladwy a Thaliadau Tebyg	34,020	0	0	34,020	
0	(966)	0	(966)	Llog ac Incwm Buddsoddi	0	(376)	0	(376)	
0	0	0	0	(Enillion) / colledion sy'n deillio o Waredu / Dadgydnabod Asedau Ariannol	0	0	(148)	(148)	
0	0	1,101	1,101	(Enillion) / colledion sy'n deillio o Ailbrizio neu Waredu Asedau Ariannol	0	0	2,283	2,283	
32,960	(966)	1,101	33,095	(Enillion) / colled net ar gyfer y flwyddyn	34,020	(376)	2,135	35,779	

Mae enillion a cholledion yn cynnwys llog sy'n daladwy ar fenthyca, symiau i'w derbyn ar fuddsoddiadau, elw ar waredu buddsoddiadau a hefyd symudiadau o amcangyfrif newidiadau yn mhriis buddsoddiadau ar werth teg.

Natur a Helaethder Risgiau sy'n deillio o Offerynnau Ariannol

Mae gweithgareddau'r Cyngor o ran offerynnau ariannol p'un ai at ddibenion rheoli trysorlys neu amcanion gwasanaeth yn ei amlygu i amrywiaeth o risgiau. Wrth gyflawni gweithgareddau rheoli trysorlys, y prif amcan yw lleihau'r risg o ganlyniadau andwyol neu golledion, tra ar yr un adeg beidio â chyfyngu elw ar fuddsoddiadau neu fynd i gostau llog diangen. O ystyried natur y buddsoddiadau, ni ellir osgoi cysylltiad rhwng diogelwch, hylifedd ac elw h.y. mae risg o ddiffyg dalu. Mae'r risg yn fwy pan roddir benthyciadau i sefydliadau allanol ar gyfer amcanion darparu gwasanaethau ac ystyrir dangosyddion amhariad sylweddol ar ddyddiad y fantolen.

Ymhlith y risgiau rheoli trysorlys mae credyd a gwrth-barti, hylifedd ac ailariannu, cyfradd llog, gwerth y farchnad, cyfradd gyfnewid, twyll a risg reoleiddiol. Mae gan y Cyngor Arferion Rheoli Trysorlys i fynd i'r afael â risgiau a'u lliniaru. Mae wedi mabwysiadu Cod Ymarfer Rheoli Trysorlys CIPFA ac yn pennu dangosyddion i reoli risgiau offerynnau ariannol allweddol. Caiff manylion pellach o ran risgiau allweddol eu datgelu yn yr adrannau canlynol lle y bo'n berthnasol.

Risg Credyd

Risg y gall partïon eraill fethu â thalu symiau sy'n ddyledus i'r Cyngor. Mae'n deillio o fenthycia balansau arian parod dros dro fel rhan o weithgareddau Rheoli Trysorlys y Cyngor, o amlygiad i gwsmeriaid y Cyngor a chan sefydliadau y rhoddwyd benthyciad iddynt.

Gwneir amhariad ar gyfer dyledion drwg pan ystyrir bod risg o golledion credyd disgwylidig. Mae'r tabl canlynol yn crynhoi prif risgiau credyd y Cyngor.

31 Mawrth 2020 £000	Tebygolrwydd o Ddiffygdlu	31 Mawrth 2021 £000
	Rhoddir adneuon gyda banciau a chymdeithasau adeiladu sydd â maen prawf Fitch F1 o leiaf (h.y. yr ansawdd credyd gorau). Cyfyngir benthycia i uchafswm a chyfnod uchaf ym mhob sefydliad ariannol, gan hefyd ystyried helaethder perchnogaeth gyhoeddus a gradd sofren. Mae risg o ddiffyg adenilladwyedd yn berthnasol i holl adneuon y Cyngor sy'n gofyn am fonitro trylwyr ar yr holl risg credyd a meini prawf credyd. Mae'r Cyngor yn defnyddio cynghorwyr rheoli trysorlys sy'n cynorthwyo'r broses. Gan ddefnyddio data hanesyddol a addasir ar gyfer amodau cyfredol y farchnad ariannol ac yn seiliedig ar lefel yr amlygiad gwrth-barti ar 31 Mawrth 2021, y colled credyd disgwylidig yw 0.01% neu £11,170, wedi ei gyfrifo ar sail risg hanesyddol o ddiffygdlu. Mae hyn yn fach iawn, felly ni chydabyddir unrhyw ddarpariaethau am golledion credyd disgwylidig.	
112,057	Adneuon – Banciau a Chymdeithasau Adeiladu	133,332
	Caiff ad-daliadau eu hadennill yn uniongyrchol o gyflog cyflogaion ac mae yswiriant indemniad yn un o amodau'r benthyciad. Prin y ceir diffygdlu.	
431	Benthyciadau Ceir	360
	Yn cynnwys benthyciadau i BBaChau a chynlluniau Canol Tref. Pan ystyrir bod risg o ddiffygdlu, ystyrir darpariaeth ar gyfer amhariad.	
930	Benthyciadau i Gyrrff Allanol	1,711
	Nid yw'r Cyngor fel rheol yn caniatáu credyd i gwsmeriaid a gwneir darpariaeth ar gyfer diffygdlu'n seiliedig ar broffil oedran y ddyled, wedi'i haddasu ar gyfer anfonebau mawr y gwyddys eu bod wedi'u talu ar ôl dyddiad y fantolen ac unrhyw ffactorau perthnasol eraill a allai effeithio ar y swm terfynol i'w gasglu. Mae dyledion eraill fel incwm grant sy'n ddyledus gan gyrrff llywodraeth a chroniadau incwm diwedd blwyddyn yn cael eu hystyried yn 100% casgladwy ac nid ystyrir bod amhariad ar gyfer diffyg talu yn angenrheidiol fel arfer. Roedd yr amhariad ar gyfer dyled ddrwg ar gyfer 2020/21 yn seiliedig ar y proffil oedran addasedig a ddatgelir fel a ganlyn:	
25,769	Llai na blwyddyn	13,031
1,518	1-2 flynedd	1,445
352	2-3 blynedd	442
223	3-4 blynedd	301
181	4-5 mlynedd	115
299	Mwy na 5 mlynedd	444
28,342	Cwsmeriaid	15,778
141,760	Cyfanswm	151,181

Risg Hylifedd ac Ailariannu

Hwn yw'r posibilrwydd na fyddai gan y Cyngor gyllid ar gael i dalu am ymrwymïadau ariannol neu y bydd angen ailariannu ar gyfraddau neu delerau llog anfanteisiol. Mae gan y Cyngor fynediad rhwydd at arian o'r marchnadoedd ariannol a'r Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus er mwyn codi arian. Yn ei Strategaeth Rheoli Trysorlys, pennir cyfyngiadau ar gyfran y benthyciadau cyfradd sefydlog sy'n aeddfedu yn ystod cyfnodau penodedig. Mae symiau'r ddyled cyfradd sefydlog sy'n aeddfedu yn ystod unrhyw gyfnod yn y tabl canlynol:

31 Mawrth 2020	Benthyciadau sy'n Ddyledus	31 Mawrth 2021
£000		£000
698,866	Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus	698,866
51,000	Opsiwn Rhoddwr Benthyciadau Opsiwn Benthyciwr (ORhBOB) y Farchnad	51,000
20,644	Llywodraeth Cymru	22,550
58,263	Awdurdodau Lleol a Benthyciadau Eraill	38,263
828,773	Cyfanswm	810,679
21,234	Dan 12 mis	27,013
26,988	12 mis ac o fewn 24 mis	22,698
30,431	24 mis ac o fewn 5 mlynedd	13,370
53,798	5 mlynedd ac o fewn 10 mlynedd	66,310
174,310	10 mlynedd ac o fewn 20 mlynedd	175,275
169,000	20 mlynedd ac o fewn 30 mlynedd	170,000
212,689	30 mlynedd ac o fewn 40 mlynedd	212,689
135,323	40 mlynedd ac o fewn 50 mlynedd	118,324
5,000	50 mlynedd ac o fewn 60 mlynedd	5,000
828,773	Cyfanswm	810,679

Ar hyn o bryd, mae £24 miliwn o'r benthyciadau ORhBOB yn amodol ar y rhoddwr benthyciadau yn cael yr hawl i newid cyfradd y llog sy'n daladwy yn ystod y flwyddyn ariannol nesaf. Mae gan y Cyngor yr hawl i wrthod y newid, gan sbarduno ad-daliad cynnar a'r angen i ailariannu. Mae manylion yn y tabl canlynol:

£m	Dyddiad Ad-dalu Posibl	Amllder Opsiwn	Aeddfedrwydd Tymor Llawn
6	21/05/2021	6 mis	21/11/2041
6	21/05/2021	6 mis	21/11/2041
6	21/05/2021	6 mis	23/05/2067
6	02/09/2021	6 mis	23/05/2067
5	15/01/2023	5 mlynedd	17/01/2078
22	21/11/2025	5 mlynedd	23/11/2065

Risg Cyfradd Llog

Y posibilid y gallai fod colled ariannol i'r Cyngor o ganlyniad i newidiadau i gyfraddau llog. Nodir prif effeithiau newid cyfraddau llog isod:

Amrywiad a effeithir gan newidiadau yn y gyfradd llog	Effaith yr Amrywiad	Camau gweithredu i liniaru'r risg cyfradd llog
Llog a enillir ar fuddsoddiadau cyfradd amrywiol	Bydd cynnydd mewn cyfraddau llog yn cynyddu incwm a gredydir i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr tra gallai gostyngiadau arwain at lai o incwm nag a gyllidebwyd.	Cynhyrchu a sicrhau cymeradwyaeth gan y Cyngor i'r Strategaeth Rheoli Trysorlys ar ddechrau pob blwyddyn ariannol, gan bennu cyfyngiadau ar gyfer amlygiad cyfraddau sefydlog ac amrywiol.
Llog a dalwyd ar fenthyciadau cyfradd amrywiol	Os yw cyfraddau llog yn codi, gall rhoddwyr benthyciadau ddewis cynyddu cyfraddau benthyciadau Opsiwn Rhoddwr Benthyciadau Opsiwn Benthyciwr gan o bosibl gynyddu'r gwariant llog a godir i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr os bydd y Cyngor yn derbyn y gyfradd uwch.	Mae rhagolygon cyfradd llog yn seiliedig ar gyngor gan ymgynghorwyr rheoli trysorlys yn rhan o'r gyllideb a chânt eu monitro'n rheolaidd drwy gydol y flwyddyn.
Gwerth teg asedau ariannol cyfradd sefydlog	Bydd cynnydd yn y gyfradd llog heb unrhyw effaith sylweddol ar werth teg felly ni ddatgelir gwerth teg.	Drwy gyfradd sefydlog benthycia a buddsoddi, nod y Cyngor yw lleihau'r effaith ar reffeniw o amrywiadau llog sy'n cynnig sefydlogrwydd at ddibenion cynllunio. Mae benthycia gan y Cyngor yn bennaf yn digwydd ar gyfraddau sefydlog yn hytrach nag amrywiol.
Gwerth teg rhwymedigaethau ariannol cyfradd sefydlog	Bydd gwerth teg yn disgyn os yw cyfraddau llog yn codi. Ni fydd hyn yn effeithio ar werthoedd y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr neu'r Fantolen ar gyfer y mwyafrif o asedau a gedwir ar gost wedi'i hamorteiddio, ond bydd yn effeithio ar y nodyn datgelu ar gyfer gwerth teg.	

I roi syniad o sensitifrwydd y Cyngor i newid yn y gyfradd llog, mae'r tabl yn dangos effaith a ragwelir ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr petai cyfraddau llog yn 2020/21 wedi bod ar gyfartaledd 1% yn uwch gyda'r holl amrywiadau eraill yn cael eu cadw'n gyson.

Cyfrif Incwm a Gwariant Risg Cyfradd Llog	£000
Cynnydd yn y llog sy'n daladwy ar fenthyciadau	134
Cynnydd mewn llog derbyniadwy ar fuddsoddiadau	(828)
Effaith ar y Cyfrif Incwm a Gwariant	(694)
Cynnydd yn y llog a drosglwyddwyd i falansau a chyfrifon eraill	204
(Incwm) / Gwariant Net	(490)

Efallai na chaiff effaith gostyngiad 1% mewn cyfraddau llog yr union effaith groes, gan na all offerynnau ariannol â galwadau gael eu harfer gan y rhoddwr benthyciadau neu'r benthyciwr.

Newidiadau mewn Gwerth Teg	£000
Newid yng Ngwerth Teg Buddsoddiadau Cyfradd Sefydlog	0
Gostyngiad yng Ngwerth Teg Benthyciadau Cyfradd Sefydlog	(286,438)

Risg cyfnewid tramor

Prin fod gan y Cyngor berygl o gollu o symudiadau mewn cyfraddau cyfnewid. Cynhelir benthyciadau a buddsoddiadau mewn sterling yn unig.

Risg Pris

Hwn yw'r posibilid o'r Cyngor yn gwneud enillion neu golledion ariannol o newid mewn prisiau offerynnau ariannol. Er bod polisi Rheoli Trysorlys cymeradwy'r Cyngor yn caniatáu buddsoddiadau mewn offerynnau ariannol fel tystysgrifau adneuron banc a bondiau Llywodraeth, mae'r Cyngor yn buddsoddi'n bennaf yn yr offerynnau pan fo'r swm a ddychwelir ar ôl aeddfedu yr un fath â'r swm cychwynnol a fuddsoddwyd. At ddibenion buddsoddi'r gwasanaeth, mae gan y Cyngor ddaliadau ecwiti gwerth £45,000 (£31,000 yn 2019/20) a ddyfynnir ar gyfnewidfa stoc gydnabyddedig ar 31 Mawrth 2021.

Mae cyfranddaliad 100% y Cyngor yn Cardiff City Transport Services Ltd heb ei ddyfynnu ar gyfnewidfa gydnabyddedig ac felly nid yw'n destun enillion neu golledion o newidiadau ym mhrisiau'r farchnad. Byddai shifft gyffredinol o 5% yn y gwerth teg (cadarnhaol neu negyddol) yn arwain at elw neu golled o £703,000 yn cael ei gydnabod yn y Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn.

16. Asedau a Gedwir i'w Gwerthu

31 Mawrth 2020		31 Mawrth 2021
£000		£000
2,570	Balans ar 1 Ebrill	1,860
0	Ychwanegiadau	351
(290)	Dadgydnabod	0
0	Amhariad	(36)
(420)	Ailddosbarthu i/(o) Cedwir i'w Gwerthu	(977)
0	Cynnydd/(gostyngiadau) ailbriso i'r CAWG*	125
0	Cynnydd/(gostyngiadau) ailbriso i'r GDdDG**	(405)
1,860	Balans ar 31 Mawrth	918

*Cronfa Ailbriso Wrth Gefn

**Gwarged/Diffyg o ran Darparu Gwasanaethau

17. Dyledwyr Byrdymor

31 Mawrth 2020		31 Mawrth 2021
£000		£000
80,148	Cyrff y Llywodraeth Ganolog	101,413
22,690	Awdurdodau Lleol eraill a Chyrff GIG	23,319
29,805	Endidau ac Unigolion eraill gan gynnwys Corfforaethau Cyhoeddus	43,673
132,643	Cyfanswm Dyledwyr Byrdymor	168,405

18. Arian Parod a Chywerthoedd Arian Parod

31 Mawrth 2020		31 Mawrth 2021
£000		£000
223	Arian Parod	151
(15,900)	Banc (gan gynnwys ysgolion llyfr siec)	(8,909)
51,628	Adnau byrdymor â banciau a chymdeithasau adeiladu	43,208
35,951	Cyfanswm Arian Parod a Chywerthoedd Arian Parod	34,450

Yn ogystal â'r uchod, ar 31 Mawrth 2021 roedd y Cyngor yn dal £637,000 (£789,000 ar 31 Mawrth 2020) ar ran trydydd partïon, yn bennaf cleientiaid gofal cymdeithasol y Gwasanaethau Oedolion. Nid yw'r swm hwn wedi'i gynnwys ar y fantolen gan nad yw'r arian hwn yn eiddo i'r Cyngor.

19. Credydwy'r Byrdymor

31 Mawrth 2020		31 Mawrth 2021
£000		£000
(11,773)	Cyrff y Llywodraeth Ganolog	(17,786)
(13,000)	Awdurdodau Lleol eraill a Chyrff GIG	(14,801)
(90,166)	Endidau ac Unigolion eraill gan gynnwys Corfforaethau Cyhoeddus	(96,401)
(114,939)	Cyfanswm Credydwy'r Byrdymor	(128,988)

20. Buddiannau mewn Cwmnïau Eraill a Sefydliadau Eraill

Mae gan y Cyngor bedwar is-gwmni y mae'n berchen arnynt yn gyfan gwbl. Caiff y budd yn Cardiff City Transport Services Ltd ei gyfuno i ffurfio cyfrifon grŵp y Cyngor a ddangosir yn ddiweddarach yn y Datganiadau hyn. Ystyrir bod y buddiannau yn y tri sefydliad arall yn amherthnasol o ran trosiant ac asedau net y grŵp ac felly nid ydynt wedi'u cynnwys yng nghydgrynhoi 2020/21. Nid yw'r Cyngor yn dibynnu ar y tri sefydliad yma o ran gwasanaethau statudol ac nid ystyrir eu bod yn amlygu'r Cyngor i lefel berthnasol o risg fasnachol.

Cardiff City Transport Services Ltd. (Bws Caerdydd) (rhif cwmni 02001229)

Mae Cardiff City Transport Services Ltd. yn eiddo i'r Cyngor yn gyfan gwbl ac fe'i sefydlwyd yn unol â darpariaethau Deddf Trafnidiaeth 1985 i redeg gweithrediadau bws dinesig y Cyngor.

Yn ystod y flwyddyn, parhaodd y cwmni i fynd i'r afael â nifer o heriau cyffredin yn y diwydiant trafndiaeth gyhoeddus o ganlyniad i'r pandemig Covid-19. Mae hyn wedi arwain at ostyngiadau mewn incwm a nawdd, a fydd yn cymryd amser i adfer, ond mae'r camau a gymerwyd yn ystod y flwyddyn i gefnogi rhaglen drawsnewid yn cynnwys:

- Ffocws ar ddiogelwch a gwasanaethau hanfodol
- Defnyddio cymorth y Cynllun Brys ar gyfer y Sector Bysiau cenedlaethol a ffyrlo
- Ymarfer ail-bwyso-a-mesur i gefnogi hyfywedd ariannol ynghyd â chryfhau'r tîm rheoli i ganolbwyntio ar bobl a diwylliant
- Dechrau proses i fuddsoddi mewn fflyd fodern i gryfhau'r fantolen.

Yn ystod 2020/21, roedd risg sylweddol hefyd i hyfywedd ariannol a phryder parhaus o ganlyniad i'r angen i'r cwmni ac Ymddiriedolwyr cynllun pensiwn y cwmni gytuno ar brisiad tair blynedd y cynllun ar 31 Mawrth 2018 yn unol â gofynion statudol ac osgoi risg o ddirwyn y cynllun i ben. Yn unol â'i gyfrifoldebau fel cyfranddalwr, er mwyn diogelu buddion aelodau'r cynllun pensiwn a sicrhau y gall y gwasanaethau hanfodol y mae pobl yn dibynnu arnynt barhau, cytunodd y Cyngor ym mis Hydref 2020 i weithredu ystod o fesurau a chytundebau i fynd i'r afael â risgiau i hyfywedd ariannol, gan ganiatáu i'r cwmni weithredu cynllun trawsnewid i adeiladu dyfodol ariannol a gweithredol mwy cynaliadwy. Daeth y Cyngor yn gyflogwr statudol y cynllun ar 3 Mawrth 2021.

Cymeradwywyd Datganiad Cyfrifon 2019/20 archwiliedig Bws Caerdydd gan yr archwilwyr a'r Cwmni ym mis Mawrth 2021 a'u cyflwyno i Dŷ'r Cwmnïau wedi hynny. Roedd hyn yn cynnwys addasiad technegol mewn perthynas â phrisio asedau o ganlyniad i effaith y pandemig Covid-19 a darperir rhagor o wybodaeth yn y cyflwyniad i adran Cyfrifon Grŵp y ddogfen hon.

Mae crynodeb o ganlyniadau gweithredu drafft y cwmni, sy'n cynnwys unrhyw is-gwmnïau, ar gael isod:

31 Mawrth 2020		31 Mawrth 2021
£000		£000
(32,935)	Trosiant ac incwm arall	(41,471)
32,557	Gwariant gweithredu a gwariant arall	28,800
(378)	(Elw) / Colled Net cyn Trethiant	(12,671)
0	Trethiant	342
(378)	(Elw) / Colled ar ôl Trethiant	(12,329)

Dyma grynodeb o sefyllfa ariannol ddrafft y cwmni:

31 Mawrth 2020		31 Mawrth 2021
£000		£000
17,958	Bws ac asedau gweithredu eraill	9,739
3,711	Asedau Cyfredol	17,822
(4,901)	Llai Rhwymedigaethau Cyfredol	(3,962)
	Credydwyd: Symiau sy'n ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn	
(3,839)	Darpariaethau a rhwymedigaethau hirdymor	(9,540)
(833)	Trethiant Gohiriedig	0
(2,740)	Rhwymedigaeth Pensiwn	0
9,356	Cyfanswm Asedau Llai Rhwymedigaethau	14,059
	Cynrychiolir gan:	
4,618	Cyfalaf Cyfrannau	11,618
1,589	Enillion a Gedwir	(1,452)
3,149	Cronfa Ailbrizio Wrth Gefn	3,893
9,356	Gwerth Net	14,059

Nid yw ffigurau 2019/20 a gynhwysir yn y tabl wedi'u diweddarau ar gyfer cyfrifon terfynol Cardiff City Transport Services a gafodd eu cymeradwyo ar ôl rhai'r Cyngor, ac maent yn aros fel yr oeddent yn Natganiad Cyfrifon y Cyngor ar gyfer 2019/20.

Yn ystod 2020/21 gwnaeth y Cyngor daliadau gwerth cyfanswm o £18.207 miliwn i Cardiff City Transport Services Ltd (£9.474 miliwn yn 2019/20), gyda £9.229 miliwn ohono yn gysylltiedig â thaliadau tocynnau

teithio rhatach (£8.905 miliwn yn 2019/20), £1 miliwn ar gyfer cymorth ariannol brys ym mis Mehefin 2020 a £7 miliwn mewn perthynas â chaffael ecwiti ychwanegol. Cafodd y Cyngor hefyd incwm o £89,000 (£169,000 yn 2019/20).

Ar ddiwedd y flwyddyn, mae yna falans yn ddyledus i Cardiff City Transport Services Ltd o £474,000 (£164,000 ym Mawrth 2020) ac £1m yn ddyledus gan Cardiff City Transport Services Ltd (£5,000 ym Mawrth 2020).

Yn ystod 2019/20 a 2020/21 ni thalwyd unrhyw ddiidend i'r Cyngor.

Disgwylir i gyfrifon y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2021 sydd mewn statws drafft ar hyn o bryd gael eu harchwilio, cyn eu cyflwyno i Dŷ'r Cwmnïau ar ddiwedd mis Rhagfyr 2021. Archwilwyr y cwmni ar gyfer cyfrifon 2020/21 yw Kilsby Williams.

Cardiff Business Technology Centre Ltd. (CBTC) (rhif cwmni 02074331)

Prif weithgaredd y cwmni yw hyrwyddo a chynorthwyo yn natblygiad cwmnïau uwch-dechnoleg newydd a phresennol drwy ddarparu safleoedd busnes/deori gyda lefel uchel o wasanaethau cymorth. Gwarant y Cyngor i CBTC yw talu costau heb fod yn fwy na £10 os caiff y cwmni ei ddirwyn i ben. Mae'r canlyniadau gweithredu drafft fel a ganlyn:

31 Mawrth 2020		31 Mawrth 2021
£000		£000
(19)	(Elw) / Colled Net cyn Trethiant	(24)
4	Llai: Trethiant	9
(15)	(Elw) / Colled ar ôl Trethiant	(15)

31 Mawrth 2020		31 Mawrth 2021
£000		£000
765	Cyfanswm asedau llai rhwymedigaethau presennol	776
(39)	Darpariaeth ar gyfer trethiant	(36)
(11)	Rhwymedigaeth Pensiwn	(29)
715	Cyfanswm Asedau Llai Rhwymedigaethau	711
	Cynrychiolir gan:	
337	Elw a Gedwir	386
(11)	Cronfa Pensiynau Wrth Gefn	(29)
389	Cronfa Ailbrisio Wrth Gefn	354
715	Gwerth Net	711

Yn ystod 2020/21, gwnaeth y Cyngor daliadau o £326,000 i CBTC (£272,000 yn 2019/20) a derbyniodd incwm o ddim (£36,000 yn 2019/20) gan CBTC. Ar ddiwedd y flwyddyn, mae balans yn ddyledus i CBTC o £36,000 (£32,000 ar 31 Mawrth 2020) ac nid oes unrhyw falans yn ddyledus gan CBTC (£0 ar 31 Mawrth 2019).

Archwilwyr y cwmni yw Gerald Thomas.

Atebion Solutions Ltd. (rhif cwmni 10411758)

Mae Atebion Solutions Ltd yn llwyr berchen i'r Cyngor i ddarparu gwasanaethau caffael a masnachol i'r sector cyhoeddus. Mae'r canlyniadau gweithredu drafft i'w gweld isod:

31 Mawrth 2020		31 Mawrth 2021
£000		£000
3	(Elw) / Colled Net cyn Trethiant	(25)
0	Llai: Trethiant	4
3	(Elw) / Colled ar ôl Trethiant	(21)

31 Mawrth 2020		31 Mawrth 2021
£000		£000
17	Cyfanswm asedau llai rhwymedigaethau presennol	34
(12)	Credydwy: dyledus ar ôl mwy na blwyddyn	(8)
5	Cyfanswm Asedau Llai Rhwymedigaethau	26
	Cynrychiolir gan:	
5	Elw a Gedwir	26
5	Gwerth Net	26

Yn ystod 2020/21, ni wnaeth y Cyngor unrhyw daliadau (£0 yn 2019/20) i Atebion Solutions Ltd a derbyniodd incwm o £94,732 (£50,215 yn 2019/20) gan Atebion Solutions Ltd. Ar ddiwedd y flwyddyn, nid oes balans yn ddyledus i Atebion Solutions Ltd (£0 ar 31 Mawrth 2020) ac mae balans o £85,256 yn ddyledus gan Atebion Solutions Ltd (£50,215 ym mis Mawrth 2020).

Archwilwyr y cwmni yw Azets.

Cardiff Heat Network Ltd (rhif cwmni 13199235)

Cyngor Caerdydd sy'n berchen yn gyfan gwbl ar Cardiff Heat Network Limited ac fe'i hymgorfforwyd ar 12 Chwefror 2021. Prif weithgareddau'r cwmni yw datblygu ac yna rhedeg rhwydwaith gwres cynaliadwy ar draws y ddinas a fydd yn cyflenwi gwres i adeiladau presennol sy'n eiddo i'r cyngor/a weithredir gan y cyngor a sefydliadau eraill yn y sector cyhoeddus a'r sector preifat yn yr ardal. Oherwydd ei gorfforiad diweddar ni chafwyd unrhyw drafodion rhwng Cyngor Caerdydd a Cardiff Heat Network Limited ar gyfer y flwyddyn ariannol 2020/21.

21. Darpariaethau

	Balans 31 Mawrth 2020	Defnyddiwyd / Rhyddhawyd yn ystod y flwyddyn	Trosglwyddiadau i Ddarpariaethau	Balans 31 Mawrth 2021	Dim hwyrach nag un flynedd	Hwyrach nag un flynedd
	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Yswiriant a Chynllun MMI	(10,704)	3,203	(3,664)	(11,165)	(4,240)	(6,925)
Safle Tirlenwi Ferry Road	(8,152)	82	0	(8,070)	(322)	(7,748)
Safle Tirlenwi Ffordd Lamby	(10,528)	412	0	(10,116)	(284)	(9,832)
Y Fargen Ddinesig	(343)	0	(150)	(493)	0	(493)
Arall	(490)	399	(148)	(239)	(153)	(86)
Cyfanswm	(30,217)	4,096	(3,962)	(30,083)	(4,999)	(25,084)

Mae yswiriant yn cynrychioli symiau a neilltuwyd i dalu costau hawliadau a ddaeth i law, ond nas setlwyd eto. Mae'r Cyngor yn gweithredu system hunan-yswirio sy'n yswirio naill ai'n rhannol neu'n gyfan gwbl nifer sylweddol o risgiau yswiriedig y Cyngor. Caiff risgiau mawr fel eiddo, rhwymedigaethau a cherbydau eu hunan-ariannu'n rhannol tra bod yswiriant llawn ar gyfer risgiau eilaidd fel 'pob risg'.

Cynllun ardoll trefniant Municipal Mutual Insurance (MMI) - yn cynrychioli cynllun a sefydlwyd ar 13 Tachwedd 2012 a fydd yn cynnwys adfachu canran o hawliadau a dalwyd yn flaenorol yn ogystal â chanran yn hawliadau yn y dyfodol. Mae rhagor o fanylion yn nodyn 27.

Ôl-ofal tirlenwi - yn adlewyrchu rhwymedigaethau i adfer ac ôl-ofalu am safleoedd Ffordd Lamby a Ferry Road gyda thrwyddedau cychwynnol i waredu'r gwastraff. Gall y rhwymedigaethau ariannol hyn ymestyn dros 60 mlynedd gyda rhwymedigaethau gwariant cyfalaf a refeniw ansicr ond o bosibl sylweddol.

Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd (BDdPRC) - yn cynrychioli gwahaniaethau o ran amseru yn bennaf yn ymwneud â'r dreth gorfforaeth

22. Eifen Bensiwn

Yn ogystal â chostau taliadau dileu swyddi i'r sawl sy'n gadael, mewn rhai achosion gall y Cyngor hefyd fynd i gostau sy'n gysylltiedig ag elfen pensiwn y mae'n rhaid iddo eu talu i'r Gronfa Bensiwn pan fydd unigolion yn gadael drwy'r Cynllun Diswyddo.

Nid yw hyn ond yn berthnasol i ymadawyr sy'n aelodau o'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol ac yn 55-59 oed ar y dyddiad y maen nhw'n gadael cyflogaeth â'r Cyngor. Y gost elfen pensiwn i'r Cyngor yw'r swm y mae'n rhaid iddo ei dalu i'r Gronfa Bensiwn i wneud iawn am y cyfraniadau pensiwn coll ar gyfer y staff hyn.

Mae gan y Cyngor drefniant ar waith gyda Chronfa Bensiwn Caerdydd a'r Fro lle mae'n talu'r symiau sy'n daladwy o ran elfen pensiwn dros gyfnod o 5 mlynedd er mwyn lledaenu effaith y costau hyn. Mae'r tabl canlynol yn dangos lefel yr elfen pensiwn yn y fantolen.

31 Mawrth 2020		31 Mawrth 2021
£000	Elfen Bensiwn	£000
(1,496)	Elfen Bensiwn sy'n ddyledus o fewn 1 flynedd	(1,471)
(3,688)	Elfen Bensiwn sy'n ddyledus yn hwyrach nag 1 flynedd	(3,434)
(5,184)	Cyfanswm Eifen Bensiwn	(4,905)

23. Rhwymedigaethau Gohiriedig

Mae'r symiau hyn yn cael eu talu ymlaen llaw gan gyrrff allanol tuag at wariant yn y dyfodol.

	Balans 31 Mawrth 2020 £000	Defnyddiwyd / Rhyddhawyd yn ystod y flwyddyn £000	Trosglwyddiadau i Rwymedigaethau Gohiriedig £000	Balans 31 Mawrth 2021 £000	Dim hwyrach nag un flynedd £000	Hwyrach nag un flynedd £000
Symiau Cynhaliath Ohiriedig	(8,261)	583	(763)	(8,441)	(653)	(7,789)
Incwm Ymlaen Llaw Rhentu Doeth Cymru	(4,214)	2,526	(1,504)	(3,192)	(2,800)	(392)
Cyfanswm Rhwymedigaethau Gohiriedig	(12,475)	3,109	(2,267)	(11,633)	(3,453)	(8,181)

24. Cronfeydd Wrth Gefn Defnyddiadwy

Manylir ar symudiadau yng nghronfeydd wrth gefn defnyddiadwy'r Cyngor yn y Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn. Mae Cronfeydd Wrth Gefn Defnyddiadwy yn cynnwys Balansau Cronfa'r Cyngor a CRT, Cronfeydd Wrth Gefn Clustnodedig a'r Gronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn.

24.1 Balansau Cronfa'r Cyngor a CRT

	Balans	Cyfraniadau		Balans
	31 Mawrth 2020 £000	Refeniw o £000	Refeniw i £000	31 Mawrth 2021 £000
BALANSAU CRONFA'R CYNGOR A CRT				
Balans Cronfa'r Cyngor	14,255	0	0	14,255
Balans y Cyfrif Refeniw Tai	8,983	6,519	0	15,502
Cyfanswm Balansau Cronfa'r Cyngor a CRT	23,238	6,519	0	29,757

24.2 Cronfeydd Wrth Gefn Clustnodedig

Mae'r nodyn hwn yn rhestru'r cyfraniadau i ac o gronfeydd wrth gefn clustnodedig yn ystod y flwyddyn.

	Balans	Cyfraniadau		Balans	Diben y Gronfa Wrth Gefn
	31 Mawrth 2020 £000	Refeniw o £000	Refeniw i £000	31 Mawrth 2021 £000	
BALANSAU YSGOLION					
Cronfeydd Wrth Gefn Ysgolion	5,317	16,919	(522)	21,714	Y sefyllfa net ar falansau ysgolion unigol, sy'n cynnwys gwargedion, diffygion a'r diffyg cyffredinol ar y Gronfa Gydgyflenwi.
YU Cathays – Cynnal y Cae Chwarae	3	0	0	3	Cynnal llwybr ar hyd ochr Ysgol Uwchradd Cathays

	Balans	Cyfraniadau		Balans	Diben y Gronfa Wrth Gefn
	31 Mawrth 2020 £000	Refeniw o £000	Refeniw i £000	31 Mawrth 2021 £000	
Atgyweirio Ysgolion Cynradd/Arbennig	707	218	0	925	Y balans cyffredinol a ddelir ar y cynllun cydgyflenwi ar gyfer atgyweirio adeiladau ysgolion.
	6,027	17,137	(522)	22,642	
CRONFEYDD WRTH GEFN YSGOLION					
Gofal Plant y Tu Allan i'r Ysgol	99	29	(10)	118	Balansau dros ben o bob ysgol sy'n gweithredu cynllun gofal plant y tu allan i oriau ysgol. Gall pob ysgol ddefnyddio'r rhain i gydbwyso eu sefyllfa ariannol yn ystod y flwyddyn.
Arlwyo Ysgolion	0	256	0	256	I'w defnyddio i gefnogi'r Gwasanaeth Arlwyo Ysgolion, gan gynnwys gwelliannau i geginau, gweithredu system draffod heb arian parod.
Cyllid Fformiwla Ysgolion	226	1,900	(35)	2,091	Arian a glustnodwyd i dalu am wariant nas cynlluniwyd ac nas rhagwelwyd yr aed iddo gan neu ar ran cyllidebau dirprwyedig ysgolion.
Cynllun Trefniadaeth Ysgolion	501	8,749	(8,090)	1,160	I'w defnyddio i reoli goblygiadau llif arian parod model ariannol y Cynllun Trefniadaeth Ysgolion.
	826	10,934	(8,135)	3,625	
CRONFEYDD WRTH GEFN ERAILL Y CYNGOR					
Gofal Cymdeithasol Oedolion	0	1,182	0	1,182	Darparu cyllid interim ar gyfer pwysau gwasanaeth-benodol yn ystod 2021/22 a gwella gwydnwch y Gwasanaeth Oedolion yn y byrdymor yng ngoleuni'r ansicrwydd demograffig a'r farchnad a grëwyd gan y pandemig.
Prentisiaethau a Hyfforddeion	590	0	(77)	513	Cefnogi ymrwymiad y Cyngor i bobl ifanc trwy gyllid ar gyfer prentisiaethau a hyfforddeion.
Gwasanaethau Profedigaeth	137	614	(404)	347	Ariannu rhaglen wedi'i chynllunio o adnewyddu a gwella.
Rheoliadau Rheoli Adeiladau	85	0	(36)	49	Yn cynrychioli gwargedau hanesyddol o ran y cyfrif rheoli adeiladau a glustnodir a gaiff ei ddefnyddio i liniaru effeithiau unrhyw ddiffygion yn y dyfodol.
Arian Cyfatebol Parc Bute	73	0	0	73	Darparu arian cyfatebol ar gyfer mentrau a ariennir gan grantiau mewn perthynas â Pharc Bute, yn unol â chytundeb Cronfa Dreftadaeth y Loteri.
Cyflawni Uchelgais Prifddinas	250	0	(250)	0	Cyllido cyngor a chymorth ychwanegol er mwyn cyflawni prosiectau Uchelgais Prifddinas.
Hyfforddiant Academi Caerdydd	78	0	0	78	Cefnogi mentrau a gynhelir gan yr Academi.
Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd	216	0	0	216	Darparu cyllid tuag at gyfraniad y Cyngor i Gyd-Gabinet Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd.

	Balans	Cyfraniadau		Balans	Diben y Gronfa Wrth Gefn
	31 Mawrth 2020 £000	Refeniw o £000	Refeniw i £000	31 Mawrth 2021 £000	
Gwaddol Cartref Cŵn Caerdydd	312	88	(148)	252	Rhoddion a adawyd i Gartref Cŵn Caerdydd i'w defnyddio ar gyfer gwelliannau i'r cartref.
Ardal Fenter Caerdydd	2,377	970	(983)	2,364	Ariannu gwariant ar Ardal Fenter Caerdydd yn y blynyddoedd i ddod.
Gwaith ar y Farchnad Ganolog	269	0	(22)	247	Ariannu gwaith ym Marchnad Ganolog Caerdydd ac fel arian cyfatebol posibl ar gyfer grantiau allanol.
Gwasanaethau Plant	0	950	0	950	I'w defnyddio i wella gwydnwch y Gwasanaethau Plant yn y byrdymor, gan gynnwys darparu cyllid staffio dros dro ar gyfer y Gwasanaeth Adolygu/Sgrinio, y Ganolfan Ymyrraeth a chymorth maethu mewnol ychwanegol.
Gwasanaeth Trafnidiaeth Canolog	0	177	0	177	Ariannu costau sy'n gysylltiedig â gwasanaeth cerbydau GTC yn y dyfodol.
Digwyddiadau ac Adferiad y Ddinas	0	1,000	0	1,000	Cefnogi'r adferiad ar ôl y pandemig.
Rheolaeth a Mentrau Dinas-gyfan	878	254	(386)	746	Ariannu rheolaeth a mentrau dinas-gyfan gan gynnwys cefnogaeth ar gyfer marchnata a seilwaith.
Pontio Gwasanaethau yn y Gymuned	169	0	(48)	121	Galluogi integreiddio cyfleusterau cymunedol yn well ar draws y sector cyhoeddus.
Mentrau Cymunedol	675	562	0	1,237	Ariannu mentrau sy'n deillio o waddol y Rhaglen Cymunedau yn Gyntaf.
Ailwampio Cysylltu â Chaerdydd	10	0	0	10	Ariannu ehangiad oherwydd rheoliadau newydd a newidiol.
Digwyddiadau Corfforaethol a Gwasanaethau Diwylliannol	829	339	(338)	830	Cefnogi astudiaethau dichonolrwydd a chostau digwyddiadau mawr a gwrthbwysu pwysau yn y dyfodol sy'n deillio o amrywiadau o ran incwm o fewn Lleoliadau a Gwasanaethau Diwylliannol.
Swyddogaeth Landlord Corfforaethol	136	500	0	636	Cefnogi swyddogaethau landlord corfforaethol ar draws y Cyngor er mwyn darparu model gweithredu cydlynol a masnachol.
Risg Adferiad Corfforaethol	0	2,250	0	2,250	Lliniaru'r risg o bontio ar ôl y pandemig.
Cynllun Gostyngiad y Dreth Gyngor	0	2,000	0	2,000	Rheoli pwysau ac ansefydlogrwydd yng ngwariant CGDG dros y tymor canolig.
Trawsnewid Digidol	0	3,203	0	3,203	Cefnogi ffyrdd newydd o weithio.
Rhyddhad Ardrethi Dewisol	100	0	0	100	Ariannu newidiadau i'r cynllun rhyddhad Ardrethi Annomestig dewisol.
Rheoli Argyfyngau, Diogelu a Prevent	139	0	0	139	Ariannu mesurau ataliol mewn perthynas â diogelu, yr agenda Prevent a rheoli argyfyngau.
Newidiadau Cyflogeion	8,690	603	(567)	8,726	Talu costau sy'n gysylltiedig â diswyddo gwirfoddol a chostau cyflogeion eraill yn y dyfodol.
Arbed Ynni (Caerdydd Un Blaned)	47	150	(47)	150	Ariannu mentrau mewn cysylltiad â chadwraeth ynni.
Anwadalrwydd y Farchnad Ynni	336	0	0	336	Darparu cyllid ar gyfer amrywiadau o ran cost ynni.

	Balans	Cyfraniadau		Balans	Diben y Gronfa Wrth Gefn
	31 Mawrth 2020 £000	Refeniw o £000	Refeniw i £000	31 Mawrth 2021 £000	
Gwarantwr Teulu	0	339	0	339	Galluogi'r awdurdod i fabwysiadu rôl gwarantwr i landlordiaid a helpu i drosglwyddo teuluoedd o lety dros dro i gartrefi parhaol
Ynys Echni	0	7	0	7	Ariannu mentrau ac atgyweirio ac adnewyddu yn Ynys Echni.
Canfod Twyll	44	0	0	44	Ategu costau staffio a chostau eraill sy'n gysylltiedig â chanfod twyll.
Llywodraethu a Gwasanaethau Cyfreithiol	185	0	0	185	Ariannu mentrau Llywodraethu a Gwasanaethau Cyfreithiol yn y dyfodol, gan gynnwys prosiectau mewn cysylltiad ag uwchraddio TGCh.
Cronfa Prosiectau ac Wrth Gefn Awdurdod yr Harbwr	63	63	0	126	Ariannu gwariant ar gyfer gwella seilwaith, asedau, gweithgareddau neu wasanaethau ym Mae Caerdydd neu o'i amgylch.
Adran Briffyrdd 278	410	0	(68)	342	Cefnogi buddsoddiad priffyrdd.
Digartrefedd	1,468	344	0	1,812	I'w defnyddio i gwrdd â chynnydd mewn pwysau digartrefedd.
Cymorth Tai	758	0	0	758	Gwella cynaliadwyedd trwy gynnal annibyniaeth pobl yn eu cartrefi eu hunain.
Cyfrif Cadw TGCh	716	0	0	716	Cyllido mentrau Gwella Prosesau Busnes a mentrau TGCh eraill yn y dyfodol.
Cymorth Arolygiaeth	208	800	0	1,008	Caffael ymgynghoriaeth angenrheidiol ar gyfer yr amgylchedd arolygu a rheoleiddio.
Yswiriant	6,175	1,274	0	7,449	Amddiffyn y Cyngor rhag hawliadau yswiriant posibl yn y dyfodol.
Buddsoddi i Arbed	261	0	0	261	I'w defnyddio mewn cysylltiad â chynlluniau refeniw buddsoddi-i-arbed.
Cyd-Storfa Offer	221	84	0	305	I'w defnyddio i wrthbwysio diffygion neu eitemau gwariant untro yn y gyllideb gyfun yn y dyfodol.
Cynllun Datblygu Lleol	38	300	0	338	Cefnogi cost y Cynllun Datblygu Lleol ac unrhyw apeliadau neu adolygiadau barnwrol posibl.
Prosiectau Mawr	480	0	0	480	Cyfrannu at gost Prosiectau Mawr.
Datblygu Aelodau	61	0	0	61	Cefnogi unrhyw feddalwedd TGCh Aelodau ychwanegol.
Etholiad Dinesig	572	225	0	797	Cefnogi cost etholiadau lleol.
Municipal Mutual Insurance	786	149	0	935	Adlewyrchu'r ffaith bod y Cyngor yn atebol i dalu canran o hawliadau a setlwyd yn flaenorol gan Municipal Mutual Insurance (MMI) a chyfrannu at gost hawliadau a setlir yn y dyfodol.
Diwydrwydd Dyladwy Ardrethi Annomestig	60	0	0	60	Ariannu costau diwydrwydd dyladwy Ardrethi Annomestig.
Parcio a Gorfodi	2,115	8,569	(6,148)	4,536	Mae hyn yn cynrychioli gwargedion i gynlluniau parcio a gorfodi, y mae'n rhaid, o dan Ddeddf Traffig Ffyrdd 1984, eu hailfuddsoddi mewn Cynlluniau Traffig

	Balans	Cyfraniadau		Balans	Diben y Gronfa Wrth Gefn
	31 Mawrth 2020 £000	Refeniw o £000	Refeniw i £000	31 Mawrth 2021 £000	
					Ffyrdd. Nodir manylion ychwanegol yn y nodyn isod.
Prosiectau, Dylunio a Datblygu	14	0	(14)	0	Ymdrin ag anghysonderau na ellir eu priodoli wrth ddylunio ac adeiladu adeiladau a gwrthbwysu unrhyw ddiffygion masnachu blynyddol.
Rheoli Asedau Eiddo	67	21	(72)	16	I'w defnyddio gan Ystadau Strategol fel offeryn ar gyfer rheoli amseru ac amrywiadau incwm o ffioedd sy'n ymwneud â gwerthu eiddo.
Red Dragon Centre	1,532	270	0	1,802	Cefnogi gofynion ariannu parhaus y safle.
Rhentu Doeth	660	0	(202)	458	Ailfuddsoddi mewn hyfforddiant a darparu gwasanaethau mewn perthynas â Rhentu Doeth Cymru.
Adnoddau	843	1,468	(56)	2,255	Darparu cyllid i nifer o feysydd o fewn y Gyfarwyddiaeth Adnoddau, yn arbennig pan fydd gofyn am bontio i ddulliau newydd o weithredu.
Cynnal a Chadw Ffyrdd	0	1,033	0	1,033	Ariannu gwelliannau cynnal a chadw ffyrdd yn y dyfodol.
Datblygu a Hyfforddiant Craffu	118	0	0	118	Ariannu datblygiad a hyfforddiant aelodau craffu.
Technoleg Gofal Cymdeithasol	655	0	0	655	Darparu cyllid tuag at ddatblygiadau TGCh gofal cymdeithasol.
Fframwaith Adeiladu De-ddwyrain Cymru	535	440	0	975	Neilltuo refeniw i ariannu costau'r prosiect yn y dyfodol. Gweddill y cyllid i'w ddsbarthu ymhlith yr awdurdodau sy'n cymryd rhan.
Cyllideb Strategol	3,979	3,918	(750)	7,147	Cefnogi gwydnwch ariannol a gofynion cyllidebol y Cyngor yn y dyfodol dros gyfnod tair blynedd y gyllideb o fewn y Cynllun Ariannol Tymor Canolig.
Rheoli'r Trysorlys	4,725	4,300	0	9,025	Helpu i reoli risg mewn perthynas â phrosiectau mawr a chynnig rhywfaint o amddiffyniad a hyblygrwydd i'r rhaglen gyfalaf ehangach.
Gwasanaeth Cyfieithu Cymru	351	0	(31)	320	Rheoli amrywiadau yn ystod y flwyddyn o ran cyllid a pherfformiad ariannol y gwasanaeth.
Rheoli Gwastraff	0	311	0	311	Cefnogi mentrau rheoli gwastraff ychwanegol er mwyn cyflawni targedau ailgylchu a'u gosod yn erbyn effaith tunelledd ychwanegol a chostau rheoli gwastraff cysylltiedig.
Diwygio Lles	1,853	291	0	2,144	Lliniaru pwysau a thoriadau cyllid yn y Gwasanaeth Budd-dal Tai yn dilyn trosglwyddo gwasanaethau i'r Adran Gwaith a Phensiynau fel rhan o'r broses o gyflwyno'r Cynllun Credyd Cynhwysol.
Addysg Ieuenctid a Chymunedol	178	609	0	787	Ariannu costau sy'n gysylltiedig ag adnewyddu canolfannau ieuenctid.

	Balans	Cyfraniadau		Balans	Diben y Gronfa Wrth Gefn
	31 Mawrth 2020 £000	Refeniw o £000	Refeniw i £000	31 Mawrth 2021 £000	
	46,527	39,657	(10,647)	75,537	
CYFRAN O GRONFEYDD WRTH GEFN CYDBWYLLGORAU					
Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd (BDdPRC)	1,514	248	(1,062)	700	Cyfran ganrannol y Cyngor o'r balansau cronedig a'r cronfeydd wrth gefn clustnodedig defnyddiadwy ym Margen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd.
	1,514	248	(1,062)	700	
Cyfanswm Cronfeydd Wrth Gefn y Cyngor	54,894	67,976	(20,366)	102,504	
CRONFEYDD WRTH GEFN CRT					
Gwydnwch Datblygu Tai	0	250	0	250	Lliniaru yn erbyn risg a gwella gwydnwch o fewn y Rhaglen Gyfalaf Datblygu Tai
Atgyweirio Tai a Chynnal a Chadw Adeiladau	599	2,422	0	3,021	Ariannu costau gwaith atgyweirio tai a lliniaru yn erbyn risg o fewn y diwydiant adeiladu.
Diwygio Lles	279	150	0	429	Ariannu costau prosiectau a datblygiad cynlluniau i fynd i'r afael â materion i denantiaid y cyngor yn sgil y cap budd-daliadau a'r credyd cynhwysol.
Cyfanswm Cronfeydd Wrth Gefn CRT	878	2,822	0	3,700	
CYFANSWM CRONFEYDD WRTH GEFN CLUSTNODEDIG	55,772	70,798	(20,366)	106,204	

Parcio a Gorfodi

Cynhyrchir y gronfa wrth gefn hon o wargedion a gyflawnir o Orfodi Parcio Sifil (GPS). Llywodraethir y defnydd o unrhyw warged gan Adran 55 Deddf Rheoleiddio Traffig Ffyrdd 1984 sy'n nodi y gallai'r gwaged gael ei ddefnyddio i ariannu costau gweithredol gan gynnwys rhoi cymhorthdal i'r gwasanaeth gorfodi, cefnogi gwasanaethau trafndiaeth gyhoeddus teithwyr, cynllunio trafndiaeth a diogelwch ar y ffyrdd, cynnal meysydd parcio oddi ar y ffordd a phriffyrdd a chynnal a gwella'r amgylchedd.

2019/20		2020/21
£000		£000
(5,024)	Ffioedd parcio ceir talu-ar-y-stryd	(1,364)
(1,186)	Ffioedd parcio ceir oddi ar y stryd	(272)
(386)	Trwyddedau parcio preswylwyr	(366)
(2,229)	Hysbysiadau tâl cosb	(1,003)
(5,082)	Troseddau Traffig sy'n Symud	(2,417)
(366)	Car Camera	(115)
(200)	Canolfan Gorfodi Traffig	(22)
(14)	Incwm arall	(23)
(14,487)	Cyfanswm Incwm	(5,582)
659	Costau gweithredol / Parcio a Thrwyddedau	599
6,064	Gwasanaeth gorfodi	5,481

6,723	Cyfanswm Gwariant	6,080
(7,764)	(Gwarged)/Diffyg Net Gorfodi Parcio Sifil	498
0	Cronfa Galedi Llywodraeth Leol Covid-19/Cynllun Cadw Swyddi	(9,067)
(7,764)	(Gwarged)/Diffyg Net Diwygiedig Gorfodi Parcio Sifil	(8,569)
	Neilltuadau i'r Gronfa Parcio Wrth Gefn:	
1,491	Balans 1 Ebrill	2,115
7,764	Cyfraniadau gan GPS	8,569
(7,140)	Cyfraniadau at refeniw*	(6,148)
2,115	Balans 31 Mawrth	4,536

* Mae'r gostyngiad mewn incwm o ganlyniad i Covid-19 ac mae'r gwarged masnachu'n cynnwys £9.067 miliwn gan Gronfa Caledi Llywodraeth Cymru a'r Cynllun Cadw Swyddi Coronafeirws. Cafodd cyfanswm o £6.148 miliwn o wariant cymwys ei dynnu i lawr o'r gronfa wrth gefn gan adael balans o £4.536 miliwn ar 31 Mawrth 2021. Roedd y lawr-dyniad yn cynnwys swm a gyllidebwyd o £5.935 miliwn i gefnogi ystod o wasanaethau'r Cyngor, gan gynnwys cymorth a gwelliannau parhaus i wasanaethau trafndiaeth, parcio, priffyrdd ac amgylcheddol. Roedd hefyd yn cynnwys lawr-dyniadau penodol ar gyfer gwahanol gynlluniau a mentrau gwella a gymeradwywyd gan y Cyfarwyddwr Cynllunio, Trafndiaeth a'r Amgylchedd mewn ymgynghoriad â'r Aelod Cabinet dros Gynllunio Strategol a Thrafnidiaeth.

24.3 Cronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn Ddefnyddiadwy

Mae'r Gronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn Ddefnyddiadwy yn cynrychioli derbyniadau cyfalaf sydd ar gael i ariannu gwariant cyfalaf yn y dyfodol neu i dalu am wariant cyfalaf hanesyddol.

2019/20		2020/21
£000		£000
8,488	Balans ar 1 Ebrill	10,906
	Symudiadau yn ystod y Flwyddyn:	
9,249	Gwerthu Tir, Adeiladau ac asedau eraill	15,161
626	Gwerthu Anheddau'r Cyngor	236
99	Adennill grantiau/arall	25
9,974		15,422
(5,497)	Ariannu Gwariant Cyfalaf	(6,455)
(2,009)	Darparu ar gyfer Ad-dalu Benthyciadau Allanol	(11,200)
(50)	Arall	0
(7,556)		(17,655)
10,906	Balans ar 31 Mawrth	8,673

25. Cronfeydd Wrth Gefn Andefnyddiadwy

25.1 Cronfa Ailbriso Wrth Gefn

Mae'r Gronfa Ailbriso Wrth Gefn yn cynnwys yr enillion a wnaed gan y Cyngor sy'n deillio o gynnydd yng ngwerth ei asedau anghyfredol. Mae'r balans yn cael ei leihau pan fo asedau ag enillion cronedig yn:

- cael eu hailbriso ar i lawr neu gydag amhariad a bod yr enillion yn cael eu colli
- cael eu defnyddio wrth ddarparu gwasanaethau a bod yr enillion yn cael eu defnyddio drwy ddibrisiant, neu
- gael eu gwaredu, a bod yr enillion yn cael eu gwireddu.

Nid yw'r Cronfeydd Wrth Gefn ond yn cynnwys enillion ailbriso cronedig ers 1 Ebrill 2007, y dyddiad y crëwyd y Gronfa Wrth Gefn. Mae enillion cronedig sy'n codi cyn y dyddiad hwnnw wedi'u cysoni yn y Cyfrif Addasiadau Cyfalaf.

2019/20		2020/21
£000		£000
268,598	Balans ar 1 Ebrill	288,041
35,426	Ailbriso asedau ar-i-fyny	25,878
(14,316)	Ailbriso ar-i-lawr asedau a cholledion amhariad nas codir i'r Gwarged/Diffyg o ran Darparu Gwasanaethau	(1,342)
21,110	Gwarged neu ddiffyg ar ailbriso neu asedau anghyfredol nas rhoddir ar y Gwarged neu Ddiffyg o ran Darparu Gwasanaethau	24,536
(1,290)	Gwahaniaeth rhwng dibrisio gwerth teg a dibrisio cost hanesyddol (a godir i'r Cyfrif Addasiadau Cyfalaf)	(1,281)
(377)	Enillion cronedig ar asedau a werthir neu a ddilëir	(542)
(1,667)	Swm a ddiystyrwyd o'r Cyfrif Addasiadau Cyfalaf	(1,823)
288,041	Balans ar 31 Mawrth	310,754

25.2 Cyfrif Addasiadau Cyfalaf

Mae'r Cyfrif Addasiadau Cyfalaf yn adlewyrchu gwahaniaethau rhwng arferion cyfrifyddu arferol a gofynion statudol. Credydur y Cyfrif â'r symiau a ddefnyddir fel cyllid ar gyfer gwariant cyfalaf. Mae'n cynnwys enillion a cholledion cronedig ar Eiddo Buddsoddi, symiau a neilltuir i ad-dalu benthyciadau allanol a hefyd enillion ailbriso a gronnir ar asedau anghyfredol cyn 1 Ebrill 2007, y dyddiad y crëwyd y Gronfa Ailbriso Wrth Gefn i ddal enillion o'r fath.

Mae Nodyn 1 yn rhoi manylion ar ffynhonnell yr holl drafodion a bostiwyd i'r Cyfrif, ar wahân i'r rhai sy'n cynnwys y Gronfa Ailbriso Wrth Gefn.

2019/20		2020/21
£000		£000
864,171	Balans ar 1 Ebrill	939,914
	Gwrthdroi eitemau sy'n ymwneud â gwariant cyfalaf wedi'i ddebydu neu gredydu i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr:	
(62,708)	Costau dibrisio ac amhariad ar asedau anghyfredol	(62,755)
106,849	Gwrthdroad amhariad blaenorol ar ailbriso	597
(50,064)	Colledion ailbriso ar Eiddo, Peiriannau ac Offer	(48,700)
(1,172)	Amorteiddio asedau anniriaethol	(884)
0	Symudiad mewn Asedau a Gedwir i'w Gwerthu	(440)
(1,703)	Gwariant ar GRAGDS	(4,398)
(4,265)	Swm yr asedau anghyfredol a ddiystyrwyd wrth waredu neu werthu fel rhan o elw/colled wrth waredu i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	(15,218)
(13,063)		(131,798)
1,290	Addasu symiau a ysgrifennir allan o'r Gronfa Ailbriso Wrth Gefn (addasiad cost hanesyddol)	1,281
(11,773)	Gwerth net a ysgrifennwyd allan o'r asedau anghyfredol a ddefnyddiwyd yn ystod y flwyddyn	(130,517)
	Ariannu cyfalaf a gymhwyswyd yn ystod y flwyddyn:	
5,497	Derbyniadau Cyfalaf	6,455
7,135	Ariannu Refeniw Uniongyrchol	3,373
41,333	Grantiau a chyfraniadau	87,562

36,862	Darpariaeth Refeniw Ddarbodus	38,110
2,009	Derbyniadau cyfalaf i ddarparu ar gyfer ad-dalu benthyciadau allanol	11,202
(1,230)	Gostyngiad mewn dyledwyr benthyciad	(321)
91,606		146,381
(4,090)	Symudiadau yng ngwerth Eiddo Buddsoddi	(8,413)
939,914	Balans ar 31 Mawrth	947,365

25.3 Cronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn Ohiriedig

Mae'r Gronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn Ohiriedig yn cadw'r enillion a gydnabyddir ar waredu asedau anghyfredol ond y mae setliad arian parod eto i'w wneud ar eu cyfer. Nid yw'r Cyngor yn trin yr enillion hyn fel rhai defnyddiadwy ar gyfer ariannu gwariant cyfalaf newydd nes eu bod wedi'u gwireddu.

2019/20 £000		2020/21 £000
5,008	Balans ar 1 Ebrill	5,008
0	Trosglwyddo elw gwerthiannau gohiriedig a gredydir fel rhan o'r enillion/colled wrth waredu i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	0
0	Trosglwyddiadau i'r Gronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn wrth i arian parod ddod i law	(5)
5,008	Balans ar 31 Mawrth	5,003

Mae'r balans yn 2020/21 yn perthyn yn bennaf i'r taliad gohiriedig o waredu tir yn y Sgwâr Canolog, sy'n ddyledus ym mlwyddyn ariannol 2021/22.

25.4 Cronfa Ailbrisiu Offerynnau Ariannol Wrth Gefn

Mae'r Gronfa Ailbrisiu Offerynnau Ariannol Wrth Gefn yn cynnwys yr enillion a wnaed gan y Cyngor o ganlyniad i gynnydd yng ngwerth ei fuddsoddiadau a gedwir fel Offerynnau Ariannol sydd wedi eu dethol i fod yn Werth Teg drwy Incwm Cynhwysfawr Arall h.y. y rheiny a gedwir ar gyfer amcanion gwasanaeth neu ddibenion polisi. Mae'r balans yn cael ei leihau pan fydd buddsoddiadau ag enillion cronedig yn:

- cael eu hailbrisiu ar i lawr neu gydag amhariad a bod yr enillion yn cael eu colli
- cael eu gwaredu, a bod yr enillion yn cael eu gwireddu.

2019/20 £000		2020/21 £000
10,368	Balans ar 1 Ebrill	9,267
(1,101)	Ailbrisiu buddsoddiadau nas codir yn y Gwarged/Diffyg o ran Darparu Gwasanaethau (ar-i-lawr) / ar-i-fyny	(2,283)
9,267	Balans ar 31 Mawrth	6,984

Mae'r rhan fwyaf o'r balans yn ymwneud â chyfranddaliad y Cyngor yn Bws Caerdydd nad yw wedi'i restru ar unrhyw farchnad a ddyfynnir, ac y mae prisiad yn seiliedig ar werth net y cwmni a adroddwyd arno yn unol â'i Gyfrifon Blynnyddol er mwyn cydymffurfio â'r cyfrifon ar gyfer Offerynnau Ariannol. Nid yw unrhyw newid mewn gwerth yng nghyfrifon y Cyngor yn effeithio ar drethdalwyr y Dreth Gyngor, y gyllideb refeniw na llif arian parod mewn unrhyw flwyddyn gan fod unrhyw symudiad yng ngwerth yr ased yn cael ei

adlewyrchu yn y gronfa wrth gefn hon. Dylai unrhyw brisant gael ei drin â phwyll ac nid yw ond at ddibenion cyfrifyddu.

25.5 Cronfa Pensiynau Wrth Gefn

Mae'r Gronfa Pensiynau Wrth Gefn yn cynnwys gwahaniaethau amseru sy'n deillio o'r trefniadau gwahanol ar gyfer cyfrifyddu ar gyfer buddion ôl-gyflogaeth ac ar gyfer buddion ariannu'n unol â darpariaethau statudol. Mae'r Cyngor yn cyfrifyddu buddion ôl-gyflogaeth yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr wrth i'r buddion gael eu hennill gan gyflogeion sy'n cronni blynyddoedd o wasanaeth, yn diweddarau'r rhwymedigaethau cydnabyddedig i adlewyrchu chwyddiant, rhagdybiaethau newidiol ac elw o fuddsoddi ar unrhyw adnoddau a neilltuir i dalu costau. Fodd bynnag, mae trefniadau statudol yn ei gwneud yn ofynnol i fudd a enillir gael ei ariannu gan fod y Cyngor yn gwneud cyfraniadau cyflogwr i gronfeydd pensiwn neu yn y pen draw'n talu unrhyw bensiynau y mae'n uniongyrchol gyfrifol amdanynt. Mae'r balans debyd ar y Gronfa Pensiynau Wrth Gefn felly'n dangos diffyg sylweddol yn y buddion a enillwyd gan gyflogeion ddoe a heddiw a'r adnoddau y mae'r Cyngor wedi'u neilltuo i'w bodloni. Bydd y trefniadau statudol yn sicrhau bod arian wedi'i neilltuo erbyn yr amser y caiff buddion eu talu.

2019/20 £000		2020/21 £000
(674,020)	Balans ar 1 Ebrill	(840,894)
(127,222)	Enillion neu golledion actwaraidd ar asedau a rhwymedigaethau pensiwn	(198,203)
(89,038)	Gwrthdroi eitemau sy'n ymwneud â buddion ymddeol wedi'u debydu neu gredydu i'r Gwarged neu Ddiffyg o ran Darparu Gwasanaethau yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	(93,109)
(854)	Gwrthdroi symiau a gronnwyd o ran elfen pensiwn at y dyfodol	280
50,240	Cyfraniadau pensiynau cyflogwyr a thaliadau uniongyrchol i bensiynwyr sy'n daladwy yn ystod y flwyddyn	46,553
(840,894)	Balans ar 31 Mawrth	(1,085,373)

25.6 Cyfrif Absenoldebau Cronedig

Mae'r Cyfrif Absenoldebau Cronedig yn cynnwys y gwahaniaethau a ddigwyddai fel arall ym Malans Cronfa'r Cyngor drwy gronni ar gyfer absenoldebau a enillwyd y gwnaed yn iawn amdanynt ond nas cymerwyd yn ystod y flwyddyn e.e. hawliad gwyliau blynyddol a ddygwyd ymlaen ar 31 Mawrth. Mae trefniadau statudol yn ei gwneud yn ofynnol i effaith Balans Cronfa'r Cyngor gael ei niwtraleiddio gan drosglwyddiadau i ac o'r Cyfrif.

2019/20 £000		2020/21 £000
(8,901)	Balans ar 1 Ebrill	(11,580)
(2,679)	Y swm y bydd taliadau cydnabyddiaeth swyddogion i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ar sail gronol yn wahanol i'r taliadau cydnabyddiaeth i'w codi yn y flwyddyn yn unol â gofynion cyfrifyddu	(6,113)
(11,580)	Balans ar 31 Mawrth	(17,693)

25.7 Cyfrif Stocrestrau a Roddwyd

Mae'r Cyfrif Stocrestrau a Roddwyd yn cynrychioli gwerth y stocrestrau rhodd a gedwir fel ar 31 Mawrth 2021.

Derbyniodd y Cyngor gyfarpar diogelwch personol (PPE) rhodd gan Wasanaethau a Rennir y GIG (GRGIG), am ddim, er mwyn cyflawni ei gyfrifoldebau PPE Gofal Cymdeithasol.

2019/20 £000		2020/21 £000
0	Balans ar 1 Ebrill	0
0	Symudiad yn y Cyfrif Stocrestrau a Roddwyd	3,211
0	Balans ar 31 Mawrth	3,211

26. Incwm o Grantiau

Credydodd y Cyngor y grantiau a'r cyfraniadau canlynol i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yn 2020/21

2019/20 £000		2020/21 £000
	Credyd i Incwm Trethiant a Grantiau Amhenodol	
(328,126)	Grant Cynnal Refeniw	(344,468)
(116,504)	Ardrethi Annomestig	(124,579)
(39,599)	Grantiau Cyfalaf	(84,215)
(1,734)	Cyfraniadau Datblygwyr	(3,347)
(485,963)	Cyfanswm	(556,609)
	Credyd i Wasanaethau (Grantiau a Chyfraniadau Refeniw)	
(263,502)	Cyrff y Llywodraeth Ganolog	(381,231)
(22,609)	Awdurdodau Lleol eraill a Chyrff GIG	(22,822)
(4,553)	Endidau ac Unigolion eraill gan gynnwys Corfforaethau Cyhoeddus	(3,247)
(290,664)	Cyfanswm	(407,300)

Mae'r Cyngor wedi derbyn nifer o grantiau, cyfraniadau a rhoddion sydd eto i'w cydnabod fel incwm gan fod amodau ynghlwm wrthynt a fydd yn gofyn i'r arian neu eiddo gael ei ddychwelyd i'r sawl a'i rhoddodd. Balansau diwedd y flwyddyn yw:

31 Mawrth 2020 £000	Grantiau Refeniw a Derbyniadau Cyfraniadau Ymlaen Llaw	31 Mawrth 2021 £000
(13,067)	Cyrff y Llywodraeth Ganolog	(17,548)
0	Awdurdodau Lleol eraill a Chyrff GIG	(15)
(787)	Endidau ac Unigolion eraill gan gynnwys Corfforaethau Cyhoeddus	(446)
(13,854)	Cyfanswm	(18,008)

31 Mawrth 2020 £000	Derbyniadau Grantiau Cyfalaf Ymlaen Llaw	31 Mawrth 2021 £000
(1,424)	Cyrff y Llywodraeth Ganolog	(13,797)

0	Awdurdodau Lleol eraill a Chyrff GIG	0
0	Endidau ac Unigolion eraill gan gynnwys Corfforaethau Cyhoeddus	0
(1,424)	Cyfanswm	(13,797)

Mae'r tabl isod yn cynrychioli symiau a gafwyd gan ddatblygwyr a ffynonellau allanol yn bennaf, sydd eto i'w defnyddio i ariannu gwariant penodol yn y dyfodol.

31 Mawrth 2020	Derbyniadau Cyfraniadau Cyfalaf Ymlaen Llaw	31 Mawrth 2021
£000		£000
(14,485)	Balans ar 1 Ebrill	(17,430)
(4,889)	Cyfraniadau a ddaeth i law yn ystod y flwyddyn	(8,558)
1,792	Cyfraniadau a gymhwysir i wariant yn ystod y flwyddyn	3,495
152	Ailddosbarthiadau	338
(17,430)	Balans ar 31 Mawrth	(22,155)

27. Asedau a Rhwymedigaethau Wrth Gefn

Asedau

Mae gan y Cyngor gyfran o ecwiti mewn nifer o eiddo sy'n deillio'n bennaf o'r cyfraniad tai fforddiadwy y mae datblygwyr yn ei roi at ddatblygiadau adeiladau newydd. Mae'r cyfrannau ecwiti'n amrywio o 20% i 40% gyda'r prynwr a enwebir gan y Cyngor yn rhoi balans yr adnoddau i brynu'r eiddo. Roedd yr eiddo hyn ar gyfer prynwyr tro cyntaf na allent fforddio prynu cartref ar y farchnad agored. Pan fydd perchennog yr eiddo am werthu'r cartref, caiff y Cyngor y cyfle cyntaf i enwebu prynwr o'r rhestr aros perchentyaeth â chymorth. Os nad oes enwebiad, caiff y perchennog werthu i'r farchnad agored ac mae gan y Cyngor hawl i'w gyfran berthnasol o werth gwaredu'r farchnad yn unol â'r gost ar yr eiddo. Trinnir hyn fel derbyniad cyfalaf ar ddiwedd y flwyddyn y daw i law. Cyfanswm amcangyfrifedig yr ecwiti ar 31 Mawrth 2021 yw £6.610 miliwn (£4.722 miliwn ar 31 Mawrth 2020).

Ym mis Mawrth 2015, cymeradwyodd y Cyngor gais gan Glwb Criced Morgannwg i ddileu 70% o'r balans benthyciad o £6.534 miliwn oedd yn ddyledus i'r Cyngor ac ailstrwythuro'r symiau gweddilliol yn unol â chredydwy'r mawr eraill. Gweithredwyd hyn ar 21 Rhagfyr 2015 gan arwain at swm heb ei gasglu o £1.960 miliwn. Dechreuodd yr ad-daliadau yn 2019/20, gydag ad-daliadau'n cyrraedd £196,000 ar 31 Mawrth 2021. Mae'r clwb yn ymrwymedig i ad-dalu'r benthyciadau yn unol â'r telerau cytundebol, ond oherwydd y sefyllfa Covid-19 bresennol, mae'r Cyngor o'r farn bod risgiau adennill yn parhau ac mae'r balans sy'n ddyledus o £1.764 miliwn yn parhau i fod yn 100% amharedig ar 31 Mawrth 2021. Ni ddangosir unrhyw falansau sy'n ddyledus yn y datganiadau ariannol ond fe'u dangosir fel ased wrth gefn i adlewyrchu'r symiau y gellid eu hadennill yn unol â'r benthyciad ailstrwythuredig arfaethedig.

O ran yr asesiad a gafwyd gan CThEM ar gyfer asesiad treth dirlenwi a danddatganwyd yn ôl yr honiad, y cosbau a llog perthnasol, mae'r Cyngor wedi gwneud taliad ar gyfrif o £2.452 miliwn i CThEM yn ystod 2018/19. Nid yw hyn yn golygu derbyn atebolrwydd ac os caiff yr asesiad ei newid neu ei glirio, caiff y swm ei ad-dalu gan CThEM.

Rhwymedigaethau

Ar 31 Mawrth 2021, roedd pedwar hawliad o fwy na £10,000 yn erbyn y Cyngor nad oes yswiriant ar eu cyfer. Mae'r hawliadau'n cynnwys diswyddo annheg, gwahaniaethu ar sail hil ac anabled, a thorri contract. Amcangyfrifir bod y rhwymedigaeth bosibl o ran hawliadau yn £311,000 (£120,000 ar 31 Mawrth 2020) ac mae'r Cyngor yn ymwrthod ag atebolrwydd.

Mae hen Awdurdodau Cyngor Sir De Morgannwg, Cyngor Dinas Caerdydd (o dan yr hen enw Saesneg 'Cardiff City Council'), Cyngor Sir Morgannwg Ganol a Chyngor Bwrdeistref Taf Elái yn gredydwyd i Municipal Mutual Insurance (MMI) Ltd ac yn gyfreithiol rwyd gan Gynllun y Trefniant. Peidiodd MMI â chymryd busnes newydd ar 30 Medi 1992. Mae'r cynllun yn galluogi hawliadau newydd yn erbyn MMI a setlo hawliadau sydd heb eu casglu gyda MMI. Mae'r Cyngor yn atebol i dalu canran o hawliadau a setlwyd yn flaenorol gan MMI ac mae'n cyfrannu at gost hawliadau a setlir yn y dyfodol. Cyfran y Cyngor o ddatguddiad gweddilliol yw £2.536 miliwn. Mae'r cyfrifon yn adlewyrchu darpariaeth o £254,000 gyda £935,000 miliwn wedi'i gadw mewn cronfa wrth gefn glustnodedig tuag at unrhyw atebolrwydd. Ystyrir bod hyn yn ddoeth yn seiliedig ar y cyngor actwaraidd diweddaraf, fodd bynnag, mae hyn yn amodol ar ganlyniad hawliadau wedi'u setlo.

Mae'r Cyngor wedi ymgymryd â nifer o gontractau ar gyfer gwasanaethau sy'n cynnwys trosglwyddo cyflogaeth y Cyngor i'r darparwr gwasanaeth newydd o dan Reoliadau Trosglwyddo Ymgymeriadau (Diogelu Cyflogaeth) 2006 (TUPE). Mae cytundebau derbyn gyda'r cyflogwyr newydd yn galluogi cyflogaeth a drosglwyddwyd i barhau fel aelodau o Gronfa Bensiwn Caerdydd a Bro Morgannwg. Os digwydd bod contractwr yn methu bodloni ei rwymedigaethau i'r Gronfa Bensiwn fel y rhestrowyd yn y cytundeb derbyn, bydd y Cyngor yn gweithredu fel gwarantwr ar gyfer y rhwymedigaethau pensiwn a gronwyd.

Mae'r Cyngor a CThEM yn parhau eu trafodaethau gyda golwg ar ddatrys asesiad treth dirlenwi a danddatganwyd o bosib a gafwyd gan y Cyngor o 1 Ebrill 2015 am wastraff a dipiwyd yn Safle Tirlenwi Ffordd Lamby. Mae CThEM yn asesu y dylai rhai deunyddiau a waredwyd fod wedi bod yn destun cyfradd dreth safonol yn hytrach na chyfradd is – y gwahaniaeth mewn treth yw £80 y dunnell. O ystyried bod hwn yn faes arbenigol a thechnegol, mae'r Cyngor wedi ymgysylltu ag arbenigwyr treth amgylcheddol, PricewaterhouseCoopers, i gefnogi dull gweithredu'r Cyngor o ran arddangos bod y deunyddiau a dipiwyd yn gymwys am y gyfradd is. Yn amodol ar hyn, a rheolau perthnasol CThEM, mae risg y gallai fod angen i'r Cyngor dalu treth yn ogystal â chosb a llog ar dreth a danddatganwyd. Os cymeradwyir yr asesiadau, byddai'r Cyngor yn ystyried apeliadau neu broses liniaru. O ystyried natur dechnegol yr asesiad, mae'n dal yn anodd dangos y tebygolrwydd y bydd yr atebolrwydd hwn yn crisialu.

Cwblhaodd y Cyngor y broses o gaffael safle'r Red Dragon Centre ym mis Ionawr 2020 yn dilyn cymeradwyaeth y Cabinet ym mis Rhagfyr 2019. Sicrhaodd y caffaeliad hwn reolaeth dros safle pwysig sy'n agos at dir presennol y Cyngor, gyda'r potensial o ysgogi cam nesaf y gwaith o adfywio Bae Caerdydd, yn arbennig darparu Arena Dan Do newydd. Yn amodol ar ganlyniad Caffael mewn perthynas â datblygwr/gweithredwr, yn ogystal ag unrhyw gyflwyniad dilynol o gais cynllunio ar gyfer Arena Dan Do ar safle Glanfa'r Iwerydd, mae swm gohiriedig pellach o £5.720 miliwn yn daladwy ar gyfer caffael y safle. Mae hyn yn cynnwys £5.4 miliwn mewn perthynas â'r trafodyn tir, gyda'r gweddill yn drethi tir perthnasol.

Yn ystod 2020/21, cytunodd y Cyngor, fel yr unig gyfranddaliwr, ar ystod o fesurau i fynd i'r afael â'r anawsterau a wynebir gan Cardiff City Transport Services Limited (Bws Caerdydd) ac Ymddiriedolwyr ei gynllun pensiwn i gytuno, yn unol â Deddfwriaeth Pensiynau, ar brisiad tair blynedd y cynllun pensiwn ar 31 Mawrth 2018. Ar 3 Mawrth 2021, ymrwymodd y Cyngor i gytundeb ag Ymddiriedolwyr Cynllun Pensiwn Cardiff City Transport Services Limited sy'n golygu mai Cyngor Caerdydd fydd yn gyfrifol am holl rwymedigaethau pensiwn Bws Caerdydd yn y dyfodol. Mae hyn yn golygu bod y Cyngor wedi dod yn gyflogwr statudol ar gronfeydd pensiwn Bws Caerdydd a'i fod yn gyfrifol am dalu cyfraniadau i'r cynllun tuag at fynd i'r afael ag unrhyw ddiffyg a nodwyd pan fydd asedau a rhwymedigaethau'n cael eu rhagamcanu fel rhan o adolygiadau actwaraidd tair blynedd. Y rhestr o gyfraniadau ar hyn o bryd yw £250,000 y flwyddyn nes i'r prisiad tair blynedd nesaf gael ei bennu ar 31 Mawrth 2021. Mae'r Cyngor hefyd yn gyfrifol am dreuliau gweithredu'r cynllun, ardoll y Gronfa Diogelu Pensiynau ac unrhyw gostau a threuliau eraill mewn perthynas â'i rwymedigaethau fel Cyflogwr Statudol a Phrif Gyflogwr. Bydd y costau hyn yn cael eu hadennill o Fws

Caerdydd, ond yn y pen draw y Cyngor sy'n gyfrifol am gostau o'r fath os na all y cwmni eu talu. Dangosir manylion asedau a rhwymedigaethau'r gronfa ar 31 Mawrth 2021 yn nodyn 13.

28. Nodiadau i'r Datganiad Llif Arian Parod

2019/20		2020/21
£000	Addasu gwarged neu ddiffyg net o ran darparu gwasanaethau ar gyfer symudiadau nad ydynt yn rhai arian parod	£000
(8,325)	Dibrisio, amhariad ac amorteiddio	(112,504)
(39,652)	Taliadau a wneir ar gyfer buddion ymddeol (IAS19) llai cyfraniadau cyflogwyr	(46,276)
(4,265)	Swm cario asedau anghyfredol a werthwyd neu a ddadgydnabuwyd	(15,661)
(193)	Cynnydd/(gostyngiad) mewn stoc	3,691
30,999	Cynnydd/(gostyngiad) mewn dyledwyr	876
(5,157)	(Cynnydd)/gostyngiad mewn credydwyr	(1,068)
(3,560)	Eitemau eraill nad ydynt yn arian parod sy'n effeithio ar warged neu ddiffyg net o ran darparu gwasanaethau	(9,884)
(30,153)		(180,826)

2019/20		2020/21
£000	Eitemau yn y gwarged/diffyg net o ran darparu gwasanaethau sy'n weithgareddau buddsoddi ac ariannu	£000
9,974	Elw/(colled) net ar werthu asedau anghyfredol	15,417
41,333	Grantiau/cyfraniadau cyfalaf a gydnabyddir yn DIGC	87,562
51,307		102,979

2019/20		2020/21
£000	Llog a Difidendau	£000
(1,031)	Llog a Gafwyd	(773)
32,653	Llog a Dalwyd	34,032
0	Difidendau a Gafwyd	0
31,622		33,259

29. Addasiadau Cyfnod Blaenorol

Nid oes unrhyw addasiadau cyfnod blaenorol.

30. Eitemau Eithriadol

Nid oes unrhyw eitemau eithriadol i'w datgelu.

31. Digwyddiadau ar ôl y Cyfnod Adrodd

Nid oes digwyddiadau ar ôl y cyfnod adrodd i'w hadrodd.

32. Dyddiad Awdurdodi'r Cyfrifon i'w Cyhoeddi

Awdurdodwyd y Datganiad Cyfrifon hwn i'w gyhoeddi ar 21 Hydref 2021 gan y Cyfarwyddwr Corfforaethol Adnoddau. Ystyriwyd digwyddiadau ôl-Fantolen hyd at y dyddiad hwn.

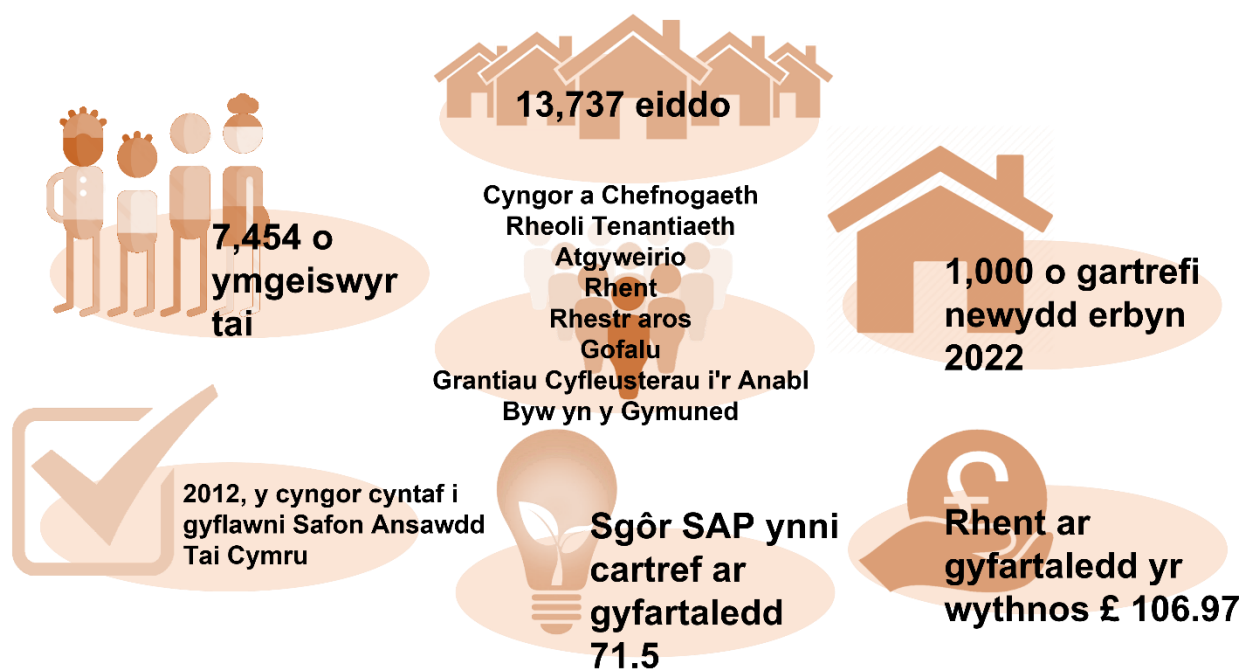

Cyfrif Refeniw Tai

Cyflwyniad

Mae Deddf Llywodraeth Leol a Thai 1989 yn rhoi dyletswydd statudol ar awdurdodau lleol i gynnal cyfrif ar wahân ar gyfer y costau sydd ynghlwm wrth reoli a chynnal a chadw aneddiadau'r Cyngor. Gelwir hyn y Cyfrif Refeniw Tai (CRT).

Mae cynllun busnes a model ariannol 30-mlynedd, wedi'u cwblhau'n flynyddol i'w cyflwyno i Lywodraeth Cymru, yn cynnig rhagolygon ariannol a gwybodaeth am berfformiad a gwasanaeth i'r CRT. Nod y cynllun yw dangos cynaliadwyedd hirdymor y CRT ac mae'n cynnwys y dull o gynnal Safonau Ansawdd Tai Cymru, effeithlonrwydd ynni, ailfodelu cartrefi, adfywio ystadau, gwaith diogelwch tân a sicrhau tai fforddiadwy newydd i ddiwallu'r angen.

Caiff cyfranogiad tenantiaid o ran llywio a darparu gwasanaethau ei groesawu a'i annog mewn sawl ffordd gan gynnwys Tîm Cynnwys Tenantiaid pwrpasol, cynadleddau, cyfarfodydd llais y tenant, diwrnodau gweithredu cymunedol, darparu gwybodaeth mewn Hybiau Dinasyddion, cyhoeddi'r Tenants' Times a chyfryngau cymdeithasol eraill.

Dangosodd yr arolwg boddhad tenantiaid diweddaraf fod:

- 83.0% o denantiaid yn fodlon â'r ffordd rydym yn ymdrin ag atgyweiriadau
- 83.2% o denantiaid yn fodlon â'u cymdogaeth fel lle i fyw.

Risgiau a Rhagolygon Ariannol

Mae'r CRT yn cofnodi incwm a gwariant mewn perthynas â Stoc Tai'r Cyngor, gan gynnwys rhent, taliadau gwasanaeth, dyraniadau tai, atgyweiriadau, taliadau ariannu cyfalaf a goruchwyllo a rheoli.

Lle mae'r CRT yn gwario arian cyfalaf, yn enwedig pan delir am hyn drwy fenthyca, mae hyn yn arwain ar ymrwymyadau ariannol hirdymor i'r trethdalwr ac mae'n hanfodol bod penderfyniadau gwariant yn ddarbodus, yn gynaliadwy ac yn fforddiadwy, nawr yn ogystal ag yn y dyfodol.

Yn y byrdymor, mae polisi rhenti 5-mlynedd Llywodraeth Cymru a gymeradwywyd o 2020/21 ymlaen wedi rhoi hyder ychwanegol ynghylch cynllunio yn y dyfodol; mae risg ac ansicrwydd yn dal i fodoli dros y tymor canolig i'r tymor hwy. Caiff y broses o reoli'r CRT ac unrhyw risg i hyfywedd a chynaliadwyedd eu hasesu drwy ddadansoddi matrices risg manwl er mwyn sicrhau y caiff newidynnau allweddol eu monitro a bod camau lliniaru/gwrthbwysu hanfodol ar waith i reoli'r broses o gyflawni cynlluniau allweddol a'r canlyniadau a ddymunir.

Perfformiad Ariannol 2020/21

Nododd y Cyfrif Refeniw Tai warged o £6.519 miliwn ar gyfer 2020/21 ar ôl trosglwyddo £2.822 miliwn i'r cronfeydd wrth gefn clustnodedig i fodloni rhwymedigaethau ac ymrwymadau yn y dyfodol, gan gynnwys unrhyw atgyweiriadau a gwaith ychwanegol y gallai fod eu hangen i eiddo, yn enwedig o ganlyniad i gyfyngiadau mynediad yn 2020/21 oherwydd y pandemig. Roedd y sefyllfa gyffredinol yn cynnwys llai o wariant ar atgyweirio a chynnal a chadw, costau ariannu cyfalaf is sy'n adlewyrchu amseriad buddsoddiad cyfalaf a rhywfaint o oedi i'r rhaglen. Roedd hyn yn cynnwys gwariant is na'r disgwyl ar gynlluniau datblygu adeiladau newydd ac oedi i neilltuadau tir.

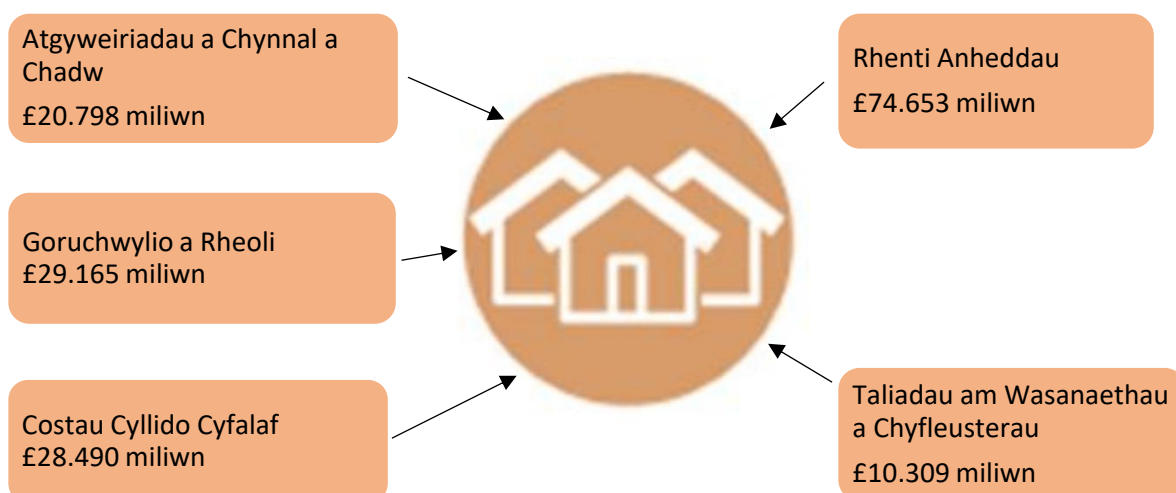
Gwrthbwyswyd gostyngiad mewn incwm rhent a thâl gwasanaeth gan gyllid grant ychwanegol ac arbedion swyddi gwag ac arbedion effeithlonrwydd eraill. Canran yr unedau tai (stoc) gwag fel cyfran o'r lefel stoc gyffredinol yn ystod 2020/21 oedd 1.29%. (1.89% ar gyfer 2019/20)

Mae cronfeydd wrth gefn clustnodedig a Balans Cyffredinol y Cyfrif Refeniw Tai yn £3.7 miliwn a £15.502 miliwn yn y drefn honno ar 31 Mawrth 2021.

Gwariant Refeniw a Chyllid

Gwariant

Incwm

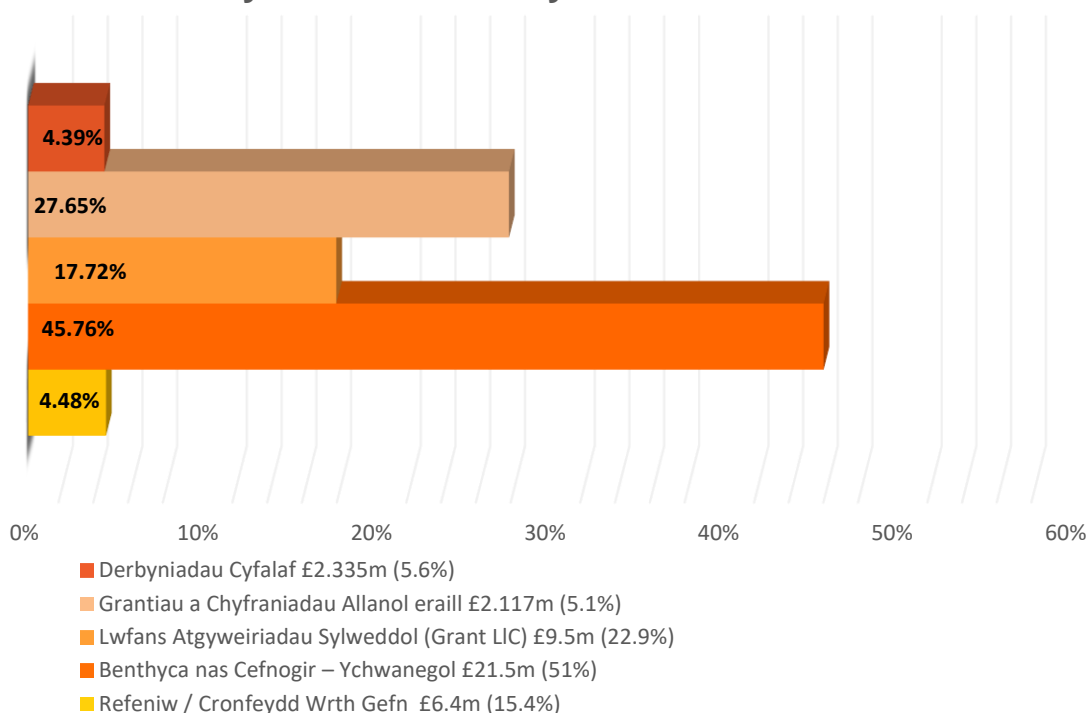

Gwerth ein stoc tai yn y cyfrifon yw £621.457 miliwn. Cafodd yr aneddiadau eu hail-brisio yn 2020/21 ac ystyrir mai gwerth yr eiddo gwag yw £1.598 biliwn. Yn unol â gofynion prasio, addaswyd hyn ar i lawr, yn ein hachos ni gan ffactor addasu o 38% er mwyn dangos cost economaidd darparu tai cymdeithasol am lai na rhent y farchnad. Disgwylir i'r broses brisio nesaf ddigwydd yn 2022/23.

Gwariant ac Ariannu Cyfalaf

Mae gwariant cyfalaf yn cynrychioli arian sy'n cael ei wario ar wella, caffael a manteisio ar asedau. Yn ystod y flwyddyn, cafodd £53.631 miliwn ei wario ar adfywio'r ystâd, ail-fodelu'r stoc tai a deunydd yr aneddiadau, addasiadau i bobl anabl a datblygu Tai Cyngor newydd.

Cyllido Gwariant Cyfalaf

Mae'r Gofyniad Ariannu Cyfalaf yn fesur o ddyledion mewn perthynas â'r CRT. Ar 31 Mawrth 2021, mae hyn yn £301.370 miliwn; cynnydd o £11.138 miliwn o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol. Rhagwelir y bydd yn cynyddu'n sylweddol dros yr ychydig flynyddoedd nesaf fel y nodir yng Nghyllideb Refeniw CRT 2021/22 a'r CATC a gymeradwywyd gan y Cyngor ym mis Mawrth 2021. Rhaid i bob benthyciad fod yn fforddiadwy nawr ac yn y dyfodol gan y bydd yn ofynnol iddo gael ei ad-dalu gyda llog.

Cyfrif Incwm a Gwariant

Mae'r Cyfrif Incwm a Gwariant CRT yn dangos y gost economaidd yn ystod y flwyddyn o ran darparu gwasanaethau tai'n unol ag arferion cyfrifyddu sy'n gyffredinol dderbyniol yn hytrach na'r swm i'w ariannu o renti a grantiau'r llywodraeth. Mae Cynghorau'n codi trethi i dalu am wariant yn unol â rheoliadau; gallai hyn fod yn wahanol i gostau cyfrifyddu.

2019/20		Nodyn	2020/21
£000			£000
	Rheoli a chynnal a chadw yn cynnwys:		
23,069	Atgyweiriadau a chynnal a chadw		20,798
27,303	Goruchwyllo a rheoli		29,165
91	Rhenti, ardrethi, trethi a chostau eraill		245
1,232	Darpariaeth ar gyfer dyledion drwg ac amheus		(60)
13,173	Dibrisiant, amhariad a cholledion ailbriso asedau anghyfredol	8	60,293
0	Symudiad mewn Asedau a Gedwir i'w Gwerthu		457
145	Symiau a gyfeirir gan Lywodraeth Cymru sy'n wariant yn unol â'r Cod	9	1,006
43	Costau rheoli dyledion		36
65,056	Cyfanswm Gwariant		111,940
(72,426)	Rhenti anheddau		(74,653)
(11)	Rhenti eiddo nad ydynt yn anheddau		(19)
(8,975)	Costau gwasanaethau a chyfleusterau		(10,309)
0	Symiau a gyfeirir gan Lywodraeth Cymru sy'n incwm yn unol â'r Cod		(902)
(81,412)	Cyfanswm Incwm		(85,883)
(16,356)	Cost Net Gwasanaethau'r CRT fel y'u cynhwyswyd yn y Datganiad Incwm a Gwariant		26,057
	Cyfran y CRT o'r incwm a gwariant gweithredol sydd yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr:		
(603)	(Elw)/colled ar werthu asedau anghyfredol CRT		(1,521)
12,275	Llog taladwy a thaliadau tebyg		12,658
1	Newidiadau yng ngwerth teg eiddo buddsoddi		7
(1)	Llog ac Incwm Buddsoddi		0
(11,481)	Grantiau cyfalaf a chyfraniadau perthnasol		(23,438)
(16,165)	(Gwarged)/Diffyg ar gyfer y flwyddyn ar Wasanaethau CRT		13,763

Symudiad ar Falans CRT

2019/20		Nodyn	2020/21
£000			£000
(8,983)	Balans ar y CRT ar ddiwedd y flwyddyn flaenorol		(8,983)
(16,165)	(Gwarged) neu ddiffyg ar gyfer y flwyddyn ar y Datganiad Incwm a Gwariant CRT		13,763
15,782	Addasiadau rhwng sail gyfrifyddu a sail ariannu dan y rheoliadau	1	(23,104)
(383)	(Cynnydd)/gostyngiad net cyn trosglwyddiadau i neu o gronfeydd wrth gefn		(9,341)
383	Trosglwyddiadau i/(o) gronfeydd wrth gefn clustnodedig		2,822
0	Cynnydd neu ostyngiad yn y flwyddyn ar y CRT		(6,519)
(8,983)	Balans ar y CRT ar ddiwedd y flwyddyn gyfredol		(15,502)

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol

1. Addasiadau rhwng Sail Gyfrifyddu a Sail Ariannu dan y Rheoliadau

Mae'r nodyn hwn yn manylu ar yr addasiadau a wneir i'r cyfanswm incwm a gwariant cynhwysfawr a gydnabyddir gan y Cyngor yn y flwyddyn yn unol ag arfer cyfrifyddu priodol i'r adnoddau a nodir gan ddarpariaethau statudol fel y maent ar gael i'r Cyngor i dalu gwariant cyfalaf a refeniw yn y dyfodol.

2019/20		Nodyn	2020/21
£000			£000
	Addasiadau sy'n ymwneud yn bennaf â'r Cyfrif Addasiadau Cyfalaf:		
	<u>Gwrthdroi eitemau wedi'u debydu neu gredydu i'r Datganiad Incwm a Gwariant CRT:</u>		
13,090	Costau dibrisio ac amhariad ar asedau anghyfredol	8	11,933
110	Colledion ailbrisiu asedau anghyfredol		48,353
(27)	Gwrthdroad amhariad blaenorol ar ailbrisiu		(79)
0	Amorteiddio asedau anniriaethol		86
1	Trosglwyddiadau yng ngwerth marchnad eiddo buddsoddi		7
0	Symudiad mewn Asedau a Gedwir i'w Gwerthu		457
(11,481)	Grantiau cyfalaf a chyfraniadau perthnasol		(23,438)
145	Symiau a gyfeirir gan Lywodraeth Cymru		104
1,848	Asedau anghyfredol a ddiystyrwyd fel rhan o elw/colled wrth waredu i'r Datganiad Incwm a Gwariant CRT		(2,285)
(12,807)	Darpariaeth Ddarbodus ar gyfer ariannu buddsoddiad cyfalaf		(13,396)
(6,400)	Gwariant cyfalaf a godir yn erbyn y CRT		(2,400)
3	Credyd ar gyfer costau gwaredu sy'n gallu cael eu talu o'r derbyniadau cyfalaf deilliannol		0
	Addasiadau yn cynnwys y Gronfa Ailbrisiu Wrth Gefn:		
(2,451)	Asedau anghyfredol a ddiystyrwyd fel rhan o elw/colled wrth waredu i'r Cyfrif Incwm a Gwariant CRT		766
	Addasiadau yn cynnwys y Gronfa Pensiynau Wrth Gefn:		
6,191	Buddion Ymddeol Net yn unol ag IAS19	4	6,461
(4,138)	Cyfraniadau cyflogwyr i gynlluniau pensiwn		(4,013)
104	Croniad Elfen Bensiwn - y dyfodol		(138)
	Addasiadau sy'n cynnwys y Cyfrif Absenoldebau Cronedig:		
30	Y swm y bydd taliadau cydnabyddiaeth swyddogion a godir i'r Cyfrif Incwm a Gwariant CRT ar sail gronol yn wahanol i'r taliadau cydnabyddiaeth i'w codi yn unol â gofynion statudol		687
(15,782)	Cyfanswm Addasiadau		23,105

2. Incwm Rhent

Dyma'r cyfanswm incwm rhent sy'n ddyledus ar gyfer y flwyddyn ar ôl ystyried eiddo gwag ac ati. Roedd colledion rhent eiddo gwag yn cyfrif am 1.93% o gyfanswm yr incwm rhent posibl (1.93% yn 2019/20). Roedd rhenti cyfartalog yn £106.97 yr wythnos (£104.53 yn 2019/20) yn seiliedig ar flwyddyn 52 o wythnos.

3. Ôl-ddyledion Rhent, Ôl-ddyledion Costau Gwasanaeth a Darpariaeth Dyledion Drwg

Yn ogystal roedd y symiau canlynol yn ddyledus gan denantiaid:

31 Mawrth 2020			31 Mawrth 2021	
Ôl-ddyledion £000	Darpariaeth dyledion drwg £000		Ôl-ddyledion £000	Darpariaeth dyledion drwg £000
		Ôl-ddyledion Rhent		
5,433	4,048	Aneddiadau	5,137	3,792
627	627	Hosteli/llety arall	259	259
6,060	4,675	Cyfanswm Ôl-ddyledion Rhent	5,396	4,051
		Arall		
95	57	Costau gwasanaeth	101	61
424	424	Costau adenilladwy gan denantiaid	255	255
519	481	Cyfanswm Ôl-ddyledion Eraill	356	316
6,579	5,156	Cyfanswm	5,752	4,367

Yn ystod 2020/21 cafodd dyledion gwerth cyfanswm o £584,000 eu diystyru fel anadenilladwy (£386,000 yn 2019/20).

4. Costau Pensiwn

Yn unol â Safon Gyfrifyddu Ryngwladol 19 - Buddion Cyflogeion (IAS 19) roedd y swm a oedd wedi'i gynnwys o fewn Goruchwyliaeth a Rheoli o ran costau cyflogeion yn cynnwys y gost gwasanaeth gyfredol ar gyfer pensiynau. I sicrhau bod y gost pensiwn i'r CRT yn cyfateb i gyfanswm cyfraniadau'r cyflogwr a dalwyd i'r Gronfa Bensiwn yn ystod y flwyddyn ynghyd ag unrhyw fuddion yn ôl disgrisiwn i gyn-staff tai, gwnaed trosglwyddiad i'r Gronfa Pensiynau Wrth Gefn fel a ganlyn:

2019/20		2020/21
£000		£000
6,191	Cost gwasanaeth cyfredol	6,461
(4,138)	Cost cyfraniadau cyflogeion a buddion disgrisiynol	(4,013)
104	Croniad Elfen Bensiwn - y Dyfodol	(138)
2,157	Trosglwyddiad Net i'r Gronfa Pensiynau Wrth Gefn	2,310

Ni wnaed ymdrech i ddosrannu cyfran o'r gost llog pensiynau a'r elw disgwylidig ar asedau pensiwn i'r CRT gan nad oes sail ddilys i ddosrannu.

5. Stoc Dai

Dangosir stoc dai'r Cyngor isod:

31 Mawrth 2020		31 Mawrth 2021
7,301	Tai	7,341
630	Byngalos	633
5,185	Fflatiau/fflatiau un ystafell	5,240
169	Fflatiau deulawr	171
352	Cyfateiladau ymddeol	352
13,637	Cyfanswm	13,737

Mae'r Cyngor hefyd yn berchen ar ddau hostel, sy'n cynnig y llety canlynol:

31 Mawrth 2020		31 Mawrth 2021
23	Lleoedd gwely mewn hostelau	23
57	Fflatiau mewn hostelau	69
80	Cyfanswm	92

6. Gwariant Cyfalaf ac Ariannu Cyfalaf

2019/20		2020/21
£000		£000
279,245	Gofyniad Ariannu Cyfalaf Agoriadol	290,232
	Gwariant Cyfalaf:	
41,375	Eiddo, Peiriannau ac Offer	52,625
0	Asedau anniriaethol gan gynnwys asedau anniriaethol sy'n cael eu hadeiladu	0
0	Eiddo Buddsoddi	0
145	Gwariant ar GRAGDS	1,006
2,626	Neilltuo tir	0
	Ffynonellau Cyllid:	
(2,335)	Derbyniadau Cyfalaf	(2,357)
(11,617)	Grantiau'r llywodraeth a chyfraniadau eraill *	(24,340)
(6,400)	Cyfraniadau a chronfeydd refeniw wrth gefn uniongyrchol	(2,400)
(12,807)	Darpariaeth refeniw a chyfalaf ddarvoudus ar gyfer ad-dalu benthyciadau	(13,396)
290,232	Gofyniad Ariannu Cyfalaf Clo	301,370
	Eglurhad o symudiadau yn ystod y flwyddyn:	
10,987	Cynnydd / (Gostyngiad) yn yr angen sylfaenol i fenthycia (nas cefnogir gan gymorth ariannol y llywodraeth)	11,138
10,987	Cynnydd yn y Gofyniad Ariannu Cyfalaf	11,138

*Derbyniwyd a defnyddiwyd £9.511 miliwn (£9.500 miliwn yn 2019/20) o Grant Atgyweiriadau Mawr gan Lywodraeth Cymru yn ystod y flwyddyn.

7. Derbyniadau Cyfalaf

Roedd elw o waredu Asedau CRT yn ystod 2020/21 fel a ganlyn:

- Cyfraniadau Prynu Anheddau a Chartrefi Cyngor £236,000 (£626,000 yn 2019/20)
- Tir £2.142 miliwn (£1.958 miliwn yn 2019/20)

8. Dibrisiant, Amhariad ac Ailbrisió a Godir

Codwyd dibrisiant ac amhariad ar asedau CRT fel y dangosir yn y tabl isod. Nid yw taliadau o'r fath i'r CRT a newidiadau mewn prisió'n effeithio ar y swm gofynnol i'w gasglu gan renti fel yr holl addasiadau o'r fath i asedau anghyfredol, fel y mae'n ofynnol eu niwtraleiddio o gronfeydd cyfalaf wrth gefn.

2019/20		2020/21
£000		£000
11,075	Anheddau'r Cyngor	9,490
1,537	Tir ac adeiladau	1,789
478	Cerbydau, peirianwaith ac offer, asedau anniriaethol ac asedau sy'n cael eu hadeiladu	740
13,090	Cyfanswm Dibrisiant, Amorteiddio ac Amhariad	12,019
0	Anheddau'r Cyngor	47,684
83	Tir ac adeiladau	590
0	Cerbydau, peirianwaith ac offer, asedau anniriaethol ac asedau sy'n cael eu hadeiladu	0
83	Cyfanswm Ailbrisió	48,274
13,173	Cyfanswm	60,293

9. Gwariant Refeniw a Ariennir gan Gyfalaf dan Statud (GRAGDS)

2019/20		2020/21
£000		£000
	Gwariant:	
145	Adeiladau nad yw Cyngor Caerdydd yn berchen arnynt	1,006
145	Codi i'r Cyfrif Incwm a Gwariant	1,006
	Ariennir gan:	
135	Grantiau a Chyfraniadau	902
10	Benthyca, Derbyniadau ac Adnoddau Cyfalaf eraill	104
145		1,006

Cyfrifon Grŵp

Cyflwyniad

Mae'r cyfrifon grŵp dilynol yn bodloni'r gofyniad yng Nghod 2020/21 sy'n nodi y dylai awdurdod lleol â buddiannau materol mewn is-gwmnïau, cwmnïau cysylltiedig a chyd-fentrau baratoi cyfrifon grŵp yn ogystal â chyfrifon endid sengl. Mae'r cyfrifon hyn yn cysoni'r canlyniadau gweithredu a balansau Cyngor Sir Dinas a Sir Caerdydd a'i is-gwmni Cardiff City Transport Services Ltd (Bws Caerdydd), sy'n is-gwmni ag atebolrwydd cyfyngedig y mae'r cyngor yn berchen arno'n llwyr. Ar adeg drafftio'r cyfrifon hyn, mae cyfrifon 2020/21 Bws Caerdydd mewn statws drafft.

Roedd cyfrifon archwiliedig 2019/20 y Cyngor yn seiliedig ar gyfrifon rheoli drafft Cardiff City Transport Services (Bws Caerdydd). Mae'r datganiadau archwiliedig terfynol ar gyfer Bws Caerdydd i'w gweld ar wefan Tŷ'r Cwmnïau a thrwy'r ddolen [hon](#).

Cafodd y datganiadau ariannol archwiliedig ar gyfer Bws Caerdydd eu llofnodi a'u cyhoeddi ym mis Mawrth 2021. Roedd y rhain yn cynnwys addasiad technegol mawr nas cydnabuwyd yn y ffigurau drafft a ddatgelwyd yn flaenorol yng nghyfrifon y Cyngor mewn perthynas ag amhariad cerbyd. Ni weithredwyd yr addasiad hwn fel newid blwyddyn flaenorol i gyfrifon y Cyngor gan y bernir ei fod o ganlyniad i wybodaeth newydd nad oedd ar gael o'r blaen. Roedd y datganiadau archwiliedig hefyd yn cynnwys barn archwilio am ansicrwydd perthnasol sy'n gysylltiedig â busnes gweithredol a phwyslais ar fater mewn perthynas ag ansicrwydd perthnasol sy'n gysylltiedig â'r cynllun pensiwn.

Yn yr un ffordd â llawer o fusnesau, wedi diwedd y flwyddyn mae'r pandemig Covid-19 wedi effeithio'n sylweddol ar y cwmni, a'r mesurau angenrheidiol a roddwyd ar waith gan y llywodraeth, sydd wedi effeithio ar batrymau teithio ers mis Mawrth 2020. Cafodd y cwmni £1 miliwn o gymorth ariannol brys gan y Cyngor ym mis Mehefin 2020 ac mae'n derbyn grant cymorth dan Gynllun Brys Sector Bysiau Llywodraeth Cymru, ynghyd â'r holl weithredwyr bws eraill. Mae'r cwmni wedi parhau i flaenoriaethu diogelwch a lles staff a'n cwsmeriaid yn ystod y cyfnod digynsail hwn, ac wedi cymryd camau pendant i ddiogelu cynaliadwyedd hirdymor y busnes gan gynnwys manteisio ar Gynllun Cadw Swyddi Llywodraeth y DU drwy gydol 2020/21.

Roedd yr addasiad technegol mawr yn 2019/20 yn ymwneud â phrisio asedau ar 31 Mawrth 2020, ar ddechrau'r pandemig Covid-19. Er mwyn cydymffurfio â gofynion adrodd ariannol, adolygodd y cwmni werth cario'r asedau ar gyfer amhariad o dan y gwerth mewn defnydd a gwerth teg llai'r sail cost i werthu. O ystyried nad oedd ymrwymiad cadarn gan Lywodraeth Cymru mewn perthynas â mesurau i gefnogi'r diwydiant bysus tan ar ôl 31 Mawrth 2020, barnwyd bod amhariad sylweddol yng ngwerth asedau cerbydau. Yr amhariad cyffredinol oedd £11.860 miliwn. Bydd rhywfaint o'r amhariad ar y fflyd bysus yn cael ei wrthdroi wrth i'r diwydiant adfer o'r pandemig ac mae'r model gwerth mewn defnydd yn dangos prisiaid uwch.

Gyda'r ansicrwydd parhaus mewn perthynas â'r pandemig, mae'n parhau'n anodd rhagweld y niferoedd teithwyr yn dychwelyd i'r lefelau blaenorol dros y dyfodol rhagweladwy. Disgwylir y bydd y pandemig Covid-19 yn cael effaith barhaol ar batrymau teithio gyda chyflymiad i fwy o weithio a siopa o gartref. Er mwyn asesu gallu Cardiff City Transport Services Limited i barhau fel busnes gweithredol, mae'r cyfarwyddwyr wedi paratoi cynllun busnes ar gyfer y cyfnod hyd at 31 Mawrth 2027 a rhagolwg llif arian parod manwl ar gyfer y cyfnod hyd at 31 Mawrth 2022 sydd, gyda'i gilydd, yn cynrychioli amcangyfrifon gorau'r cyfarwyddwyr yn ystod y cyfnod digynsail hwn. Mae'r cynllun busnes hefyd wedi bod yn sail i'r asesiad o'r buddsoddiad sy'n ofynnol er mwyn i'r busnes symud ymlaen dros y byrdymor i'r tymor canolig i barhau i ddarparu'r gwasanaeth sydd ei angen ar ddinas Caerdydd.

Mewn ymateb i'r heriau sy'n wynebu'r Grŵp a'r Cwmni o ganlyniad i'r pandemig Covid-19 cynhaliwyd adolygiad manwl ar sylfaen costau'r cwmni. Ym mis Hydref 2020, perfformiodd y Cwmni, gyda goruchwyliaeth gan ei bwyllgor trawsnewid, ymarfer ail-bwyso-a-mesur gyda 112 o weithwyr yn gadael y

busnes o ganlyniad i ostyngiad yn y galw am y gwasanaeth a ddarperir a chymeradwyodd y Cyfranddalwyr becyn o fesurau i gefnogi hyfywedd y cwmni a mynd i'r afael â phryderon Cronfa Bensiwn Bws Caerdydd mewn partneriaeth â'r Ymddiriedolwyr. Ym mis Mawrth 2021, cyhoeddodd y Cwmni 7 miliwn o gyfranddaliadau cyffredin yn gyfnewid am £7 miliwn mewn arian parod gan y cyfranddalwyr, a wnaeth hefyd gymryd cyfrifoldeb fel y cyflogwr statudol a phrif gyflogwr ar gyfer y gronfa pensiwn. Roedd yr olaf yn dilyn ymuno â Chytundeb Dosrannu Hyblyg gyda'r cwmni, ymddiriedolwyr a'r Cyngor ar 3 Mawrth 2021.

Parhaodd y Pwyllgor Trawsnewid, a sefydlwyd yn 2018, i gefnogi'r busnes yn ystod y flwyddyn. Cylch gwaith y Pwyllgor Trawsnewid yw goruchwylio'r newidiadau a'r camau gweithredu sydd eu hangen i gynnal sefyllfa ariannol iach y cwmni a chreu sefydliad sy'n gallu ymateb i heriau'r dyfodol.

Mae gan y Cyngor fuddiant yn yr is-gwmnïau hyn hefyd: Cardiff Business Technology Centre (CBTC), Atebion Solutions Ltd a Cardiff Heat Network Ltd. Ystyrir y buddiannau yn y sefydliadau hyn yn anfaterol o ran trosiant ac asedau net y grŵp. Nid yw'r Cyngor yn dibynnu ar y sefydliadau hyn o ran gwasanaethau statudol ac nid ystyrir eu bod yn amlygu'r Cyngor i lefel berthnasol o risg fasnachol. Felly maent wedi'u heithrio o'r cysoniad yn 2020/21. Mae manylion am fuddiant y Cyngor yn y sefydliadau hyn yn nodyn 20 y Datganiadau Ariannol Craidd.

Sail Gysoni

Paratowyd y cyfrifon grŵp ar sail cysoniad llawn o drafodion a balansau ariannol y Cyngor a Cardiff City Transport Services Ltd. Dilëwyd trafodion a balansau rhyng-grŵp rhwng y Cyngor a'i is-gwmni yn llawn.

Polisiau cyfrifyddu

Paratwir y datganiadau ariannol yn y cyfrifon grŵp yn unol â'r polisiau a nodir yn y Polisiau Datganiad Cyfrifyddu gyda'r ychwanegiadau a'r eithriadau canlynol:

Buddion Ymddeol

Mae Cardiff City Transport Services Ltd. yn gweithredu dau gynllun pensiwn a ariennir gan fudd diffiniedig y mae'n cyfrif amdanynt yn unol â FRS102. O fis Mawrth 2021 mae'r rhwymedigaethau ar gyfer y cynlluniau pensiwn wedi'u cynnwys gyda Datganiad Cyfrifon y Cyngor. Mae lefel y cyfraniadau a wneir i'r cynlluniau a chost cyfraniadau a gynhwysir yn y datganiadau ariannol wedi'u seilio ar argymhellion actiwaidd annibynnol. Mabwysiadwyd polisiau cyfrifyddu sy'n gyson â rhai'r Cyngor er y gallai'r rhagdybiaethau ariannol a fabwysiadwyd wahaniaethu. Nid yw'r cynlluniau hyn yn agored i aelodau newydd mwyach. Mae gan y cwmni hefyd gynllun pensiwn prynu arian ar gyfer cyflogwyr newydd. Mae costau pensiwn a godir i'r cyfrif elw a cholledion yn cynrychioli'r cyfraniadau sy'n daladwy gan y grŵp i'r cynllun pensiwn yn ystod y flwyddyn.

Treth Ar Werth

Cyfrifir am TAW a delir i endidau eraill y grŵp yn Natganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr y Grŵp i'r graddau nad oes modd ei hadennill gan Gyllid a Thollau Ei Mawrhydi.

Ewyllys Da

Mae buddiant y Cyngor yn ei gymorthdaliadau'n dyddio nôl i'w sefydlu ac felly nid oes ewyllys da i'w ystyried.

Costau Incwm a Gwariant ar gyfer Asedau Anghyfredol

Codir tâl o gronfa ailbrizio wrth gefn yr is-gwmni i gronfa incwm a gwariant wrth gefn y grŵp ar gyfer y gwahaniaeth rhwng dibrisiant a godir ar werth cyfredol asedau anghyfredol a ddelir gan yr is-gwmni a beth fyddai'r dibrisiant cost hanesyddol ar gyfer y flwyddyn.

Incwm a Gwariant Cynhwysfawr y Grŵp

2019/20				2020/21		
Gwariant Gros £000	Incwm Gros £000	Gwariant Net £000		Gwariant Gros £000	Incwm Gros £000	Gwariant Net £000
19,663	(5,971)	13,692	Rheolaeth Gorfforaethol	18,836	(14,507)	4,329
103,222	(53,376)	49,846	Datblygu Economaidd	95,671	(49,083)	46,588
314,268	(77,419)	236,849	Addysg a Dysgu Gydol Oes	379,551	(92,688)	286,863
8,699	(2,223)	6,476	Llywodraethu a Gwasanaethau Cyfreithiol	7,915	(1,244)	6,671
8,567	(5,724)	2,843	Awdurdod yr Harbwr	8,882	(5,916)	2,966
65,056	(81,412)	(16,356)	Cyfrif Refeniw Tai	111,940	(85,884)	26,056
233,364	(184,223)	49,141	Tai a Chymunedau	239,172	(186,546)	52,626
8,446	(5,499)	2,947	Perfformiad a Phartneriaethau	10,494	(7,281)	3,213
89,709	(62,326)	27,383	Cynllunio, Trafnidiaeth a'r Amgylchedd	87,045	(52,760)	34,285
33,036	(11,365)	21,671	Adnoddau	38,019	(18,415)	19,604
211,023	(30,629)	180,394	Gwasanaethau Cymdeithasol	245,614	(59,916)	185,698
2,870	(12,653)	(9,783)	Cyfrif Refeniw Cryno	4,967	(9,239)	(4,272)
0	0	0	Incwm arall	0	(22,664)	(22,664)
1,097,923	(532,820)	565,103	Cost Net Gwasanaethau	1,248,106	(606,143)	641,963
37,469	0	37,469	Comisiynydd Heddlu a Throseddau De Cymru	40,165	0	40,165
397	0	397	Praeseptau Cyngor Cymuned	446	0	446
17,696	0	17,696	Ardollau a Chyfraniadau	18,244	0	18,244
4,642	(8,685)	(4,043)	(Elw)/colled ar werthu asedau anghyfredol	15,760	(15,081)	679
60,204	(8,685)	51,519	Gwariant Gweithredu Arall	74,615	(15,081)	59,534
33,124	0	33,124	Llog yn Daladwy ar Ddyled	34,092	0	34,092
36	0	36	Elfen llog prydlesi cyllid	56	0	56
14,872	0	14,872	Llog ar rwymedigaeth ddiffiniedig net/(ased)	18,913	0	18,913
0	(1,129)	(1,129)	Llog ac Incwm Buddsoddi	0	(394)	(394)
6,566	(2,475)	4,091	Newid yng ngwerth teg Eiddo Buddsoddi	13,490	(3,286)	10,204
0	0	0	Symudiad mewn Offerynnau Ariannol	0	(148)	(148)
54,598	(3,604)	50,994	Incwm a Gwariant Ariannu a Buddsoddi	66,551	(3,828)	62,723
0	(41,333)	(41,333)	Grantiau a Chyfraniadau Cyfalaf Cydnabyddedig	0	(87,562)	(87,562)
0	(328,126)	(328,126)	Grant Cynnal Refeniw	0	(344,468)	(344,468)
0	(116,504)	(116,504)	Ardrethi Annomestig	0	(124,579)	(124,579)
(766)	(217,118)	(217,884)	Incwm Treth Gyngor	2,135	(230,151)	(228,016)
0	0	0	Stocrestrau a Roddwyd	0	(3,211)	(3,211)
129	0	129	Treuliau treth – Treth Gorfforaeth daladwy/(ddyledus)	342	(218)	124
(766)	(703,081)	(703,847)	Trethiant ac Incwm o Grantiau Amhenodol	2,477	(790,189)	(787,712)

2019/20				2020/21		
Gwariant Gros	Incwm Gros	Gwariant Net		Gwariant Gros	Incwm Gros	Gwariant Net
1,212,088	(1,248,190)	(36,102)	(Gwarged)/Diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau	1,391,749	(1,415,241)	(23,492)
		(35,427)	Enillion Ailbriso			(25,878)
		11,958	Colledion Ailbriso			1,109
		2,357	Colledion amhariad ar asedau anghyfredol a godir i'r Gronfa Ailbriso Wrth Gefn			233
		(14)	(Gwarged)/Diffyg ar y Gronfa Ailbriso Offerynnau Ariannol Wrth Gefn			14
		127,276	Enillion/colledion actiwaraidd ar asedau/rhwymedigaethau pensiwn			198,203
		0	Enillion/colledion eraill i'w cynnwys yn yr Incwm a Gwariant Cynhwysfawr			3,439
		1,439	Addasiad endid grŵp			11,159
		107,589	Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Arall			188,279
		71,487	Cyfanswm Incwm a Gwariant Cynhwysfawr			164,787

Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn Grŵp

	Balans Cronfa' r Cyngor	Cronfeydd Wrth Gefn Clustnodedig y Cyngor	Balans CRT	Cronfeydd Wrth Gefn Clustnodedig CRT	Cronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn	Cyfanswm Cronfeydd Wrth Gefn Defnyddiadwy	Cronfeydd Wrth Gefn Annefnfyddiadwy ' r Cyngor	Cronfeydd Wrth Gefn Annefnfyddiadwy – Endidau Grŵp	Cyfanswm Cronfeydd Wrth Gefn yr Awdurdod
	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Balans ar 31 Mawrth 2019 wedi'i gario ymlaen	14,255	53,714	8,983	495	8,488	85,935	459,722	5,502	551,159
Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn yn 2019/20									
Gwarged neu (ddiffyg) o ran Darparu Gwasanaethau	19,559	0	16,165	0	0	35,724	0	378	36,102
Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Arall	0	0	0	0	0	0	(106,096)	0	(106,096)
Addasiad endid grŵp	0	0	0	0	0	0	0	(1,493)	(1,493)
Cyfanswm Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	19,559	0	16,165	0	0	35,724	(106,096)	(1,115)	(71,487)
Addasiadau rhwng sail gyfrifyddu a sail ariannu dan y rheoliadau	(18,379)	0	(15,782)	0	2,418	(31,743)	31,743	0	0
Cynnydd/(Gostyngiad) Net cyn Trosglwyddiadau i/(o) Gronfeydd Wrth Gefn Clustnodedig	1,180	0	383	0	2,418	3,981	(74,353)	(1,115)	(71,487)
Trosglwyddiadau i/(o) Gronfeydd Wrth Gefn Clustnodedig	(1,180)	1,180	(383)	383	0	0	0	0	0
Cynnydd/(Gostyngiad) yn 2019/20	0	1,180	0	383	2,418	3,981	(74,353)	(1,115)	(71,487)
Balans ar 31 Mawrth 2020 wedi'i gario ymlaen	14,255	54,894	8,983	878	10,906	89,916	385,369	4,387	479,672
Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn yn 2020/21									
Gwarged neu (ddiffyg) o ran Darparu Gwasanaethau	24,927	0	(13,764)	0	0	11,163	0	12,329	23,492
Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Arall	0	0	0	0	0	0	(177,120)	0	(177,120)
Addasiad endid grŵp	0	0	0	0	0	0	0	(11,159)	(11,159)
Cyfanswm Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	24,927	0	(13,764)	0	0	11,163	(177,120)	1,170	(164,787)
Addasiadau rhwng sail gyfrifyddu a sail ariannu dan y rheoliadau	22,683	0	23,105	0	(2,233)	43,555	(43,555)	0	0
Cynnydd/(Gostyngiad) Net cyn Trosglwyddiadau i/(o) Gronfeydd Wrth Gefn Clustnodedig	47,610	0	9,341	0	(2,233)	54,718	(220,675)	1,170	(164,787)
Trosglwyddiadau i/(o) Gronfeydd Wrth Gefn Clustnodedig	(47,610)	47,610	(2,822)	2,822	0	0	0	0	0
Cynnydd/(Gostyngiad) yn 2020/21	0	47,610	6,519	2,822	(2,233)	54,718	(220,675)	1,170	(164,787)
Balans ar 31 Mawrth 2021 wedi'i gario ymlaen	14,255	102,504	15,502	3,700	8,673	144,634	164,694	5,557	314,885

Mantolen Grŵp

31 Mawrth 2020		31 Mawrth 2021
£000		£000
1,858,888	Eiddo, Peiriannau ac Offer:	1,907,928
58,616	Asedau Treftadaeth	58,682
178,521	Eiddo Buddsoddi	156,238
2,292	Asedau Anghyfredol Anniriaethol gan gynnwys asedau sy'n cael eu hadeiladu	1,711
367	Buddsoddiadau Hirdymor	733
8,701	Dyledwyr Hirdymor	5,951
654	Ased treth ohiriedig	0
2,108,039	Cyfanswm Asedau Hirdymor	2,131,243
76,106	Buddsoddiadau byrdymor	98,882
1,860	Asedau a Gedwir i'w Gwerthu	918
2,515	Stocrestrau	6,240
133,400	Dyledwyr byrdymor	172,790
38,294	Arian Parod a Chywerthoedd Arian Parod	47,040
252,175	Cyfanswm Asedau Cyfredol	325,870
(29,625)	Benthycu Byrdymor	(35,393)
(117,772)	Credydwyr Byrdymor	(132,579)
(1,496)	Elfen Bensiwn	(1,471)
(5,957)	Darpariaethau	(4,999)
(4,561)	Rhwymedigaethau Gohiriedig	(3,453)
(159,411)	Cyfanswm Rhwymedigaethau Cyfredol	(177,895)
(808,440)	Benthycu Hirdymor	(783,666)
(25,487)	Darpariaethau	(25,997)
(11,525)	Rhwymedigaethau Gohiriedig	(11,111)
(17,430)	Derbyniadau Cyfraniadau Cyfalaf Ymlaen Llaw	(22,155)
(13,854)	Derbyniadau Grantiau Refeniw Ymlaen Llaw	(18,008)
(1,424)	Derbyniadau Grantiau Cyfalaf Ymlaen Llaw	(19,494)
(3,688)	Elfen Bensiwn	(3,434)
(838,450)	Rhwymedigaeth Pensiynau Net	(1,080,468)
(833)	Rhwymedigaeth treth ohiriedig	0
(1,721,131)	Cyfanswm Rhwymedigaethau Hirdymor	(1,964,333)
479,672	ASEDAU NET	314,885
	Ariennir gan:	
14,255	Balans Cronfa'r Cyngor	14,255
54,894	Cronfeydd Wrth Gefn Clustnodedig y Cyngor	102,504
8,983	Balans y Cyfrif Refeniw Tai	15,502
878	Cronfeydd Wrth Gefn Clustnodedig y Cyfrif Refeniw Tai	3,700
10,906	Cronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn	8,673
89,916	Cronfeydd Wrth Gefn Defnyddiadwy	144,634
291,190	Cronfa Ailbriso Wrth Gefn	314,647
939,914	Cyfrif Addasiadau Cyfalaf	947,365
5,008	Derbyniadau Cyfalaf Gohiriedig	5,003
4,529	Cronfa Ailbriso Offerynnau Ariannol Wrth Gefn	4,543
(848,114)	Cronfa Pensiynau Wrth Gefn	(1,085,373)
(11,580)	Cyfrif Addasiadau Absenoldebau Cronedig	(17,693)

31 Mawrth 2020		31 Mawrth 2021
£000		£000
0	Cyfrif Stocrestrau a Roddwyd	3,211
8,809	Cronfeydd Wrth Gefn (Endidau Grŵp)	(1,452)
389,756	Cronfeydd Wrth Gefn Annefnyddiadwy	170,251
479,672	CYFANSWM CRONFEYDD WRTH GEFN	314,885

Llif Arian Parod Grŵp

2019/20		2020/21
£000		£000
(36,102)	(Gwarged)/Diffyg Net o ran Darparu Gwasanaethau	(23,492)
(32,067)	Addasiadau i warged neu ddiffyg net o ran darparu gwasanaethau ar gyfer symudiadau nad ydynt yn arian parod	(169,498)
51,307	Addasu ar gyfer eitemau sydd wedi'u cynnwys yn y gwarged neu ddiffyg net o ran darparu gwasanaethau sy'n weithgareddau buddsoddi ac ariannu	102,979
(16,862)	Llifau arian parod net o weithgareddau gweithredu	(90,011)
151,540	Prynu eiddo, peiriannau ac offer, eiddo buddsoddi ac asedau anniriaethol	146,391
7,000	Prynu buddsoddiadau byrdymor a hirdymor	23,337
(3,575)	Taliadau eraill ar gyfer gweithgareddau buddsoddi	(17,098)
(9,974)	Elw o werthu eiddo, peiriannau ac offer, eiddo buddsoddi ac asedau anniriaethol	(15,436)
(36,798)	Grantiau a Chyfraniadau Cyfalaf	(98,976)
108,193	Llifau arian parod net o weithgareddau buddsoddi	38,218
(111,060)	Derbyniadau arian parod o fenthyca byrdymor a hirdymor	(3,111)
(3,861)	Derbyniadau eraill o weithgareddau ariannu	20,618
448	Taliadau arian parod ar gyfer lleihau rhwymedigaethau dyledus sy'n ymwneud â phrydlesi cyllid	3,253
6,647	Ad-daliadau benthyca byrdymor a hirdymor	22,287
(107,826)	Llifau arian parod net o weithgareddau ariannu	43,047
(16,495)	(Cynnydd)/gostyngiad net mewn arian parod a chywerthoedd arian parod	(8,746)
21,799	Arian parod a chywerthoedd arian parod ar ddechrau'r cyfnod adrodd	38,294
38,294	Arian a chywerthoedd arian parod ar ddiwedd y cyfnod adrodd	47,040

Nodiadau i'r Cyfrifon Grŵp

Mae'r nodiadau canlynol i'r Cyfrifon Grŵp yn darparu gwybodaeth ychwanegol mewn perthynas â Bws Caerdydd. Gellir cael rhagor o wybodaeth yng nghyfrifon Cardiff City Transport Services Ltd (Bws Caerdydd) rhif cwmni 02001229.

1. Taliadau Cydnabyddiaeth

Datgelir nifer y cyflogeion Bws Caerdydd sy'n cael taliadau cydnabyddiaeth o dros £60,000 y flwyddyn isod.

Nifer y Cyflogeion	Band taliadau cydnabyddiaeth £	Nifer y Cyflogeion
2019/20		2020/21
0	60,000-69,999	0
0	70,000-74,999	1
1	75,000-79,999	1
2	80,000-84,999	0
0	85,000-139,999	0
0	140,000-144,999	1
0	145,000-149,999	0
3	Cyfanswm	3

Mae'r newid yn y bandiau taliadau cydnabyddiaeth uchod o flwyddyn i flwyddyn o ganlyniad i newid yn y strwythur rheoli a'r effeithiau blwyddyn rannol cysylltiedig.

2. Datgeliadau Partïon Cysylltiedig

Mae trafodion a balansau partïon cysylltiedig y grŵp wedi'u nodi yn nodyn 10 i'r datganiadau ariannol endid sengl. Mae Bws Caerdydd wedi cydnabod ar wahân drafodion parti cysylltiedig rhyngddyn nhw a'r Cyngor, a hefyd rhyngddyn nhw a'u his-gwmni ond nid rhyngddyn nhw eu hunain ac unrhyw sefydliadau eraill.

3. Eitemau Eithriadol

Nid oes unrhyw eitemau eithriadol wedi'u cynnwys yn y Cyfrifon Grŵp. Fodd bynnag, gall cyfrifon drafft Bws Caerdydd 2020/21 gyfeirio at eitemau eithriadol mewn perthynas â thaliadau dileu swyddi ac addasiad amhariad i'w hasedau anghyfredol. Nid ystyrir bod y rhain yn eithriadol yn y Cyfrifon Grŵp.

4. Offerynnau Ariannol

Yn ogystal â'r datgeliadau offerynnau ariannol yn y cyfrifon endid sengl dylid nodi bod cyfranddaliad y Cyngor yn Bws Caerdydd yn stopio bod yn offeryn ariannol, gan fod mantolen y grŵp yn cynnwys asedau net yr is-gwmni a'u gwerth net cyfatebol.

5. Addasiadau Cyfnod Blaenorol

Nid oes unrhyw addasiadau cyfnod blaenorol.

Cronfeydd Ymddiriedolaeth

Cronfeydd Ymddiriedolaeth

Yn ystod 2020/21, roedd gan y Cyfarwyddwr Corfforaethol Adnoddau gyfrifoldeb ariannol am nifer o elusennau. Er bod y gwaith o weinyddu eu cyllid wedi'i integreiddio i'r gwaith o weinyddu cyllid y Cyngor, mae'r elusennau yn gyfreithiol ar wahân i'r Cyngor. Mae datganiadau ariannol ar wahân yn cael eu creu i bob un, sydd yn unol â safonau cyfrifyddu perthnasol a'r Datganiad Arfer a Argymhellir ar Gyfrifyddu Elusennau, a gyhoeddwyd gan y Comisiynwyr Elusen.

Rheolir yr elusennau a chymeradwyir gwariant yn unol â meini prawf a nodir yn nogfen lywodraethu pob un.

Y Cyngor yw unig ymddiriedolwr yr elusennau canlynol, yr amlinellir eu dibenion isod. Rhifau cofrestru'r elusennau yw'r rhifau mewn cromfachau.

Cronfa Cofeb Ryfel Llandaf (219060) – Talu costau cynnal a chadw'r gofeb ryfel yn Llandaf.

Sefydliad Parc Maendy (524137) – Hamddena er budd trigolion Dinas Caerdydd â'r nod o wella cyflwr eu bywydau.

Ymddiriedolaeth Gadwraeth yr Eglwys Norwyaidd (519831) - Trosglwyddwyd Ymddiriedolaeth Gadwraeth yr Eglwys Norwyaidd i'r Cyngor Sir, o dan reolaeth Awdurdod Harbwr Caerdydd, ym Mai 2006. Y bwriad yw parhau i gynnal a gwella'r rhaglenni celfyddydol a diwylliannol, a'r cysylltiadau rhwng Cymru a Norwy, yn yr atyniad pwysig hwn i ymwelwyr ar lannau Bae Caerdydd ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol.

Cronfa Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Caerdydd/Ymddiriedolaeth Craddock Wells (525512) – Darparu safle at ddibenion addysgol a grantiau i fyfyrwyr cymwys. Defnyddir yr eiddo a ddarperir gan yr ymddiriedolaeth gan y Cyngor fel safle ar gyfer Ysgol Uwchradd Caerdydd.

Maes Hamdden neu Bleser Cyhoeddus y Mynydd Bychan (524135) – Tir yn cael ei gadw fel tir hamdden a phleser cyhoeddus. Nid oes unrhyw falansau nac incwm a gwariant ar gyfer yr ymddiriedolaeth hon.

Maes y Brenin Siôr, y Mynydd Bychan (1140393) – Tir i'w ddefnyddio i ddarparu maes chwarae cyhoeddus. Nid oes unrhyw falansau nac incwm a gwariant ar gyfer yr ymddiriedolaeth hon.

Cae Chwarae (524139) – Tir yn cael ei ddal at ddefnydd addysgol. Nid oes unrhyw falansau nac incwm a gwariant ar gyfer yr ymddiriedolaeth hon.

Mae'r Comisiwn Elusennau yn gofyn am archwiliad annibynnol o gyfrifon Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Caerdydd ac Ymddiriedolaeth Gadwraeth yr Eglwys Norwyaidd. Nid archwiliwyd y cyfrifon ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2021 hyd yma. Bydd hyn yn cael ei wneud yn ystod 2021 sydd o fewn y terfynau amser statudol.

Mae'r Cyngor yn gweinyddu'r elusennau canlynol, y mae eu dibenion wedi'u hamlinellu isod:-

Ymddiriedolaeth Goffa R Fice (702695) – Rhoi cymorth ariannol i'r rheiny sy'n chwarae offerynnau pres.

Ymddiriedolaeth Howardian (1019801) – Rhoi cymorth ariannol i bobl ifanc yn nalgylch blaenorol Ysgol Uwchradd Howardian.

Isod ceir crynodeb ariannol, lle y bo'n berthnasol, ar gyfer pob cronfa. Gellir cael datganiadau ariannol manwl gan:

Christopher Lee
Y Cyfarwyddwr Corfforaethol Adnoddau
Neuadd y Sir
Caerdydd
CF10 4UW

	Balans ar 31 Mawrth 2020 £	Incwm £	Gwariant £	Ailbrisi Asedau £	Balans ar 31 Mawrth 2021 £
Cronfeydd y mae'r Cyngor yn unig Ymddiriedolwr arnynt					
Cronfa Cofeb Ryfel Llandaf	1,429	0	(11)	0	1,418
Sefydliad Parc Maendy	79,405	0	(11)	0	79,394
Ymddiriedolaeth Gadwraeth yr Eglwys Norwyaidd	(119,832)	49,291	(52,268)	0	(122,809)
Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Caerdydd / Craddock Wells	24,194,642	118,867	(100,358)	391,362	24,604,513
Cyfanswm cronfeydd y mae'r Cyngor yn Unig Ymddiriedolwr arnynt	24,155,644	168,158	(152,648)	391,362	24,562,516
Cronfeydd a weinyddir gan y Cyngor					
Ymddiriedolaeth Goffa R Fice	51,805	1,917	(2,173)	11,134	62,683
Ymddiriedolaeth Howardian	35,540	883	0	1,991	38,414
Cyfanswm cronfeydd a weinyddir gan y Cyngor	87,345	2,800	(2,173)	13,125	101,097
Cyfanswm	24,242,989	170,958	(154,821)	404,487	24,663,613

Bydd gwahaniaethau yn y ffigurau incwm a gwariant a ddyfynnir uchod o gymharu â'r hyn a gynhwyswyd yn y datganiad i'r Comisiwn Elusennau. Caiff y ffigurau uchod eu cyfrifo ar sail croniadau tra bod y ffurflenni'n cael eu cyfrifo ar sail arian parod.

Awdurdod Harbwr Caerdydd

Adroddiad Naratif

Cyflwyniad

Mae'r ddogfen hon yn cyflwyno Datganiad Cyfrifon Awdurdod Harbwr Caerdydd. Mae Adran 42(1) Deddf Harborau 1964 yn nodi'r ymgyniadau statudol, fel awdurdodau lleol sydd â swyddogaethau cynnal, gwella neu reoli harbwr, o ran paratoi datganiad cyfrifon blynyddol o ran gweithgareddau'r harbwr. Mae'r datganiadau ariannol sy'n dilyn yn ddarn o gyfrifon Cyngor Sir Dinas a Sir Caerdydd ac fe'u paratowyd yn unol â'r Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol (SAARh) yn ogystal â gofynion Deddf Cwmnïau 2006.

Mae'r adroddiad naratif hwn yn disodli adroddiad y Cyfarwyddwr sy'n ofynnol dan Ddeddf Cwmnïau 2006.

Datganiad Llywodraethu Blynyddol

Nid yw Awdurdod yr Harbwr yn endid ar wahân i'r Cyngor ac mae trafodion a systemau ariannol, llywodraethu a rheolaethau Awdurdod yr Harbwr wedi'u hintegreiddio i rai'r Cyngor.

Cytundeb

Drwy Gytundeb dyddiedig 27 Mawrth 2000 a wnaed yn unol â, ac at ddibenion adran 165 Deddf Cynllunio a Thir Llywodraeth Leol 1980 (fel y'i diwygiwyd) cytunodd y Cyngor i fod yn gyfrifol am, a chyflawni ymgyniad a rhwymedigaethau Awdurdod yr Harbwr o ran y bae a'r harbwr allanol dan delerau Deddf Morglawdd Bae Caerdydd 1993.

Ers hynny, mae'r Cytundeb wedi cael ei amrywio gan Weithredoedd Amrywio rhwng Gweinidogion Cymru a'r Cyngor, gyda'r diweddaraf ar 13 Mawrth 2020.

Adolygu'r Flwyddyn Ariannol

Ar gyfer blwyddyn ariannol 2020/21, gweithiodd y Cyngor gyda Llywodraeth Cymru i nodi arbedion effeithlonrwydd, cwtogiadau i wasanaethau ac arbedion cyraeddadwy yn erbyn y gyllideb Costau Sefydlog gymeradwy ac i gytuno ar drefniant cyllideb priodol ar gyfer Adnewyddu Asedau. Cytunodd Llywodraeth Cymru ar gyllid Costau Sefydlog o £4.961 miliwn ac Adnewyddu Asedau o £262,000, gan roi cyfanswm cyllideb o £5.223 miliwn, sef yr un cyfanswm cyffredinol â blwyddyn ariannol 2019/20. Yn ogystal, ym mis Mawrth 2021, cymeradwywyd cais ychwanegol am £356,000 mewn perthynas â gwaith y cytunwyd arno ar gyfer carthu Afon Taf ger canol y ddinas a chyfraniad o 50% tuag at waith cynnal a chadw camlas gyflenwi'r dociau Cymdeithas Porthladdoedd Prydain. Arweiniodd hyn at gyfanswm cyllideb gymeradwy o £5.579 miliwn.

Cafodd cyfyngiadau'r llywodraeth o ganlyniad i'r pandemig Covid-19 effaith sylweddol ar gynhyrchu incwm i Awdurdod yr Harbwr mewn perthynas â pharcio ceir a'r Ganolfan Gweithgareddau Dŵr, gyda'r diffyg wedi'i liniaru gan danwariant rheoledig ar draws meysydd gwariant eraill.

Y diffyg ariannol ar ôl addasiadau cyfrifyddu ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2021 oedd £2.734 miliwn (£2.278 miliwn yn 2019/20).

Cyfanswm y Gwariant Cyfalaf cymwys a gafwyd yn ystod y flwyddyn oedd £351,000 ac, o hyn, ariannwyd £232,000 gan Grant. Roedd hon yn rhaglen un flwyddyn yn 2020/21 ar gyfer gwaith yn yr harbwr, y morglawdd a'r seilwaith amgylcheddol amgylchynol. Roedd yn cynnwys gwaith adnewyddu ar reiliau marina Penarth a chaffael craen cropian morglawdd.

Cyflawniadau Allweddol

Yn ystod 2020/21 parhaodd Awdurdod Harbwr Caerdydd i gyflawni ei rwymedigaethau statudol, er gwaethaf yr heriau a wynebwyd yn sgil cyfyngiadau Covid-19. Mae'r cyflawniadau yn erbyn cynllun gweithredu Awdurdod yr Harbwr a dangosyddion perfformiad sy'n ffurfio rhan o'r Cynllun Busnes a adroddir bob chwarter i Lywodraeth Cymru fel a ganlyn:

- Cadwyd Statws Baner Werth y Morglawdd, Gwlyptiroedd Bae Caerdydd ac Ynys Echni.
- Cadwyd yr achrediad safon ISO14001
- Cysylltwyd yn effeithiol â threfnwyr digwyddiadau posibl i gynllunio ar gyfer digwyddiadau ym Mhentir Alexandra ar gyfer diwedd 2021/2022.
- Cydymffurfiaeth lefel uchel wrth gynnal safonau ansawdd dŵr statudol
- Cliriwyd 466 o dunelli o sbwriel o'r afonydd a'r bae
- Ymdriniwyd yn effeithiol ag ymddygiad gwrthgymdeithasol drwy fabwysiadu dull amlasiantaethol a mynychu cyfarfodydd cyswllt wythnosol
- Cyflwynwyd prosiect diogelwch dŵr ar-lein i ysgolion gyda Theatr Na Nog a Chelfyddydau a Busnes
- 1,360,000 o ddefnyddwyr Morglawdd sef y nifer uchaf erioed o ymwelwyr
- Cwblhawyd prosiect gwella Arwyddion Llwybr y Bae
- 41,087 o ddilynwyr cyfryngau cymdeithasol
- Disodli craen cropian ar y Morglawdd
- Cynnal a chadw bwiau statudol
- Cydymffurfiaid o 99% ar ddangosydd perfformiad Ocsigen a Hydoddwyd ar gyfer y bae
- Patrolau tir Covid-19 yn ystod y cyfnod clo cyntaf
- Safle bws dŵr newydd yn y castell
- Gwelliannau i'r parc sglefrio
- Ymateb yn effeithiol i'r holl gyfyngiadau symud a lleddfau mesurau i sicrhau defnydd diogel o gyfleusterau i'r cyhoedd a staff

Canllaw i'r Datganiadau Ariannol

Dangosir y prif ddatganiadau a ddarparwyd yn y tudalennau dilynol ynghyd â nodiadau ategol. Mae llifau arian parod Awdurdod yr Harbwr wedi'u hintegreiddio â rhai'r Cyngor. Ni ddarparwyd Datganiad Llif Arian Parod, yn unol ag adran 394 o Ddeddf Cwmnïau 2006.

Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr

Mae'r datganiad hwn yn darparu gwybodaeth am sut mae Awdurdod yr Harbwr wedi perfformio drwy gydol y flwyddyn ac o ganlyniad, a yw ei weithredoedd wedi arwain at warged neu ddiffyg. Mae Awdurdod yr Harbwr wedi gweithredu o fewn y gyllideb, ond addasiadau statudol, gan gynnwys taliadau cyfalaf, yw'r rheswm dros y diffyg yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

Mantolen

Cipolwg yw hwn ar asedau, rhwymedigaethau, balansau arian parod a chronfeydd wrth gefn Awdurdod yr Harbwr ar ddiwedd y flwyddyn.

Datganiad o Gyfrifoldebau ar gyfer y Datganiadau Ariannol a'r Dystysgrif Cyfarwyddwr Corfforaethol Adnoddau

Cyfrifoldebau'r Cyfarwyddwr Corfforaethol Adnoddau

Mae'r Cyfarwyddwr Corfforaethol Adnoddau'n gyfrifol am baratoi Datganiad Cyfrifon yn unol â gofynion Deddf Harborau 1964.

Wrth baratoi'r datganiadau ariannol hyn, mae'r Cyfarwyddwr Corfforaethol Adnoddau wedi:

- dewis polisiâu cyfrifyddu addas ac yna eu rhoi ar waith yn gyson, heblaw os yw newidiadau polisi wedi'u nodi yn y cyfrifon hyn;
- gwneud beirniadaethau ac amcangyfrifon a oedd yn rhesymol a darbodus.

Mae'r Cyfarwyddwr Corfforaethol Adnoddau hefyd wedi:

- cadw cofnodion cyfrifyddu cywir diweddar; a
- chymryd camau rhesymol at atal a chanfod twyll ac unrhyw afreoleidd-dra.

Tystysgrif y Cyfarwyddwr Corfforaethol Adnoddau

Mae'r datganiadau ariannol ar gyfer Awdurdod Harbwr Caerdydd yn rhoi darlun cywir a theg o'i incwm a'i wariant ar gyfer y flwyddyn ariannol 2020/21 a sefyllfa ariannol Awdurdod yr Harbwr ar 31 Mawrth 2021.

Christopher Lee
Cyfarwyddwr Corfforaethol Adnoddau

Dyddiad:

Adroddiad archwilydd annibynnol Archwilydd Cyffredinol Cymru i'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu Awdurdod Harbwr Caerdydd

Barn ar ddatganiadau ariannol

Rwyf wedi archwilio datganiadau ariannol Awdurdod Harbwr Caerdydd am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2021 o dan Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004.

Mae datganiadau ariannol Awdurdod Harbwr Caerdydd yn cynnwys y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr, y Fantolen a'r nodiadau cysylltiedig.

Y fframwaith adrodd ariannol sydd wedi'i gymhwyso wrth eu paratoi yw'r gyfraith berthnasol a'r Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol (IFRSs).

Yn fy marn i, mae'r datganiadau ariannol:

yn rhoi darlun gwir a theg o sefyllfa ariannol Awdurdod Harbwr Caerdydd ar 31 Mawrth 2021 ac o'i incwm a'i wariant ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny; ac

wedi'u paratoi'n briodol yn unol â gofynion deddfwriaethol a safonau cyfrifyddu rhyngwladol.

Sail y farn

Cynhaliais fy archwiliad yn unol â'r gyfraith berthnasol a Safonau Archwilio Rhyngwladol yn y DU (ISAs (DU)) a Nodyn Ymarfer 10 'Archwilio Datganiadau Ariannol Endidau'r Sector Cyhoeddus yn y Deyrnas Unedig'. Disgrifir fy nghyfrifoldebau o dan y safonau hynny ymhellach yn adran cyfrifoldebau'r archwilydd ar gyfer archwilio datganiadau ariannol fy adroddiad. Rwy'n annibynnol ar Awdurdod Harbwr Caerdydd yn unol â'r gofynion moesegol sy'n berthnasol i'm harchwiliad o'r datganiadau ariannol yn y DU gan gynnwys Safon Foesebol y Cyngor Adrodd Ariannol, ac rwyf wedi cyflawni fy nghyfrifoldebau moesegol eraill yn unol â'r gofynion hyn. Rwyf o'r farn bod y dystiolaeth archwilio a gefais yn ddigonol ac yn briodol i ddarparu sail ar gyfer fy marn.

Casgliadau'n ymwneud â busnes gweithredol

Wrth archwilio'r datganiadau ariannol, rwyf wedi dod i'r casgliad bod y defnydd o'r sail gyfrifyddu busnes gweithredol wrth baratoi'r datganiadau ariannol yn briodol.

Yn seiliedig ar y gwaith yr wyf wedi'i gyflawni, nid wyf wedi nodi unrhyw ansicrwydd perthnasol sy'n ymwneud â digwyddiadau neu amodau a allai, yn unigol neu ar y cyd, fwrw amheuaeth sylweddol ar allu Awdurdod Harbwr Caerdydd i barhau i fabwysiadu'r sail gyfrifyddu busnes gweithredol am gyfnod o ddeuddeng mis o leiaf o'r adeg yr awdurdodir y datganiadau ariannol i'w cyhoeddi.

Disgrifir fy nghyfrifoldebau i a chyfrifoldebau'r swyddog ariannol cyfrifol mewn perthynas â busnes gweithredol yn adrannau perthnasol yr adroddiad hwn.

Gwybodaeth Arall

Mae'r wybodaeth arall yn cynnwys y wybodaeth a gynhwysir yn yr Adroddiad Naratif heblaw am y datganiadau ariannol ac adroddiad fy archwilydd arnynt. Mae'r Swyddog Ariannol Cyfrifol yn gyfrifol am y wybodaeth arall a geir yn yr Adroddiad Naratif. Nid yw fy marn ar y datganiadau ariannol yn cwmpasu'r wybodaeth arall ac, heblaw i'r graddau a nodir yn glir fel arall yn fy adroddiad, nid wyf yn mynegi unrhyw fath o gasgliad sicrwydd arni. Fy nghyfrifoldeb i yw darllen y wybodaeth arall ac, wrth wneud hynny, ystyried a yw'r wybodaeth arall yn anghyson yn faterol â'r datganiadau ariannol neu'r wybodaeth a gafwyd yn ystod yr archwiliad, neu ei bod fel arall yn ymddangos ei bod wedi'i cham-ddatgan yn faterol. Os byddaf yn nodi anghysondebau materol o'r fath neu gamddatganiadau materol ymddangosiadol, mae'n ofynnol i mi benderfynu a yw hyn yn arwain at gamddatganiad materol yn y

datganiadau ariannol eu hunain. Os byddaf, yn seiliedig ar y gwaith yr wyf wedi'i wneud, yn dod i'r casgliad bod camddatganiad materol o'r wybodaeth arall hon, mae'n ofynnol i mi adrodd y ffaith honno.

Nid oes gennyf unrhyw beth i'w adrodd yn hyn o beth.

Adroddiad ar ofynion eraill

Barn ar faterion eraill

Yn fy marn i, yn seiliedig ar y gwaith a wnaed yn ystod fy archwiliad:

mae'r wybodaeth a geir yn yr Adroddiad Naratif ar gyfer y flwyddyn ariannol y paratoir y datganiadau ariannol ar ei chyfer yn gyson â'r datganiadau ariannol a'r nodiadau cysylltiedig.

Materion yr wyf yn adrodd arnynt drwy eithriad

Gan ystyried gwybodaeth a dealltwriaeth o Awdurdod Harbwr Caerdydd a'i amgylchedd a gafwyd yn ystod yr archwiliad, nid wyf wedi nodi camddatganiadau materol yn yr Adroddiad Naratif.

Nid oes gennyf unrhyw beth i'w adrodd mewn perthynas â'r materion canlynol, yr wyf yn eu hadrodd i chi, os, yn fy marn i:

nad oes cofnodion cyfrifyddu digonol wedi'u cadw, neu nad oes ffurflenni digonol ar gyfer fy archwiliad wedi'u derbyn gan ganghennau na ymwelodd fy nhîm â nhw;

nad yw'r datganiadau ariannol yn cytuno â'r cofnodion cyfrifyddu a'r ffurflenni; neu

nad wyf wedi cael yr holl wybodaeth a'r esboniadau sydd eu hangen arnaf ar gyfer fy archwiliad.

Cyfrifoldebau

Cyfrifoldebau'r swyddog ariannol cyfrifol am y datganiadau ariannol

Fel yr esboniwyd yn llawnach yn y Datganiad o Gyfrifoldebau ar gyfer y Datganiad o Gyfrifon, y swyddog ariannol cyfrifol sy'n gyfrifol am baratoi'r datganiad o gyfrifon sy'n rhoi darlun gwir a theg, ac am unrhyw reolaeth fewnol y mae'r swyddog ariannol cyfrifol yn penderfynu ei bod yn angenrheidiol er mwyn gallu paratoi datganiadau o gyfrifon sy'n rhydd o gamddatganiadau materol, boed hynny oherwydd twyll neu wall.

Wrth baratoi'r datganiad o gyfrifon, mae'r swyddog ariannol cyfrifol yn gyfrifol am asesu gallu Awdurdod Harbwr Caerdydd i barhau fel busnes gweithredol, gan ddatgelu fel y bo'n berthnasol, faterion sy'n ymwneud â busnes gweithredol a defnyddio'r sail gyfrifyddu busnes gweithredol oni bai y bernir ei fod yn amhriodol.

Cyfrifoldebau'r Archwilydd dros archwilio'r datganiadau ariannol

Fy amcanion yw cael sicrwydd rhesymol ynghylch a yw'r datganiadau ariannol yn eu cyfanrwydd yn rhydd o gamddatganiadau materol, boed hynny oherwydd twyll neu wall, ac i gyhoeddi adroddiad archwilydd sy'n cynnwys fy marn. Mae sicrwydd rhesymol yn lefel uchel o sicrwydd ond nid yw'n warant y bydd archwiliad a gynhelir yn unol ag ISAs (DU) bob amser yn canfod camddatganiad materol pan fydd yn bodoli. Gall camddatganiadau godi o dwyll neu gamgymeriad ac fe'u hystyrir yn faterol os gellid disgwyl yn rhesymol iddynt, yn unigol neu wedi'u cyfuno, ddylanwadu ar benderfyniadau economaidd defnyddwyr a wneir ar sail y datganiadau ariannol hyn.

Mae afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll, yn achosion o beidio â chydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau. Rwy'n cynllunio gweithdrefnau yn unol â'm cyfrifoldebau, a amlinellir uchod, i ganfod camddatganiadau materol mewn perthynas ag afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll.

Roedd fy ngweithdrefnau'n cynnwys y canlynol:

holi rheolwyr a'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu, gan gynnwys cael ac adolygu dogfennau ategol sy'n ymwneud â pholisïau a gweithdrefnau Awdurdod Harbwr Caerdydd sy'n ymwneud â:

nodi, gwerthuso a chydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau ac a oeddent yn ymwybodol o unrhyw achosion o beidio â chydymffurfio;

canfod ac ymateb i risgiau twyll ac a oes ganddynt wybodaeth am unrhyw dwyll gwirioneddol, tybiedig neu honedig; a

y rheolaethau mewnol a sefydlwyd i liniaru risgiau sy'n gysylltiedig â thwyll neu beidio â chydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau.

ystyried fel tîm archwilio sut a ble y gallai twyll ddigwydd yn y datganiadau ariannol ac unrhyw ddangosyddion posibl o dwyll. Fel rhan o'r drafodaeth hon, nodais botensial ar gyfer twyll yn y meysydd canlynol: cydnabod refeniw a nodi cofnodion dyddlyfr anarferol.

cael dealltwriaeth o fframwaith awdurdod Awdurdod Harbwr Caerdydd yn ogystal â fframweithiau cyfreithiol a rheoleiddiol eraill y mae Awdurdod Harbwr Caerdydd yn gweithredu oddi mewn iddynt, gan ganolbwyntio ar y cyfreithiau a'r rheoliadau hynny a gafodd effaith uniongyrchol ar y datganiadau ariannol neu a gafodd effaith sylfaenol ar weithrediadau Awdurdod Harbwr Caerdydd.

Yn ogystal â'r uchod, roedd fy ngweithdrefnau i ymateb i risgiau a nodwyd yn cynnwys y canlynol:

adolygu datgeliadau a phroffion y datganiad ariannol i ddogfennau ategol i asesu cydymffurfiaeth â chyfreithiau a rheoliadau perthnasol a drafodir uchod;

holi'r rheolwyr a'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio am ymgyfreitha a hawliadau gwirioneddol a posibl;

darllen cofnodion cyfarfodydd y rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu a'r Corff;

wrth fynd i'r afael â'r risg o dwyll drwy ddiystyru rheolaethau, profi priodoldeb cofnodion dyddlyfr ac addasiadau eraill; asesu a yw'r dyfarniadau a wneir wrth wneud amcangyfrifon cyfrifyddu yn arwydd o duedd bosibl; a gwerthuso rhesymeg busnes unrhyw drafodion arwyddocaol sy'n anarferol neu y tu allan i gwrs busnes arferol.

Fe wnes i hefyd gyfleu cyfreithiau a rheoliadau perthnasol a nodwyd a risgiau posibl o ran twyll i holl aelodau'r tîm archwilio a pharhau i fod yn effro i unrhyw arwyddion o dwyll neu ddiffyg cydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau drwy gydol yr archwiliad.

Mae'r anhawster cynhenid i ganfod afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll, yn effeithio ar y graddau y gall fy ngweithdrefnau ganfod afreoleidd-dra, effeithiolrwydd rheolaethau Awdurdod Harbwr Caerdydd, a natur, amseriad a graddau'r gweithdrefnau archwilio a gyflawnwyd.

Ceir disgrifiad pellach o gyfrifoldebau'r archwilydd ar gyfer archwilio'r datganiadau ariannol ar wefan y Cyngor Adrodd Ariannol www.frc.org.uk/auditorsresponsibilities. Mae'r disgrifiad hwn yn rhan o adroddiad fy archwilydd.

Tystysgrif cwblhau'r archwiliad

Rwy'n ardystio fy mod wedi cwblhau'r archwiliad o gyfrifon Awdurdod Harbwr Caerdydd yn unol â gofynion Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 a Chod Ymarfer Archwilio Archwilydd Cyffredinol Cymru.

Adrian Crompton
Archwilydd Cyffredinol Cymru
28 Hydref 2021

24 Ffordd y Gadeirlan
Caerdydd
CF11 9LJ

Mae Archwilydd Cyffredinol Cymru wedi ardystio ac adrodd ar y cyfrifon hyn yn y ffurf y cawsant eu drafftio'n wreiddiol. Cyfieithiad o'r fersiwn Saesneg gwreiddiol yw'r fersiwn hwn. Awdurdod Harbwr Caerdydd sydd yn gyfrifol am gywirdeb y cyfieithiad, nid yr Archwilydd Cyffredinol.

Polisiau cyfrifyddu a ddefnyddir wrth ffurfio'r cyfrifon

Yn unol â Rheoliadau Cyfrifon ac Archwiliadau (Cymru) 2014, mae'r Datganiad Cyfrifon hwn yn crynhoi trafodion Awdurdod yr Harbwr ar gyfer blwyddyn ariannol 2020/21 a'r sefyllfa ariannol ar 31 Mawrth 2021. Paratwir y cyfrifon yn unol â Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol (SAARh). Mae nifer o bolisiau cyfrifyddu'n cael eu defnyddio wrth baratoi'r cyfrifon hyn, ynghyd ag unrhyw ragdybiaethau critigol a ffynonellau amcangyfrif a ddefnyddir sydd yr un fath ar gyfer cyfrifon y Cyngor. Er nad yw'r rhain wedi'u hatgynhyrchu'n llawn, y polisiau allweddol a ddefnyddir yw:

1. Cronni Incwm a Gwariant

Cyfrifir gweithgarwch yn y flwyddyn y'i gwneir, nid pan wneir y taliadau arian parod neu y derbynnir y rhain. Pan gydnabyddir refeniw a gwariant ond na chafwyd neu na thalwyd arian parod, cofnodir dyledwr neu gredydwr ar gyfer y swm perthnasol yn y Fantolen. Mae yna drothwy deminimis o £500 na ellir cronni incwm a gwariant oddi mewn iddo.

2. Buddion Taladwy Cyflogeion yn ystod Cyflogaeth

Caiff buddion byrdymor cyflogeion fel tâl a chyflogau, gwyliau blynyddol a delir, absenoldeb salwch a threuliau eu talu'n fisol a'u hadlewyrchu fel gwariant ar sail gronol yn y llinell Gwariant Cyflogeion berthnasol yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

3. Grantiau a Chyfraniadau

Cyfrifir am grantiau a chyfraniadau eraill ar sail gronol ac fe'u cydnabyddir pan fo:

- sicrwydd digonol y bydd yr Awdurdod yn cydymffurfio â'r amodau dros eu derbyn a
- bod sicrwydd digonol y daw'r grant neu gyfraniad i law.

Refeniw

Caiff grantiau, na fodlonwyd amodau ar eu cyfer eto, eu dwyn ymlaen yn y Fantolen fel Derbyniadau Grantiau Refeniw Ymlaen Llaw. Pan fodlonir yr amodau, credydir grant neu gyfraniad i Incwm yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Pan nad oes sicrwydd digonol y caiff yr amodau eu bodloni, ni chydabyddir unrhyw arian a ddaw i law fel derbyn arian grant ond fel ad-daliad sy'n ddyledus i'r corff dyfarnu a chaiff ei gadw ar y Fantolen fel rhwymedigaeth os bydd yn parhau heb ei dalu.

Cyfalaf

Caiff grantiau a chyfraniadau a gymhwysir yn y flwyddyn i ariannu cynlluniau cyfalaf eu trin fel incwm refeniw a'u credydu i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Pan fo grant cyfalaf neu gyfraniad penodol wedi dod i law ond heb ei ddefnyddio eto, ystyrir bod hyn yn cynrychioli amod ac fe'i nodir fel Credydwr.

4. Stocrestrau

Caiff stocrestrau eu mesur a'u cadw ar gost is neu werth net gwireddadwy. Pan gaiff stocrestrau eu gwerthu, eu cyfnewid neu eu dosbarthu, cydnabyddir y swm cario fel gwariant.

5 Gorbenion a Chostau Gwasanaethau Cymorth

Mae Cyngor Caerdydd yn ailgodi o ran cost gwasanaethau cymorth i Awdurdod yr Harbwr. Defnyddir yr egwyddor costio amsugno llwyr fel bod costau llawn gorbenion a gwasanaethau cymorth a rennir rhwng defnyddwyr yn gymesur i'r buddion a geir.

6 Asedau Eiddo, Safle, Offer, Cymunedol a Threftadaeth

Yr asedau hyn yw'r rhai â sylwedd ffisegol a ddefnyddir wrth gynhyrchu neu gyflenwi nwyddau neu wasanaethau, y bwriedir eu cadw am gyfnod amhenodol a'r rhai ar gyfer hyrwyddo diwylliant neu wybodaeth ac y disgwylir eu defnyddio yn ystod mwy nag un flwyddyn ariannol.

Cydnabyddiaeth:

Caiff gwariant ar gaffael, creu neu wella asedau o'r fath ei gyfalafu ar sail gronol. Rhagdybir bod gwariant ar asedau presennol yn arwain at wella'r ased ac fe'i dangosir yn y cyfrifon fel ychwanegiad at yr ased.

Mae Awdurdod yr Harbwr yn cydnabod asedau treftadaeth y gallai fod wedi talu amdanynt ar wahân, gwariant y gellir ei nodi ar y caffaeliad, neu gadw ar gost hanesyddol, neu pan fo ganddo wybodaeth am werth yr ased.

Unwaith y bydd asedau wedi dibrisio'n llawn, cânt eu gwaredu gyda'r gwerth cario wedi'i dynnu oddi ar y gofrestr asedau.

Mesur:

Mesurir asedau i ddechrau ar gost, gan gynnwys yr holl wariant sy'n deillio'n uniongyrchol o ddod â'r ased dan sylw i gyflwr gweithio ar gyfer y defnydd a fwriedir, ac eithrio costau benthyca na chaiff eu cyfalafu. Yna caiff yr asedau hyn eu cario i'r Fantolen gan ddefnyddio'r seiliau mesur canlynol:

Math yr Ased	Mesur	Ystod o Oesau Defnyddiol sy'n Weddill
Asedau sy'n cael eu Hadeiladu	Cost Hanesyddol Ddibrisiedig	dd/b
Adeiladau	Defnydd Presennol neu Gost Ddibrisiedig Disodli	14-57
Asedau Cymunedol	Cost Hanesyddol Ddibrisiedig	dd/b
Asedau Treftadaeth	Cost Hanesyddol ac yn cael ei fesur ar werth teg yn unig lle mae manteision gwneud hynny yn gorbwysu'r costau	dd/b
Seilwaith *	Cost Hanesyddol Ddibrisiedig	7-120
Eiddo Buddsoddi	Gwerth Teg	dd/b
Asedau Gwarged	Gwerth Teg	dd/b
Cerbydau, Peiriannau, Dodrefn ac Offer	Cost Hanesyddol Ddibrisiedig	7-12

* Wedi'i gynnwys o fewn Seilwaith mae Morglawdd Bae Caerdydd, sy'n cael ei ddibrisio dros oes ddylunio o 120 mlynedd.

Ailbriso:

Caiff tir ac adeiladau eu hailbriso fel rhan o raglen dreigl tair blynedd.

Mae Eiddo Buddsoddi ac Asedau Dros Ben yn cael eu hadolygu'n flynyddol ar gyfer unrhyw newidiadau perthnasol o ganlyniad i'r Farchnad gyffredinol, gydag ailbrisiad ffurfiol o Eiddo Buddsoddi bob dwy flynedd o leiaf.

Mae cynnydd mewn prisiannau'n cael eu cyfateb gan gredydau i'r Gronfa Ailbriso Wrth Gefn i gydnabod enillion nas gwiredir. Mewn achos eithriadol, gallai enillion gael eu credydu i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr pan fyddant yn codi o wrthdroi colled a godwyd i'r llinell gwariant yn flaenorol.

Mae'r Gronfa Ailbriso Wrth Gefn yn cynnwys enillion ailbriso a gydnabyddir ers 1 Ebrill 2007 yn unig: y dyddiad gweithredu swyddogol.

Costau i Refeniw ar gyfer Asedau Anghyfredol:

Caiff y llinell Taliadau Cyfalaf ar Ddatganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Awdurdod yr Harbwr ei debydu gyda'r symiau canlynol i gofnodi cost dal asedau yn ystod y flwyddyn:

- dibrisiant yn deillio o'r asedau
- colledion amhariad ar asedau pan nad oes enillion cronedig yn y Gronfa Ailbriso Wrth Gefn y mae modd diystyru'r colledion yn eu herbyn.

Nid yw Awdurdod yr Harbwr yn cael grant am ddibrisio nac unrhyw addasiadau cyfrifyddu eraill ar gyfer asedau anghyfredol.

Amhariad ac Ailbriso Ar-i-Lawr:

Asesir asedau ar ddiwedd pob blwyddyn o ran a oes unrhyw awgrym y gallai ased fod yn llai gwerthfawr, boed hynny oherwydd gostyngiad sylweddol ym mhotensial gwasanaeth neu ostyngiadau parhaol sylweddol yng ngwerth y farchnad. Pan nodir newid materol o ran gwerth, mae'r driniaeth gyfrifyddu fel a ganlyn:

- pan fo balans o enillion ailbriso ar gyfer yr ased yn y Gronfa Ailbriso Wrth Gefn, caiff swm cario'r ased ei ysgrifennu yn erbyn y balans hwnnw, hyd at swm yr enillion cronedig
- neu pan nad oes balans yn y Gronfa Ailbriso Wrth Gefn, caiff swm cario'r ased ei ysgrifennu'n erbyn y llinell(au) gwasanaeth perthnasol yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

Pan fo colled amhariad yn cael ei diystyru'n ddilynol, caiff honno ei chredydu i'r llinell Taliadau Cyfalaf yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr, hyd at swm y golled wreiddiol, wedi'i addasu ar gyfer dibrisio a fyddai wedi'i godi pe na chydabyddid y golled.

Dibrisio:

Darperir ar gyfer dibrisio ar yr holl asedau Eiddo, Peirianwaith ac Offer fesul dyraniad o'u symiau dibrisiadwy dros eu hoes ddefnyddiol amcangyfrifedig. Gwneir eithriad ar gyfer asedau heb oes ddefnyddiol benodol y gellir ei phennu (h.y. tir rhydd-ddaliadol, asedau treftadaeth a chymunedol) yn ogystal ag asedau nad ydynt eto ar gael i'w defnyddio (h.y. asedau sy'n cael eu hadeiladu).

7. Cronfeydd Wrth Gefn

Mae Awdurdod yr Harbwr yn cadw cronfa gyffredinol wrth gefn ar gyfer gwargedau a diffygion gweithredol cronedig a chronfa ailbriso wrth gefn i reoli'r prosesau cyfrifyddu ar gyfer asedau anghyfredol.

8. Treth Ar Werth

Nid oes gan Awdurdod yr Harbwr gofrestrriad TAW ar wahân i'r Cyngor a, heblaw mewn rhai achosion pan fo Awdurdod yr Harbwr yn ariannu cyflenwadau nwyddau neu wasanaethau i bobl neu sefydliadau eraill, caiff Awdurdod yr Harbwr ad-daliad TAW. Mae'r cyfrifon hyn wedi'u paratoi heb gynnwys TAW, ac eithrio pan fernir eu bod yn anadferadwy.

Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr

2019/20		2020/21
£000		£000
	Gwariant	
2,801	Cyflogeion	2,927
1,121	Safleoedd	1,223
68	Trafnidiaeth	40
1,343	Cyflenwadau a Gwasanaethau	1,461
450	Gwasanaethau Cymorth	436
4	Taliadau Trydydd Parti	2
2,780	Costau Cyfalaf	2,793
8,567	Cyfanswm Gwariant	8,882
	Incwm	
(4,818)	Grantiau Llywodraeth	(5,533)
(565)	Grantiau Cyfalaf wedi'u Cymhwyso	(232)
(906)	Ffioedd a Chostau	(383)
(6,289)	Cyfanswm Incwm	(6,148)
2,278	Gwariant Net ar gyfer y Flwyddyn	2,734

Mantolen

31 Mawrth 2020		Nodyn	31 Mawrth 2021
£000			£000
160,626	Eiddo, Peiriannau ac Offer	2	158,122
56	Asedau Treftadaeth	2	56
0	Asedau Anniriaethol	2	63
160,682	Cyfanswm Asedau Hirdymor		158,241
352	Stocrestr	3	434
41	Dyledwyr	4	69
276	Arian Parod		209
669	Cyfanswm Asedau Cyfredol		712
(590)	Credydwyr	5	(926)
(590)	Cyfanswm Rhwymedigaethau Cyfredol		(926)
160,761	Asedau Net		158,027
	Ariennir gan:		
156,272	Cronfa Wrth Gefn Gyffredinol	1	153,538
4,489	Cronfa Ailbriso Wrth Gefn	1	4,489
160,761	Cyfanswm Cronfeydd Wrth Gefn		158,027

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol

1. Cronfeydd Wrth Gefn

Cedwir yn y Gronfa Wrth Gefn Gyffredinol swm clustnodedig a gedwir at weithgareddau prosiect ac argyfyngau. Y swm hwn yw £126,000 ar 31 Mawrth 2021 (£63,000 ar 31 Mawrth 2020).

2019/20			2020/21	
Cronfa Wrth Gefn Gyffredinol £000	Cronfa Ailbrisió Wrth Gefn £000		Cronfa Wrth Gefn Gyffredinol £000	Cronfa Ailbrisió Wrth Gefn £000
158,550	4,489	Balans ar 1 Ebrill	156,272	4,489
(2,278)	0	Symudiadau mewn Cronfeydd Wrth Gefn	(2,734)	0
156,272	4,489	Balans ar 31 Mawrth	153,538	4,489

2. Symudiadau mewn Eiddo, Peiriannau, Offer ac Asedau Hirdymor Eraill

Mae asedau hirdymor yn Eiddo, Peiriannau ac Offer yn bennaf, gyda symudiadau'n cael eu dadansoddi yn y tabl canlynol.

Eiddo, Peiriannau ac Offer	Tir ac Adeiladau Eraill	Cerbydau, Peiriannau ac Offer	Asedau Seilwaith	Asedau Cymunedol	Asedau Gwarged	Asedau Buddsoddi	Cyfanswm Eiddo, Peiriannau ac Offer	Asedau Treftdaeth	Asedau Anniriaethol
Symudiadau mewn Cost neu Werth	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000
1 Ebrill 2019	6,577	1,273	219,378	1,103	43	333	228,707	56	0
Ychwanegiadau	0	86	509	0	0	0	595	0	0
Dadgydnabod - Gwarediadau	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ar 31 Mawrth 2020	6,577	1,359	219,887	1,103	43	333	229,302	56	0
Ychwanegiadau	0	237	35	0	0	0	272	0	79
Dadgydnabod - Gwarediadau	0	(193)	(24,137)	0	0	0	(24,330)	0	0
Ar 31 Mawrth 2021	6,577	1,403	195,785	1,103	43	333	205,244	56	79
Symudiadau mewn Dibrisiant/Amhariad									
1 Ebrill 2019	73	623	65,200	0	0	0	65,896	0	0
Tâl Dibrisio	72	194	2,514	0	0	0	2,780	0	0
Dadgydnabod - Gwarediadau	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ar 31 Mawrth 2020	145	817	67,714	0	0	0	68,676	0	0
Tâl Dibrisio	71	188	2,517	0	0	0	2,776	0	16
Dadgydnabod - Gwarediadau	0	(193)	(24,137)	0	0	0	(24,330)	0	0
Ar 31 Mawrth 2021	216	812	46,094	0	0	0	47,122	0	16
Gwerth Ased Net:									
Ar 31 Mawrth 2020	6,432	542	152,173	1,103	43	333	160,626	56	0

Ar 31 Mawrth 2021	6,361	591	149,691	1,103	43	333	158,122	56	63
-------------------	-------	-----	---------	-------	----	-----	---------	----	----

3. Stocrestr

31 Mawrth 2020		31 Mawrth 2021
£000		£000
352	Balans ar 1 Ebrill	352
0	Addasu Stoc	82
352	Balans ar 31 Mawrth	434

4. Dyledwyr

31 Mawrth 2020		31 Mawrth 2021
£000		£000
0	Cyrff y Llywodraeth Ganolog	0
41	Symiau Derbyniadwy drwy Fasnach	69
41	Cyfanswm Dyledwyr	69

5. Credydwyr

31 Mawrth 2020		31 Mawrth 2021
£000		£000
(29)	Cyrff y Llywodraeth Ganolog	(29)
(561)	Symiau Taladwy drwy Fasnach	(897)
(590)	Cyfanswm Credydwyr	(926)

Rhestr o Dermau Cyfrifyddu

Rhagdybir dealltwriaeth o derminoleg cyfrifyddu sylfaenol. Fodd bynnag, mae yna dermau arbenigol penodol sy'n ymwneud â chyllid llywodraeth leol, a disgrifir y rhain isod:

Sail Gronnol

Yr egwyddor croniadau yw bod incwm yn cael ei gofnodi pan ddarperir y nwyddau neu'r gwasanaethau yn hytrach na phan geir y taliad, a bod treuliau'n cael eu cofnodi pan dderbynnir nwyddau neu wasanaethau yn hytrach na phan gaiff y taliad ei wneud.

Enillion a Cholledion Actwaraidd

Mewn cynllun pensiwn budd diffiniedig, dyma'r newidiadau yn y diffygion neu ychwanegion actwaraidd sy'n codi oherwydd nad oedd y digwyddiadau yn cyd-fynd â'r rhagdybiaethau actwaraidd a wnaed yn y gwerthusiad diweddaraf, neu os newidiodd y rhagdybiaethau actwaraidd.

Gwasanaethau Asiantaeth

Darparu gwasanaethau neu swyddogaethau, y mae un Awdurdod neu gorff cyhoeddus yn gyfrifol amdanynt, gan un arall. Caiff y polisi a'r adnoddau ariannol eu pennu gan y prif Awdurdod a'u gweithredu gan yr Awdurdod sy'n asiant.

Asedau a Gedwir i'w Gwerthu

Asedau sy'n bodloni'r holl feini prawf: maent ar gael i'w gwerthu'n syth, mae eu gwerthu'n debygol iawn, maent yn cael eu marchnata'n rhagweithiol a disgwylir eu gwerthu ymhen 12 mis.

Asedau sy'n cael eu hadeiladu

Ased nas cwblhawyd eto.

Benthyca

Benthyciadau a gymerir gan y Cyngor i dalu am wariant cyfalaf neu am reoli'n ddarbodus faterion ariannol y Cyngor.

Cyfrif Addasiadau Cyfalaf

Mae'r Cyfrif yn cronni (ar yr ochr ddebyd) cost hanesyddol asedau anghyfredol wrth iddynt gael eu heffeithio gan ddibrisio a diffygion neu eu diystyru wrth eu gwaredu. Mae'n cronni (ar yr ochr gredyd) yr adnoddau a neilltuwyd i ariannu gwariant cyfalaf. Mae'r un broses yn berthnasol i wariant cyfalaf sydd ond yn gyfalaf drwy ddiffiniad statudol (gwariant refeniw a ariennir gan gyfalaf dan statud). Y gweddill ar y cyfrif sy'n cynrychioli gwahaniaethau amseru rhwng swm cost hanesyddol asedau anghyfredol a ddefnyddiwyd, a'r swm a ariannwyd yn unol â gofynion statudol.

Gwariant Cyfalaf

Mae gwariant cyfalaf yn talu am welliannau i asedau hen a newydd a ddefnyddiwyd wrth ddarparu gwasanaethau'r Cyngor yn ogystal ag eitemau eraill y penderfynir arnynt drwy Reoleiddio. Mae adnoddau cyfalaf yn brin, yn gostus ac mae hefyd oblygiadau refeniw hirdymor dros nifer o flynyddoedd a hyd yn oed genedlaethau lle ariennir gwariant cyfalaf drwy fenthyca. Felly gofyniad y Cod Darbodus yw sicrhau bod yr hyn a godir fel Gwariant Cyfalaf yn Ddarbodus, yn Gynaliadwy ac yn Fforddiadwy.

Rhoddir diffiniad statudol gwariant cyfalaf yn Neddf Llywodraeth Leol 2003, Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Cyllid Cyfalaf) 2003 a rhai diwygiedig 2004. Mae statud yn dibynnu ar fesur cyfrifyddu cost IAS 16 i benderfynu ar ba un a yw gwariant yn gymwys i gael ei gyfalafu neu ba un a ddylai gael ei drin fel gwariant refeniw. Yn allweddol i'r hyn sy'n gymwys i gael ei ystyried yn wariant cyfalaf mae'r geiriau hyn yn IAS 16 – 'Costau sy'n uniongyrchol ar gyfer dod ag ased penodol i gyflwr gweithiol at y diben y'i bwriadwyd'.

Gofyniad Ariannu Cyfalaf

Angen sylfaenol Cyngor i fenthycu at ddiben cyfalaf. Mae'n mesur y gwariant cyfalaf a nodwyd ond nas ariannwyd eto drwy grantiau, cyfraniadau a thaliadau i'r cyfrif refeniw drwy ddarpariaeth refeniw ddarbodus sylfaenol.

Derbyniadau Cyfalaf

Incwm o werthu asedau cyfalaf y gellir ei ddefnyddio i ariannu cynlluniau gwariant cyfalaf newydd, neu leihau'r angen sylfaenol i fenthyg. Ni ellir defnyddio derbyniadau cyfalaf i ariannu gwariant refeniw, onid ydynt yn ymwneud â chostau sicrhau gwarediadau neu lle ceir caniatâd gweinidogol.

Swm Cario

Gwerth y Fantolen a gofnodwyd naill ai fel ased neu rwymedigaeth.

Arian Parod a Chywerthoedd Arian Parod

Symiau o arian sydd ar gael i'w defnyddio ar unwaith a blaendaliadau â sefydliadau ariannol sy'n ad-daladwy heb gosb ar rybudd hyd at 24 awr.

Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifeg (CIPFA)

CIPFA yw'r prif gorff cyfrifyddu proffesiynol sy'n penderfynu ar safonau cyfrifyddu a safonau adrodd i'w dilyn gan Lywodraeth Leol.

Gorfodi Parcio Sifil

Cyfrifoldeb a bennir gan Lywodraeth Cymru sy'n dynodi Caerdydd yn "Ardal Gorfodi Sifil". Mae hyn yn rhoi rheolaeth uniongyrchol i'r Cyngor dros ddarparu staff gorfodi ar draws y rhwydwaith priffyrdd, gan alluogi targedu gorfodi'n fwy effeithiol i anghenion lleol y strategaethau trafndiaeth.

Asedau Cymunedol

Asedau anghyfredol y mae'r Cyngor yn bwriadu eu cadw'n barhaol heb oes ddefnyddiol y gellir penderfynu arno'n bendant, y gallai fod cyfyngiadau ar eu gwaredu. Ymhlith yr enghreifftiau o hyn mae parciau ac adeiladau hanesyddol nas defnyddir at ddibenion gweithredol.

Rhwymedigaethau neu Asedau Wrth Gefn

Symiau a allai fod yn ddyledus i unigolion neu sefydliadau neu ganddynt, a allai godi yn y dyfodol ond na ellir eu pennu'n gywir ar hyn o bryd, ac na wnaed darpariaeth ar eu cyfer yng nghyfrifon y Cyngor.

Anheddau'r Cyngor

Fflatiau a Thai sy'n eiddo i'r Cyngor fel rhan o'i Gyfrif Refeniw Tai ac a gynigir am rent fforddiadwy sy'n is na rhent y farchnad.

Balans Cronfa'r Cyngor

Balans Cronfa'r Cyngor yw'r gwargedion cronol a gadwyd ar gyllideb refeniw'r Cyngor. Mae'n cynnig balans gweithiol y gellir ei ddefnyddio i glustogi'r Cyngor yn erbyn digwyddiadau neu argyfyngau annisgwyl. Fe'i hadolygir bob blwyddyn i sicrhau ei fod yn parhau ar lefel briodol.

Meini Prawf Credyd

Mae'r paramedrau a ddefnyddiwyd yn fan cychwyn o ran y Cyngor yn gwneud buddsoddiadau, wedi'u hanelu at sicrhau diogelwch y symiau a fuddsoddiwyd.

Statws Credyd

Mae statws credyd yn asesu pa mor briodol yw unigolyn, corfforaeth neu wlad i gael credyd. Cyfrifir graddau credyd o hanes ariannol a rhwymedigaethau. Fel rheol, mae statws credyd yn dweud wrth roddwr benthyciadau neu fuddsoddwyr pa mor debygol yw'r sawl dan sylw o allu ad-dalu benthyciad.

Credydwyr

Symiau sy'n ddyledus gan y Cyngor am waith a wnaed, nwyddau a gafwyd neu wasanaethau a roddwyd, nas talwyd amdanynt ar ddyddiad y fantolen.

Cost Gwasanaeth Cyfredol (Pensiynau)

Y cynnydd yng ngwerth cyfredol rhwymedigaethau cynllun pensiwn budd diffiniedig y disgwylir iddo ddeillio o wasanaeth cyflogai yn y cyfnod cyfredol h.y. y buddion pensiwn a "enillwyd" gan gyflogeion yng nghyflogaeth y flwyddyn gyfredol.

Gwerth Cyfredol

Mae hwn yn adlewyrchu'r amgylchedd economaidd sydd ohoni ar gyfer y gwasanaeth neu swyddogaeth y mae'r ased yn ei gefnogi ar y dyddiad adrodd.

Cwtogiad (Pensiynau)

Ar gyfer cynllun pensiwn budd diffiniedig, dyma ddigwyddiad sy'n lleihau'r blynyddoedd disgwylidig o wasanaeth cyflogeion presennol yn y dyfodol neu'n lleihau ar gyfer nifer o gyflogeion y cronriad o fuddion diffiniedig ar gyfer rhywfaint neu'r cyfan o'u gwasanaeth yn y dyfodol.

Dyledwyr

Symiau o arian sy'n ddyledus i'r Cyngor nas talwyd ar ddyddiad y Fantolen.

Derbyniadau Cyfalaf Gohiriedig

Incwm cyfalaf sydd eto i ddod i law ar ôl gwarediadau.

Cynllun Budd Diffiniedig (Pensiynau)

Mae hwn yn gynllun pensiwn neu'n gynllun budd ymddeol arall ac nad yw'n gynllun cyfraniad diffiniedig. Fel arfer mae rheolau'r cynllun yn diffinio'r buddion yn annibynnol ar y cyfraniadau taladwy ac nid yw'r buddion yn ymwneud yn uniongyrchol â buddsoddiadau'r cynllun. Gall y cynllun gael ei ariannu neu fod heb ei ariannu (gan gynnwys ariannu amodol).

Cynllun Cyfraniad Diffiniedig (Pensiynau)

Mae Cynllun Cyfraniad Diffiniedig yn bensiwn neu gynllun budd ymddeol arall y mae'r cyflogwr yn talu cyfraniadau rheolaidd i mewn iddo fel swm neu fel canran o dâl ac ni fydd rhwymedigaeth gyfreithiol neu adeiladol i dalu cyfraniadau eraill i'r cynllun os nad oes gan y cynllun ddigon o asedau i dalu'r holl fuddion cyflogeion o ran gwasanaeth cyflogeion yn y cyfnod presennol neu flaenorol.

Dibrisiant/Amhariad/Amorteiddio

Newid a wneir yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr i adlewyrchu amcangyfrif o ddefnydd asedau anghyfredol yn ystod y flwyddyn wrth ddarparu gwasanaethau'r Cyngor.

Dadgydnabod

Bydd angen dileu asedau a rhwymedigaethau ariannol o'r Fantolen ar ôl i berfformiad dan y contract gael ei gwblhau neu pan gaiff y contract ei ddwyn i ben.

Ariannu Refeniw Uniongyrchol

Swm yr arian refeniw yn y flwyddyn a ddefnyddir i dalu am wariant cyfalaf.

Cronfeydd Wrth Gefn Clustnodedig

Symiau a neilltuir i dalu am wariant penodol, hysbys neu a ragwelir yn y dyfodol.

Archwilio Allanol

Archwiliad annibynnol o weithgareddau a chyfrifon Awdurdodau Lleol i sicrhau y paratowyd cyfrifon yn unol â gofynion deddfwriaethol ac arferion priodol a sicrhau bod y Cyngor wedi gwneud trefniadau cywir i sicrhau gwerth am arian yn ei ddefnydd o adnoddau.

Gwerth Teg

Gwerth Teg yw'r pris a gaed i werthu ased neu ei dalu i drosglwyddo rhwymedigaeth mewn trafodyn trefnus rhwng cyfranogwyr yn y farchnad ar y dyddiad mesur.

Prydles Cyllid

Mae prydles cyllid yn brydles sy'n trosglwyddo bron y cyfan o'r risgiau ac enillion o berchenogaeth ased sefydlog i'r prydlesai.

Offerynnau Ariannol

Mae offeryn ariannol yn unrhyw gontract sy'n peri ased ariannol un endid a rhwymedigaeth ariannol neu offeryn ecwiti un arall. Mae'r term 'offeryn ariannol' yn cwmpasu asedau ariannol a rhwymedigaethau ariannol ac mae'n cynnwys yr asedau a'r rhwymedigaethau ariannol symlaf fel symiau derbyniadwy drwy fasnach a symiau taladwy drwy fasnach a'r rhai cymhlethaf fel deilliadau a deilliadau sefydledig.

Ased Treftadaeth

Ased diriaethol â nodweddion hanesyddol, artistig, gwyddonol, technolegol, geoffisegol neu amgylcheddol a gynhelir ac a gedwir yn bennaf am ei gyfraniad at wybodaeth a diwylliant.

Cyfrif Refeniw Tai (CRT)

Rhaid i Awdurdodau Lleol gynnal cyfrif ar wahân – y Cyfrif Refeniw Tai - sy'n nodi gwariant ac incwm sy'n deillio o ddarparu tai Cyngor. Codir gwasanaethau eraill i Gronfa'r Cyngor.

Amhariad

Gostyngiad yng ngwerth ased islaw ei werth a ddygwyd ymlaen yn y Fantolen. Ymhlith yr enghreifftiau o ffactorau a allai achosi gostyngiad mewn gwerth mae gostyngiadau cyffredinol mewn prisiau, gostyngiad sylweddol yng ngwerth marchnad neu adenilladwyedd ased a thystiolaeth o segurddod neu ddifrod ffisegol i'r ased.

Asedau Seilwaith

Asedau nad oes modd eu gwerthu fel rheol ac nad oes modd cael budd ohonynt ond drwy eu defnyddio'n barhaus. Yn eu plith mae priffyrdd, llwybrau cerdded, pontydd a chyfleusterau dŵr a draenio.

Asedau Anniriaethol

Asedau heb sylwedd ffisegol ond y mae modd eu nodi ac a reolir gan y Cyngor. Yn eu plith mae meddalwedd, trwyddedau a phatentau.

Costau Llog (Pensiynau)

Ar gyfer cynllun budd diffiniedig, dyma'r cynnydd a ddisgwylir yn ystod y cyfnod o ran gwerth cyfredol rhwymedigaethau'r cynllun oherwydd bod y buddion un cyfnod yn nes at y setliad.

Eiddo Buddsoddi

Eiddo, a all fod yn dir neu'n adeilad neu'n rhan o adeilad neu'r ddau, a gedwir dim ond er mwyn ennill rhenti neu elw cyfalaf neu'r ddau, yn hytrach nag at ddibenion gweithredol.

Buddsoddiadau

Prynu asedau ariannol er mwyn dal balansau arian parod dros dro, derbyn incwm a/neu wneud enillion cyfalaf yn y dyfodol.

Cyd-fenter

Mae cyd-fenter yn drefniant ar y cyd pan fo gan y partion reolaeth ar y cyd o'r trefniant a hawliau i asedau net y trefniant.

Benthyciadau Opsiwn Rhoddwr Benthyciadau Opsiwn Benthyciwr (ORhBOBau)

Benthyciadau i'r Cyngor lle gall y rhoddwr benthyciadau ofyn am newid yng nghyfradd y llog sy'n daladwy gan y Cyngor ar ddyddiadau a ddiffinnir ymlaen llaw ac ar egwyliau penodol. Mae gan y cyngor ar y pwynt hwn opsiwn i ad-dalu'r benthyciad.

Ardoll

Swm o arian y mae gofyn i Awdurdod Lleol ei gasglu ar ran sefydliad arall.

Rhwymedigaethau

Symiau sy'n ddyledus i unigolion neu sefydliadau y bydd yn rhaid eu talu yn y dyfodol. Mae rhwymedigaethau cyfredol fel arfer yn daladwy ymhen blwyddyn o ddyddiad y Fantolen.

Perthnasedd

Mae gwybodaeth yn berthnasol os yw ei hepgor neu ei cham-ddatgan yn gallu dylanwadu ar y penderfyniadau a wna defnyddwyr ar sail y wybodaeth ariannol am awdurdod adrodd penodol.

Benthyciadau Marchnad

Benthyca o'r farchnad h.y. sefydliadau heblaw am y Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus neu Gorff Cyhoeddus.

Gwerth Ased Net (GAN)

Swm sy'n cynnwys asedau anghyfredol yn y fantolen h.y. cost hanesyddol neu werth cyfredol sy'n llai na'r symiau cronol a roddir ar gyfer dibrisio.

Ardrethi annomestig

Ardoll ar fusnesau a gesglir gan Awdurdodau bilio ar ran Llywodraeth Cymru ac a delir i mewn i Gronfa Cymru Gyfan. Yna caiff y Gronfa ei hailddosbarthu ymhlith holl Awdurdodau Cymru ar sail poblogaeth.

Prydles Weithredu

Math o brydles, fel arfer offer cyfrifiadurol, offer swyddfa, dodrefn ac ati, lle mae cydbwyso risgiau a manteision cadw'r ased yn nwylo'r prydlesydd. Mae'r ased yn aros yn nwylo'r prydlesydd ac mae'r costau prydles yn wariant refeniw i'r Awdurdod.

Cronfa Bensiwn

Cronfa a gronnir o ddidyniadau o dâl cyflogai, cyfraniadau gan gyflogwyr ac incwm buddsoddi y telir buddion pensiwn ohono.

Praesept

Gofyniad a godir gan un Awdurdod cyhoeddus a gesglir ar ei ran gan Awdurdod arall.

Addasiadau Cyfnod Blaenorol

Mae'r rhain yn addasiadau perthnasol a gymhwysir i gyfnod blaenorol sy'n codi o newidiadau'n unol â pholisiau cyfrifyddu neu i gywiro gwallau sylfaenol.

Dull Uned a Ragdybir (Pensiynau)

Dull actwaraidd o gyfrifo rhwymedigaethau cynllun pensiwn sy'n caniatáu cynnydd a ragdybir ar gyfer y dyfodol o ran taliad pensiwn hyd at y dyddiad ymdeol neu adael y gwasanaeth.

Eiddo, Peiriannau ac Offer (EPO)

Asedau diriaethol (h.y. asedau sydd â sylwedd ffisegol) a gedwir i'w defnyddio i gynhyrchu neu gyflenwi nwyddau a gwasanaethau, i'w rhentu i eraill, neu at ddibenion gweinyddol, y disgwylir iddynt gael eu defnyddio am fwy nag un flynedd.

Darpariaethau

Symiau a neilltuwyd o ran rhwymedigaethau neu golledion sy'n debygol neu'n sicr o ddigwydd, ond nad yw'r union swm na'r dyddiad setlo'n sicr.

Cod Darbodus ar gyfer Cyllid Cyfalaf

Y system a gyflwynwyd ar 1 Ebrill 2004 drwy Ran 1 Deddf Llywodraeth Leol 2003 sy'n caniatáu i Awdurdodau Lleol fenthyca heb ganiatâd Llywodraeth, ar yr amod y gallant fforddio talu'r ddyled o'u hadnoddau eu hunain, a bod unrhyw fenthyca o'r fath yn ddarbodus ac yn gynaliadwy. Mae hyn yn gofyn am baratoi a chymeradwyo amryw ddangosyddion.

Darpariaeth Refeniw Ddarbodus (DRDd)

Swm a neilltuwyd fel darpariaeth bob blwyddyn i ad-dalu benthyciadau a gymerir i dalu am wariant cyfalaf. Mae hyn yn lleihau'r Gofyniad Ariannu Cyfalaf (GAC).

Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus (BBGC)

Mae'r Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus yn gorff statudol sy'n gweithredu yn Swyddfa Rheoli Dyledion y Deyrnas Unedig, Asiantaeth Weithredol Trysorlys EM. Ei swyddogaeth yw benthycu arian o'r Gronfa Fenthyciadau Genedlaethol i awdurdodau lleol a chyrrff eraill a ragnodir, a chasglu'r ad-daliadau.

Ailgodi

Cost fewnol am wasanaethau a roddwyd gan gyfarwyddiaeth neu isadran y Cyngor i un arall.

Partïon Cysylltiedig

Partïon cysylltiedig yw'r Llywodraeth Ganolog, Awdurdodau Lleol eraill, cyrrff archebu a threthu, is-gwmnïau a chwmnïau cysylltiedig, Aelodau Etholedig, yr holl uwch swyddogion o'r Cyfarwyddwr ac uwch. O ran unigolion a nodwyd fel partïon cysylltiedig, rhagdybir bod y canlynol hefyd yn bartïon cysylltiedig:

- aelodau o'r teulu agos, neu o'r un cartref; a
- phartneriaethau, cwmnïau, ymddiriedolaethau neu endidau eraill lle mae'r unigolyn, neu aelod o'i deulu agos yn yr un cartref, â buddiant rheoli.

Cronfeydd Wrth Gefn

Mae cronfeydd wrth gefn yn symiau a neilltuwyd ar gyfer defnydd yn y dyfodol (defnyddiadwy) neu sy'n ofynnol at ddibenion cyfrifyddu yn unig (annefnyddiadwy). Gall cronfeydd wrth gefn fod at ddiben penodol lle cyfeirir atynt fel 'cronfeydd wrth gefn clustnodedig' neu gallant fod yn gronfeydd wrth gefn cyffredinol (neu'n falansau) a gynhelir fel mater o drefn.

Cronfa Ailbrisiu Wrth Gefn

Mae'r Gronfa Wrth Gefn yn cofnodi'n enillion a gronnir ar asedau anghyfredol a gedwir gan y Cyngor sy'n deillio o gynnydd mewn gwerth o ganlyniad i chwyddiant neu ffactorau eraill (i'r graddau nas defnyddiwyd yr enillion hyn gan symudiadau ar-i-lawr dilynol mewn gwerth).

Gwariant Refeniw a Ariennir gan Gyfalaf dan Statud (GRAGDS)

Gwariant y gellid ei gyfalafu'n briodol dan ddarpariaethau statudol ond nad yw'n creu ased diriaethol i'r Cyngor e.e. grantiau adnewyddu tai i unigolion preifat neu wariant refeniw a fyddai fel arfer yn cael ei godi i'r cyfrif refeniw, ond a godwyd i gyfalaf yn dilyn cymeradwyaeth gan Lywodraeth Cymru.

Grant Cynnal Refeniw

Grant llywodraeth cyffredinol i gefnogi gwasanaethau Awdurdod Lleol. Mae'n ceisio cydbwysu'r effaith ar wahaniaethau anghenion trethdalwyr y cyngor rhwng Awdurdodau.

Setliad (Pensiynau)

Gweithred di-droi'n ôl sy'n rhyddhau'r cyflogwr o'i gyfrifoldeb sylfaenol dros rwymedigaeth pensiwn ac sy'n cael gwared ar risgiau sylweddol sy'n perthyn i'r cyfrifoldeb a'r asedau a ddefnyddir i gyflawni'r setliad.

Asedau Gwarged

Asedau nas defnyddir i ddarparu gwasanaeth ond nad ydynt yn bodloni'r meini prawf ar gyfer eu dosbarthu fel Eiddo Buddsoddi nac Asedau a Gedwir i'w Gwerthu.

Blaendaliadau Tymor

Blaendal ariannol mewn sefydliad bancio nad oes modd ei dynnu'n ôl am "dymor" neu gyfnod penodol.

Rheoli'r Trysorlys

Y broses y mae'r Cyngor yn ei defnyddio i reoli ei lif arian parod a'i weithgareddau benthyca a benthyg.

Cronfeydd Ymddiriedolaeth

Cronfeydd a gedwir mewn ymddiriedolaeth a weinyddir gan y Cyngor.